ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Δ'
ΑΡ. 39/159

1929

ΦΑΝΕΡΩΣΑΤΕ ΚΡΥΜΜΕΝΗ ΩΜΟΡΦΙΑ

Ἀφαιρέσατε τὰ ἐπικαθίσματα ἀπὸ τοὺς ὀδόντας

Θέλετε νὰ ἔχητε λευκοτέρους, ὡραιοτέρους ὀδόντας ; Ἰδοὺ μία νέα μέθοδος ὅπως τὸ ἐπιτύχητε.

Ἐὰν ζητῆτε νέαν ὠμορφιὰ καὶ νέα θέλγητρα, δοκιμάσατε τὸν νέον τοῦτον τρόπον.

Ψαύσατε τοὺς ὀδόντας σας διὰ τῆς γλώσσης, καὶ θὰ αἰσθανθῆτε τὴν παρουσίαν ἐπικαθίσματος ἓν εἶδος ὀλισθηροῦ ἐπιστρώματος.

Ἐφ' ὅσον τὰ ἐπικαθίσματα διατηροῦνται ἐπὶ τῶν ὀδόντων, τὸ μειδίαμά σας εἶνε ἐστερημένον πάσης χάριτος.

Σήμερον ἐφευρέθη ἡ Πέψοντεντ νέον εἶδος ὀδοντόπαστας. Ἀποσυνθέτει τὰ ἐπικαθίσματα. Διατηρεῖ τοὺς ὀδόντας στιλπνοτάτους.

Δοκιμάσατε τὴν Πέψοντεντ. Ἰδέτε πόσον καθαροὶ φαίνονται οἱ ὀδόντες σας κατόπιν χρήσεως. Ὀλίγων ἡμερῶν χρῆσις τῆς ὀδοντόπαστας ταύτης θὰ σᾶς καταπείσῃ καθ' ὁλοκληρίαν περὶ τῆς ἀποτελεσματικότητός της.

Ἀγοράσατε σήμερον τὴν ὀδοντόπασταν ταύτην.

Pepsodent ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ ΣΗΜΑ 1125

ΠΕΨΟΝΤΕΝΤ ἡ νέα Ἀμερικανικὴ ὀδοντόπαστα

Γεν. Ἀντιπρόσωπος Π. ΠΕΡΟΓΛΟΥ. Πλατεία Ὁμονοίας 3— Ἀθῆναι

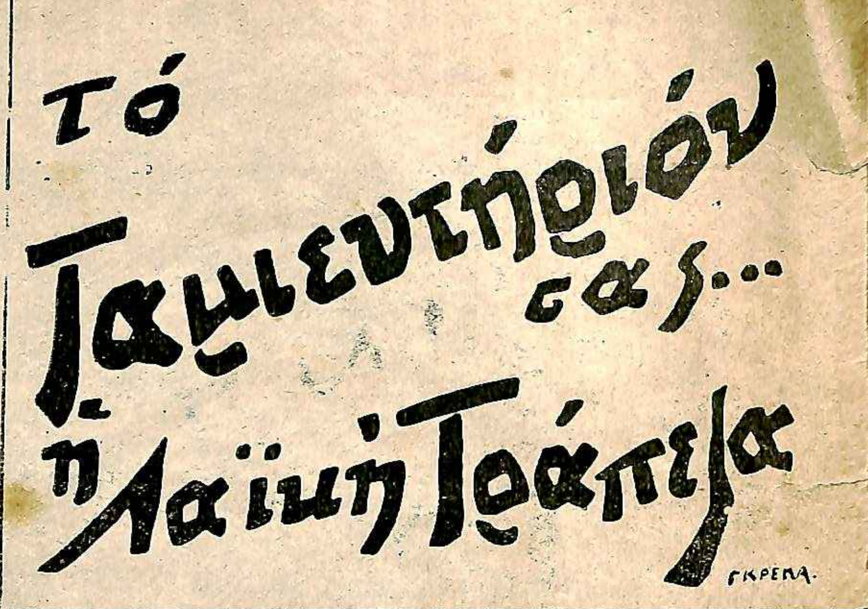

ΚΡΕΜΑ ΠΙΚΡΑΜΥΓΔΑΛΟΥ

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΚΑΛΛΟΝΗ

(Σῆμα κατατεθὲν)

Εἶνε ἀφρὸς πικραμυγδάλου, ἡ μόνη κρέμα ποὺ θὰ σᾶς ἀφαιρέσῃ τὰς ρυτίδας καὶ θὰ σᾶς προφυλάξῃ τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὸν καύσωνα τοῦ καλοκαιριοῦ.

Ζητήσατε την παντοῦ

Κεντρικὴ Ἀποθήκη Φαρμακεῖον ΚΑΤΣΑΡΗ & ΡΕΡΑ
Γωνία Πατησίων 17 καὶ Βερανζέρου

CRÉME DE BEAUTÉ NARCISSE

ΚΡΕΜΑ ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ

Δι' αὐτὴν ἀρκεῖ διὰ κάθε Κυρίαν καὶ Δεσποινίδα ἡ πιστοποίησις τοῦ διασήμου καθηγητοῦ δερματολόγου τῆς Βιέννης κ. ERNEST FINGER.

Δήλωσις τοῦ κ. Καθηγητοῦ :

Hofrat Univers-Professor
Med. un. Dr. Ernest Finger
I., Spiegelgasse 10.
Sprechstunden an Wochentagen von 2 bis 6 Uhr.

Jch empfehle die Narcisse Creme als vorzügliches Mittel zur Pflege der Haut

4,7 Finger

«Συνιστῶ τὴν Κρέμαν Ναρσὶς ὡς τὸ πλέον ἐξαίρετον μέσον περιποιήσεως τοῦ δέρματος.»

Πωλεῖται παντοῦ.

Παρακαταθήκη : Φαρμακεῖον Ἀλεξίου, Ὁμόνοια.

Κεντρικὴ Ἀποθήκη : Φαρμακεῖον Κωνσταντίνου, λεωφόρος Γεωργίου Α' 3. Πειραιᾶ.

Τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» τιμῶνται δραχ. 3.

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

Ἰατρὸς Δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην ὁδὸς Κεφαλληνίας 80.

Ὧραι 8—11 π.μ. καὶ 4—7 μ.μ.
Ἀριθ. Τηλ. 7—62 (Παλαιόν).

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟ-ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Ὁδὸς Ἀχαρνῶν 170α (Τέρμα)

ΔΙΑ ΤΑ ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

συνιστῶμεν τὴν τελειοτέραν Ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν τοῦ κ.

ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ

Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.
27 Μενάνδρου 27 - Ἀθῆναι. Τηλ. 1-68

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Βιβλία ἀγγελιῶν δι' ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ εὑρίσκετε στὸ τυπογραφεῖον ΣΤΡΑΓΓΑΛΟΥ, Λέκκα 7

ΚΥΡΙΑΙ! ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ!

Ἰδοὺ ἐν μεταφράσει τί εἶπεν ὁ γνωστὸς μεγάλος χημικὸς τῆς Γερμανίας Dr. Kurt Zimmermann *κατὰ τὸν πρὸ ἡμερῶν ἐν Βερολίνῳ λόγον του περὶ τῶν Γερμανικῶν βαφῶν ὑφασμάτων* ARTI

«Ὡς μία λίαν σοβαρὰ καὶ σπουδαιοτάτη πρόοδος τῆς Γερμανικῆς Χημείας πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ σύνθεσις τῶν βαφῶν ὑφασμάτων σήματος «ARTI», ἡ ἀφάνταστος ἐπιτυχία τῶν ὁποίων ἔχει ἀπασχολήσει ἐπὶ καιρὸν τὸν παγκόσμιον τύπον. Τὰ συστατικὰ τῶν βαφῶν «ARTI», Κύριοι, δὲν μᾶς εἶνε ἀπολύτως γνωστά, διότι τὸ ἐργοστάσιον κρατεῖ αὐστηρῶς μυστικὸν τὸ ἓν ἐκ τῶν συστατικῶν τούτων. Κατόπιν ὅμως γενομένων κατ' ἐπανάληψιν πειραμάτων ἀπεδείχθη ὅτι πάντως τὰ συστατικὰ τῶν βαφῶν «ARTI» εἶνε τοιαῦτα, ὥστε τὸ βαφόμενον ὕφασμα ἀποδεδειγμένως νὰ μὴν ὑφίσταται τὴν παραμικρὰν βλάβην, νὰ προσλαμβάνῃ ὄψιν καινουργοῦς, νὰ δύναται νὰ πλένεται χωρὶς νὰ ξεβάφῃ καὶ νὰ ἐκτίθεται εἰς τὸν ἥλιον χωρὶς νὰ ὑφίσταται καμμίαν ἀπολύτως ἀλλοίωσιν τοῦ χρωματισμοῦ. Λόγῳ τῶν μεγάλων τούτων προτερημάτων, ὡς καὶ τῆς ἁπλουστάτης χρήσεώς των, αἱ βαφαὶ «ARTI» κατέκτησαν κυριολεκτικῶς τὸν κόσμον ὅλον. Ἡ τοιαύτη ἐπιτυχία τῶν βαφῶν «ARTI» ἐπέφερε βεβαίως μεγάλον κλονισμὸν εἰς τὰ βαφεῖα, διότι σήμερον ὁ κόσμος δὲν δίδει πλέον τὰ φορέματά του εἰς τὰ βαφεῖα, ἀλλὰ τὰ βάφει μόνος του μὲ βαφὰς «ARTI».

Αἱ Γερμανικαὶ βαφαὶ ARTI *πωλοῦνται εἰς τὰ Φαρμακεῖα καὶ τὰ Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας σας*

Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης:
ΠΕΤΡ. Α. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ—Ἀθῆναι—Λέκα 21α

ΓΑΛΑ ΒΛΑΧΑΣ

ΠΗΓΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΩΣ ΔΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ARTI

Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι Λέκκα 21α.

ΕΤΟΣ Δ'.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.—ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 39 159 ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜ. 2,50

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ. 130
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ 1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ . . . ΔΟΛΛΑΡΙΑ 5
ΑΦΡΙΚΗΣ . . ΣΕΛΙΝΙΑ 24
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΓΚΟ » » 24

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1929

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
ΤΥΠΟΓΡ. : ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52 - 03

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ» : Ἐν Ἀμερικῇ Μ. D. STROYMBOS 261 W. 85th Str New-York U.S.A., ἐν Αἰγύπτῳ-Σουδὰν ὁ κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΑΡΑΦΗΣ 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie καὶ ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ B. P. ELISABETHVILLE CONGO-BELGE

Γενικοὶ Πράκτορες ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
NEW YORK NEWS AGENCY
General P. O. Box 497
NEW YORK CITY
Ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι

ΑΠΟ ΟΤΙ ΒΛΕΠΩ ΚΑΙ ΑΚΟΥΩ

Ο κ. ΝΑΣΚΟΣ

Τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων τῆς Πρωτευούσης ἀνέλαβεν ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος, ἀντικαταστήσας τὸν κ. Καλυβίτην, ὁ κ. Ι. Νάσκος. Ὁ κ. Νάσκος ἦτο ἀσφαλῶς ὁ μόνος ἐνδεδειγμένος διὰ τὴν θέσιν αὐτήν, διότι συγκεντρώνει ὅλα τὰ προσόντα ποὺ ἀπαιτεῖ τὸ ἀξίωμά του. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι ὑτὸ τὴν διεύθυνσίν του ἡ Ἀστυνομία Πόλεων ὄχι μόνον θὰ συνεχίσῃ τὴν εὐεργετικὴν δρᾶσιν της, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐκλείψουν διὰ παντὸς αἱ ἀσχημίαι, αἱ ὁποῖαι τὸν τελευταῖον καιρὸν ἔτειναν ν' ἀμαυρώσουν τὴν ὑψηλὴν ἀποστολήν της.

......

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΑ

Οἱ εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Κράτους κρατούμενοι κατάδικοι λῃσταὶ διέρχονται ἡμέρας ἀγωνίας. Οἱ εἰς θάνατον καταδικασμένοι ἐξ αὐτῶν, πρόκειται νὰ πληρώσουν μὲ τὸ κεφάλι τους τὸ τελευταῖο πραξικόπημα τοῦ Τζατζᾶ. Ἀλλοῦ τὄνειρο δηλαδὴ κι' ἀλλοῦ τὸ θαῦμα !...

Τὸ Κράτος μὴ μπορῶντας στὴν περίπτωσι αὐτὴ νὰ δείρῃ τὸ γάϊδαρο, χτυπάει τὸ σαμάρι ! Κράτος ἑλληνικὸν σοῦ λέει ὁ ἄλλος...

......

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Καταραμένος τόπος !... Τελευταία μας παρηγοριὰ ἦταν ὁ οὐρανός μας, ἡ καιρικὴ καλοσύνη, ἡ ἀτελείωτη καλοκαιρία. Νὰ ὅμως ποὺ μᾶς ἄφισε καὶ αὐτή. Ἔφυγε μακρὰν τῆς Ἀττικῆς. Κ' ἐδῶ τί ἔμεινε πλέον ; Τὸ πρώϊμο φθινόπωρο, ἡ βροχές, ἡ λάσπες, ἡ ἐπιδημίες, οἱ λῃσταί, ὁ κ. Τζατζᾶς, ὁ κ. Μπαμπάνης, οἱ αἰσχροκερδεῖς. Ὁ οὐρανὸς κλαίει σὰν χῆρος ἀπαρηγόρητος κ' ἐμεῖς κολυμπᾶμε στὶς λάσπες σὰν... χοῖροι τοῦ χειρίστου—παρ' ὀλίγον νὰ γράψουμε τοῦ... χοιρίστου εἴδους. Εἶνε ζωὴ αὐτή ; Εἶνε τόπος αὐτός ; Ἢ ρενοκομεῖον, ἢ Φ γῆ πάσης συμφορᾶς καὶ δυστυχίας ;

......

ΛΕΠΤΟΤΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΟΣΥΝΗ

Περίεργα κι' ἀνεξήγητα πράγματα ! Οἱ αἰχμαλωτισθέντες ἀπὸ τὸν Τζατζᾶ καὶ ἀπολυθέντες κατόπιν τῆς καταβολῆς τῶν λύτρων, ἐτόνισαν ὅτι οἱ λῃσταὶ τοὺς φέρθηκαν μὲ καλοσύνη. Τί εἴδους καλοσύνη εἶνε ὅμως αὐτή, ὅταν σὲ ὑβρίζουν, σ' ἀφίνουν νηστικό, σ' ἀπειλοῦν νὰ σὲ σφάξουν, σὲ χτυποῦν μὲ τὸ τσαροῦχι στὸ κεφάλι ; Νὰ τί δὲν μποροῦμε νὰ ἐννοήσουμε. Καὶ νὰ τί μᾶς θυμίζει τὸ περίφημο ἐκεῖνο : «Κόψε με ἀγᾶ μου ν' ἁγιάσω !...» Ἂν τὸ ξῦλο εἶνε καλοσύνη καὶ λεπτότης, ἐκάμαμε κακὰ νὰ τὸ καταργήσουμε στὰ σχολεῖα καὶ στὴν ἀστυνομία. Ἔτσι τέλος δὲν θ' ἀργήσουμε ν' ἀλλάξουμε καὶ τρόπους ζωῆς, συμπεριφορὰν ἐν γένει. Καὶ θ' ἀκοῦτε στὸ μέλλον νὰ σᾶς λένε : «Αὐτὸς ὁ κ. Δεῖνα μ' ἔχει καταϋποχρεώσει. Μοῦδωσε προχθὲς ἕνα ὡραῖο καὶ γενναῖο χαστοῦκι ποὺ ἄστραψαν τὰ μάτια μου !... Τέτοιες χειρονομίες, φίλε μου, εἶνε σπάνιες...»

Εἴπατε τίποτε ;...

......

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

ΕΙΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΑ

Καὶ σὺ σκλαβώνεις καὶ αἰχμαλωτί-
[ζεις
Καὶ σὺ ἔχεις, ποὺ λές,
[τὰ θύματά σου
Καὶ σὺ σφάζεις κι' ἀ
[ποκεφαλίζεις
Μὲ τὰ νάζια σου καὶ
[τὰ καμώματά σου
Τὸ κάθε κομψευόμενο
[γαλάντη
Γιατ' εἶσαι ἡ τρομερὴ
[**Τζατζᾶ** Μπριλλάντη !

ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟΣ

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Στὴ δεξιὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ Ἄμμερ, στὴ Νότιο Σαξανία, βρίσκεται μιὰ μικρὴ κωμόπολις τὸ Ὀμπεραμμεργκάου, τὸ ὁποῖο εἶνε ξακουστὸ σ' ὅλη τὴν ὑφήλιο, ἐπειδὴ κάθε δέκα χρόνια παίζεται ἐκεῖ, στὸ τεράστιο ὑπαίθριο θέατρό του, τὸ Δρᾶμα τῶν Παθῶν τοῦ Χριστοῦ. Συγγραφεὺς τοῦ ἔργου δὲν ὑπάρχει. Τὸ ὄνομά του ἐχάθηκε ἀπὸ αἰώνων. Οὔτε καὶ χειρόγραφα σώζονται. Γι' αὐτὸ οἱ κάτοικοι τοῦ Ὀμπεραμμεργκάου γνωρίζουν ἐκ παραδόσεως καὶ ἀπὸ στήθους, ὁ καθένας τὸ ρόλο του. Τοὺς κυριωτέρους μάλιστα ρόλους τοὺς παίζουν τὰ μέλη ὡρισμένων οἰκογενειῶν, ἀπὸ πατέρα σὲ γιὸ κλπ. Κάθε δεκαετία ποὺ παίζεται τὸ Δρᾶμα τοῦ Χριστοῦ, συρρέουν στὴν κωμόπολι χιλιάδες θεατῶν, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Καὶ ἐπειδὴ τὰ πανδοχεῖα τῆς κωμοπόλεως δὲν ἐπαρκοῦν, οἱ θεαταὶ φιλοξενοῦνται — ἀντὶ σεβαστῆς ἀμοιβῆς ἐννοεῖται — στὰ σπίτια τῶν κατοίκων. Ἔτσι ἄλλοι φιλοξενοῦνται ἀπὸ.. τὸν Ἰησοῦ κι' ἄλλοι ἀπὸ τὸν Ἰούδα δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς ποὺ παίζουν τὸ ρόλο τοῦ Ἰησοῦ, κλπ.

ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η ΜΑΝΙΑ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ἡ μεγαλείτερη χαρὰ τῶν φανατικῶν βιβλιοφίλων, ἡ μοναδικὴ ἱκανοποίησίς των εἶνε νὰ ἔχουν στὴ βιβλιοθήκη τους ἕνα βιβλίο, τοῦ ὁποίου νὰ μὴν ὑπάρχῃ πουθενὰ ἄλλο ἀντίτυπο.

Κάποιος πλουσιώτατος Ἄγγλος βιβλιοσυλλέκτης — οἱ Ἄγγλοι ἀγαποῦν τὸ σπάνιο βιβλίο ὅσο κανένας ἄλλος λαὸς στὸν κόσμο — εἶχε ἕνα μικρὸ δυσεύρετο σύγγραμμα, τὸ μοναδικὸ στὸν κόσμο, καθὼς ἐπίστευε.

Ἔξαφνα ὅμως, μιὰ μέρα, πληροφορήθηκε ὅτι ὑπῆρχε καὶ δεύτερο ἀντίτυπο τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ στὸ Παρίσι. Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ τότε, πῆρε μαζύ του ἕνα ἀρκετὰ σημαντικὸ χρηματικὸ ποσόν, μπῆκε σ' ἕνα βαπόρι καὶ κατόπιν στὸ τραῖνο κ' ἔφτασε στὴ Γαλλικὴ πρωτεύουσα. Μόλις βρῆκε τὸ σπίτι τοῦ κατόχου τοῦ δευτέρου ἀντιτύπου τοῦ σπανίου βιβλίου, παρουσιάστηκε σ' αὐτόν, κ' ὕστερα ἀπὸ τὶς ἀπαραίτητες τυπικὲς φράσεις, τοῦ εἶπε :

— Κύριε, ἔχετε ἕνα ἀντίτυπο τοῦ τάδε βιβλίου.

— Μάλιστα, κύριε. Εἶνε ἐκεῖ, στὴ βιβλιοθήκη μου, νά το.

— Μοῦ τὸ πουλᾶτε ; Σᾶς δίνω 50 χιλιάδες φράγκα...

— Μά, κύριε, ἐγὼ δὲν εἶμαι βιβλιέμπορος.

— Τότε σᾶς δίνω 100 χιλιάδες...

— Λυποῦμαι πολύ, κύριε, ἀλλὰ σᾶς εἶπα...

— 200 χιλιάδες...

— Σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι...

— 400 χιλιάδες...

— Κύριε...

— 500 χιλιάδες φράγκα δὲν σᾶς φθάνουν;

— Μπροστὰ στὴν ἐπιμονή σας, θὰ ἦταν ἀγένεια ἐκ μέρους μου νὰ σᾶς τὸ ἀρνηθῶ... Πάρτε το, κύριε, τὸ βιβλίο. Εἶνε δικό σας...

Ὁ Ἄγγλος, ἀκτινοβολῶντας ἀπ' τὴ χαρά του, ἔβγαλε τότε ἀπ' τὸ πορτοφόλι του μισὸ ἑκατομμύριο σὲ χαρτονομίσματα, τὰ μέτρησε στὸ χέρι τοῦ πωλητοῦ καὶ πῆρε τὸ πολύτιμο βιβλίο.

Ἡ σύντομη αὐτὴ διαπραγμάτευσις ἔγινε μπροστὰ στὸ τζάκι, ὅπου ἦταν ἀναμμένη μεγάλη φωτιά.

Ὁ Ἄγγλος ἐξήτασε γιὰ λίγα λεπτὰ μὲ προσοχὴ τὸ μικρὸ βιβλίο καὶ ἔπειτα, μὲ μιὰ φυσικώτατη χειρονομία, τὄρριξε μέσα στὴ φωτιά.

Ὁ ἄλλος νόμισε πὼς εἶχε νὰ κάνῃ μὲ τρελλό, καὶ ὥρμησε νὰ σώσῃ τὸ βιβλίο.

Ὁ Ἄγγλος ὅμως τὸν κράτησε λέγοντας :

— Κύριε, ἀπὸ τὸ βιβλίο αὐτὸ ἔχω κ' ἐγὼ ἕνα ἀντίτυπο. Τώρα μένει μονάχα τὸ δικό μου, μοναδικὸ σ' ὅλο τὸν κόσμο. Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε. Χαίρετε...

ΠΕΝΝΙΕΣ

Τὰ πρῶτα ἐπανωφόρια — δὲν ἐννοοῦμεν τὰ λεπτὰ φθινοπωρινὰ ἐπανωφόρια ἀλλὰ τὰ βαρειὰ χειμωνιάτικα — ἔκαναν ἤδη τὴν ἐμφάνισί τους κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα.

— Τὰ ψαθάκια, ἀντιθέτως, ἄρχισαν σιγὰ-σιγὰ νὰ ἐκλείπουν ἀπὸ τὰς κεφαλὰς τῶν συμπολιτῶν καὶ ν' ἀντικαθιστῶνται μὲ τὶς ρεπούμπλικες.

— Τὸ Ζάππειο πῆρε πειὰ τὴ φθινοπωρινή του ὄψι. Ἐλάχιστοι εἶνε οἱ συμπολῖται ποὺ παρατείνουν τὴ διαμονή τους σ' αὐτὸ πέραν τῆς δεκάτης νυκτερινῆς. Μετὰ δὲ τὴν δωδεκάτην ἀπόλυτος ἐρημία βασιλεύει.

— Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς χειμερινοὺς κινηματογράφους τῶν συνοικιῶν καὶ τοὺς λαϊκοὺς τῶν κέντρων ἄνοιξαν ἀπὸ ἡμερῶν τὰς πύλας των καὶ δέχονται τὰ πλήθη τῶν κινηματογραφοφίλων συμπολιτῶν.

— Ἐντωμεταξὺ ἑτοιμάζονται καὶ οἱ κεντρικοὶ κινηματογράφοι τῆς ὁδοῦ Σταδίου.

— Ὅλα δηλαδὴ πλέον ἀναγγέλουν τὸν προσεχῆ χειμῶνα καὶ μόνον, περιέργως, οἱ καστανάδες δὲν ἔκαμαν ἀκόμη τὴν ἐμφάνισίν των.

— Πρὸ ἡμερῶν τὴν παράστασι τῆς «Κυρὰ Φροσύνης» στὸ «Κυβέλειον» παρηκολούθησε καὶ ἡ ἐγγονὴ καθὼς καὶ τὰ δισέγγονα τῆς ἡρωΐδος τοῦ ἔργου, ποὺ εὑρίσκονται — ποιὸς θὰ τὸ φανταζόταν ; — στὰς Ἀθήνας.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

Μὴ ζητῆτε ποτὲ ἀπὸ κανέναν τὸ λόγο τῆς τιμῆς του. Ἂν εἶνε τίμιος, τὸ πρᾶγμα περιττεύει. Ἂν εἶνε ἀπατεών, δὲν ὠφελεῖ...

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΑΞΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΡΕΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

('Απ' τὸ Ἡμερολόγιο μιᾶς νέα ποὺ ἀγάπησε μ' ὅλη της τὴν καρδιὰ καὶ ποὺ πόνεσε ὅσο κανεὶς γιὰ τὴν ἀγάπη !...)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Γουσταῦος εἶχε τοποθετηθῆ στὸ τραπέζι ἀνάμεσα ἀπὸ μένα καὶ τὴν Ἀντωνίνα. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπῆρχαν χωριστὲς πετσέτες γιὰ τὸν καθένα, ἁπλώσαμε μπροστά μας ἕνα μακρὺ τραπεζομάντηλο. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὸ γόνατο τοῦ ἀγαπημένου μου τριβόταν ἐλαφρὰ ἀπάνω στὸ δικό μου καὶ ἡ βουβὴ αὐτὴ συνεννόησις μὲ πλημμυροῦσε μὲ χαρά, ἔρωτα κ' εὐτυχία, μὲ γαργαλοῦσε γλυκά, μοῦφερνε ρίγη ἡδονικά...

Ἔτρωγα σιγὰ-σιγὰ καὶ πολὺ λίγο, γιατὶ ὁ νοῦς μου δὲν ἦταν στὸ φαΐ. Ἀντιθέτως ἡ Ἀντωνίνα ἔτρωγε πάρα πολὺ γιὰ μιὰ ἐρωτευμένη, πρᾶγμα ποὺ ἔδωκε στὸν Πρεβὰλ τὴν εὐκαιρία νὰ διακηρύξῃ ὅτι ἡ ὄρεξις μαρτυρεῖ ἥσυχη ψυχή.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων συνδαιτημόνων συγκατελέγετο καὶ ὁ γραμματεὺς τοῦ Εἰρηνοδικείου, ὁ ὁποῖος εἶχε παραπιῆ καὶ μᾶς ἐνοχλοῦσε ὅλους μὲ τὰ χονδροειδῆ του ἀστεῖα. Στὸ τέλος ἄρχισε νὰ μᾶς προσκαλῇ ἐπίμονα νὰ πᾶμε τὸ βράδυ στὸ σπίτι του, ὅπου θὰ τὰ περνούσαμε θαυμάσια, ὅπως μᾶς διεβεβαίωνε. Ὁ κ. Δουκάστελ ἀναγκάστηκε νὰ δεχθῇ ἐξ ὀνόματος ὅλης τῆς παρέας τὴν πρόσκλησι τοῦ μεθυσμένου γραμματέως, ὁ ὁποῖος ἐξεδήλωσε θορυβωδῶς τὴν ἱκανοποίησί του. Μονάχα ἐγὼ κι' ὁ Γουσταῦος δὲν ἐμείναμε εὐχαριστημένοι ἀπ' αὐτὴ τὴν πρόσκλησι, γιατὶ στὸν πύργο θἄχαμε περισσότερη ἐλευθερία.

Ἡ προπόσεις διαδέχονταν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη, τὸ κέφι μας ὅσο πήγαινε καὶ μεγάλωνε. Ὁ Μενοῦ, ἐξ αἰτίας τῆς σαμπάνιας, ποὺ τὸν ἐζάλισε, εἶχε γίνει ἐξαιρετικὰ φλύαρος. Ὁ κ. Δουκάστελ συζητοῦσε μὲ τὴν κυρία Μπωπρὲ γιὰ τὶς διαφορὲς μεταξὺ τῶν αἱρέσεων καὶ τῶν θρησκειῶν. Ὁ Γουσταῦος, μὴ δίνοντας καμμιὰ προσοχὴ σ' ὅσα συνέβαιναν γύρω του, ἐξακολουθοῦσε νὰ τρίβῃ τὸ γόνα του στὸ δικό μου καί, κάπου-κάπου, νὰ μοῦ μιλῇ σιγανὰ μὲ λόγια τρυφερά. Κ' ἔτσι ἡ ὧρες περνοῦσαν χωρὶς νὰ τὶς αἰσθάνουμαι, ἐνῷ ἡ καρδιά μου χτυποῦσε ὁλοένα δυνατὰ σὲ κάθε γλυκειὰ ματιὰ ποὺ μοὔρριχνε ὁ θελκτικὸς γείτονάς μου.

Ὁ οὐρανὸς ὅμως, ποὺ ἦταν ὥς τότε καθαρός, ἄρχισε ἄξαφνα νὰ σκεπάζεται ἀπὸ κατάμαυρα σύννεφα. Ἀστραπὲς διέσχιζαν τὸ στερέωμα καὶ μακρυνὲς βροντὲς ἀκουγόνταν κάθε τόσο.

— Δὲν εἶνε τίποτα, κυρίες μου, μὴ φοβᾶστε ! φώναξε ὁ Μενοῦ μὲ σοβαρὸ ὕφος. Ἡ καταιγίδα θὰ περάσῃ ἀπὸ πάνω μας... γιὰ νὰ πάῃ κάπου ἀλλοῦ νὰ ξεσπάσῃ ! Ὤ, τὸ ξέρω καλά, τἄχω... σπουδάσει ἐγὼ αὐτὰ τὰ πράγματα...

Μᾶς μιλοῦσε μὲ τόση βεβαιότητα κ' εἴμαστε τόσο ζαλισμένοι ἀπ' τὸ πιοτό, ὥστε τὸν πιστέψαμε κ' ἐξακολουθήσαμε τὴ διασκέδασι, ἀδιαφορῶντας πρὸς τὸν ἄνεμο ποὺ βογγοῦσε ἀγριεμένα καὶ πρὸς τὴν μπόρα ποὺ σίμωνε...

— Μὴ φοβᾶστε, ξανάπε στὸν ἴδιο τόνο ὁ Μενοῦ. Θὰ περάσῃ, δὲν εἶνε τίποτε...

Δὲν εἶχε τελειώσει ὅμως τὴν ἀνόητη φράσι του κι' ἄρχισε νὰ πέφτῃ ἄξαφνα ραγδαία βροχή. Τί νὰ κάνουμε, ποῦ νὰ καταφύγουμε, πῶς νὰ γλυτώσουμε ἀπὸ τὴ νεροποντή ; Ἕνα μόνο ἁμάξι εἴχαμε κ' ἦταν ξέσκεπο κι' αὐτό. Ἡ μητέρα μου, μαζὺ μὲ τὴν κ. Δουκάστελ, τὴν κ. Μπωπρὲ καὶ τὴν Ἀντωνίνα ἔτρεξαν καὶ κρύφτηκαν στὸ ἐκκλησάκι, ποὺ μὲ δυσκολία τὶς χώρεσε. οἱ δὲ ἄλλοι κατέφυγαν κάτω ἀπὸ πυκνόφυλλα δέντρα. Ἐγὼ ζήτησα καταφύγιο κάτω ἀπὸ μιὰ γέρικη βελανιδιά, ὅπου ἦρθε σχεδὸν ἀμέσως μαζύ μου κι' ὁ Γουσταῦος. Χωρὶς νὰ μοῦ πῇ τίποτε, μὲ τύλιξε μὲ τὸ πανωφόρι του καὶ μὲ πῆρε στὴν ἀγκαλιά του. Ἐπειδὴ δέ, στὴ θέσι ποὺ εἴχαμε διαλέξει δὲν μᾶς ἔβλεπε κανένας, μ' ἅρπαξε μὲ μανία καὶ μοὔδωσε ἀμέτρητα φιλιά...

Ἀνταλλάξαμε ἕνα ἀκόμη φιλί...

— Ἀλίκη, μοῦ ἔλεγε, δὲν μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς ἐσένα. Ἐσὺ εἶσαι ἡ εὐτυχία μου, ἡ ζωή μου, τὸ πᾶν...

— Ἀφῆστε με, κύριε, γιὰ τὸ Θεό!...

— Ἀλίκη, σὲ λατρεύω ! Γίνομαι θυσία γιὰ σένα ! Γιατί μοῦ μιλᾶς ἔτσι ἀδιάφορα ;...

— Μὰ ὁ κόσμος, κύριε, λέει πὼς θὰ πάρετε γυναῖκα σας τὴν Ἀντωνίνα... Τί θέλετε λοιπὸν ἀπὸ μένα;...

— Μὴν ἀκοῦτε αὐτὲς τὶς ἀνόητες διαδόσεις, ἀγάπη μου. Ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς τὴν προτιμᾷ ἡ θεία μου γιὰ νύφη κ' ἐγὼ κάνω πὼς συμφωνῶ μαζύ της, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μπαίνω ἐλεύθερα στὸν πύργο νὰ σ' ἀνταμώνω, νὰ σὲ βλέπω, νὰ σοῦ μιλῶ, νὰ σὲ θαυμάζω...

— Ἀλλ' ἂν μ' ἀγαπᾶτε πραγματικά, κύριε, κ' ἡ προθέσεις σας εἶνε εἰλικρινεῖς, τότε γιατὶ δὲν κάνετε λόγο στὴ μητέρα μου;...

— Αὐτὴ τὴν ἀπόφασι εἶχα κ' ἐγὼ στὴν ἀρχή. Γιὰ νὰ σᾶς δώσω ὅμως διεξοδικὲς ἐξηγήσεις γιὰ τοὺς λόγους ποὺ μὲ ἀνάγκασαν ν' ἀναβάλω τὴν πραγματοποίησι αὐτοῦ τοῦ σχεδίου μου, θὰ μᾶς χρειαστῇ ἀρκετὴ ὥρα. Ἂν ἔχῃς τὴ διάθεσι λοιπὸν νὰ μιλήσουμε ἐκτεταμένα, Ἀλίκη, ἔλα ἀπόψε τὸ βράδυ στὸ δάσος, ἀλλὰ μόνη σου...

— Τί λέτε, κύριε; Τὴ νύχτα μόνη μου μαζύ σας ; Ὄχι, ποτέ, μὴν ἐλπίζετε τέτοιο πρᾶγμα ἀπὸ μένα !...

— Πῶς θὰ μπορέσω τότε νὰ σοῦ ἐκφράσω ἐλεύθερα ὅ,τι αἰσθάνεται ἡ καρδιά μου;... Ἄ, δὲν πρέπει ν' ἀρνηθῇς μιὰ τόσο μικρὴ χάρι σ' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ φλέγεται ἀπ' τὸν ἔρωτα καὶ ποὺ θὰ πεθάνῃ ἀπ' τὴ λύπη του ἂν δὲν τὸν ἀφήσετε νὰ σᾶς μιλήσῃ...

— Τότε λοιπὸν αὔριο τὸ πρωΐ, στὶς πέντε... Νὰ μὲ περιμένετε κοντὰ στὶς φιλύρες...

— Γιατὶ αὔριο κι' ὄχι ἀπόψε ; Εἶμαι τόσο πολὺ ἀνυπόμονος...

— Καὶ ἀναιδὴς συγχρόνως, ἀφοῦ δὲν ἀρκεῖσθε σὲ ὅσα σᾶς δίνουν... Ὄχι ἀπόψε, αὔριο...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀντήχησε μιὰ φοβερὴ βροντή, ἡ ὁποία ἐσκέπασε τὴ φωνή μου. Ἡ καρδιά μου χτύπησε δυνατά, καί, τρομαγμένη, ζήτησα ἄσυλο στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Γουσταύου. Ἐκεῖνος, ἀπαθὴς κ' ἥσυχος μπρὸς στὴν ὀργὴ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, μὲ δέχτηκε στὰ χέρια του σὰν πουλὶ καὶ κατώρθωσε νὰ πάρῃ ἀπ' τὰ τρεμάμενα χείλη μου ἕνα θερμὸ φιλί, δοσμένο ἀπ' τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου...

Σὲ λίγο ἡ καταιγίδα πέρασε, ἡ βροχὴ σταμάτησε κι' ὁ ἥλιος ἔλαμψε πιὸ ζωηρὸς ἀπὸ πρίν, παραμερίζοντας τὰ μαῦρα σύννεφα καὶ μεταμορφώνοντας σὲ διαμάντια καὶ μαργαριτάρια τὶς στάλες τῶν φύλλων καὶ τῶν κλαδιῶν.

Ἀκούστηκαν πάλιν ἡ φωνὲς τῶν συντρόφων μας. Ἀνταλλάξαμε μὲ τὸν Γουσταῦο ἕνα ἀκόμα φιλὶ καὶ τρέξαμε ἀμέσως νὰ τοὺς συναντήσουμε, γιὰ νὰ μὴ δώσῃ ἀφορμὴ σὲ ἀνεπιθύμητα σχόλια ἡ ἀπουσία μας. Ἕνας-ἕνας μαζεύονταν κοντὰ στ' ἁμάξι μουσκεμμένοι, οἱ γέροι μουρμουρίζοντας κ' οἱ νέοι γελῶντας. Ἡ κ. Δουκάστελ ἀνησυχοῦσε μὴν τὴν ξαναπιάσῃ ὁ πυρετός, ἡ μητέρα μου ἔλεγε πὼς αἰσθανότανε ρίγη, ἡ κ. Μπωπρὲ παραπονιόταν γιὰ τοὺς ρευματισμούς της.

Ἀφοῦ μαζέψαμε ὅλα τὰ πράγματα ποὺ εἴχαμε πάρει μαζύ μας, τὰ βάλαμε μέσα στὸ ἁμάξι ποὺ εἶχε γίνει κι' αὐτὸ μουσκίδι ἀπ' τὴ βροχή.

Ὁ Μενοῦ ὡρκιζόταν τώρα ὅτι θὰ προτιμοῦσε νὰ πάῃ ὅλο τὸ δρόμο πεζός, παρὰ νὰ καβαλλικέψῃ τὸ καταραμένο ἄλογο τοῦ θείου του. Ὁ Πρεβὰλ ὅμως, ὑποχρεωτικὸς ὅπως πάντα, τοῦ πρότεινε νὰ κάνουν ἀλλαγὴ στὰ ζῶα τους, κ' ἔτσι, ἀφοῦ τακτοποιηθήκαμε, ξαναπήραμε τὸ δρόμο.

Ὁ Ἀχιλλεὺς ἦταν ἐξαιρετικὰ εὐχαριστημένος γιατὶ τὸ ἄλογό του ἔτρεχε πάρα πολὺ καὶ προηγεῖτο πάντα ἀπ' τοὺς ἄλλους μισὴ λεύγα τὸ λιγώτερο. Ἐγὼ πήγαινα πλάϊ στὸ Γουσταῦο, ὁ ὁποῖος μοῦ ψιθύριζε λόγια λατρείας.

Ἐπειδὴ βιαζόμαστε νὰ γυρίσουμε στὰ σπίτια μας καὶ ν' ἀλλάξουμε ροῦχα, ὁ κ. Δουκάστελ εὐχαρίστησε τὸν γραμματέα τοῦ Εἰρηνοδικείου γιὰ τὴν πρόσκλησί του, ἡ ὁποία ἀναβλήθηκε γιὰ τὴν ἄλλη μέρα. Ἐπὶ τέλους φτάσαμε στὸν πύργο, ὅπου παρατείναμε τὴ συναναστροφὴ ὥς τὰ μεσάνυχτα. Πρῶτος σηκώθηκε τότε νὰ φύγῃ ὁ κ. Δουκάστελ καὶ τὸν ἀκολουθήσαμε ὅλοι...

Ἑτοιμαζόμουν ν' ἀκολουθήσω, ὅπως πάντα, τὴν Ἀντωνίνα, ἀλλὰ ἡ μητέρα μου μοὔγνεψε ν' ἀνεβῶ μαζύ της στὸν κοιτῶνα της. Μόλις μπήκαμε ἐκεῖ μοῦ εἶπε μὲ χαμόγελο :

— Ἄκουσε, παιδί μου.

— Τί συμβαίνει, καλή μου μητέρα ;

— Ἕνας τίμιος ἄνθρωπος ἦρθε σήμερα νὰ σὲ ζητήσῃ γιὰ γυναῖκα του...

— Ἀλήθεια ; φώναξα μ' ἕνα αἴσθημα ἀνάμικτο ἀπὸ φόβο, ἐλπίδα καὶ ταραχή.

— Ναί, Ἀλίκη μου. Ὁ κ. Ἀχιλλεὺς Μενοῦ, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ δημοσίου εἰσπράκτορος.

— Ὁ Μενοῦ!...Ὁ Μενοῦ!... Πρὸς Θεοῦ, μητέρα, μὴ μοῦ τὸ ξαναπῇς αὐτό...

— Γιατί αὐτὴ ἡ περιφρόνησις, κόρη μου ; μοῦ εἶπε μὲ λύπη ἡ μητέρα μου. Δὲν λογαριάζεις ὅτι εἴμαστε φτωχοὶ καὶ ὅτι θὰ μείνῃς ἐντελῶς ἀπροστάτευτη ὅταν ἐγὼ θὰ κλείσω τὰ μάτια μου;...

('Ακολουθεῖ)

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΣΑΡΛ ΦΟΛΕ-Υ

ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ...

Ἦταν ἕνα ὄμορφο Ἀπριλιάτικο βράδυ...

Ὁ Πέτρος Λεντρὺ γύριζε ἀπὸ τὸ Σερμποὺρ μὲ τὸ ἁμαξάκι του, ὅταν, στὸ δρόμο του, συνάντησε ἄξαφνα ἕναν κύριο καὶ μιὰ δεσποινίδα, ποὺ τραβοῦσαν πρὸς τὸ γειτονικὸ χωριὸ Ζαντεμέρ. Ὁ Λεντρὺ ἀπὸ μακρυὰ τοὺς ἀνεγνώρισε — κι' ἀμέσως ἔννοιωσε ἕνα δυνατὸ σφίξιμο στὴν καρδιά του. Ναί, αὐτοὶ ἦσαν!... Ὁ κ. Μοργκὰν καὶ ἡ κόρη του, οἱ ὁποῖοι, ἀντίθετα πρὸς τοὺς ἄλλους παραθεριστὰς ποὺ ἔσπευδαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ἐξοχὴ μὲ τὴν πρώτη φθινοπωρινὴ ψυχρίτσα, εἶχαν ἐγκατασταθῆ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ὡμορφότερα ἐξοχικὰ σπιτάκια τοῦ χωριοῦ ἀπὸ τὸν Ὀκτώβρη κ' εἶχαν περάσει ἐκεῖ ὅλο τὸν χειμῶνα.

Μὲ μεγάλη εὐγένεια ὁ νεαρὸς κτηματίας χαιρέτησε τοὺς δυὸ ξένους καὶ τοὺς πρότεινε ν' ἀνέβουν στὸ ἁμάξι του.

Ὁ κ. Μοργκὰν καὶ ἡ κόρη του, ποὺ ἦσαν φαίνεται κουρασμένοι ἀπὸ τὸν περίπατό τους, δέχτηκαν εὐχαρίστως κι' ἀνέβηκαν. Ὅταν τὸ ἁμάξι ξεκίνησε, ὁ Λεντρύ, ποὺ ἦταν πολὺ περίεργος, ἄρχισε ν' ἀπευθύνῃ στοὺς ξένους διάφορες πλάγιες ἐρωτήσεις, στὶς ὁποῖες ὁ κ. Μοργκὰν ἀπαντοῦσε μὲ μεγάλη εἰλικρίνεια. Ἐξομολογήθηκε ἔτσι στὸ Λεντρὺ ὅτι, ἀπὸ τὴν πολλὴ ὑπερκόπωσι τῶν τελευταίων ἐτῶν, εἶχε ἀρρωστήσει καί, κατὰ συμβουλὴ τῶν γιατρῶν, εἶχε ἐγκατασταθῆ στὸ μακρυνὸ αὐτὸ χωριὸ τῆς Νορμανδίας γιὰ νὰ ξεκουραστῇ. Ἡ κόρη του εἶχε συμμερισθῆ κι' αὐτὴ τὴν προσωρινὴ ἐξορία του ἀπὸ τὴν κοσμικὴ κίνησι τοῦ Παρισιοῦ.

— Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ἐπρόσθεσε ἡ δεσποινὶς Ἐντμέ, ὅτι ἔπληξα ἀρκετὰ ἐδῶ ὅλο τὸν χειμῶνα... Ὁ πατέρας μου ὅμως ξαναβρῆκε τὴν ὑγεία του, κι' αὐτὸ εἶνε μιὰ μεγάλη ἱκανοποίησις γιὰ μένα...

— Πιστεύω ὥς τὸν ἐρχόμενο Ὀκτώβριο, συνεπλήρωσε ὁ κ. Μοργκάν, νὰ εἶμαι σὲ θέσι ν' ἀναλάβω καὶ πάλι τὴν διεύθυνσι τοῦ τραπεζιτικοῦ μου γραφείου.

Κατόπιν ἦρθε ἡ σειρὰ τοῦ Πέτρου Λεντρὺ ν' ἀνακριθῇ ἀπὸ τοὺς δυὸ Παρισινούς. Ἀπάντησε κι' αὐτὸς στὶς ἐρωτήσεις τους, ἀλλὰ μὲ κάποια συστολή, σὰν πραγματικὸς Νορμανδός.

Ὡστόσο, ἡ δεσποινὶς Ἐντμὲ κατώρθωσε νὰ πληροφορηθῇ ὅτι ἦταν εἰκοσιδυὸ χρονῶν, ὅτι εἶχε μείνει ὀρφανὸς ἀπὸ μικρός, ὅτι ἦταν πλουσιώτατος κι' ὅτι, ἂν εἶχε μείνει ἁπλοῦς κτηματίας ἀπὸ ἕνα εἶδος οἰκογενειακῆς παραδόσεως, αὐτὸ δὲν τὸν εἶχε ἐμποδίσει νὰ τελειώσῃ τὸ γυμνάσιο στὴν γειτονικὴ πολιτεία.

Ὁ Λεντρύ, μὲ δυὸ λόγια, ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες προσωπικότητες τοῦ χωριοῦ, ὅταν δὲ ὁ κ. Μοργκὰν πληροφορήθηκε ἐπὶ πλέον ὅτι ὁ νεαρὸς Νορμανδὸς ἔπαιζε ἔξοχο τάβλι, καὶ ἡ δεσποινὶς Ἐντμὲ ὅτι εἶχε μεγάλη κλίσι στὴ μουσική, λυπήθηκαν καὶ οἱ δυό τους ἐξαιρετικὰ ποὺ δὲν εἶχαν κάμει τὴ γνωριμία του νωρίτερα...

Γι' αὐτό, ὅταν τὸ μικρὸ ἁμαξάκι τοῦ Λεντρὺ σταμάτησε μπρὸς στὸ ἐξοχικὸ σπίτι τοῦ Μοργκάν, ὁ τραπεζίτης προσκάλεσε μὲ μεγάλη ἐπιμονὴ τὸν νέο του φίλο νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ τὴν ἄλλη μέρα. Ὁ Πέτρος κοκκίνισε, τοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ πήγαινε μιὰ ἀπὸ τὶς ἡμέρες αὐτές, κ' ἔπειτα, χτυπῶντας μὲ τὸ καμτσίκι του νευρικὰ τ' ἄλογό του, ἀπομακρύνθηκε.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς διαδρομῆς, ἡ νέα ἦταν κοντά του, ἔχοντας σκεπασμένο τὸ πρόσωπό της μὲ τὴν ἐσάρπα της, γιὰ νὰ μὴν τὴ χτυπᾷ, βέβαια, ὁ ἀέρας. Φημιζόταν ὡστόσο γιὰ ὡραιοτάτη, κι' ὁ Πέτρος θὰ ἤθελε πολὺ νὰ τὸ πιστοποιοῦσε αὐτὸ μόνος του. Ἡ καταραμένη ὅμως ἐκείνη ἐσάρπα δὲν τὸν εἶχε ἀφήσει νὰ δῇ σχεδὸν τίποτε...

Τὸ ἐλαφρὸ αὐτὸ μυστήριο γεννοῦσε τώρα ἕνα παράξενο αἴσθημα στὸν Πέτρο...

Ἀπὸ τὸ ἄγγιγμα τοῦ μανικιοῦ του μὲ τὸ μανίκι τῆς νέας, ἡ μπλοῦζα του εἶχε πάρει ἕνα παράξενο καὶ βαθὺ ἄρωμα.

Καὶ τὸ ἄρωμα αὐτὸ τοῦ ἔφερνε κάτι σὰν ζάλη, σὰν μέθη...

**

Ὁ Λεντρὺ ἐπεσκέφθη πράγματι τὸν τραπεζίτη στὸ σπίτι του τὴν ἑπομένη. Στὴν ἀρχὴ εἶχε σκεφθῆ νὰ φορέσῃ τὴ ρεδιγκόττα του. Ἔπειτα ὅμως συλλογίστηκε ὅτι τὸ ἀπηρχαιωμένο αὐτὸ ἔνδυμα ἴσως νὰ μὴν ἦταν τῆς μόδας πειὰ στὸ Παρίσι καὶ ὅτι ἡ νέα θὰ καταλάβαινε πὼς εἶχε ντυθῆ ἔτσι γιὰ νὰ τῆς ἀρέσῃ, κ' ἴσως νὰ τὸν κοροΐδευε... Γι' αὐτὸ προτίμησε νὰ ξυρισθῇ μόνο καλά, νὰ φορέσῃ μιὰ καινούργια μπλοῦζα καὶ νὰ βάλῃ τὰ Κυριακάτικά του παπούτσια. Καί, γεμᾶτος συγκίνησι, ξεκίνησε γιὰ τὸ ἐξοχικὸ σπιτάκι...

Ἡ πόρτα ἄνοιξε ἔξαφνα καὶ μπῆκε μέσα ἡ δὶς Μοργκάν...

Μέσα στὸ κομψὸ σαλόνι, μὲ τὰ Παριζιάνικα πολυτελῆ ἔπιπλα καὶ τὰ κομψοτεχνήματα, ὁ Πέτρος τάχασε λίγο στὴν ἀρχή. Ὁ τραπεζίτης ὅμως τοῦ φέρθηκε μὲ τόση εὐγένεια, ὥστε ἀπὸ τὸ πρῶτο τάβλι ποὺ ἔπαιξε μαζύ του, ὁ νεαρὸς κτηματίας «ξαναβρῆκε τὰ νερά του»...

Ἂν καὶ ἦταν ἀφοσιωμένος στὸ παιγνίδι του, μιὰ σκέψις ὡστόσο τὸν ἐβασάνιζε. Γιατί, τάχα, ἡ δεσποινὶς Ἐντμὲ δὲν εἶχε παρουσιασθῆ καθόλου ;... Φοβόταν, ἄραγε, μήπως πλήξῃ μὲ τὴ συντροφιά του, ἢ μὲ τὸ φέρσιμό της αὐτὸ ἤθελε νὰ τοῦ δείξῃ ὅτι δὲν τοῦ δίνει σημασία ; Ἡ βασανιστικὴ αὐτὴ σκέψις τὸν ἔκανε νὰ χάσῃ τὴν παρτίδα... Κι' αὐτὸ διέθεσε, φυσικά, ἀκόμη εὐνοϊκώτερα ἀπέναντί του τὸν κ. Μοργκάν...

Ἔξαφνα ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ μπῆκε ἡ δεσποινὶς Μοργκάν.

Ὁ Πέτρος, μόλις τὴν ἀντίκρυσε μὲ τὰ χρυσᾶ της μαλλιά, μὲ τὴν φρεσκάδα της, μὲ τὰ ὑπέροχα μάτια της, ἔννοιωσε μιὰ ζάλη νὰ τὸν κυριεύῃ...

Ἐκείνη, στὴν ἀρχή, τοῦ φέρθηκε μᾶλλον ψυχρά. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως ἄλλαξε στάσι ἀπέναντί του. Τὸ ξανθό του μουστάκι, τὰ γαλανὰ ἤρεμα μάτια του, τὸ δέρμα του τὸ ἡλιοκαμένο, ὅλα αὐτά, φαίνεται πὼς τῆς ἄρεσαν καὶ τὴν ἔκαναν σὲ λίγο νὰ φέρεται μὲ μεγάλη κοκεταρία γιὰ νὰ καταγοητεύσῃ τὸ «χωριατόπουλο» αὐτό. Καί, πράγματι, κατάφερε τὸ σκοπό της, γιατὶ σὲ λίγο ὁ νεαρὸς κτηματίας φαινόταν σὰν θαμπωμένος.

Ὁ Πέτρος τὴν κύτταζε χωρὶς νὰ μιλάῃ. Ὅλη ἡ ψυχή του εἶχε συγκεντρωθῆ στὰ μάτια του. Ἡ δεσποινὶς Ἐντμὲ τότε, κολακευμένη ἀπὸ τὸ θαυμασμό του, ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ πιὸ καταδεχτική.. Τοῦ ἔπιασε κουβέντα καί, πρὸς μεγάλη της εὐχαρίστησι, ἐπιστοποίησε ὅτι ὁ νεαρὸς θαυμαστής της εἶχε διαβάσει μερικὰ ρομάντζα, ὅτι λάβαινε συχνὰ τὶς Παρισινὲς ἐφημερίδες καὶ ὅτι εἶχε πάει καὶ στὸ Παρίσι.

Σὲ λίγο μάλιστα, ὅταν θυμήθηκε πὼς τῆς εἶχε ἐξομολογηθῆ ὅτι ἀγαποῦσε πολὺ τὴ μουσική, ἡ Ἐντμὲ κάθησε στὸ πιάνο κ' ἔπαιξε λίγο Σοπέν. Ὁ Πέτρος ἐνθουσιάστηκε μὲ τὸ παίξιμό της καὶ τὴν συνεχάρη μὲ ὅλη τὴν εἰλικρίνεια τοῦ ἁπλοϊκοῦ χωρικοῦ.

Τότε μόλις ἡ Ἐντμὲ πρόσεξε τὸν ἀρρενωπὸ τόνο τῆς φωνῆς του καὶ τὸν ρώτησε ἂν τραγουδοῦσε... Ὁ Πέτρος ὡμολόγησε, κοκκινίζοντας, ὅτι ἄλλοτε εἶχε πάρει μερικὰ μαθήματα ὠδικῆς. Ἀμέσως ἡ δεσποινὶς Ἐντμὲ τὸν ἔβαλε νὰ τραγουδήσῃ μιὰ ρωμάντζα.

— Μὰ ἔχετε πρώτης τάξεως φωνή ! τοῦ φώναξε ὅταν τελείωσε. Εἶσθε βαρύτονος ! Πρώτης τάξεως μάλιστα βαρύτονος ! Τελείωσε !... Ἀπὸ σήμερα θ' ἀναλάβω νὰ τελειοποιήσω ἐγὼ τὴ φωνή σας !...

Ὁ Πέτρος, τρέμοντας ἀπὸ συγκίνησι, δέχτηκε καὶ οἱ δυὸ νέοι ἔμειναν σύμφωνοι ν' ἀρχίσουν τὰ μαθήματα.

Ἔτσι ὁ Μάης καὶ ὁ Ἀπρίλης πέρασαν γιὰ τὸν Πέτρο μέσα σὲ μιὰ διαρκῆ ὀνειρεμένη εὐτυχία. Τὸ ἁμάξι του, τἄλογά του, ἡ βάρκες του, οἱ ὑπηρέτες του, κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος, εἶχαν τεθῆ στὶς διαταγὲς τῆς δεσποινίδος Ἐντμέ. Ὤ, οἱ ἀξέχαστοι περίπατοί τους στὶς γύρω μαγευτικὲς ἐξοχὲς — κ' ὕστερα στὸ ἀνοιξιάτικο σούρουπο, ἡ μοναξιά τους μέσα στὸ κομψὸ σαλόνι, κοντὰ στὸ πιάνο...

Γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Πέτρος εὕρισκε μιὰ τέτοια χάρι, μιὰ τέτοια γλύκα στὴν ἄνοιξι...

**

Σὲ λίγο ὅμως ἦρθε τὸ καλοκαῖρι... Καί, μαζὺ μὲ τὴν ἄνοιξι, ἦταν μοιραῖο νὰ σβύσῃ κι' ὅλη αὐτὴ ἡ μαγεία...

Ἕνα βράδυ, τὸ μάθημα τῆς ὠδικῆς διεκόπη ἀπὸ ἕνα καλπασμὸ ποὺ ἀκούστηκε ἔξω στὸ δρόμο καί, ὕστερ' ἀπὸ λίγα λεπτά, ἕνας κομψὸς ἀξιωματικὸς μπῆκε μέσα στὸ σαλόνι.

Μόλις τὸν εἶδε, ἡ δεσποινὶς Ἐντμὲ πετάχτηκε ἀπὸ τὸ πιάνο, καὶ μὲ χαρούμενη ἔκπληξι ἀνέκραξε:

— Μπᾶ ! Ὁ Λιονέλ !...

Ὁ Λιονὲλ ἐξήγησε ὅτι εἶχε μετατεθῆ στὸ Σερμπούρ, καί, μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτή, ἔφερνε ὅλα τὰ τελευταῖα νέα τοῦ Παρισιοῦ στοὺς ἀγαπητοὺς ἐξορίστους...

Ἡ δεσποινὶς Ἐντμὲ ἐκάθισε κοντά του καὶ ἄρχισαν μιὰν ἀτελείωτη κουβέντα.

Πόσο ξένο ἔννοιωθε τὸν ἑαυτό του τώρα ὁ Λεντρύ...

**

Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα τελείωσαν οἱ μακρυνοὶ περίπατοι, τελείωσαν καὶ τὰ γοητευτικὰ «μαθήματα ὠδικῆς».

Ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς πήγαινε κάθε ἀπόγευμα μὲ τὸ μικρό του αὐτοκίνητο κ' ἔπαιρνε τὴν δεσποινίδα Ἐντμὲ περίπατο... Ποῦ μποροῦσε νὰ παραβληθῇ τὸ χωριάτικο ἁμάξι τοῦ Πέτρου μὲ τὴν κομψὴ λιμουζίνα τοῦ λοχαγοῦ ;

Σιγὰ-σιγά, μὲ τὸν ἐρχομὸ τοῦ καλοκαιριοῦ, νέοι ἐπισκέπτες ἔφτασαν στὸ χωριὸ — νέες παρέες γιὰ τὴν δεσποινίδα Ἐντμέ. Ὁ Λεντρύ, νοιώθοντας τώρα τὸν ἑαυτό του ἀπομονωμένο μέσα σ' ὅλο τὸ κομψὸ ἐκεῖνο περιβάλλον, ἔπαψε πειὰ νὰ πηγαίνῃ νὰ τὴν βλέπῃ...

Μονάχος του τώρα, σὰν ἔπιανε νὰ βραδυάζῃ, ξεκινοῦσε γιὰ τὰ μακρυνὰ μονοπάτια «τους», ἐκεῖ πού, σιωπηλά, εἶχε πλέξει ἄλλοτε τόσα ὄνειρα ἀγάπης... Καμμιὰ φορὰ συναντοῦσε στὸ δρόμο τὸ λοχαγό, φορτωμένο λουλούδια, προωρισμένα γιὰ τὴν Ἐντμέ...

...Ναί, μὰ τὰ λουλούδια αὐτὰ δὲν πήγαινε νὰ τὰ μαζέψῃ στὶς πλαγιὲς τῶν γκρεμῶν, ὅπως ἔκανε ἄλλοτε ὁ Λεντρύ... Τ' ἀγόραζε, ἁπλούστατα, ἀπὸ τὸ ἀνθοπωλεῖο τοῦ χωριοῦ...

Κι' ὁ Πέτρος προσπερνοῦσε, χαμογελῶντας πικρά...

ΣΑΡΛ ΦΟΛΕ-Υ.

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ **ΤΟΥ NICOLAS MISASI**

Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ ζέστη ἦταν ὑπερβολική. Ἡ Ἄννα εἶχε ἀνασηκώσει τὰ μανίκια της, ἀφίνοντας νὰ φαίνωνται τὰ στρογγυλὰ καὶ δροσερὰ μπράτσα της. Τὸ πρόσωπό της, ἐμψυχωμένο ἀπὸ τὴ δουλειά, εἶχε μιὰ ὠμορφιὰ ἄγρια. Ὁ Λυκογιάννης στεκόταν μὲ τὰ μάτια καρφωμένα ἀπάνω της. Ἐκείνη ὅμως ἔκανε πῶς δὲν τὸ ἀντιλαμβανόταν. Στὸ τέλος, στενοχωρημένη ἀπὸ τὴν ἐπιμονὴ τοῦ βλέμματος τοῦ νέου χωρικοῦ, στράφηκε πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἔλα νὰ μὲ βοηθήσης νὰ σηκώσω τὸ καζάνι, γιατὶ εἶνε πολὺ βαρύ.

Ὁ Γιάννης σηκώθηκε, χωρὶς νὰ πῆ λέξι, πῆρε τὸ καζάνι καὶ τὸ ἀκούμπησε στὸ πάτωμα. Ἡ Ἄννα τότε, παίρνοντας μιὰ μεγάλη πιατέλλα, ἄρχισε νὰ κενώνη. Ὅταν τὴ γέμισε, τὴν ἀπόθεσε στὸ τραπέζι, λέγοντας :

— Ὅποιος πεινάει, ἂς φάη !

Ἀμέσως ὁ πατέρας της κι' ὁ κουμπάρος του πῆραν τὰ ξύλινα πηρούνια κι' ἄρχισαν νὰ τρῶνε μὲ ὄρεξι. Μαζύ τους κάθησαν κ' οἱ ἄλλοι χωρικοὶ ποὺ δούλευαν στὸ ὑποστατικό. Κανεὶς δὲν ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τὸ Λυκογιάννη, ὁ ὁποῖος στεκόταν παράμερα, καθισμένος σὲ μιὰ κασσέλα.

Ἡ Ἄννα, βλέποντάς τον ἔτσι, τὸν λυπήθηκε καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἔ, ἐσὺ δὲν ἔρχεσαι στὸ τραπέζι ;

— Δὲν πεινάω ἀπάντησε ἐκεῖνος μὲ χαμηλωμένα μάτια.

Σὲ λίγο ἡ πιατέλλα εἶχε ἀδειάσει. Ὁ Ἀντώνης πῆρε τότε τὸ κανάτι μὲ τὸ κρασὶ καὶ τὸ ἔδωσε στὸν κουμπάρο του.

Ἡ κανάτα ἔκανε τὸ γύρο τοῦ τραπεζιοῦ καὶ ξαναγύρισε, σχεδὸν ἄδεια, στὸν μπάρμπ' Ἀντώνη, ὁ ὁποῖος τὴν ἀποτελείωσε.

Ἔτσι, ὕστερ' ἀπὸ μερικὲς στιγμές, ὁ πατέρας τῆς Ἄννας, ἀνάβοντας ἀπὸ τὸ κρασί, ἔγινε πολὺ φλύαρος.

— Πές μου, κουμπάρε, τὸν ρώτησε τότε ὁ μπάρμπα Σάντο, δείχνοντάς του ἕνα ὑπέροχο ἀσημοσκάλιστο τουφέκι ποὺ κρεμόταν στὸν τοῖχο, ποῦ τὸ βρῆκες αὐτὸ τὸ τουφέκι; Δὲν φαντάζομαι νὰ τ' ἀγόρασες...

— Ἄ, εἶνε μιὰ ἀνάμνησις...

— Ἀνάμνησις ; Μπᾶ;... Γιὰ λέγε μας...

— Ἄ, ἡ ἱστορία του εἶνε μεγάλη...

— Δὲν πειράζει... Πέσ' τη μας, κουμπάρε...

— Θὰ σᾶς τὴν πῶ, ἀλλὰ μὲ μιὰ συμφωνία, φίλοι... Νὰ μείνη μεταξύ μας.

— Σύμφωνοι ! ἀπάντησαν ὅλοι μαζὺ οἱ χωρικοί.

— Ἀκοῦστε, λοιπόν ! ἄρχισε ὁ πατέρας τῆς Ἄννας. Ἤμουν τότε εἴκοσι χρονῶν καὶ δούλευα στοῦ Ἱερώνυμου Σκάλτζι, στὸ βουνό... Εἶχα τότε σύντροφο ἕνα παλληκάρι ἀπὸ τὸ Πεντάτσιο, δυνατὸ καὶ θαρραλέο σὰν ταῦρο. Αὐτὸς ἀγαποῦσε μιὰ γυναίκα ποὺ ἐρχόταν κάθε Σάββατο καὶ τοῦ ἔφερνε στὸ βουνὸ τὶς προμήθειες τῆς βδομάδας. Κ' οἱ δυὸ φαινόντουσαν πῶς λατρευόντουσαν. Εἶχαν ἕνα παιδί, ποὺ ἡ μητέρα τὸ κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά της καὶ ποὺ ὁ πατέρας του τὸ γέμιζε κάθε Σάββατο φιλήματα. Μιὰ μέρα, ἡ μητέρα ἔφτασε πνιγμένη στὰ δάκρυα. Τράβηξε τὸν ἄντρα της παράμερα κι' ἄρχισε νὰ τοῦ μιλάη σιγὰ-σιγὰ ἐπὶ ὥρα. Δὲν ξέρω τί τοῦ εἶπε, μὰ ὅταν ὁ σύντροφός μου ξαναγύρισε κοντά μας ἦταν γεμᾶτος σκέψι καὶ σκυθρωπός. Τὴν ἄλλη μέρα δὲ ἔφυγε, χωρὶς νὰ κανονίση τοὺς λογαριασμούς του μὲ τὸ ἀφεντικό, καί, δυὸ μέρες κατόπιν, βρῆκαν τὸ πτῶμα τοῦ ἀφεντικοῦ μας, τοῦ Ἱερώνυμου Σκάλτζι, μὲ τὸ κεφάλι ἀνοιγμένο στὰ δυὸ ἀπὸ μιὰν ἀξίνα... Τὸν εἶχε δολοφονήσει ὁ...

— Ὁ σύντροφός σου ! συμπλήρωσε ὁ μπάρμπα Σάντο.

— Καλὰ τὸ μάντεψες. Ὁ σύντροφός μου εἶχε ἐκδικηθῆ ἔτσι μιὰ προσβολὴ ποὺ ἔκανε ὁ ἀφέντης μας στὴ γυναίκα του. Ἔπειτα μάθαμε ὅτι, ἐπειδὴ τὸν κυνηγοῦσαν οἱ χωροφύλακες κ' οἱ συγγενεῖς τοῦ σκοτωμένου, εἶχε πάρει τὰ βουνὰ κ' εἶχε γίνει ληστής...

— Καλά ! τὸν διέκοψε ὁ Σάντο. Μὰ τί σχέσι ἔχει ἡ ἱστορία αὐτὴ μὲ τὸ ὡραῖο σου τουφέκι;

— Λίγη ὑπομονὴ καὶ θὰ δῆς ! τοῦ ἀπάντησε ὁ Ἀντώνης. Λοιπὸν — ἐξακολούθησε — ὁ σύντροφός μου γίνηκε ληστὴς καὶ μάλιστα περίφημος. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς συμμορίας του ἄρχισε νὰ κάνη κάθε λογῆς ἐγκλήματα. Ἡ χωροφυλακὴ κι' ὁ στρατὸς δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν συλλάβουν. Τότε συστήθηκε ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ ντόπιους, θαρραλέους καὶ καλὰ ὡπλισμένους, ποὺ ἀποφάσισαν νὰ καθαρίσουν τὸν τόπο ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ληστάς... Ἐπειδὴ ἡ συγκομιδὴ ἦταν ἄσχημη καὶ δουλειὰ δὲν εἶχα, πῆγα κ' ἐγὼ μαζύ τους... Πήραμε τὰ βουνὰ καὶ τοὺς κάμπους, κάτω ἀπὸ τὸν ἄνεμο καὶ τὴ βροχή, κι' ἀρχίσαμε τὸ ἀνθρωποκυνῆγι μας... Εἴμαστε βέβαιοι πῶς ἡ συμμορία τοῦ παληοῦ συντρόφου μου δὲν θὰ μᾶς γλύτωνε, γιατὶ εἴμαστε πενῆντα κ' ἦσαν δώδεκα...

— Ἄνανδροι !... φώναξε κείνη τὴ στιγμὴ ὁ Λυκογιάννης ποὺ ἄκουγε τὴν ἱστορία, μὲ τὶς γροθιὲς σφιγμένες καὶ μὲ μάτια ποὺ πετοῦσαν ἀστραπές.

— Τί εἶπες ; ρώτησε ὁ πατέρας τῆς Ἄννας, διακόπτοντας τὴν ἱστορία του. Ποιοί ἦσαν ἄνανδροι, ἐμεῖς ἢ αὐτοί ;

— Τίποτε... τίποτε..., εἶπε ὁ Λυκογιάννης.

— Σὲ λίγο ἀνακαλύψαμε τοὺς ληστὰς — ἐξακολούθησε ὁ χωρικὸς — κρυμμένους μέσα σ' ἕνα σύδεντρο. Ὥρμησαν μὲ τὰ μαχαίρια τους στὰ δόντια, μὲ τὰ πιστόλια τους στὰ χέρια κ' ἔπεσαν ἀπάνω μας... Ἡ σύγκρουσις ἦταν τρομερή... Ἔξαφνα, εἶδα ἕνα ληστὴ νὰ διευθύνεται πρὸς ἐμένα. Πρόφτασα ὅμως καὶ τὸν πυροβόλησα καὶ τὸν ἔρριξα κάτω... Πλησιάζοντας, ἀναγνώρισα στὸ πρόσωπό του τὸν παληό μου σύντροφο...

— Ἀλήθεια ; ρώτησαν οἱ ἄλλοι περίεργοι.

— Ναί, ἀπάντησε ὁ μάρμπ' Ἀντώνης... Ἦταν ὁ τρομερὸς λήσταρχος Πέτρος Γκρίλλο !...

Ἀκούγοντας αὐτὸ τ' ὄνομα, ὁ Λυκογιάννης, πετάχτηκε ἀπὸ τὴ θέσι του, τρομερὸς τὴ θέα, μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὸν πατέρα τῆς Ἄννας. Οἱ ἄλλοι, ἔχοντας τὴν προσοχή τους ἀφοσιωμένη στὴ διήγησι, δὲν τὸν πρόσεξαν, μὰ ἡ Ἄννα τὸν εἶδε καί, πιάνοντάς τον ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν ρώτησε :

— Τί ἔχεις, Γιάννη;... Θεέ μου, τί ἔχεις ;...

— Τίποτε... τίποτε... Τελείωνε, μπάρμπ' Ἀντώνη, εἶπε ὁ Λυκογιάννης συγκρατούμενος.

— Δὲν ἔχω καὶ πολλὰ πράγματα νὰ πῶ ἀκόμα, συνέχισε ὁ πατέρας τῆς Ἄννας. Μοιραστήκαμε ἔπειτα τὰ λάφυρα ποὺ πήραμε ἀπὸ τοὺς ληστὰς καὶ σὲ μένα ἔδωσαν τὸ μεγαλείτερο μερίδιο. Αὐτὸ τὸ τουφέκι, λοιπόν, εἶνε τὸ τουφέκι τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ληστῶν.

Ὅλων τὰ μάτια τότε ὑψώθηκαν πρὸς τὸ τουφέκι ποὺ κρεμόταν στὸν τοῖχο, πάνω ἀπὸ τὸ κρεββάτι. Ἡ Ἄννα, βλέποντας τὸ Λυκογιάννη ποὺ δὲν ξεκολλοῦσε τὸ μάτι του ἀπ' αὐτό, πλησίασε τὸν πατέρα της καὶ τοῦ εἶπε :

— Νὰ δῆς, πατέρα, ποὺ αὐτὴ ἡ ἱστορία θὰ μᾶς φέρη κακό...

— Σῶπα, ζῶο !... τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Καί, ἔπειτα, στρέφοντας πρὸς τὸ Λυκογιάννη, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθοῦσε νὰ κυττάζη τὸ ὅπλο τοῦ ληστοῦ, τὸν ρώτησε :

— Τί σκέφτεσαι, Γιάννη ;

— Σκέφτομαι, ἀπάντησε αὐτός, ὅτι ξέχασες νὰ πῆς κάτι στὴν ἱστορία σου...

— Καὶ τί ξέρεις ἐσὺ ποὺ δὲν τὸ εἶπα ἐγώ ;... Γιατὶ δὲν φαντάζομαι νὰ ἦσουν τότε ἐκεῖ...

— Ὄχι, ἀλλὰ μιὰ τσιγγάνα μὲ βεβαίωσε πῶς ὁ Πέτρος Γκρίλλο σκοτώθηκε ἀπὸ κάποιο φίλο του.

— Λὲς ψέμματα! λύκε τοῦ διαβόλου! φώναξε ὁ Ἀντώνης πηδῶντας ἀπὸ τὴν θέσι του.

— Καὶ γιατί θυμώνεις, ἀφέντη ; ἀπάντησε ὁ Λυκογιάννης σταυρώνοντας τὰ χέρια του, μὲ σαρκασμό.

— Ἐγώ... ἐγώ... τραύλισε ὁ Ἀντώνης, ξαναπέφτοντας στὴν καρέκλα του... Δὲν θυμώνω... Εἶπα μόνο πῶς ἡ τσιγγάνα σοῦ εἶπε ψέμματα.

— Μά, κουμπάρε, καὶ τί σὲ νοιάζει ἐσένα ; παρατήρησε τότε ὁ μπάρμπα Σάντο.

Ἡ Ἄννα, κατάχλωμη, στεκόταν παράμερα, κυττάζοντας τὸ Λυκογιάννη, ὁ ὁποῖος, σὰν ἀπορροφημένος ἀπὸ τὶς σκέψεις του, στεκόταν ἀκουμπισμένος στὸν τοῖχο.

— Διηγήσου μας, Γιάννη, ὅ,τι ξέρεις γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Πέτρου Γκρίλλο, εἶπε ὁ Σάντο.

— Ὁ Πέτρος Γκρίλλο, ἄρχισε ὁ Λυκογιάννης, εἶχ' ἕνα φίλο, στὸν ὁποῖο εἶχε ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ἄλλαξε τ' ὄνομά του μετὰ τὴν προδοσία, ἀνῆκε στὸ ἀπόσπασμα τῶν ντόπιων ποὺ κατεδίωκε τοὺς ληστάς, καὶ εἰδοποιοῦσε τὸ Γκρίλλο γιὰ τὶς ἐνέδρες ποὺ τοῦ ἔστηναν. Μιὰ μέρα ὅμως ὁ λήσταρχος τοῦ ἔδειξε ἕνα μέρος, ὅπου εἶχε χώσει 500 δουκᾶτα, προωρισμένα γιὰ τὴ γυναίκα του καὶ τὸ παιδί του. Ἀμέσως τότε ἐκεῖνος, θέλοντας νὰ κάνη δική του τὴν περιουσία αὐτή, δὲν ἐδίστασε νὰ ὁδηγήση τ' ἀποσπάσματα ὥς τὸ λημέρι τῶν ληστῶν... Δὲν εἶν' ἔτσι, μπάρμπ' Ἀντώνη ;

Ὁ πατέρας τῆς Ἄννας δὲν ἀπάντησε. Ἔσφιγγε σπασμωδικὰ στὸ χέρι του τὴ λαβὴ τοῦ μαχαιριοῦ του καὶ χάραζε σχέδια ἀπάνω στὸ τραπέζι.

— Ὁ Πέτρος Γκρίλλο, ἐξακολούθησε ὁ Λυκογιάννης τρέμοντας ὁλόκληρος, πολέμησε μὲ ἀπόγνωσι, μὰ στὸ τέλος ὑπέκυψε. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς συντρόφους του σκοτώθηκαν κ' οἱ ἄλλοι συνελήφθησαν. Ἕνας μονάχα μπόρεσε νὰ ξεφύγη. Αὐτὸς ἔτρεξε στὴ γυναίκα τοῦ ἀρχηγοῦ του καὶ τῆς διηγήθηκε ὅλα ὅσα εἶχαν συμβῆ, μὰ δὲν ἤξερε νὰ τῆς πῆ τὸ ὄνομα τοῦ προδότη φίλου... Αὐτὰ μοῦ διηγήθηκε ἡ τσιγγάνα...

— Ἡ τσιγγάνα σοῦ εἶπε ψέμματα!... φώναξε τότε ὁ μπάρμπ' Ἀντώνης μὲ χαμηλωμένα μάτια.

(Τὸ τέλος στὸ προσεχές)

Ὁ γομπρος ἕνα ψηλὸ καὶ ὥμορφο παλληκάρι ἄκουγε γελῶντας τ' ἀστεῖα τῶν χωρικῶν ..

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Ο ΤΡΟΜΕΡΩΤΕΡΟΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Ὁ ἀγριώτερος ἀπ' ὅλους τοὺς χειμῶνες τῶν νεωτέρων χρόνων ἦταν ἀσφαλῶς ὁ χειμῶνας τοῦ ἔτους 1709. Ἦταν τόσο τρομερός, ὥστε ἡ θερμοκρασία, ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ Ἰανουαρίου μέχρι τῶν μέσων τοῦ Φεβρουαρίου, δὲν ἀνέβηκε οὔτε μιὰ μέρα πάνω ἀπ' τὸ μηδὲν σ' ὅλη τὴ Μέση Εὐρώπη.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ πολλοὶ ἄνθρωποι ξεπάγιασαν καὶ πέθαναν ἀπ' τὸ κρύο, ὄχι μόνο στὰ ὀρεινὰ μέρη ἀλλὰ καὶ στοὺς πιὸ πολυσύχναστους δρόμους τῶν μεγαλειτέρων πόλεων, ἀκόμη καὶ μέσα στὰ σπίτια τους κι' ἀπάνω στὰ κρεββάτια τους !... Ἡ δυνατώτερη φωτιὰ δὲν μποροῦσε νὰ θερμάνη οὔτε ἐλάχιστα ἕνα μικρὸ δωμάτιο. Στοὺς δρόμους καὶ στοὺς ἀγροὺς ἔπεφταν κατὰ ἑκατοντάδες σπουργίτια καὶ ἄλλα πουλιά, παγωμένα. Ἀναρίθμητες ἐπίσης ξυλόκοττες βρισκόντουσαν ξεπαγιασμένες ἐπάνω στὰ χιόνια. Ἡ νυχτερίδες ξυπνοῦσαν κι' αὐτὲς ἀπὸ τ. χειμερινὸ λήθαργό τους, κι' ἀφοῦ πετοῦσαν λίγες στιγμὲς ἔπεφταν ἔπειτα στὸ χῶμα νεκρές. Τὰ ἐλάφια καὶ τὰ ζαρκάδια περπατοῦσαν σὰν παράλυτα στὶς ἐξοχές, πολλὲς φορὲς μάλιστα τρύπωναν μέσα στὰ σπίτια τῶν χωρικῶν γιὰ νὰ βροῦν λίγη ζέστη,, ἀψηφῶντας κάθε κίνδυνο.

Ὅταν ἦλθε, τέλος, ἡ ἄνοιξις, χιλιάδες ζῶα βρέθηκαν ψόφια μέσα στὰ δάση. Ἡ λίμνες καὶ τὰ ρυάκια, ποὺ τὸ νερό τους εἶχε παγώσει ὥς τὸ βυθό, ἀνέδιδαν μιὰ φρικτὴ δυσοσμία ἡ ὁποία προήρχετο ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν ψαριῶν.

Κατὰ τὴν ἄνοιξι ὅμως ἡ κατάστασις χειροτέρεψε ἀκόμα περισσότερο λόγῳ τῆς ἐπελθούσης ἐλλείψεως τῶν τροφίμων, τὰ ὁποῖα ἦσαν πανάκριβα. Τὰ ὀπωροφόρα δένδρα εἶχαν ξεραθῆ καὶ τὰ λαχανικὰ εἶχαν μαραθῆ ἀπ' τὸ κρύο.

Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ χειμῶνος πέθαναν ἀπὸ ψῦξι πολλοὶ ἐπιβάται, καθὼς καὶ ὁδηγοὶ ταχυδρομικῶν ἁμαξῶν, ἂν καὶ ἦσαν προφυλαγμένοι μὲ βαρειὰ γουναρικὰ καὶ πολλὰ ροῦχα. Ἔτσι πολλὲς φορὲς συνέβη νὰ φτάσουν ταχυδρομικὰ ἁμάξια στὸ σταθμό τους, χωρὶς νὰ βρίσκεται μέσα τους κανεὶς ζωντανός, γιατὶ ὅλοι, ἁπλούστατα, εἶχαν ξεπαγιάσει στὸ δρόμο ἀπὸ τὸ κρύο !...

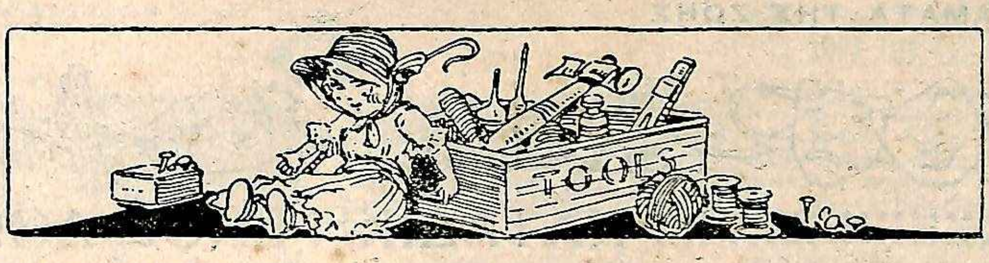

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΥΠΟ

— Ἕνας καταπληκτικὸς γυναικεῖος ἆθλος

Ἡ πιὸ φημισμένη ἀλπινίστρια τῆς ὑφηλίου εἶνε κάποια τολμηρὴ καὶ φίλαθλη Ἀμερικανίς, ἡ μὶς Ἀννὶ Πέκ, ἡ ὁποία ἔχει τὸ ρεκὸρ τοῦ ἀλπινισμοῦ σ' ὅλο τὸν κόσμο, ρεκὸρ τὸ ὁποῖο κανένας ἄνδρας δὲν μπόρεσε νὰ τῆς τὸ καταρρίψη.

Ἡ μὶς Πέκ, ἀπὸ πολὺ μικρή, ἐπεδόθη στὸν ἀλπινισμὸ καὶ κατώρθωσε ν' ἀναρριχηθῆ στὶς κορυφὲς τῶν ὑψηλοτέρων βουνῶν τῆς Καλλιφορνίας, τοῦ Μεξικοῦ, τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Περοῦ.

Ὁ μεγαλείτερος ὅμως ἆθλος της εἶνε ὅτι κατώρθωσε ν' ἀνεβῆ στὴν ὑψηλότερη κορυφὴ τῶν νοτιοαμερικανικῶν Ἄνδεων, στὸ περίφημο «Οὐασκαράου» ποὺ τὸ λένε καὶ «Βασιλέα τῶν Ἄνδεων», καὶ στὸ ὁποῖο δὲν εἶχε ἀνεβῆ ποτὲ κανένας ἄνθρωπος.

Ἡ κορυφὴ «Οὐασκαράου» ἔχει ὕψος 8.560 μέτρων ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης, δηλαδὴ εἶνε κατὰ 280 μέτρα μόνον χαμηλότερη ἀπὸ τὴν πιὸ ψηλὴ κορυφὴ τῶν Ἰμαλαΐων.

Ἡ κυβερνήσεις τῶν περισσοτέρων κρατῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἄθλου αὐτοῦ, ἔκοψαν εἰδικὰ χρυσᾶ μετάλλια καὶ τὰ ἐχάρισαν στὴν μὶς Πέκ.

— Ἡ καθαριότης κατὰ τὸν μεσαίωνα

Ἔχουμε γράψει καὶ ἄλλοτε γιὰ τὴν τρομακτικὴ ἀπλυσιὰ καὶ ἀκαθαρσία ποὺ ἐπικρατοῦσε στὰ μεγάλα κράτη τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καθ' ὅλον τὸν Μεσαίωνα καὶ τὴν περίοδο τῆς Ἀναγεννήσεως.

Θὰ σᾶς ἀφηγηθοῦμε σήμερα, σχετικῶς, καὶ μερικὲς ἀκόμη ἄγνωστες λεπτομέρειες.

Ὁ περίφημος καὶ κοσμοκράτωρ βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας Φίλιππος ὁ 2ος, στὸ κράτος τοῦ ὁποίου δὲν ἔδυε ποτὲ ὁ ἥλιος, δὲν εἶχε πλύνει οὔτε μιὰ φορὰ στὴ ζωή του οὔτε τὰ πόδια του, οὔτε καὶ τὰ χέρια του ! Τὰ πρῶτα ἀνέδιδαν μιὰ ὀσμὴ φρικώδη ἡ ὁποία προκαλοῦσε τὴν ἀηδία τῶν αὐλικῶν ποὺ τὸν ἐπλησίαζαν !...

Οἱ ὑπουργοί του ἀπέφευγαν νὰ πᾶνε πρωῒ-πρωῒ γιὰ τὴν ὑπογραφὴ τῶν διαταγμάτων, γιατί, σύμφωνα μὲ τὴν ἐθιμοτυπία τῆς Ἱσπανικῆς Αὐλῆς, ὁ ὑπουργὸς ποὺ θὰ ἔμπαινε πρῶτος στὴ βασιλικὴ κρεββατοκάμαρα ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τὸν βοηθήση νὰ ντυθῆ. Καὶ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ δὲν ἦταν καθόλου εὐχάριστο !...

Ἐπίσης ὁ Ἐρρῖκος 4ος δὲν εἶχε πλυθῆ ποτὲ στὴ ζωή του. Τόσο δὲ ἡ δεύτερη γυναίκα του Μαρία τῶν Μεδίκων, ὅσο καὶ ἡ φίλη του δούκισσα ντ' Ἐστάμπ, παρεπονοῦντο διαρκῶς γιὰ τὴν ἀποφορὰ ποὺ ἀνέδιδε τὸ κορμὶ τοῦ βασιλέως καὶ τὴν ὁποία δὲν μποροῦσαν νὰ ἐξουδετερώσουν, μολονότι ἐπλημμύριζαν τὶς κρεββατοκάμαρές τους μὲ τ' ἀρώματα !

Τὸ ἴδιο συνέβαινε καὶ μὲ τὸν μεγαλοπρεπῆ βασιλέα Ἥλιο, τὸν Λουδοβῖκο 14ο, ὁ ὁποῖος ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν ἀκαθαρσία του ἔπαθε συρίγγιο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο καὶ πέθανε.

Ἡ βρῶμα καὶ δυσωδία ποὺ ἐπικρατοῦσε στὸ ἀνάκτορο τῶν Βερσαλλιῶν ἐπὶ Λουδοβίκου 14ου, ἦταν ἀνυπόφορη. Ὁ περίφημος συγγραφεὺς Σαὶν Σιμὸν τὴν περιέγραψε τόσο καλά, ὥστε, ὅταν διαβάση κανεὶς τὸ σχετικὸ μέρος τῶν «Ἀπομνημονευμάτων» του, αἰσθάνεται πραγματικὴ ἀηδία !

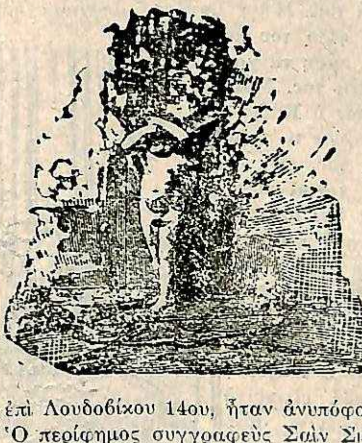

Τὴν ἐποχὴ ἀκριβῶς ἐκείνη εἶχε ἐκδοθῆ ἕνας ὁδηγὸς συμπεριφορᾶς, ποὺ συνιστοῦσε στοὺς ἀριστοκράτας νὰ πλένωνται μιὰ φορὰ τὴν ἡμέρα. Ἀλλὰ ἐλάχιστοι, φαίνεται, ἀκολουθοῦσαν τὸν ὁδηγὸ αὐτόν. Ἀπὸ τὶς γυναῖκες μάλιστα δὲν τὸν ἀκολουθοῦσε καμμία, γιατὶ φοβόντουσαν μήπως σκάση ἡ ἐπιδερμίδα τοῦ προσώπου καὶ τῶν χεριῶν τους, ἐρχομένη σ' ἐπαφὴ μὲ τὸ... νερό !

Ὁ Αἰμίλιος Ζολᾶ εἶχε μιὰ μεγάλη συλλογὴ ἀπὸ ἐσώρρουχα μεγάλων δεσποινῶν τοῦ 17ου καὶ τοῦ 18ου αἰῶνος. Αἴ, λοιπόν, ὅλα αὐτὰ τὰ ἀρωματισμένα ἐσώρρουχα ἦσαν σὲ ἀφάνταστο βαθμὸ γεμᾶτα ἀπὸ μικροσκοπικὰ μαυράδια — ἀκαθαρσίες τῶν γνωστῶν παρασίτων τῶν βρωμερῶν ἀνθρώπων !

— Ἡ γρυλλομαχίες τῶν Κινέζων

Οἱ Κινέζοι δὲν ἀρέσκωνται καθόλου στὰ ἐπικίνδυνα σπόρ, ὅπως, λόγου χάριν τὸ μπόξ, ἡ πάλη, ἡ ξιφομαχία κλπ. Τὰ μόνα ἀπὸ τὰ σπόρ, στὰ ὁποῖα ἐπιδίδονται, εἶνε ἡ λεμβοδρομίες καὶ τὸ φοὺτ-μπώλ.

Ἕνα περίεργο ὅμως σπόρ, γιὰ τὸ ὁποῖο τρελλαίνονται κυριολεκτικῶς οἱ κάτοικοι τοῦ Οὐρανίου Κράτους, εἶνε ἡ... γρυλλομαχίες !

Ὑπάρχουν στὴν Κίνα ἄνθρωποι ἐξησκημένοι, οἱ ὁποῖοι ἐκστρατεύουν τὴ νύχτα στὰ μέρη ὅπου ὑπάρχουν φωληὲς γρύλλων καὶ τοὺς πιάνουν ζωντανούς. Τοὺς πουλοῦν ἔπειτα πανάκριβα, αὐτοὶ δὲ ποὺ τοὺς ἀγοράζουν, τοὺς κλείνουν μέσα σὲ κλουβιὰ χρυσᾶ — ἂν εἶνε πλούσιοι — ἢ ἐπίχρυσα, τοὺς καλοταΐζουν καὶ τοὺς ἀναθρέφουν μὲ μεγάλη προσοχὴ καὶ ἐπιμέλεια, γιὰ νὰ μποροῦν ἔτσι νὰ τοὺς χρησιμοποιήσουν στὶς γρυλλομαχίες !

Ὅταν πειὰ ἐξασκηθῆ καλὰ ὁ γρύλλος, ὁ ἀφέντης του ὀργανώνει μιὰ γρυλλομαχία μ' ἄλλον γρύλλο, ἡ ὁποία γίνεται δημοσίᾳ, σὲ μιὰ μεγάλη πλατεία.

Εἶνε ἀφάνταστο πόσος κόσμος συγκεντρώνεται στὶς γρυλλομαχίες αὐτές. Ὅλοι δὲ οἱ παριστάμενοι στοιχηματίζουν κολοσσιαῖα ποσὰ ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου γρύλλου. Ἐπειδὴ ὅμως στὴν Κίνα ἀπαγορεύονται τὰ στοιχήματα μὲ χρήματα, στὶς γρυλλομαχίες στοιχηματίζουν φαινομενικῶς μὲ εἰδικὰ τετράγωνα κομματάκια ζάχαρης, καθένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἰσοδυναμεῖ μ' ἕνα χρυσὸ νόμισμα.

Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ νικητοῦ γρύλλου παίρνει κατόπιν ἕνα ὡρισμένο ποσοστὸ ἐπὶ τῶν στοιχημάτων, καὶ ἐπὶ πλέον ἕνα γουρουνόπουλο ψητό, ἕνα κομμάτι ὕφασμα μεταξωτὸ κι' ἕνα μικρὸ χρυσὸ τρόπαιο.

Ὅταν ἕνας γρύλλος νικήση πάνω ἀπὸ δέκα φορές, τότε τὸν λένε «Στσισιλίν» (θριαμβευτὴ) καὶ μετὰ τὸν θάνατό του, ὁ ἀφέντης του τὸν θάβει μέσα σ' ἕνα μικρὸ ἀσημένιο φέρετρο.

Στὴν Κίνα συνηθίζονται ἐπίσης πολὺ ἡ κοκορομαχίες καὶ ἡ μάχες μεταξὺ ἀγριοπεριστεριῶν, τὰ ὁποῖα ἐξασκοῦνται εἰδικῶς.

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ Η ΣΟΦΙΑ

Ἕνας ἀπὸ τοὺς γνωστοτέρους συγχρόνους Παρισινοὺς συγγραφεῖς, φανατικὸς δὲ ἀντιφεμινιστής, ἔλεγε μιὰ μέρα σ' ἕναν συνάδελφό του, ποὺ ἐτόλμησε νὰ τοῦ ἀναπτύξη διάφορες φεμινιστικὲς θεωρίες :

— Δὲν βαρυέσαι... Δὲν ὑπάρχει μεγαλείτερη ματαιοπονία γιὰ μιὰ γυναίκα ἀπὸ τοῦ νὰ προσπαθῆ νὰ γίνη σοφή...

— Γιατί τὸ λὲς αὐτό ;

— Ἁπλούστατα : Γιατί εἴτε τὸν ὠκεανό, εἴτε ἕνα ποτῆρι νερὸ ρίξης πάνω σὲ μιὰ βελόνα, δὲν θὰ περάση ἀπὸ τὴν τρύπα της παρὰ μιὰ σταγόνα !

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Η ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΕΝΟΣ ΑΘΩΟΥ

(Ἀπὸ τὰ στρατιωτικὰ χρονικὰ τῆς Αὐστρίας)

Ἕνα βράδυ τοῦ 1850, σ' ἕνα ἀριστοκρατικὸ σαλόνι τῆς Τεργέστης, ζωηρὴ συζήτησις εἶχε ἀνοίξει μεταξὺ τῶν προσκεκλημένων. Ὅλοι κατέκριναν τὴν ἐπιείκεια τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, ὁ ὁποῖος εἶχε δώσει χάρι σὲ κάποιο στρατιώτη ποὺ εἶχε καταδικασθῆ σὲ θάνατο γιὰ ληστεία μετὰ φόνου, μετατρέποντας τὴν ποινή του σὲ ἰσόβια δεσμά. Εἶνε ἀλήθεια πὼς ὁ στρατιώτης διεμαρτύρετο διαρκῶς κατὰ τὴν δίκη, διακηρύσσοντας τὴν ἀθωότητά του, ἀλλὰ τί σημασία εἶχε αὐτό, τὴ στιγμὴ ποὺ ὑπῆρχαν ἕνα σωρὸ ἀποδείξεις τῆς ἐνοχῆς του.

— Καὶ ὅμως, εἶπε, ἐπεμβαίνοντας στὴ συζήτησι, κάποιος γέρος ἀπόστρατος συνταγματάρχης, ὅσες δήποτε ἀποδείξεις ἐνοχῆς ἑνὸς κατηγορουμένου κι' ἂν ὑπάρχουν, ποτὲ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶνε βέβαιος ὅτι ὁ κατηγορούμενος αὐτὸς εἶνε πραγματικὰ ἔνοχος. Σὲ μένα τοὐλάχιστον συνέβη νὰ παρακολουθήσω μιὰ σχετικὴ δραματικὴ περιπέτεια, μιὰ τραγῳδία μᾶλλον, πού, ὅταν τὴν θυμοῦμαι, ἀκόμα καὶ σήμερα, νοιώθω τὴν καρδιά μου νὰ σφίγγεται.

Καὶ ὁ συνταγματάρχης διηγήθηκε τὴν ἀκόλουθη τραγικὴ ἱστορία :

— Πᾶνε τώρα πάνω ἀπὸ τριανταπέντε χρόνια. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἤμουν λοχαγὸς καὶ ὑπηρετοῦσα στὴ στρατιὰ ποὺ πολεμοῦσε ἐναντίον τοῦ Ναπολέοντος. Τὴν ἐπαύριον τῆς μάχης τοῦ Ἀούστερλιτς μᾶς ἔφεραν ἀπὸ τὶς προφυλακὲς δυὸ ἀξιωματικοὺς τραυματίες. Τὸν ἕνα τὸν ἔλεγαν Κάρολο καὶ τὸν ἄλλο Βερνάρδο. Δὲν ἀναφέρω τὰ οἰκογενειακά τους ὀνόματα, γιατὶ καὶ οἱ δυὸ ἀνῆκαν σὲ ἀριστοκρατικὲς καὶ ἔνδοξες οἰκογένειες.

Ὁ Κάρολος ἦταν γυιὸς ἑνὸς ἀποστράτου στρατηγοῦ καὶ εἶχε παντρευθῆ μὲ μιὰ ὡραία ἀριστοκράτιδα νέα. Εἶχε τρεῖς βαρειὲς πληγὲς στὰ δυὸ πόδια ποὺ χρειαζόντουσαν πολλοὺς μῆνες γιὰ νὰ γιατρευτοῦν. Τοῦ Βερνάρδου πάλι, ποὺ ἦταν πληγωμένος στὴν πλάτη, τὸ τραῦμα ἦταν ἐλαφρότερο.

Τοὺς ἔβαλαν καὶ τοὺς δυὸ σ' ἕνα δωμάτιο τοῦ προχείρου νοσοκομείου καί, μολονότι γνωρίσθηκαν ἐκεῖ μέσα γιὰ πρώτη φορά, ἔγιναν σὲ λίγο στενοὶ φίλοι.

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς βδομάδες, ἡ πληγὴ τοῦ Βερνάρδου ἔκλεισε, ἔπρεπε ὅμως νὰ μείνη κάμποσον καιρὸ ἀκόμη στὸ νοσοκομεῖο γιὰ ν' ἀναρρώση τελείως. Ὡστόσο μποροῦσε πειὰ νὰ βγαίνη ἔξω μερικὲς ὧρες τὴν ἡμέρα.

Τὴν πρώτη μέρα λοιπὸν ποὺ ἐπρόκειτο νὰ βγῆ ἔξω, πρὶν φύγη ἀπὸ τὸ θάλαμό του, στάθηκε λίγη ὥρα σκεπτικὸς κ' ἔπειτα εἶπε ἐμπιστευτικὰ στὸν Κάρολο :

— Ξέρεις, ἀγαπητέ μου, βρίσκομαι σὲ δύσκολη θέσι. Ἔχω ἐπάνω μου 280 χρυσᾶ τσεκίνια... Φυσικὰ δὲν μπορῶ νὰ τὰ σέρνω μαζύ μου στὸν περίπατό μου... Φοβᾶμαι ὅμως καὶ νὰ τ' ἀφήσω ἐδῶ μέσα, μήπως κατὰ τὴν ὥρα ποὺ ἐσὺ θὰ κοιμᾶσαι, μπῆ κανένας καὶ τὰ πάρη. Μήπως μπορεῖς νὰ μὲ διευκολύνης ;

— Εὐχαρίστως, ἀπάντησε ὁ Κάρολος. Βάλε τὰ τσεκίνια σου κάτω ἀπὸ τὸ στρῶμα μου. Ἐγὼ δὲν μετακινοῦμαι καθόλου ἀπὸ τὴ θέσι μου κ' ἔτσι δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ σοῦ τὰ πάρουν.

Ἔτσι κ' ἔγινε.

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς βδομάδες, ὁ Βερνάρδος ἔγινε ἐντελῶς καλὰ κ' ἐπρόκειτο νὰ ξαναγυρίση στὸ σύνταγμά του. Πῆγε λοιπὸν ν' ἀποχαιρετήση τὸ φίλο του καὶ νὰ πάρη τὰ χρήματά του. Μόλις ὅμως ὁ Κάρολος σήκωσε τὸ στρῶμα του, εἶδε ὅτι τὰ χρυσᾶ τσεκίνια δὲν βρισκόντουσαν πειὰ στὴ θέσι τους !...

Ὁ Κάρολος εἶχε αὐτοκτονήσει !..

Φαντάζεσθε τὴ στενοχώρια τῶν δυὸ ἀξιωματικῶν. Ὁ Κάρολος ἔδειξε εἰλικρινῆ ἔκπληξι γι' αὐτὸ κι' ὡρκίστηκε στὸ λόγο τῆς τιμῆς του ὅτι δὲν εἶχε μετακινηθῆ ἀπ' τὸ κρεββάτι του, οὔτε καὶ εἶχε ἀγγίξει τὰ χρυσᾶ τσεκίνια.

Στενοχωρημένος τότε ὁ Βερνάρδος ἀνέφερε τὸ γεγονὸς στὸ φρούραρχο συνταγματάρχη, τοῦ ὁποίου ἐγὼ ἤμουν τότε ὑπασπιστής. Ἀμέσως αὐτὸς διέταξε ἐμπιστευτικὰ πρῶτα νὰ συγκεντρωθοῦν κρυφὰ πληροφορίες γιὰ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ ποιὸν τοῦ Καρόλου.

Ἡ πληροφορίες αὐτὲς ἦσαν δυστυχῶς ἐξαιρετικὰ ἐπιβαρυντικὲς καὶ ἀνέφεραν ὅτι ὁ Κάρολος ἦταν βέβαια ἀνδρεῖος ἀξιωματικός, ἀλλὰ συγχρόνως ἦταν μανιώδης χαρτοπαίκτης, σπάταλος καὶ βουτηγμένος στὰ χρέη. Γι' αὐτὸν τὸ λόγο μάλιστα, πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια, εἶχε ἀποταχθῆ ἀπὸ τὸ στρατό. Ἔπειτα ὅμως μετάνοιωσε, ὡρκίστηκε νὰ μὴν ξαναπαίξη χαρτιὰ κ' ἔτσι ξαναγύρισε στὸ σύνταγμά του. Συγχρόνως ὁ συνταγματάρχης ἐξακρίβωσε ὅτι ὁ Κάρολος, πρὶν ἀπὸ δυὸ βδομάδες, εἶχε στείλει σ' ἕναν ἄλλο ἀξιωματικὸ ἕνα γράμμα μὲ τριάντα χρυσᾶ καινούργια τσεκίνια γιὰ νὰ ἐξοφλήση ἕνα παληὸ χαρτοπαικτικὸ χρέος του.

Τότε ὁ φρούραρχος ἀνέθεσε σὲ μένα νὰ ἀνακρίνω τὸν Κάρολο σχετικῶς μὲ ὅλ' αὐτά. Ἐκεῖνος ὅμως μοῦ ὡρκίστηκε στὸ λόγο τῆς τιμῆς του ὅτι δὲν εἶχε ἀγγίξει τὰ 280 τσεκίνια τοῦ συναδέλφου του.

— Καὶ τὰ 30 χρυσᾶ τσεκίνια ποὺ στείλατε πρὶν ἀπὸ δυὸ βδομάδες σὲ κάποιον ἀξιωματικὸ γιὰ νὰ ἐξοφλήσετε ἕνα χρέος σας, ποῦ τὰ βρήκατε ; τὸν ρώτησα ἐγώ.

— Πρὶν ἀπὸ τρεῖς βδομάδες, μοῦ ἀπάντησε ὁ Κάρολος, πέρασαν ἀπὸ μερικοὶ ἀξιωματικοὶ τῶν κοζάκων, παλαιοί μου φίλοι. Ἦλθαν νὰ μ' ἐπισκεφθοῦν καὶ ἐπέμειναν νὰ παίξουμε Φαραώ. Ἐγώ, μολονότι ἔχω ὁρκισθῆ νὰ μὴν ξαναπαίξω χαρτιά, ἔπαιξα, καί, ἐπειδὴ μ' εὐνόησε ἡ τύχη, τοὺς κέρδισα καμμιὰ ἑκατοστὴ χρυσᾶ τσεκίνια.

Γύρισα στὸ φρούραρχο καὶ τοῦ ἀνέφερα τί μοῦ εἶχε πῆ ὁ Κάρολος. Τότε στείλαμε καὶ φωνάξαμε τὸ στρατιώτη ὑπηρέτη του καὶ τὸν ἀνακρίναμε.

— Ἐγώ, μᾶς εἶπε, ἂν καὶ δὲν λείπω οὔτε στιγμὴ ἀπ' τὸ δωμάτιο τοῦ κυρίου μου, δὲν εἶδα ποτὲ νάρθουν ἀξιωματικοὶ τῶν κοζάκων. Ἀντιθέτως, ξέρω ὅτι ὁ κύριός μου σηκώνεται πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὸ κρεββάτι του, μολονότι οἱ γιατροὶ τοῦ τὄχουν ἀπαγορεύσει αὐστηρά. Ἐπίσης ἔχω νὰ σᾶς πῶ ὅτι πολλὲς φορὲς ὁ κύριός μου μ' ἔστειλε νὰ ρίξω στὸ ταχυδρομεῖο γράμματα ποὺ εἶχαν μέσα λεπτά.

Ἡ κατάθεσις αὐτὴ τοῦ ὑπηρέτη ἦταν ἀρκετὰ ἐπιβαρυντική.

Ὁ Βερνάρδος τότε, ποὺ εἶχε εὐγενικὴ ψυχὴ κ' ἐξ ἄλλου εἶχε συμπαθήσει τὸν Κάρολο, ἐπρότεινε μιὰ λύσι. Νὰ τοῦ ὑπογράψη ὁ Κάρολος μιὰ ἀπόδειξι ὅτι τοῦ εἶχε δανείσει 280 χρυσᾶ τσεκίνια καὶ ὅτι θὰ τοῦ τὰ ἐπέστρεφε ἀργότερα. Ἀλλὰ ὁ Κάρολος μὲ κανέναν τρόπο δὲν θέλησε νὰ ὑπογράψη μιὰ τέτοια ἀπόδειξι, ποὺ ἰσοδυναμοῦσε μὲ ὁμολογία τῆς ἐνοχῆς του.

Ἐντωμεταξὺ τὸ πρᾶγμα ἐκοινολογήθη καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ συντάγματος, στὸ ὁποῖο ὑπηρετοῦσε ὁ Κάρολος, μόλις τὸ ἔμαθαν, ὑπέβαλαν μιὰ ἀναφορὰ στὸ μέραρχο στρατηγό, στὴν ὁποία ἔγραφαν ὅτι, κατόπιν τῆς διαγωγῆς τοῦ Καρόλου, δὲν μποροῦσαν πειὰ νὰ συνυπηρετήσουν μαζύ του. Ὁ μέραρχος, ἕνας γερο-στρατιωτικός, ποὺ ἦταν αὐστηρότατος στὰ ζητήματα τῆς τιμῆς, μὲ διέταξε τότε νὰ εἰδοποιήσω τὸν Κάρολο νὰ ὑποβάλη τὴν παραίτησί του.

Ἐπῆγα, πράγματι, στὸν δυστυχῆ ἀξιωματικὸ καί, ὅσο μποροῦσα λεπτότερα, τοῦ ἐξήγησα τὰ πάντα. Ἐκεῖνος ἔγινε κατακίτρινος κ' ἔπεσε σὲ βαθειὰ μελαγχολία.

— Πολὺ καλά, μοῦ εἶπε τέλος. Θὰ σκεφθῶ καὶ σὲ δυὸ ὧρες θὰ σᾶς εἰδοποιήσω.

Ἔφυγα καταλυπημένος. Ἔπειτα ὅμως ἀπὸ μιὰ ὥρα, ἕνας στρατιώτης τοῦ νοσοκομείου ἔφτασε λαχανιασμένος καὶ ἀνέφερε στὸ συνταγματάρχη ὅτι ὁ Κάρολος εἶχε αὐτοκτονήσει καὶ ὅτι ἀπάνω στὸ τραπέζι του βρισκόταν ἕνα γράμμα του γιὰ μένα.

Ἔτρεξα ἀμέσως καί, πράγματι, δίπλα στὸ πτῶμα του βρῆκα τὸ ἑξῆς γράμμα :

«Ὅταν αὐτὸ τὸ γράμμα θὰ βρίσκεται στὰ χέρια σας, ἐγὼ θὰ βρίσκωμαι μπροστὰ στὸν Οὐράνιο Κριτή, ὁ ὁποῖος ἐλπίζω πὼς θὰ μὲ κρίνη μὲ περισσότερη δικαιοσύνη ἀπὸ ὅση μὲ ἔκριναν στὴ γῆ. Στὴν ὕστατη αὐτὴ στιγμὴ τῆς ζωῆς μου, σᾶς δίνω καὶ πάλι τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου ὅτι εἶμαι ἐντελῶς ἀθῶος καὶ ὅτι δὲν ξέρω πῶς ἐχάθηκαν τὰ χρήματα τοῦ Βερνάρδου. Ὡστόσο δὲν μνησικακῶ ἐναντίον του, οὔτε ἐναντίον τῶν συναδέλφων μου, οἱ ὁποῖοι ἀξίωσαν τὴν ἀποπομπή μου ἀπὸ τὸ Σύνταγμα. Σᾶς παρακαλῶ νὰ στείλετε τὰ δυὸ ἐσώκλειστα γράμματα στὸν πατέρα μου καὶ στὴ γυναίκα μου καὶ σᾶς ἐξορκίζω νὰ ὑπερασπισθῆτε τὴν ὑπόληψί μου, ὥς ὅτου ν' ἀποδειχθῆ ἡ ἀθωότης μου. Χαίρετε».

Τὴν ἴδια ὥρα ἔφτασε ἕνα ἁμάξι μὲ δυὸ κυρίες. Ἦταν ἡ γυναίκα τοῦ Καρόλου μὲ μιὰ θεία της, ἡ ὁποῖες μόλις εἶχαν μάθει τὸν τραυματισμό του κ' ἐρχόντουσαν νὰ τὸν ἰδοῦν.

Μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ περιγράψω τὶς δραματικὲς σκηνὲς ποὺ ἐπακολούθησαν. Ἡ δυστυχισμένη ἡ γυναίκα του τρελλάθηκε καὶ πέθανε σὲ λίγες ἡμέρες στὸ φρενοκομεῖο.

Ὡστόσο ἐγὼ ἤμουν πειὰ βέβαιος γιὰ τὴν ἀθωότητα τοῦ Καρόλου. Τὸ ἴδιο μοῦ ἔλεγε κι' ὁ Βερνάρδος κάθε φορὰ ποὺ συναντώμεθα καὶ μοῦ πρόσθετε ὅτι, κάθε τόσο, ἔβλεπε στὸν ὕπνο του τὸν Κάρολο, ὁ ὁποῖος τὸν βεβαίωνε πὼς ἦταν ἀθῶος.

Ὁ καϋμένος ὁ Βερνάρδος ! Ἀδυνάτιζε ὁλοένα περισσότερο, εἶχε γίνει μελαγχολικὸς καὶ σιωπηλὸς καὶ ἀπέφευγε κάθε συναναστροφή.

Μιὰ μέρα, τέλος, ἔλαβα ἕνα γράμμα του, γραμμένο τὴν παραμονὴ κάποιας μάχης, στὸ ὁποῖο μοῦ ἔγραφε ὅτι πάλι τοῦ εἶχε παρουσιαστῆ στὸν ὕπνο του ὁ Κάρολος, ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ εἶχε γίνει ἀφόρητη, ὅτι στὴ μάχη τῆς ἑπομένης θὰ προσπαθοῦσε νὰ σκοτωθῆ καὶ στὸ τέλος μ' ἐξόρκιζε νὰ φροντίσω νὰ ἐξακριβωθῆ ἡ ἀθωότης τοῦ Καρόλου.

Τὴν ἑπομένη ἔμαθα ὅτι πράγματι σκοτώθηκε στὴ μάχη.

Πέρασαν ἀρκετὲς βδομάδες ἀπὸ τότε.

Ἕνα βράδυ, ξαφνικά, ἦρθαν καὶ μ' εἰδοποίησαν ὅτι εἶχε συλληφθῆ κάποιος στρατιώτης, γιατὶ εἶχε χτυπήσει ἕνα λοχία καὶ ὅτι, ὅταν ἔγινε ἔρευνα ἐπάνω του, βρέθηκαν κρυμμένα καὶ ραμμένα μέσα στὰ ροῦχα του 250 χρυσᾶ τσεκίνια.

Ὅταν πῆγα νὰ τὸν ἀνακρίνω, εἶδα ὅτι ἦταν ὁ ἄλλοτε ὑπηρέτης τοῦ φτωχοῦ Καρόλου.

Ἀμέσως πέρασε ἀπ' τὸ νοῦ μου ἡ ἰδέα ὅτι τὰ 250 ἐκεῖνα τσεκίνια ἦσαν τὰ κλεμμένα τοῦ Βερνάρδου.

— Παληάνθρωπε ! τοῦ φώναξα. Ἐπὶ τέλους σὲ κρατῶ !... Ἐσὺ ἔκλεψες τὰ 280 τσεκίνια τοῦ ὑπολοχαγοῦ Βερνάρδου κι' ἄφησες νὰ κατηγορηθῆ καὶ νὰ χαθῆ ὁ δυστυχὴς κύριός σου!...

Ἐκεῖνος τάχασε καί, νομίζοντας ὅτι ἤξερα τὰ πάντα, μοῦ ὡμολόγησε τὴν ἀλήθεια.

Μοῦ ἐξήγησε ὅτι, ἐπειδὴ τὸ δωμάτιό του βρισκόταν ἐπάνω ἀπ' τὸ δωμάτιο στὸ ὁποῖο νοσηλευόντουσαν οἱ δυὸ ἀξιωματικοί, εἶχε ἀνοίξει μιὰ τρύπα στὸ πάτωμα γιὰ νὰ βλέπη τί κάνει ὁ κύριός του. Ἀπ' ἐκεῖ λοιπὸν εἶχε ἀκούσει τὴν κουβέντα τους καὶ εἶχε δῆ ποῦ ἔκρυψαν τὰ τσεκίνια. Ἐπειδὴ ὁ Κάρολος ὑπέφερε τρομερὰ ἀπὸ τοὺς πόνους τῶν πληγῶν του, ὁ γιατρός του εἶχε ὁρίσει νὰ παίρνη κάθε βράδυ μιὰ μικρὴ δόσι ὀπίου. Ἕνα βράδυ ὁ ἐλεεινὸς ὑπηρέτης τοῦ ἔδωσε τριπλῆ δόσι ὀπίου καὶ κατώρθωσε νὰ τὸν βυθίση σὲ λήθαργο, νὰ μπῆ ἀργότερα στὸ δωμάτιό του καὶ νὰ κλέψη τὰ χρήματα. Ἔτσι ὁ κακοῦργος εἶχε πάρει στὸ λαιμό του τέσσερες ἀνθρώπους, γιατὶ κ' ἡ μητέρα τοῦ Καρόλου πέθανε ἀπὸ τὴ λύπη της δυὸ μῆνες μετὰ τὴν αὐτοκτονία τοῦ γυιοῦ της.

Τὸν παρέπεμψα στὸ στρατοδικεῖο καὶ παρουσιάστηκα ὁ ἴδιος ὡς κατήγορός του. Κατώρθωσα νὰ καταδικασθῆ εἰς θάνατον καὶ ὁμολογῶ ὅτι μὲ ἀγαλλίασι παρευρέθηκα στὴ θανατική του ἐκτέλεσι !...

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

Ἡ σκέψις εἶνε μιὰ φλόγα, ἡ ὁποία πολλὲς φορὲς καίει ἐκείνους ποὺ φωτίζει.

— Ὁ ὠκεανὸς τῆς ζωῆς ἔχει πυξίδα τὸ νοῦ καὶ ἀντιθέτους ἀνέμους τὰ πάθη.

— Ὁ φθόνος εἶνε ἐπικίνδυνος ὅταν σωπαίνη κι' ὄχι ὅταν μιλάη.

— Ὁ δειλὸς φοβᾶται πρὶν ἀπὸ τὸν κίνδυνο, ὁ ἄνανδρος τὴν ὥρα τοῦ κινδύνου κι' ὁ γενναῖος ὕστερ' ἀπὸ τὸν κίνδυνο.

— Ἡ ἀρετὴ εἶνε καλλονὴ χωρὶς προῖκα καὶ γι' αὐτὸ ἔχει πολλοὺς θαυμαστὰς καὶ λίγους μνηστῆρας.

— Πολλῶν ἀνθρώπων εἶνε προτιμώτερα τὸ μῖσος καὶ ἡ περιφρόνησις παρὰ ἡ φιλία καὶ οἱ ἔπαινοί των.

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Βερανζέρος καὶ ὁ δραματικὸς συγγραφεύς. Τί γράφεται πιὸ εὔκολα, μιὰ τραγῳδία ἢ ἕνα ποίημα ; Ὁ Ναπολέων καὶ ἡ χαρτοπαιξία. Ὁ μέγας στρατηλάτης χαρτοπαίκτης ! Πῶς ἐξεβίαζε τὴν τύχη του. Οἱ συνδαιτημόνες τοῦ Ρισελιέ, κλπ

Ὁ ὀνομαστὸς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος δραματικὸς συγγραφεὺς Βιεννέ, ἐπεσκέφθη κάποτε τὸν περίφημο λαϊκὸ ποιητὴ Βερανζέρο σ' ἕνα καινούργιο σπίτι, στὸ ὁποῖο εἶχε μετοικήσει πρὸ ἑνὸς μηνός.

— Θὰ ἐγράψατε βέβαια πολλὰ τραγούδια ἀπὸ τότε ποὺ ἤρθατε σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, εἶπε ὁ δραματικὸς συγγραφεὺς στὸν ποιητή.

— Δὲν ἔχω γράψει παρὰ τὴν ἀρχὴ ἑνὸς μόνου τραγουδιοῦ, ἀπάντησε ὁ Βερανζέρος.

— Πῶς ! Αὐτὸ εἶνε πολὺ περίεργο !

Μὰ τί θαρρεῖτε ;... εἶπε τότε ἀγέρωχα ὁ ποιητής. Φαντάζεσθε ὅτι ἕνα τραγοῦδι γράφεται μὲ τόση εὐκολία μὲ ὅση γράφεται μιὰ τραγῳδία ;...

* *

Ὁ Ναπολέων δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τὰ τυχερὰ παιγνίδια. Ὅταν, ἐν τούτοις, ἦταν στρατηγὸς καὶ βρισκόταν μὲ συντροφιά, ἀναγκαζόταν κι' αὐτὸς νὰ παίξη χαρτιὰ γιὰ νὰ μὴ δυσαρεστήση τοὺς φίλους τους. Στὴν περίπτωσι αὐτὴ προτιμοῦσε πάντοτε νὰ παίξη τὸ γνωστὸ παιγνίδι «τριανταένα», ἐπειδὴ τὸ θεωροῦσε πιὸ ταχύτερο ἀπ' ὅλα τἆλλα.

Μολονότι δὲ δὲν ἦταν χαρτοπαίκτης, ὅταν, ὡστόσο, στὸ παιγνίδι τοῦ παρουσιαζόταν εὐνοϊκὴ περίστασις, δὲν ἐδίσταζε νὰ γίνη... χαρτοκλέπτης!... Ὁ θαλαμηπόλος τοῦ Μπουριὲν ἀναφέρει στὰ «Ἀπομνημονεύματά» του ὅτι ὁ μεγάλος κατακτητὴς κατέφευγε συνήθως στὸ ἑξῆς κόλπο γιὰ νὰ κλέβη τοὺς συμπαίκτας του : Ὅταν κανένα χαρτὶ δὲν τοῦ ἦταν εὐνοϊκό, τὸ ἀνακάτευε μὲ τρόπο μαζὺ μὲ τὰ «σκάρτα». Κι' ἂν ὁ «μπαγκέρης» ἔδειχνε «καλὸ χαρτί», ὁ Ναπολέων, χωρὶς νὰ πῆ τίποτε, πετοῦσε κι' αὐτὸς τὰ χαρτιά του χωρὶς νὰ τὰ δείξη. Ἂν ὅμως ὁ μπαγκέρης «τραβοῦσε» πέραν τοῦ «τριανταένα» καὶ «καιγόταν», ὁ Ναπολέων τότε ἄνοιγε τὰ χαρτιά του μὲ ὕφος ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος δὲν φανταζόταν ποτὲ ὅτι μὲ τόσο μικρὸ χαρτὶ θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ κερδίση !...

Πρέπει, ἐν τούτοις, νὰ προσθέσουμε ὅτι ὁ Ναπολέων δὲν κρατοῦσε ποτὲ τὰ χρήματα ποὺ εἶχε κερδίσει, κλέβοντας ἔτσι τοὺς συμπαίκτας του. Στὸ τέλος τοῦ παιγνιδιοῦ φανέρωνε, γελῶντας, τὴν ἀλήθεια, καὶ ἐπέστρεφε στὸν καθένα ὅσα τοῦ εἶχε κερδίσει. Τὸ ὑλικὸ κέρδος τοῦ ἦταν ἀδιάφορο. Δὲν μποροῦσε ὅμως νὰ ἀνεχθῆ τὸ νὰ μὴν τὸν εὐνοήση ἡ τύχη. Καὶ ἂν ἡ τύχη τὸν ἐπρόδιδε, δὲν ἐδίσταζε νὰ ἐκβιάση τὴν εὔνοιά της διὰ δόλου, ὅπως θὰ ἔκαμνε καὶ σὲ μιὰ μάχη...

* *

Τὸ νὰ παρακαθήση κανεὶς — γράφει ὁ Γαλμὰν Λὲ Ρεὼ — στὸ τραπέζι τοῦ καρδιναλίου Ρισελιέ, ἦταν μιὰ ἐξαιρετικὴ τιμή. Μιὰ μέρα ποὺ προσκάλεσε κάποιον κ. Τυμπὲφ νὰ φάη μαζύ του, ὁ ἀγαθὸς προσκαλεσμένος τὰ εἶχε χάσει σὲ τέτοιο βαθμὸ ἀπὸ τὴ συγκίνησί του, ὥστε, ἀφηρημένος, ἔφερνε τὰ κομμάτια τοῦ κρέατος στὰ μάτια του, ἀντὶ νὰ τὰ φέρη στὸ στόμα του !...

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ (ΥΙΟΥ)

Ἡ ἁλυσσίδα τοῦ γάμου εἶνε τόσο βαρειά, ὥστε χρειάζονται δύο — καμμιὰ φορὰ καὶ τρεῖς — γιὰ νὰ τὴν κρατοῦν !...

— Εἶνε εὐκολώτερο νὰ εἶσαι καλὸς γιὰ ὅλο τὸν κόσμο παρὰ γιὰ ἕναν ἄνθρωπο.

— Ὁ Θεὸς ψαρεύει τὶς ψυχὲς μὲ τὸ ἀγκίστρι κι' ὁ Διάβολος μὲ τὸ δίχτυ.

— Ὅσο νέος κι' ἂν εἶνε κανείς, τὴν ἡμέρα ποὺ χάνει τὴ μητέρα του γίνεται γέρος διὰ μιᾶς.

— Ἐκεῖνο ποὺ εἶνε θλιβερό, δὲν εἶνε τὰ γηρατειά. Εἶνε τὸ πέρασμα τῆς νειότης.

— Ἡ εὐτυχία μᾶς κάνει ν' ἀγαπᾶμε περισσότερο ἐκείνους ποὺ ἀγαποῦσαμε πρὶν γίνουμε εὐτυχεῖς.

— Τὰ κοντὰ φορέματα τῶν κοριτσιῶν κάνουν μακρυὰ τὴ νεότητα τῆς μητέρας τους!...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΒΟΡΓΙΑ

Ἡ ἐγκληματικότης τῶν Βοργιῶν. Ὁ ἀδελφοκτόνος Καῖσαρ ! Τὰ πλούσια δῶρα. Ἡ ἀγάπη τῆς Καρλόττας. Μιὰ πιστὴ καὶ ἀφοσιωμένη σύζυγος. Ἡ ἀποκάλυψις ποὺ γίνεται ἔπειτα ἀπὸ αἰῶνας.

Εἶνε γνωστὴ σ' ὅλον τὸν κόσμο ἡ ἐγκληματικότης τῆς οἰκογενείας τῶν Βοργιῶν. Τόσο ὁ πατέρας Πάπας Ἀλέξανδρος 6ος, ὅσο καὶ τὰ παιδιά του, δηλαδὴ ἡ Λουκρητία Βοργία, δούκισσα τῆς Φερράρας, καὶ ὁ Καῖσαρ Βοργίας, συνηγωνίζοντο ποιὸς νὰ διαπράξη περισσότερα ἐγκλήματα. Ὁ τελευταῖος μάλιστα ἐδολοφόνησε τὸν ἀδελφό του Ἰωάννη, ἐπειδὴ τὸν ζήλευε γιὰ τὴν προτίμησι ποὺ ἔδειχνε σ' αὐτὸν ἡ ἀδελφή τους Λουκρητία !

Ὁ Καῖσαρ Βοργίας εἶχε παντρευθῆ τὴν πριγκήπισσα Καρλόττα ντ' Ἀλμπρέ, πρώτη ἐξαδέλφη τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου 11ου. Ἔπειτα ὅμως ἀπὸ κάμποσο καιρὸ θέλησε νὰ παντρευθῆ τὴν κόρη τοῦ βασιλέως τῆς Νεαπόλεως γιὰ νὰ γίνη διάδοχος τοῦ θρόνου του, καὶ γι' αὐτὸ προσπαθοῦσε νὰ ξεπαστρέψη μὲ κάθε τρόπο τὴν πρώτη του γυναίκα, τὴν ὁποία εἶχε ἀφήσει στὸν πύργο του Λὰ Μόττ, ἐνῶ ἐκεῖνος ἔμενε στὴ Ρώμη κοντὰ στὸ θεῖο του Πάπα, ὡς γενικὸς ἀρχιστράτηγος τῶν παπικῶν στρατευμάτων.

Μιὰ μέρα ἔστειλε στὴ γυναίκα του μερικὰ σεντόνια ὑπερόχου τέχνης καὶ μιὰ κουβέρτα, ἐπάνω στὴν ὁποία ἦταν ζωγραφισμένη μιὰ ἀριστοτεχνικὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας. Τὰ δῶρα ἐκεῖνα τὰ συνώδευε μὲ μιὰ ἐπιστολή, στὴν ὁποία τῆς εὐχόταν νὰ τὴν βοηθῆ ἡ Παναγία ποὺ ἦταν ζωγραφισμένη στὴν κουβέρτα, καὶ τὴν συνεβούλευε νὰ μὴν τὰ ἀφήση σὲ μέρος ὑγρό, γιατὶ κινδύνευαν νὰ καταστραφοῦν.

Ἡ Καρλόττα, ποὺ λάτρευε τὸ σύζυγό της, χάρηκε ἐξαιρετικὰ γιὰ τὰ δῶρα ἐκεῖνα καί, γιὰ νὰ μὴν τὰ καταστρέψη, δὲν τὰ χρησιμοποίησε καθόλου, θέλοντας νὰ τὰ μεταχειριστῆ ὅταν θὰ γύριζε κι' ὁ ἄνδρας της.

Ἀλλὰ αὐτὸς δὲν ξαναγύρισε ποτὲ πειά, γιατὶ σκοτώθηκε σὲ μιὰ μάχη. Ἡ Καρλόττα ἔμεινε πιστὴ στὴ μνήμη του καί, ὅταν ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ πέθανε κι' αὐτή, διέταξε, τὶς τελευταῖες της στιγμὲς νὰ τῆς φορέσουν τ' ἀσπρόρρουχα ποὺ τῆς εἶχε στείλει ὡς δῶρον ὁ σύζυγός της καὶ νὰ τὴν σκεπάσουν μὲ τὴν περίφημη κουβέρτα ποὺ εἶχε τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας.

Ἔτσι τυλιγμένη ἡ σορὸς τῆς Καρλόττας ντ' Ἀλμπρὲ μετεφέρθη, κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας, καὶ ἐτάφη στὸν καθεδρικὸ ναὸ τοῦ Μπούρζ.

Τελευταίως ὁ τάφος της ἀνοίχτηκε καὶ τὸ πτῶμα τῆς Καρλόττας βρέθηκε ἀκέραιο, χωρὶς νὰ ἔχη πάθη τὴν παραμικρὴ ἀλλοίωσι. Διετηρεῖτο θαυμάσια, ὅπως ἡ Αἰγυπτιακὲς μούμιες. Μόνο ἡ Παναγία, ποὺ ἦταν ζωγραφισμένη στὴν κουβέρτα, καθὼς καὶ τὰ ἄλλα κεντήματα τῶν ἀσπρορρούχων, εἶχαν ἐξαφανισθῆ. Τί συνέβαινεν, ἄραγε ; Ἁπλούστατα, ὁ Καῖσαρ Βοργίας, γιὰ νὰ ξεπαστρέψη τὴ γυναίκα του, εἶχε ποτίσει ὅλα ἐκεῖνα τὰ ροῦχα μὲ ἀρσενικό, τὸ ὁποῖο ἔκανε ὥστε νὰ διατηρηθῆ ἀναλλοίωτο τὸ πτῶμα τῆς Καρλόττας.

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ (ΠΑΤΡΟΣ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

— Ἄκουσα, ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια, αὐτὸ τὸ ὄνομα, εἶπε ὁ ἀντιβασιλεύς, ἀλλὰ δὲν θυμᾶμαι σὲ ποιὰ περίστασι. Τέλος πάντων, εἶμαι σύμφωνος μαζύ σου, ἀλλὰ πρόσεξε καλὰ σ' αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ πῶ. Δὲν ἐννοῶ νὰ τὸν κακομεταχειρισθοῦν μὲ καμμιὰ πρόφασι.

— Μείνατε ἥσυχος, ὑψηλότατε. Ἀρκοῦμαι νὰ σᾶς ἀναφέρω μόνον ὅτι ἂν τύχαινε νὰ πᾶτε ποτὲ στὴ Βαστίλλη, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ τὴν προτιμούσατε ἀπὸ τὸ ἀνάκτορό σας. Ὅσο γιὰ τὸ διευθυντή της, τὸν κ. Λωνέ, θεωρῶ περιττὸ νὰ σᾶς τὸν συστήσω, γιατὶ θὰ τὸν ξέρετε καλύτερα ἀπὸ μένα. Ἐκεῖ μέσα δὲν εἶνε πειὰ φυλακή, ἀλλὰ κάτι ἄλλο. Σήμερα μάλιστα βρίσκονται ἐκεῖ τὰ καλύτερα πρόσωπα τῆς κοινωνίας μας, τὰ ὁποῖα κάθε μέρα τὰ ρίχνουν στοὺς χοροὺς καὶ στὴ διασκέδασι πίνοντας μὲ δικά σας ἔξοδα σαμπάνια, εἰς ὑγείαν τοῦ δουκὸς ντὲ Μαὶν καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ἱσπανίας καὶ εὐχόμενοι μεγαλοφώνως τὸ θάνατό σας καὶ τὸν ἀφανισμὸ ὁλοκλήρου τῆς οἰκογενείας σας. Ἔπειτα ἀπ' ὅλ' αὐτὰ δὲν πρέπει ν' ἀνησυχῆτε καθόλου γιὰ τὸν Στάνλεϋ. Θὰ περάση στὴ Βαστίλλη σὰν νἆναι στὸ σπίτι του...

— Καλά, εἶμαι σύμφωνος, ἂς γίνη ὅπως τὸ λές, εἶπε ὁ ἀντιβασιλεύς, ἱκανοποιημένος ποὺ βρέθηκε μιὰ μέση λύσις. Ἀργότερα, ὅταν γίνη ἡ δίκη τῶν συνωμοτῶν τῆς Βρεττάνης, βλέπουμε...

— Καὶ τί θὰ μάθουμε παραπάνω ἀπ' αὐτὴ τὴ δίκη; φώναξε ὁ Ντυμπουᾶ γελῶντας. Ὅλα ὅσα μᾶς χρειάζονταν τ' ἀκούσαμε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἰδίου τοῦ ἱππότου. Ἢ μήπως δὲν σᾶς ἀρκοῦν αὐτά, ὑψηλότατε; Ὅσο γιὰ μένα, μοῦ φαίνονται πάρα πολλά.

— Μόνο ἐσὺ ἔχεις αὐτὴ τὴ γνώμη.

— Προσέξτε, ὑψηλότατε, μιὰ στιγμὴ σ' αὐτὸ ποὺ θὰ σᾶς πῶ. Ἐνδιαφέρεσθε γιὰ τὸν ἱππότη μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ τὸν ἀγαπάει ἡ κόρη σας;

— Μάλιστα.

— Κι' ἂν ὁ ἱππότης ἀποδειχθῆ ἄπιστος πρὸς τὴν ὡραία φίλη του; Δὲν νομίζετε ὅτι τότε ἡ κόρη σας, ὑπερήφανη καὶ ἀγέρωχη καθὼς εἶνε, θὰ τὸν ἀποστρεφόταν γιὰ πάντα;

— Ὁ Γάστων νὰ πάψη ν' ἀγαπᾶ τὴν Ἑλένη, ἕναν ἄγγελο;... Αὐτὸ μοῦ φαίνεται ἀδύνατο.

— Μὴν παραξενεύεσθε τόσο πολύ, ὑψηλότατε. Πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι καὶ οἱ ἄγγελοι ὑποπίπτουν κάποτε σὲ σφάλματα. Ἄλλωστε τὸ περιβάλλον τῆς Βαστίλλης εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐπιδράση καὶ στὸ χαρακτῆρα τοῦ προστατευομένου σας.

— Καλά, θὰ τὸ δοῦμε κι' αὐτό... Πρόσεξε ὅμως νὰ μὴν κάμης σχετικὰ τὸ παραμικρό, χωρὶς τὴν συγκατάθεσί μου.

— Μείνατε ἥσυχος, ὑψηλότατε. Σᾶς ὑπόσχομαι ν' ἀφήσω τὴν οἰκογένειά σας νὰ κάνη ὅ,τι θέλει, χωρὶς νὰ τὴν ἐνοχλήσω ποτὲ σὲ τίποτα...

— Κατεργάρη! εἶπε γελῶντας ὁ ἀντιβασιλεύς. Ἐσὺ εἶσαι ἱκανὸς καὶ τὸ διάβολο ἀκόμα νὰ τὸν γελάσης...

— Νὰ ποὺ ἀναγνωρίζετε ἐπὶ τέλους τὴν ἀξία μου καὶ τὰ προσόντα μου... Τώρα ὅμως λάβετε τὸν κόπο νὰ κυττάξουμε μαζὺ μερικὰ ἔγγραφα ποὺ μᾶς ἦρθαν ἀπὸ τὴ Νάντη.

— Ναί, ἀλλὰ εἰδοποίησε προτήτερα νὰ παρουσιασθῆ ἡ κυρία Δερός.

— Ἀμέσως.

Ὁ Ντυμπουᾶ σήμανε τὸ κουδοῦνι τοῦ τραπεζιοῦ καὶ μετεβίβασε στὸν ὑπηρέτη ποὺ ἦρθε τὴ διαταγὴ τοῦ ἀντιβασιλέως.

Ὕστερα ἀπὸ πέντε λεπτὰ ἔμπαινε στὸ γραφεῖο τοῦ ἀντιβασιλέως ἡ κυρία Δερός, ταπεινὴ καὶ φοβισμένη. Ἀντὶ ὅμως τῆς καταιγίδος ποὺ περίμενε, εἶδε τὸν ἀντιβασιλέα νὰ τῆς χαμογελάη καὶ νὰ τῆς δίνη στὸ χέρι ἑκατὸ λουδοβίκεια. Ἔπειτα τῆς ἔγνεψε ν' ἀποσυρθῆ.

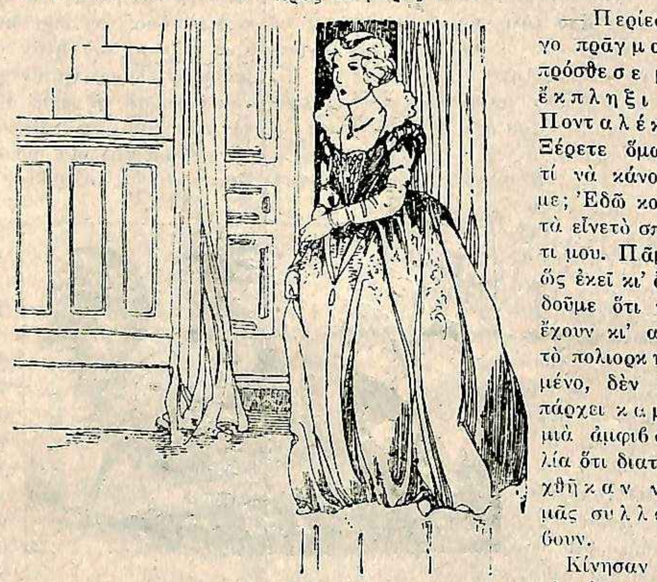

Μπῆκε ἡ κ. Δερὸς ταπεινὴ καὶ φοβισμένη

— Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί συμβαίνει, ἔλεγε μέσα της ἡ κ. Δερός, βγαίνοντας ἔξω. Φαίνεται πὼς ἡ νέα ἐκείνη δὲν θἆταν κόρη του...

Ἐντωμεταξὺ οἱ συνωμόται τῆς Βρεττάνης βρισκόντουσαν σὲ μεγάλη ἀνησυχία. Μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶχαν εἰδοποιηθῆ, κατὰ τρόπο μυστηριώδη, νὰ ἀναχωρήσουν ἀπὸ τὴ Νάντη καὶ εἶχαν τὴν ὑποψία μήπως κρυβόταν σ' αὐτὸ καμμιὰ παγίδα.

Μιὰ βραδυὰ ποὺ συζητοῦσαν στὴ συνηθισμένη μυστικὴ αἴθουσα τῶν συγκεντρώσεών των γιὰ τὰ μέτρα ποὺ ἔπρεπε νὰ λάβουν γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ καθεστῶτος, στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα περικύκλωσαν τὰ σπίτια τους. Ζητοῦσαν νὰ τοὺς συλλάβουν κατ' ἐντολὴν τοῦ Ντυμπουᾶ.

Βγαίνοντας στοὺς δρόμους κατόπιν οἱ συνωμόται, παρετήρησαν πυκνὲς περιπολίες νὰ διασχίζουν τὴν πόλι. Μποροῦσαν κάλλιστα νὰ κρυφτοῦν, γιατὶ εἶχαν μὲ τὸ μέρος τους ὅλους σχεδὸν τοὺς κατοίκους. Δὲν τὸ ἔκαμαν ὅμως, γιὰ νὰ μὴ χαρακτηρισθοῦν ἄνανδροι.

— Ὤ! Ὤ! φώναξε σταματῶντας ὁ Μονλουΐ, τί συμβαίνει ἀπόψε στὸ σπίτι μου;

— Κάτι ἔκτακτο φαίνεται, ἀπάντησε ὁ Ταλουέ, γιατὶ κ' ἐγὼ πρὸ ὀλίγου, ὅταν περνοῦσα, εἶδα πολλοὺς στρατιῶτες κάτω ἀπὸ τὸ δημαρχεῖο.

— Καὶ γιατὶ δὲν μᾶς εἶπες τίποτε; ρώτησε μὲ κάποια ἀνησυχία ὁ Γουεδίκ. Τὸ ζήτημα εἶνε κάπως σοβαρὸ κ' ἔπρεπε νὰ μᾶς εἰδοποιήσης.

— Φοβήθηκα μὴ μὲ περάσετε γιὰ δειλό, ἀπάντησε αὐτός.

— Αὐτοὶ οἱ στρατιῶτες ἀνήκουν στὸ σύνταγμα τῆς Πικαρδίας, εἶπε ὁ Μονλουΐ ἀφοῦ προχώρησε μερικὰ βήματα πρὸς τὸ μέρος των.

— Περίεργο πρᾶγμα! πρόσθεσε μ' ἔκπληξι ὁ Ποντ αλέκ. Ξέρετε ὅμως τί νὰ κάνουμε; Ἐδῶ κοντὰ εἶνε τὸ σπίτι μου. Πᾶμε ὡς ἐκεῖ κι' ἂν δοῦμε ὅτι τὸ ἔχουν κι' αὐτὸ πολιορκημένο, δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι διαταχθῆκαν νὰ μᾶς συλλάβουν.

Κίνησαν κ' οἱ τέσσερες μαζύ, ἄφωνοι, ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον, ἕτοιμοι νὰ ἀντιμετωπίσουν ἑνωμένοι κάθε ἐπίθεσι ποὺ θὰ τοὺς τύχαινε στὸ δρόμο.

Μόλις ἔφτασαν σὲ μιὰ γωνιά, σταμάτησαν. Παρετήρησαν ἀπὸ κεῖ, ὅτι τὸ σπίτι τοῦ Ποντάλεκ εἶχε καταληφθῆ ἀπὸ εἴκοσι ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι ἀπωθοῦσαν τὸ συγκεντρωμένο πλῆθος.

— Μὴν ἀμφιβάλλετε λοιπὸν ὅτι ἦρθαν γιὰ μᾶς, εἶπε ὁ Γουεδίκ. Ἐγώ, φίλοι μου, τί νὰ σᾶς πῶ... Ἂν βρίσκεται σὲ κατάστασι πολιορκίας καὶ τὸ δικό μου σπίτι, θὰ ἀναγκασθῶ, μὲ μεγάλη μου λύπη, νά... μετοικήσω!

— Κ' ἐγὼ τὸ ἴδιο θὰ κάνω, πρόσθεσε ὁ Ταλουέ, ὁ ὁποῖος παρέμενε ἄφωνος ὡς ἐκείνη τὴ στιγμή. Σχεδιάζω μάλιστα νὰ περάσω στὸ Σαὶν-Ναζαὶρ κι' ἀπὸ κεῖ νὰ τραβήξω γιὰ τὸ Κροναζίκ. Σᾶς συμβουλεύω, φίλοι μου, νὰ μ' ἀκολουθῆστε καὶ σεῖς γιὰ ν' ἀποφύγετε τὶς δυσάρεστες συνέπειες τῆς καταδιώξεως. Ἐκεῖ θὰ βροῦμε ἕνα πλοῖο ποὺ ταξειδεύει γιὰ τὴν Ἀμερικὴ καὶ ποὺ ὁ κυβερνήτης του ἦταν πρώην ὑπηρέτης μου. Κρυβόμαστε ἐκεῖ προσωρινὰ κι' ἂν ἔρθουν νὰ μᾶς ζητήσουν καὶ στὸ Κροναζίκ, μπαίνουμε στὸ πλοῖο κι' ὅ,τι βρέξη ἂς κατεβάση...

— Ἔλα, Ποντάλεκ, μὴ διστάζης. Ἄφησε τοὺς φόβους ποὺ ἔχεις γιὰ τὴ θάλασσα καὶ ἀκολούθησέ μας.

— Ὄχι, ὄχι, ἀπάντησε ζωηρὰ ὁ Ποντάλεκ, κουνῶντας τὸ κεφάλι του. Σκεφθῆτε, κύριοι, ὅτι ἐμεῖς εἴμαστε ἡ ψυχὴ τοῦ κινήματος κ' ἔχουμε ἀναλάβει βαρύτατες ὑποχρεώσεις. Ἡ φυγή μας θὰ προξενήση ἀσφαλῶς κακὴ ἐντύπωσι, ἀφοῦ μάλιστα δὲν ξέρουμε ἀκόμα καλὰ-καλὰ ἂν διατρέχουμε πραγματικὸ κίνδυνο. Γιατί ν' ἀπογοητευώμεθα χωρὶς λόγο; Ὁ Λὰ Ζονκιὲρ εἶνε πάντα ἀκλόνητος, ὁ Γάστων ἀφοσιωμένος στὸ καθῆκον του. Ἡ ἐπιστολὲς ποὺ μᾶς ἔστειλε χθὲς μᾶς πληροφοροῦν ὅτι ἡ ἀποστολή του θὰ λάβη αἴσιο τέλος σήμερα ἢ τὸ πολὺ αὔριο. Ἴσως μάλιστα αὐτὴ τὴ στιγμὴ νὰ ἐφόνευσε τὸν ἀντιβασιλέα καὶ νὰ ἐλευθέρωσε τὴ Γαλλία ἀπὸ τὴν τυραννικὴ δυναστεία. Τί θὰ ποῦν οἱ ἄλλοι ὅταν μάθουν ὅτι ἐγκαταλείψαμε τὸ Γάστωνα τὴν ὥρα τοῦ κινδύνου; Ἂν φύγουμε, προβλέπω ὅτι θὰ καταστραφῆ ὁλόκληρη ἡ ὑπόθεσί μας. Προσέξατε, κύριοι, στὰ λόγια μου. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν σᾶς διατάσσω ὡς ἀρχηγός, ἀλλὰ σᾶς μιλῶ σὰν εὐπατρίδης. Εἶσθε ἐλεύθεροι νὰ πράξετε ὅπως θέλετε, ἀλλὰ σᾶς λέγω ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναχωρήσετε. Ἄλλωστε τί μπορεῖ νὰ συμβῆ στὸ κάτω-κάτω; Ἂν μᾶς πιάσουν, θὰ δικαστοῦμε στὸ δικαστήριο τῆς Βρεττάνης, τὸ ὁποῖο ἀπαρτίζεται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ φίλους καὶ συντρόφους μας. Σᾶς βεβαιώνω ὅτι θὰ εἴμαστε περισσότερο ἀσφαλεῖς στὴ φυλακή, ποὺ τὰ κλειδιά της θὰ τὰ κρατοῦν δικοί μας ἄνθρωποι, παρὰ στὸ πλοῖο, ποὺ μπορεῖ νὰ βυθιστῆ στὴν πρώτη κακοκαιρία. Ἐκτὸς τούτου ὅμως, πρὶν γίνη ἀκόμη ἡ δίκη μας, ὁλόκληρη ἡ Βρεττάνη θὰ ἐξεγερθῆ καὶ θὰ ζητήση τὴν ἀπόλυσί μας. Ἂν πάλι δικαστοῦμε, εἶνε βέβαιο πὼς θὰ ἀθωωθοῦμε. Καὶ μὲ τὴν ἀθώωσι θὰ κερδίσουμε τὸ θρίαμβο...

— Ἔχει δίκηο ὁ Ποντάλεκ, εἶπε ὁ Ταλουέ. Ὅταν φύγω ἀπὸ δῶ, θὰ ἐκθέσω σὲ κίνδυνο,, ἐκτὸς τοῦ ἑαυτοῦ μου, τὸ θεῖο μου, τοὺς ἀδελφούς μου, ὁλόκληρη τὴν οἰκογένειά μου. Πρέπει λοιπὸν ἢ ν' ἀναχωρήσω μαζύ τους ἢ νὰ πεθάνω ἐδῶ ἀντάμα μ' αὐτούς!...

— Ἀγαπητέ μου Ταλουέ, εἶπε ὁ Μονλουΐ, τὰ πράγματα εἶνε πολὺ σοβαρώτερα ἀπ' ὅ,τι φαντάζεσαι ἐσύ. Ἂν καταδιωκώμεθα σήμερα ἀπ' τὸ κράτος, αὐτὸ θὰ ὀφείλεται ἀσφαλῶς στὸν Ντυμπουᾶ. Ὁ Ντυμπουᾶ μισεῖ τοὺς εὐπατρίδας, ἐπειδὴ δὲν προέρχεται κι' αὐτὸς ἀπ' τὴν τάξι τῶν εὐγενῶν. Αἰσθάνομαι τὴ μεγαλείτερη ἀποστροφὴ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς, ποὺ δὲν ἀνήκουν οὔτε στὴν ἀριστοκρατία, οὔτε στὸν ὄχλο καὶ ποὺ προσπαθοῦν νὰ διακριθοῦν μὲ τὰ ἀτιμότερα μέσα

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΙΑΠΩΝΕΖΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΤΗΣ ΓΙΑΠΩΝΕΖΑΣ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΘ

Στὴ μακρυνὴ ἐπαρχία τοῦ Ἔχιγκο, στὸ χωριὸ Ματσουϋάμα ζοῦσε κάποτε ἕνα εὐτυχισμένο ἀνδρόγυνο μὲ τὸ μονάκριβο καὶ πολυαγαπημένο κοριτσάκι του.

Ἡ ζωή του περνοῦσε μὲ μεγάλη ἁρμονία, ὅταν ἔξαφνα ὁ πατέρας βρέθηκε ἀναγκασμένος νὰ πάη, γιὰ μιὰ σπουδαία δουλειά του, στὸ Τόκιο, στὴν πρωτεύουσα. Τὸ μακρυνὸ αὐτὸ ταξεῖδι καὶ ὁ χωρισμὸς ἔρριξε σὲ μεγάλη λύπη ὅλη τὴν οἰκογένεια. Ὡς τότε δὲν εἶχαν ξεπεράσει ποτέ τους τὸν κύκλο τῶν κοντινῶν χωριῶν, καὶ ἡ σκέψι, πὼς ὁ πατέρας θὰ πήγαινε στὴν πολιτεία ὅπου ἔμενε ὁ βασιλῆας, τοὺς ἔκανε νὰ λυποῦνται πολύ. Ὡστόσο ἡ γυναῖκα του παρηγοριόταν κάπως γιατὶ εἶχε ἀκούσει νὰ λένε πολλὰ γιὰ τὴν πολυτέλεια τῶν βασιλικῶν ἀνακτόρων καὶ γιατὶ ὁ ἄνδρας της θὰ τῆς ἔφερνε, ὅταν θὰ γύριζε, ὤμορφα δῶρα.

Πέρασαν τέσσερες μακρυὲς βδομάδες ἀπὸ τὸ χωρισμό τους, καὶ στὸ τέλος ὁ σύζυγος γύρισε. Ἡ γυναῖκα του τὸν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὸ κοριτσάκι του, ποὺ τὴν ἑορτάσιμη ἐκείνη μέρα εἶχε φορέσει τὸ γαλάζιο του φόρεμα, ποὺ τοῦ πήγαινε τόσο ὡραῖα, πήδηξε χαρούμενα στὸ λαιμό του. Τῆς εἶχε φέρει πολλὰ ὤμορφα παιχνίδια ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα, καὶ ἡ μικρὴ τὰ περιεργαζόταν τώρα μὲ μεγάλη χαρά.

Ὁ πατέρας του διηγότανε στὸ μεταξὺ στὴ γυναῖκα του τὰ πολλὰ θαυμάσια πράγματα ποὺ εἶχε δῆ στὸ Τόκιο, καὶ ἡ διήγησίς του αὐτὴ δὲν ἔπαιρνε τέλος.

— Ἄκουσε, ἀγαπημένη μου γυναικοῦλα, τῆς εἶπε ἔπειτα, σοῦ ἔφερα καὶ σένα ἕνα ὡραῖο καὶ πολύτιμο δῶρο. Νά, το! Κύτταξε ἐδῶ... εἶνε ἕνας καθρέφτης!... Ναί, ἔτσι τὸ λένε αὐτὸ ἐδῶ τὸ πρᾶγμα, καθρέφτη... Κύτταξε μέσα, κάτι θὰ ἰδῆς...

Καί, λέγοντάς της τὰ λόγια αὐτά, τῆς ἔδωσε μιὰ μαύρη λουστραρισμένη κορνίζα, στολισμένη μὲ χρυσᾶ λουλούδια, ἀνάμεσα στὴν ὁποία βρισκόταν μιὰ μεταλλικὴ πλάκα. Τὸ ἔξω μέρος ἦταν κατάμαυρο σὰν τὴ νύχτα, ἐκτὸς ἀπ' τὰ λουλούδια καὶ τὰ ἱερογλυφικὰ σημεῖα ποὺ τὸ στόλιζαν, ἐνῶ ἡ μέσα μεριὰ ἄστραφτε κι' ἀκτινοβολοῦσε.

Ἡ γυναῖκα κύτταξε τότε στὸν καθρέφτη καὶ εἶδε νὰ τὴν παρατηρῆ ἀπὸ μέσα ἕνα ὤμορφο πρόσωπο μὲ δυὸ κόκκινα χείλη καὶ ν' ἀστράφτουν μπροστά της δυὸ μεγάλα καὶ φωτερὰ μάτια.

— Πές μου λοιπὸν τί εἶδες τώρα; τὴ ρώτησε σὲ λίγο ὁ ἄντρας της μὲ κάποια περηφάνεια γιατὶ εἶχε φέρει μαζύ του ἀπ' τὴν πρωτεύουσα ἕνα τόσο θαυμάσιο δῶρο γιὰ τὴ γυναῖκα του.

— Βλέπω μιὰ ὤμορφη γυναῖκα μὲ δυὸ μισάνοιχτα χείλη καὶ μὲ μεγάλα μάτια σὰν τὰ δικά μου, ἀποκρίθηκε ἐκείνη.

— Ἀχ, κουτούτσικη γυναικοῦλα μου, τῆς εἶπε τότε γελῶντας ὁ ἄντρας της, εἶσαι σὺ ἡ ἴδια ἡ ὤμορφη γυναῖκα μὲ τὰ γελαστὰ χείλη καὶ τὰ φωτερὰ μάτια ποὺ βλέπεις μέσα στὸν καθρέφτη. Στὴν πολιτεία τοῦ βασιλῆα ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀπὸ ἕνα καθρέφτη στὸ σπίτι τους. Μικροὺς καὶ μεγάλους, φθηνότερους καὶ ἀκριβώτερους, θὰ τοὺς ἰδῆς νὰ κρέμουνται ἐπάνω ἀπὸ ἀπὸ κάθε τζάκι, μὰ ἐδῶ, στὸν τόπο μας, κανεὶς δὲν ξέρει ἀκόμη αὐτὸ τὸ ὡραῖο πρᾶγμα ποὺ ἐγὼ σοῦ ἔφερα γιὰ δῶρο.

Ἡ γυναῖκα του δὲν μίλησε. Μὰ ἀπὸ τότε, κάθε μέρα, πήγαινε καὶ κυτταζότανε μὲ τὰ φωτερά της μάτια στὸν καθρέφτη. Καὶ τὴν ψυχή της ἄρχισε νὰ τὴν κυριεύη ἡ ἀγωνία, μήπως, μὲ τὴν καθημερινὴ χρῆσι, θὰ χαλοῦσε μιὰ μέρα αὐτὸ τὸ ὡραῖο δῶρο. Γι' αὐτὸ ἔκλεισε τὸν καθρέφτη, μαζὺ μὲ ἄλλα πολύτιμα πράγματα ποὺ εἶχε, μέσα σ' ἕνα κασσελάκι, ποὺ τῆς ἔδωσε ὁ ἄντρας της καὶ ποὺ τὸ ἄνοιγε κατὰ ἀραιὰ διαστήματα καὶ μὲ μεγάλη προσοχή.

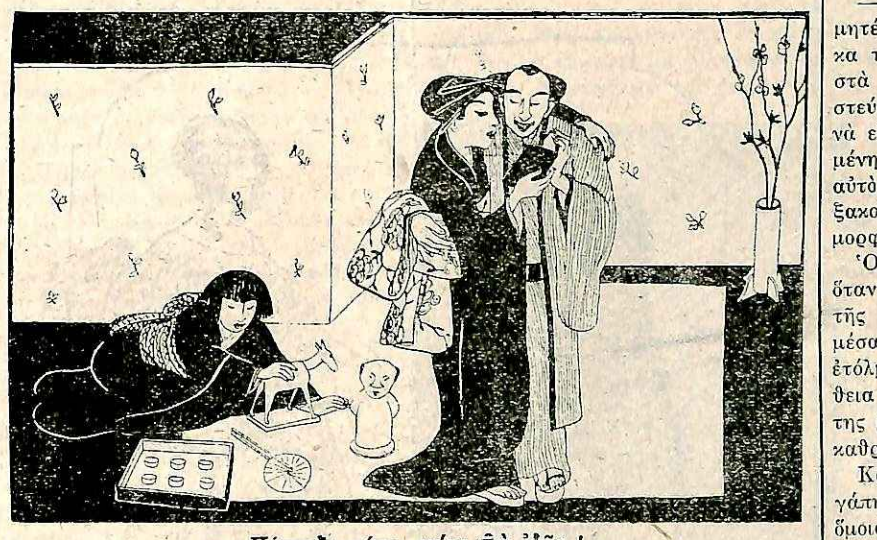

— Κύτταξε μέσα, κάτι θὰ ἰδῆς !..

**

Πέρασαν ἔτσι πολλὰ εὐτυχισμένα χρόνια, καὶ σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ μικρή τους κόρη μεγάλωσε κ' ἔγινε μιὰ ὡραία γυναικοῦλα, ποὺ ἔκανε, μὲ τὴν ὠμορφιὰ καὶ μὲ τοὺς τρόπους της, νὰ πάλλουν ἡ καρδιὲς ὅλων τῶν παλληκαριῶν τοῦ μικροῦ χωριοῦ.

Ἡ μητέρα, ποὺ ἔβλεπε τὸ παιδί της νὰ μεγαλώνη καὶ νὰ ὠμορφαίνη, συλλογιζόταν τὰ δικά της νειάτα καὶ τὶς προσπάθειες ποὺ κ' ἐκείνη κατέβαλε τότε γιὰ νὰ κολακεύη τὴ ματαιοδοξία της καὶ νὰ φαίνεται ὠμορφότερη ἀπ' ὅ,τι ἦταν πραγματικά. Καί, γιὰ νὰ προφυλάξη τὸ παιδί της ἀπ' αὐτὴ τὴν ἴδια ματαιοδοξία καὶ περηφάνεια, ἔκρυψε τὸν καθρέφτη της· καὶ τὸν ἔκρυψε τόσο καλά, ὥστε κανείς, ἐκτὸς ἀπ' αὐτήν, νὰ μὴν μπορῆ ποτὲ νὰ τὸν βρῆ.

Τὸ κορίτσι μεγάλωνε σὰν τὰ μπουμπούκια τῶν λουλουδιῶν ποὺ ἀνοίγουν τὸ καλοκαῖρι. Ἡ ὠμορφιά της γινόταν ὁλοένα καὶ πιὸ γοητευτική, καὶ ἡ καρδιά της ἦταν γεμάτη ἀπὸ νεανικὴ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασι.

Ἦταν ἀκριβῶς ἡ ἐποχὴ ποὺ ἄνθιζαν ἡ κερασιές, κι' ὅλος ὁ κόσμος ἑτοιμαζόταν γιὰ τὴ μεγάλη γιορτὴ ποὺ θἀρχότανε σὲ λίγες μέρες, ὅταν ἔξαφνα ἡ μητέρα ἔπεσε βαρειὰ ἄρρωστη. Ὅταν σὲ λίγο κατάλαβε πὼς πλησίαζε πειὰ ἡ ὥρα γιὰ νὰ περάση ἡ ψυχή της στὸ βασίλειο τοῦ Θεοῦ, φώναξε τὴν κόρη της καὶ τῆς εἶπε πὼς ἤθελε νὰ τὴν ἀποχαιρετήση γιὰ πάντα.

— Ἀγαπητό μου παιδί, τῆς εἶπε, ἐγὼ θὰ σ' ἀφήσω. Ὅταν ἐγὼ δὲν θὰ ζῶ πειὰ σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν κόσμο, νὰ πάρης τὸν καθρέφτη ἀπὸ τὴν κρυψῶνα ὅπου τὸν ἔχω. Κάθε βράδυ, πρὶν πᾶς νὰ κοιμηθῆς, νὰ κυττάζης μέσα. Καὶ ὅταν ἡ ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου θὰ πέφτουν τὸ πρωῒ ἀπάνω στὸ πρόσωπό σου, νὰ πηγαίνης πάλι νὰ βλέπης τὴ μορφή μου στὸν καθρέφτη μου. Κ' ἔτσι θὰ ξέρης πὼς ἐγὼ ἀγρυπνῶ κοντά σου καὶ σὲ παρακολουθῶ καὶ σὲ προσέχω.

Ἡ παιδοῦλα ὑποσχέθηκε κλαίγοντας νὰ ἐκπληρώση τὴν τελευταία αὐτὴ ἐπιθυμία τῆς μητέρας της. Καὶ τότε ἐκείνη ἔκλεισε τὰ μάτια καὶ παρέδωσε τὴν ψυχή της στὸν ἄγγελο τοῦ οὐρανοῦ.

Εἶδε νὰ τὴν κύτταζη ἕνα ὤμορφο πρόσωπο

Ἀπὸ τότε δὲν ξέχασε ποτὲ τὴν ὑπόσχεσί της ἡ κόρη. Κάθε πρωῒ καὶ κάθε βράδυ πήγαινε στὸν καθρέφτη κ' ἔβλεπε μέσα ἐκεῖ ἕνα ὤμορφο γυναικεῖο πρόσωπο μὲ κόκκινα χείλη καὶ φωτερὰ μάτια, καὶ πίστευε πὼς ξανάβλεπε τὴν ἀγαπημένη τὴ μητέρα της, στὴ νεανική της ὠμορφιά. Καὶ ἡ νέα τῆς ψιθύριζε τότε λόγια ἀγάπης καὶ τῆς ἐμπιστευόταν τὰ πρῶτα της νεανικὰ μυστικὰ καὶ τὶς πρῶτες χαρὲς ποὺ δοκιμάζει μιὰ μικρὴ γυναικοῦλα.

Παρετήρησε ὅμως εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὅτι τὸ πρόσωπο ποὺ ἔβλεπε ἀπέναντί της, στὸν καθρέφτη, ἦταν δροσερώτερο καὶ ὠμορφότερο ἀπ' τὸ πρόσωπο τῆς μητέρας της, τὴν ἡμέρα ποὺ ἦταν κατάκοιτη στὸ νεκρικό της κρεββάτι. Μὰ πάντα ἐξακολουθοῦσε νὰ τὴν ἀγαπᾶ τὴ ζωντανεμένη εἰκόνα καὶ νὰ τὴ βλέπη τακτικὰ καὶ νὰ τῆς μιλᾶ.

Μιὰ μέρα ὁ πατέρας της τὴν εἶδε μπροστὰ στὸν καθρέφτη καὶ τὴ ρώτησε τί κύτταζε μέσα σ' αὐτόν. Ἐκείνη τότε τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Κυττάζω πάντα τὸ πρόσωπο τῆς μητέρας μου, ὅπως τῆς τὸ ὑποσχέθηκα τὴν ὥρα ποὺ ἡ ψυχή της πετοῦσε στὰ βασίλεια τοῦ Θεοῦ. Τῆς ἐμπιστεύομαι ὅ,τι ἔχω μέσα μου καὶ θέλω νὰ εἶμαι καλὴ γιὰ νὰ μένη εὐχαριστημένη μαζύ μου. Τὸ κάνω κάθε μέρα αὐτὸ καὶ εἶμαι εὐτυχισμένη, γιατὶ ἐξακολουθῶ νὰ βλέπω τὴ λατρεμένη μορφή της.

Ὁ πατέρας της ἄρχισε νὰ κλαίη, ὅταν ἄκουσε τὰ ἁπλοϊκὰ αὐτὰ λόγια τῆς παιδούλας, ποὺ ἔμπαιναν βαθειὰ μέσα στὴν καρδιά του. Μὰ ποτὲ δὲν ἐτόλμησε νὰ τῆς φανερώση τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ τῆς πῆ πὼς ἦταν ἡ δική της μορφὴ αὐτὴ ποὺ ἔβλεπε μέσα στὸν καθρέφτη...

Καὶ ἡ μεγάλη αὐτὴ καὶ δυνατὴ ἀγάπη ἔκανε κάθε μέρα τὴν κόρη πιὸ ὅμοια μὲ τὴ μητέρα της. Ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ παντρεύθηκε ἕναν εὐγενῆ Σαμουράϊ καὶ ζῆ σήμερα εὐτυχισμένη καὶ εὐχαριστημένη μαζὺ μὲ τὰ παιδιά της, μὰ καὶ πάλι κυττάζει πάντα μέσα στὸν καθρέφτη, ὅπου νομίζει ὅτι βλέπει τὴ μορφὴ τῆς μητέρας της...

ΠΑΝΕΘ

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Ἀγάπησα κ' ἐγὼ ὁ φτωχὸς ἕνα κομ-
(μάτι χιόνι,
νὰ τὸ φιλήσω δὲν μπορῶ, τ' ἀχεῖλι
(μου παγώνει.

Ψηλὸ κυπαρισσάκι μου μὲ τὰ κοντὰ
(κλωνάρια,
ὁ ἔρωτάς σου μ' ἔκαψε μέσα στὰ φυλ-
(λοκάρδια.

Ἄσπρη εἶσαι σὺ κι' ἄσπρα φορεῖς, ἄ-
(σπρη εἶν' ἡ φορεσιά σου
κι' ἄσπρα λουλούδια κρέμονται, καλή
(μου στὴν ποδιά σου.

Φύσηξε, ἀέρα, δυνατὰ καὶ πάρε της
(τὸ βέλο,
νὰ ἰδῶ τὸν ἄσπρο της λαιμὸ καὶ νὰ
(πεθάνω θέλω.

Τὸ ρόδο βάνω στὸ νερὸ κ' ἐλπίζω νὰ
(φουντώση
κ' ἐλπίζω κ' ἡ ἀγάπη μου νὰ ξανακαι-
(νουργιώση.

Ἀπόψε ρόδα μάζευα κ' ἐσύ, ψυχοῦλα
(μου, ἄνθη,
ἀπόψε ὀνειρευόμουνα κι' ὁ ὕπνος μου
(ἐχάθη.

Κι' ἂν τραγουδήσω πρέπει μου, κι' ἂν
(κλάψω ἔχω δίκηο.
Ἔχασα τὴν ἀγάπη μου καὶ πειὰ δὲν
(τήνε βρίσκω.

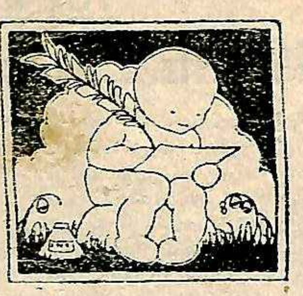

ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΟΥ ΑΡΕΤΙΝΟΥ

Ἕνας μεγάλος ἐχθρός τοῦ γάμου καὶ φίλος τῶν γυναικῶν. Ἡ μοναδικὴ ἀγάπη τοῦ 'Αρετίνου. Τὰ περίεργα μετάλλια τῆς κόρης του καὶ τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἕνας περίεργος τρόπος συλλογῆς προικός. Οἱ ὑποψήφιοι μνηστῆρες. Ὁ διεστραμμένος νέος. Οἱ γάμοι τῆς 'Αδρίας. Ἑορτές καὶ πανηγύρεις. Τὰ μαρτύρια τῆς 'Αδρίας. Ἡ ἐπιστροφή της στὴ Βενετία. Συνέχεια τῶν μαρτυρίων, κλπ.

'Ο Πέτρος 'Αρετῖνος, ὁ διάσημος 'Ιταλὸς ποιητὴς τοῦ 16ου αἰῶνος, ὁ ὁποῖος ὠνόμαζε τὸν ἑαυτό του «ὁ θεῖος 'Αρετῖνος», «θειότατος 'Αρετῖνος», «ἄφθαστος 'Αρετῖνος», καὶ ὁ ὁποῖος, χάρις στὴν καυστικὴ σάτυρά του, εἶχε τρομοκρατήσει τοὺς πρίγκηπας, φεουδάρχας καὶ μεγιστάνας ὅλης τῆς 'Ιταλίας, καὶ λυμαινόταν ἔτσι τὰ ταμεῖα τους, ἦταν φανατικὸς ἐχθρὸς τοῦ γάμου. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐσήμαινε ὅτι ἀντιπαθοῦσε τὶς γυναῖκες. 'Απεναντίας μάλιστα, στὸ μέγαρό του, στὴ Βενετία, ὅπου ἔμενε τὸν περισσότερο καιρό, φιλοξενοῦσε πάντοτε δυὸ - τρεῖς ἢ καὶ περισσότερες χαριτωμένες κι' ὠμορφοῦλες συντρόφισσες.

'Απὸ τὶς σχέσεις του μὲ μιὰ ἀπὸ τὶς γυναῖκες αὐτές, τὴν Κατερίνα Σαντέλλα, ὁ 'Αρετῖνος ἀπέκτησε ἕνα ὡραιότατο κοριτσάκι, τὸ ὁποῖο ὠνόμασε 'Αδρία, ἐπειδὴ εἶχε γεννηθῆ στὴ Βενετία, δηλαδὴ στὶς ἀκτὲς τῆς 'Αδριατικῆς.

Ἡ 'Αδρία ἦταν τὸ μόνο πλᾶσμα στὸν κόσμο, ποὺ ἀγαποῦσε πραγματικὰ ὁ ἀσυνείδητος ἐκεῖνος ποιητής, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε κανένα ἱερὸν καὶ ὅσιον, δὲν ἐσεβόταν τίποτε καὶ δὲν αἰσθανόταν συμπάθεια γιὰ κανέναν, οὔτε γι' αὐτοὺς ποὺ τὸν εἶχαν εὐεργετήσει στὶς πιὸ κρίσιμες στιγμὲς τοῦ βίου του.

Πρὸς τιμὴν τῆς 'Αδρίας, μετὰ τὴν βάπτισί της, εἶχε παραγγείλει νὰ κόψουν χρυσᾶ μετάλλια, ποὺ στὴ μιὰ πλευρὰ εἶχαν σκαλισμένη τὴν εἰκόνα τῆς μητέρας της Κατερίνας Σαντέλλα μὲ τὶς λέξεις «Αἰκατερίνη, μήτηρ» καὶ στὴν ἄλλη τὴν εἰκόνα τῆς 'Αδρίας καὶ γύρω τὴν φράσι: «'Αδρία, ἡ κόρη τοῦ θείου Πέτρου 'Αρετίνου»! Τέτοια μετάλλια σώζονται καὶ σήμερα σὲ πολλὰ μουσεῖα τῆς Εὐρώπης, δίπλα στὰ ἄλλα περίφημα ἐκεῖνα χρυσᾶ μετάλλια, τὰ ὁποῖα ὁ 'Αρετῖνος εἶχε κόψει πρὸς τιμὴν τοῦ... ἑαυτοῦ του καὶ τὰ ὁποῖα, γύρω ἀπ' τὴν εἰκόνα του, ἔφεραν χαραγμένη τὴ φράσι: «Πέτρος 'Αρετῖνος, ἀπ' τὸ 'Αρέτσο, ὁ θεῖος, θειότατος ποιητὴς τῆς 'Ιταλίας»!...

Ὅπως ἦταν φυσικό, ὁ 'Αρετῖνος ἀνέθρεψε μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιμέλεια τὴν κόρη του, παίρνοντάς της γιὰ δασκάλους τοὺς πιὸ σοφοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του.

Ἡ 'Αδρία δὲν ἔμοιαζε σὲ τίποτε, οὔτε μὲ τὸν πατέρα της, οὔτε καὶ μὲ τὴν μητέρα της. Ἦταν ἕνα κορίτσι σεμνό, αἰσθηματικό, λιγομίλητο καὶ ἀπέφευγε ὅσο μποροῦσε τὶς συναναστροφὲς τῶν φίλων τοῦ πατέρα της.

Περνοῦσε ὅλες σχεδὸν τὶς ὧρες τῆς ἡμέρας της κλεισμένη στὸ διαμέρισμά της, ἄλλοτε καθισμένη στὸ γραφεῖο της καὶ διαβάζοντας, καὶ ἄλλοτε στὸ παράθυρό της, ρεμβάζοντας καὶ κυττάζοντας πέρα τὸν ὁρίζοντα τῆς 'Αδριατικῆς.

'Ο 'Αρετῖνος ἐννοοῦσε νὰ καλοπαντρέψη τὴν ἀγαπημένη του μοναχοκόρη καὶ γι' αὐτό, θέλοντας νὰ τὴν καλοπροικίση, ἀπευθύνθηκε πρὸς ὅλους τοὺς πρίγκηπας καὶ μεγιστάνας, φίλους καὶ γνωστούς του, νὰ προσφέρουν «ὅ,τι προαιρεῖτο ἕκαστος» γιὰ τὴν προῖκα τῆς 'Αδρίας! Οἱ περισσότεροι, ἄλλοι ἀπὸ φόβο μήπως τοὺς παραλάβη στὴν τσουχτερὴ σάτυρά του κι' ἄλλοι ἀπὸ πραγματικὴ συμπάθεια γιὰ τὸν ποιητή, ἔσπευσαν νὰ προσφέρουν διάφορα ποσά. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν ὁ μέγας δοὺξ τῆς Φλωρεντίας Κόζιμος τῶν Μεδίκων, ὁ ὁποῖος προσέφερε τριακόσια χρυσᾶ σκοῦδα, ὁ καρδινάλιος τῆς Ραβέννας ποὺ προσέφερε διακόσια χρυσᾶ σκοῦδα, ὁ κόμης Μεντόντζα, πρεσβευτὴς τοῦ αὐτοκράτορος Καρόλου 5ου στὴ Βενετία, ποὺ προσέφερε ἑκατὸ χρυσᾶ σκοῦδα κλπ. Ἔτσι ὁ 'Αρετῖνος κατώρθωσε νὰ συγκεντρώση γιὰ τὴν κόρη του χίλια δουκᾶτα, ποσὸν τεράστιο γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καί, μὲ τὴν προῖκα αὐτὴ ἄρχισε νὰ βολιδοσκοπῆ διαφόρους φίλους του γιὰ γαμπρούς.

Μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων μνηστήρων ἦταν καὶ ὁ Βενετὸς ἀκαδημαϊκὸς Μαρκολίνι καὶ ὁ διάσημος λόγιος Ντότι ποὺ ἤλπιζε πώς, ἂν παντρευόταν τὴν κόρη τοῦ 'Αρετίνου, θὰ κατώρθωνε, χάρις στὴ μεγάλη ἐπιρροὴ τοῦ ποιητοῦ, νὰ γίνη ἀκαδημαϊκός. 'Ο 'Αρετῖνος ἐσκόπευε νὰ διαλέξη τὸν ἕνα ἀπ' αὐτούς, μὰ ἡ 'Αδρία δὲν ἤθελε κανέναν, γιατὶ ἡ καρδιά της εἶχε δοθῆ ἤδη σὲ ἄλλον.

Πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες εἶχε φτάσει στὴ Βενετία, μὲ διάφορα συστατικὰ γράμματα γιὰ τὸν 'Αρετῖνο, ἕνας νέος ἀπὸ τὴν Μπέργκαμο, ὀνόματι Ντιοταλέβι Ρότα. 'Ο νέος αὐτὸς κατήγετο ἀπὸ φτωχὴ οἰκογένεια, ἀλλὰ ἦταν ὑπερβολικὰ ἔξυπνος, εἶχε ὡραῖο πρόσωπο, γλυκύτατα χαρακτηριστικὰ καὶ κομψὸ ἀνάστημα. Παρ' ὅλο ὅμως τὸ ὡραῖο του ἐξωτερικό, εἶχε χαρακτῆρα διεστραμμένο.

Ἦταν σκληρός, ἀσυνείδητος, ὕπουλος, ὑποκριτὴς καὶ συμφεροντολόγος. 'Ο ποιητής, ὡστόσο, ἔσπευσε νὰ τὸν καλοδεχτῆ καὶ νὰ τὸν φιλοξενήση μέσα στὸ ἀπέραντο μέγαρό του.

'Ο Ρότα, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, ἔβαλε στὸ μάτι τὰ χίλια χρυσᾶ δουκᾶτα τῆς προικὸς τῆς 'Αδρίας, γιὰ τὰ ὁποῖα μιλοῦσε ὅλη ἡ Βενετία. Ἂς σημειωθῆ ὅτι ὁ 'Αρετῖνος εἶχε καυτηριάσει μὲ φαρμακερὲς σάτυρες ὅλους τοὺς μεγιστάνες ποὺ δὲν συνεισέφεραν γιὰ τὴν προῖκα τῆς κόρης του. Καὶ ὄχι μόνον αὐτούς, ἀλλὰ εἶχε καυτηριάσει ἀκόμα — κάπως μαλακώτερα ὅμως — καὶ ἐκείνους ἀκόμα ποὺ συνεισέφεραν, τοὺς ὁποίους κατηγοροῦσε ὅτι τὰ ποσὰ ποὺ ἔδωσαν δὲν ἦσαν ἀντάξια τῆς «κόρης τοῦ θείου 'Αρετίνου»!

Μὲ τὴν ἀπόφασι, λοιπόν, νὰ κατακτήση τὰ χίλια δουκᾶτα, ὁ Ντιοταλέβι Ρότα, μεταχειρίστηκε κάθε μέσον γιὰ νὰ ἐπιτύχη τὸ σκοπό του. Πρῶτα - πρῶτα φρόντιζε νὰ κολακεύη κάθε στιγμὴ τὸν 'Αρετῖνο, τὸν ὁποῖον ὠνόμαζε ἄλλοτε «σπάνιον φοίνικα ποὺ ἀναστήθηκε ἀπ' τὴν τέφρα τῶν κλασσικῶν συγγραφέων τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος» καὶ ἄλλοτε «σοφώτατον ἀπὸ ὅλους τοὺς σοφοὺς τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ παρόντος». Συγχρόνως ὅμως κατώρθωσε νὰ τυλίξη στὰ ἐρωτικά του δίχτυα καὶ τὴν ὡραία 'Αδρία καὶ νὰ γίνη συμπαθὴς στὴ μητέρα της, τὴν ὁποία ὁ 'Αρετῖνος, μολονότι δὲν τὴν εἶχε στεφανωθῆ, τὴν κρατοῦσε πάντοτε στὸ μέγαρό του, πρὸς χάριν τῆς κόρης του, καὶ τὴν παρουσίαζε ὡς σύζυγό του.

Ἔτσι, ὅταν ὁ ποιητὴς ἐπρότεινε στὴν κόρη του νὰ παντρευθῆ ἢ τὸ Μαρκολίνι ἢ τὸν Ντότι, ἐκείνη ἀρνήθηκε, τοῦ ἐξομολογήθηκε τὸν ἔρωτά της γιὰ τὸν Ρότα καὶ τοῦ δήλωσε ὅτι ἢ αὐτὸν θὰ παντρευόταν ἢ θὰ κλεινόταν σὲ μοναστῆρι. 'Ο 'Αρετῖνος στὴν ἀρχὴ ἔγινε ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸ θυμό του, μὰ ἐπειδὴ ἡ ἀγάπη του γιὰ τὴν κόρη του ἦταν μεγάλη, δὲν εἶπε τίποτε. Τῆς ἔστειλε μόνο, ἔπειτα ἀπὸ λίγο, ἕναν ἀββᾶ γιὰ νὰ τὴν συμβουλέψη νὰ παντρευθῆ μὲ τὸν Μαρκολίνι ἢ τὸν Ντότι, μὰ ἡ 'Αδρία ἐπανέλαβε μὲ ἀγανάκτησι καὶ σ' αὐτὸν ὅσα εἶχε πῆ στὸν πατέρα της. Τότε ὁ 'Αρετῖνος ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήση καὶ νὰ δεχτῆ νὰ τὴν παντρέψη μὲ τὸν Ρότα. Οἱ γάμοι τους ἔγιναν μὲ ἐξαιρετικὴ λαμπρότητα στὴ Βενετία.

'Η 'Αδρία ἐπανέλαβε μ' ἀγανάκτησι στὸν ἀββᾶ ὅσα εἶχε πῆ καὶ στὸν πατέρα της

'Αμέσως μετὰ τὸ γάμο, ἀφοῦ ἔβαλε στὸ χέρι τὰ πολυθρύλητα χίλια δουκᾶτα, ὁ Ντιοταλέβι Ρότα παρέλαβε τὴ γυναῖκα του καὶ πῆγε νὰ ἐγκατασταθῆ στὸ Οὔρμπινε, ὅπου ἔμενε ἡ οἰκογένειά του.

'Ο δοὺξ καὶ ἡ δούκισσα τοῦ Οὔρμπινε, πρὸς τιμὴν τοῦ 'Αρετίνου, ἔκαναν μεγαλοπρεπῆ ὑποδοχὴ στοὺς νεονύμφους. Ἔστειλαν πολυάριθμη συνοδεία ἀπὸ αὐλικούς των νὰ τοὺς ὑποδεχθῆ δέκα χιλιόμετρα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι. Ἔπειτα ἔδωσαν λαμπρὲς γιορτὲς στὸ παλάτι τους πρὸς τιμήν των.

'Αλλά, μόλις τελείωσαν ἡ γιορτὲς ἐκεῖνες, ἄρχισε μιὰ ζωὴ ἀπεριγράπτων μαρτυρίων γιὰ τὴν δυστυχισμένη 'Αδρία.

'Ο Ντιοταλέβι τὴν ἔκλεινε μέσα στὸ σπίτι, ἀφίνοντάς την πολλὲς φορὲς θεονήστικη ὅλη τὴν ἡμέρα, ἐνῷ αὐτὸς γύριζε δεξιὰ κι' ἀριστερά, σπαταλῶντας τὰ χίλια δουκᾶτα μὲ τοὺς φίλους του στὶς ταβέρνες καὶ μὲ διάφορες ἐλεύθερες γυναῖκες. Καὶ τὸ βράδυ γύριζε μεθυσμένος καὶ τὴν ἐσάπιζε κυριολεκτικῶς στὸ ξύλο. Ἡ δυστυχισμένη ἡ 'Αδρία! Αὐτὴ ποὺ ἦταν ἀπὸ τὰ πιὸ ζηλευτὰ κορίτσια τῆς Βενετίας καὶ ποὺ πλῆθος νέων θὰ τὸ θεωροῦσαν τὴ μεγαλείτερή τους εὐτυχία νὰ τὴν κάνουν γυναῖκα τους, ὑπέφερε τὰ πάνδεινα ἀπὸ τὸν ἄνδρα γιὰ τὸν ὁποῖον εἶχε θυσιάσει τὰ πάντα. Καὶ τὸ χειρότερο γι' αὐτὴν ἦταν ποὺ δὲν ἀπεφάσιζε νὰ μιλήση σὲ κανέναν γιὰ τὴ μαρτυρικὴ ζωή της.

Δυὸ χρόνια ὁλόκληρα ὁ Ντιοταλέβι Ρότα γλεντοκοποῦσε μὲ τὰ χίλια δουκᾶτα τῆς γυναικός του, ὥσπου τὰ σπατάλησε μέχρι τελευταίας πεντάρας. Τότε ἔφυγε μιὰ μέρα ξαφνικὰ ἀπ' τὸ Οὔρμπινε, ἀφίνοντας τὴν γυναῖκα του χωρὶς πεντάρα καὶ χωρὶς φαΐ, καὶ πῆγε στὴ Βενετία. 'Εκεῖ παρουσιάστηκε στὸν πεθερό του καὶ μὲ χίλια δυὸ ψέμματα τοῦ ζήτησε ἑκατὸ δουκᾶτα. 'Ο 'Αρετῖνος, ποὺ ἦταν τρομερὰ φιλάργυρος καὶ ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ φαντασθῆ ὅτι εἶχαν ξοδευτῆ τὰ χίλια δουκᾶτα, ἀρνήθηκε στὴν ἀρχή. Τότε ὅμως ὁ γαμβρός του ἄρχισε ν' ἀγριεύη, κι' ὁ ποιητής, ποὺ ἦταν φοβιτσιάρης, φοβήθηκε καὶ τοῦ τἄδωσε.

Γυρίζοντας στὸ Οὔρπινε, ὁ ἀσυνείδητος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ἀντὶ νὰ πάη νὰ ψωνίση γιὰ τὴ γυναῖκα του, ποὺ ἦταν δέκα ὁλόκληρες μέρες νηστική, τράβηξε κατ' εὐθεῖαν στὸ καπηλειὸ καὶ τὄρριξε στὸ γλέντι.

Ξανάρχισε πάλι τὴν παληὰ ζωή του καὶ μέσα σὲ λίγους μῆνες σπατάλησε καὶ τὰ ἑκατὸ ἐκεῖνα δουκᾶτα. Τότε ἄρχισε νὰ περιποιῆται καὶ νὰ χαϊδεύη τὴν 'Αδρία, λέγοντάς της ὅτι ἔπρεπε νὰ γράψη στὸν πατέρα της καὶ νὰ τοῦ ζητήση κι' ἄλλα χρήματα. Αὐτὴ ὅμως ντρεπόταν νὰ κάνη τέτοιο πρᾶγμα, κι' ἀρνήθηκε. Ἔξω φρενῶν ὁ κακοῦργος σύζυγός της τὴν ὑπέβαλε τότε στὰ φρικτότερα βασανιστήρια. Μιὰ μέρα τὴν ἔδειρε ἐπὶ ὀχτὼ ὧρες συνεχῶς καὶ στὸ τέλος θέλησε νὰ τὴν σφάξη. Εὐτυχῶς ἄκουσαν τὶς φωνές της οἱ γείτονες, οἱ ὁποῖοι τὴν γλύτωσαν ἀπὸ τὰ χέρια του κ' ἔτρεξαν νὰ εἰδοποιήσουν τὸν δοῦκα τοῦ Οὔρμπινε. 'Ο δοὺξ ἔστειλε ἀμέσως ἕνα ἀπόσπασμα σωματοφυλάκων του γιὰ νὰ πάρουν στ' παλάτι του τὴν 'Αδρία καὶ νὰ συλλάβουν τὸν σύζυγό της. 'Αλλά, παρ' ὅλα τὰ μαρτύρια ποὺ εἶχε ὑποφέρει ἡ 'Αδρία ἐξακολουθοῦσε ν' ἀγαπάη τὸν Ντιοταλέβι καὶ παρεκάλεσε τὸ δοῦκα νὰ τὸν ἀφήση ἐλεύθερο. Τὸ θέλημά της ἔγινε. Συγχρόνως ὅμως ὁ δοὺξ τὴν ἔστειλε μὲ πολυάριθμη συνοδεία στὴ Βενετία, στὸν πατέρα της.

Ὅλοι στὴ Βενετία χάρηκαν γιὰ τὸ γυρισμὸ τῆς 'Αδρίας, ἡ ὁποία ἄρχισε πάλι νὰ ζῆ ἡμέρες ἥσυχες κ' εὐτυχισμένες, ἀνάμεσα στοὺς πολυαρίθμους θαυμαστάς της. Ἄρχισε μάλιστα νὰ γράφη καὶ φιλολογικὰ ἔργα ποὺ κινοῦσαν τὸν θαυμασμὸ τῶν συγχρόνων της καὶ τὴν ἔκαναν νὰ θεωρῆται μιὰ ἀπὸ τὶς φιλολογικὲς κορυφὲς τῆς Βενετίας.

'Αλλὰ δὲν ἦταν πεπρωμένο νὰ ζήση πολὺν καιρὸ τὴ ζωὴ αὐτή. Ἔπειτα ἀπὸ μερικοὺς μῆνες ἔλαβε ἕνα γράμμα τοῦ συζύγου της, ποὺ τῆς ἔγραφε πὼς ἦταν ἑτοιμοθάνατος, ὅτι εἶχε μετανοιώσει γιὰ τὴν διαγωγή του ἀπέναντί της καὶ τὴν παρακαλοῦσε νὰ πάη νὰ παρασταθῆ στὶς τελευταῖες στιγμές του καὶ νὰ τὸν συγχωρήση.

Ἡ 'Αδρία, ἡ ὁποία τὸν ἀγαποῦσε πάντοτε, ἔφυγε ἀμέσως γιὰ τὸ Οὔρμπινε. Βρῆκε τὸν ἄνδρα της ἄρρωστο βαρειά, ὄχι ὅμως κ' ἑτοιμοθάνατο, ὅπως τῆς εἶχε γράψει.

—Ἔφερες λεπτά; τῆς φώναξε αὐτὸς μόλις τὴν εἶδε.

'Ο ἐλεεινός, ὄχι μόνο δὲν εἶχε μετανοήσει, ἀλλὰ προσπάθησε νὰ τὴν φέρη πάλι κοντά του μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θἄφερνε μαζύ της λεπτά. Ἡ 'Αδρία κατάλαβε τότε τὴν παγίδα. 'Αλλὰ ἦταν ἀργὰ πειά. Ντρεπόταν νὰ ξαναγυρίση πίσω στὸν πατέρα της.

'Απεφάσισε λοιπὸν νὰ μείνη ὁριστικὰ κοντὰ στὸν ἄνδρα, τὸν ὁποῖον μόνη της εἶχε διαλέξει, καὶ νὰ ὑποστῆ τὰ πάντα.

Ἡ μαρτυρικὴ ζωὴ ὅμως εἶχε συντρίψει τὸν ὀργανισμό της, ὅπως ἡ ζωὴ τοῦ γλεντιοῦ εἶχε τσακίσει τὸν ὀργανισμὸ τοῦ συζύγου της. Κ' ἔπειτα ἀπὸ λίγους μῆνες πέθαναν καὶ οἱ δύο, πρώτη ἡ 'Αδρία καί, σὲ μιὰ βδομάδα, ὁ ἐλεεινὸς Ντιοταλέβι Ρότα, ποὺ εἶχε καταστρέψει τὴ ζωή της.

ΟΙ.. ΔΗΘΕΝ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

ΠΟΙΟΣ ΗΤΑΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΠΕΤΡΟΣ

Μιὰ τελευταία βιογραφία του. Ἕνας μονάρχης διεφθαρμένος καὶ ἀκόλαστος. Ἡ ἀνανδρία του καὶ ἡ ἀμάθειά του. Δολοφόνος τοῦ παιδιοῦ του. Ἕνας αὐτοκράτωρ δήμιος!... Ἡ μούμια τοῦ μουσείου. Ὁ Μ. Πέτρος τρελλὸς γιὰ δέσιμο!... Ἡ συναναστροφές του. Ὁ θάνατός του, κλπ.

'Απὸ μιὰ βιογραφία τοῦ Μεγάλου Πέτρου, ἡ ὁποία ἐξεδόθη τελευταῖα στὴ Γαλλία, μαθαίνουμε ὅτι ὁ Ρῶσσος αὐτὸς μονάρχης, γιὰ τὸν ὁποῖο καὶ ἄλλοτε εἴχαμε γράψει, ἦταν πολὺ διαφορετικὸς ἀπὸ ὅ,τι τὸν φανταζόμεθα, ἀπ' ὅ,τι τὸν ἔχουν παρουσιάσει πολλοὶ βιογράφοι του.

'Ο Πέτρος Ρομανώφ, ὁ ἐπικληθεὶς Πέτρος ὁ Μέγας, ἦταν ἕνα ἀνθρωπόμορφο θηρίο, πασαλειμμένος μὲ λίγες γνώσεις, ἕνας βασιλεὺς ἀκόλαστος, ποὺ μιὰ ἀφάνταστα εὐνοϊκὴ τύχη τοῦ παράστεκε σ' ὅλη του τὴ ζωή. 'Ο Μ. Πέτρος ἐπόζαρε ἄλλοτε γιὰ ἀρχιτέκτων, ἄλλοτε γιὰ θαλασσινός, γιὰ στρατιωτικός, γιὰ νομοθέτης, χωρὶς νὰ ἐμβαθύνη ποτὲ τὲ τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά. Πολλὲς φορὲς πέτυχε στὸ πρόχειρο, βιαστικὸ καὶ ἐπιφανειακὸ ἐκπολιτιστικὸ ἔργο του. Μὰ δὲν ἄλλαξε, οὔτε μποροῦσε ν' ἀλλάξη τὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ του. Ἡ Ρωσσία ἔμεινε βάρβαρη κάτω ἀπὸ τὴν ἐξευγενισμένη μάσκα ποὺ ὁ Πέτρος καὶ οἱ διάδοχοί του τῆς εἶχαν φορέσει.

Μὰ οὔτε γενναῖος ὑπῆρξε ὁ μέγας αὐτὸς βασιλῆας. Στὴν περίφημη μάχη τῆς Νάρβας, ὅπου γιὰ πρώτη φορὰ μετρήθηκε μὲ τὸν Κάρολο τὸν 12ο, τὸν βασιλέα τῆς Σουηδίας, τὄσκασε πάνω σ' ἕνα ἀμάξι τρεμουλιάζοντας, μιξοκλαίοντας, ἐλεεινὸς ἀπὸ τὸ φόβο του. Θὰ ἔδινε τὸ πᾶν γιὰ νὰ ἐπιτύχη τὴν εἰρήνη. Εὐτυχῶς γι' αὐτόν, οἱ ὑπουργοί του, δοῦλοι καὶ κόλακές του, ἔδειξαν περισσότερο θάρρος καὶ τὸν ἔσωσαν.

Στὴν Πολτάβα πάλιν κατώρθωσε νὰ νικήση τὸν ἡρωϊκὸ Σουηδὸ βασιλέα χάρις στὸν ἀπείρως πολυαριθμότερό του στρατὸ καὶ στὸ ὅτι ὁ Κάρολος 12ος ἦταν πληγωμένος βαρειά. 'Αργότερα δὲ, στὸν Προῦθο ποταμό, νικημένος ἀπ' τοὺς Τούρκους, ἐξευτελίστηκε ἀπ' αὐτοὺς καί, ἂν δὲν ἦταν μαζύ του ἡ γυνῖκα του Αἰκατερίνη, δὲν θὰ κατώρθωνε νὰ σωθῆ οὔτε ὁ ἴδιος.

Ὅσο γιὰ τὶς περίφημες μεταρρυθμίσεις του καὶ τ' ἄλλα θεωρούμενα σήμερα ὡς μεγάλα ἔργα του, ὅπως τὸ χτίσιμο τῆς Πετρουπόλεως, αὐτὰ τὰ ἔκανε ὑπὸ τὴν πίεσι τῆς ἀνάγκης. Δὲν ἦταν καθόλου προνοητικὸς καὶ οὔτε σχέδιο, οὔτε μέθοδο εἶχε ποτὲ στὴν ἐργασία του. Ἡ περιστάσεις τοῦ ὑπαγόρευαν πάντοτε τοὺς νόμους ποὺ ἐθέσπιζε καὶ τὰ ἔργα ποὺ ἐκτελοῦσε.

Ἔδινε μεγαλείτερη σημασία στὸ ξύρισμα καὶ στὸ ντύσιμό του παρὰ στὴν ἐκπαίδευσι τῶν ὑπηκόων του καὶ στὴν ὑγεία των.

Ἦταν τόσο σκληρὸς πρὸς τοὺς οἰκούς του, ὥστε τὴν πρώτη γυναῖκα του, τὴν Εὐδοξία, τὴν ἀνάγκασε νὰ γίνη καλόγρηα, τὸν δὲ γυιό του 'Αλέξη, ἄβουλο καὶ μελαγχολικὸ νέο, ποὺ εἶχε ὅλα τὰ ἐλαττώματα τοῦ πατέρα του, ἔβαλε καὶ τὸν σκότωσαν. 'Επίσης, ὅσους πολεμοῦσαν τὴν τυραννία του, τοὺς ἐδολοφόνησε ὅλους μὲ τὸν ἀγριώτερο τρόπο. Ἦταν τόσο αἱμοχαρής, ὥστε ζήλευε τοὺς δημίους, καί, γιὰ νὰ χορτάση τὰ αἱμοβόρα του ἔνστικτα, ἀποκεφάλιζε καὶ ἐστραγγάλιζε μόνος του τὰ θύματά του, ὥσπου παρέλυε τὸ χέρι του ἀπὸ τὴν κούρασι! Ἡ ἀπαισία του περιέργεια μάλιστα ἔφτασε ὡς τὸ σημεῖο νὰ διατάξη κάποτε νὰ ξεκοιλιάσουν τὸ πτῶμα τῆς Τσαρίνας Μάρθας, ὑπὸ τὸ πρόσχημα αὐτοψίας.

'Ο Μέγας Πέτρος

'Ο μονάρχης αὐτός, ποὺ ἡ σχολικὲς ἱστορίες τὸν παρουσιάζουν ὡς διψασμένο ἀπὸ τὴν παιδική του ἡλικία γιὰ μάθησι, ὅταν κάποτε ἐπεσκέφθη στὴν Κοπεγχάγη τὸ μουσεῖο τῆς φυσικῆς ἱστορίας, στάθηκε ἐκστατικὸς μπροστὰ σὲ μιὰ μούμια καὶ ζήτησε νὰ τοῦ τὴ δώσουν. 'Ο διευθυντὴς τοῦ ἱδρύματος ὅμως τοῦ ἀντέταξε μιὰ εὐγενικὴ ἄρνησι. Τότε ὁ Πέτρος πλησίασε στὴν ὑελόφρακτη θήκη, ὅπου βρισκόταν κλεισμένη ἡ μούμια, ἔσπασε τὸ τζάμι, ἔσχισε τὶς κορδέλλες μὲ τὶς ὁποῖες ἦτα τυλιγμένη, ἀπέσπασε τὴ μύτη καί, ὕστερα, στρεφόμενος πρὸς τὸν διευθυντή, εἶπε σαρκαστικά:

— Καὶ τώρα, κρατῆστε την τὴ μούμια σας!

'Ο Πέτρος ἦταν τρομερὰ φιλήδονος καὶ ἀγάπησε πολὺ τὶς γυναῖκες. 'Επειδὴ φοβόταν τρομερὰ γιὰ τὴ ζωή του, τὴ νύχτα δὲν κοιμότανε ποτὲ μόνος στὸ δωμάτιό του, ἀλλὰ πάντα ἔχοντας κοντά του ἐμπίστους φρουρούς του, οἱ ὁποῖοι, ἐπωφελούμενοι τῶν ὑπηρεσιῶν των αὐτῶν, ἀνῆλθον στὰ ἀνώτερα ἀξιώματα τῆς πολιτείας, ἔκλεψαν καὶ ἐπλούτισαν. Δὲν ἔμεναν ὅμως οὔτε στιγμὴ ἥσυχοι. 'Απὸ ὥρα σὲ ὥρα, ἕνα καπρίτσιο τοῦ αἱμοβόρου ἀφέντη των, μποροῦσε νὰ τοὺς καταστρέψη ἢ νὰ τοὺς στείλη στὸ δήμιο!...

Σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ ὁ Πέτρος ἔζησε σὲ μιὰ κατάστασι διαρκοῦς φρενίτιδος. Ἂν στὴν ἐποχή του ἡ Ρωσσία ἦταν τόσο πολιτισμένη, ἔπρεπε ἀσφαλῶς νὰ τὸν εἶχαν κλείσει σὲ φρενοκομεῖο.

Ἦταν πάντα βρωμερὸς στὰ ροῦχα του καὶ στὰ λόγια του. Ἔκανε παρέα μὲ ἀνθρώπους τῶν κατωτέρων στρωμάτων. Ἡ γυναῖκες ποὺ ἀγαποῦσε ἀνῆκαν στὴν ἐσχάτη ὑποστάθμη. Μιὰ ὑπηρέτρια, ἡ Αἰκατερίνη, τὸν ἐγοήτευσε σὲ τέτοιο βαθμό, ὥστε τὴν ἔκανε σύζυγό του καὶ αὐτοκράτειρα. Στὴν Πετρούπολι, ὅταν ἔβγαινε ἔξω, ἔμπαινε μέσα στὰ μαγαζιὰ κ' ἔπιανε κουβέντα μὲ τοὺς ὑπηρέτας των, ἔπινε στὰ καταγώγια μὲ τοὺς ναῦτες, τραγουδοῦσε στοὺς δρόμους, ξεδοντιάζε μὲ τὶς γροθιὲς τοὺς ὑπηρέτες καὶ δεχόταν τοὺς πρέσβεις σὲ μιὰ ταβέρνα. Στὸ γάμο ἑνὸς αὐλικοῦ ἔπαιξε τὸ ρόλο τοῦ ἀρχιγκαρσονιοῦ καὶ σερβίριζε τὰ φαγητὰ μὲ τὰ χέρια του.

'Ο θάνατός του ὑπῆρξε ἀντάξιος τῆς ζωῆς του. Βασανίστηκε ὡστόσο πολὺ ὥσπου νὰ πεθάνη, γιατὶ φοβόταν τὴν τιμωρία ποὺ τὸν περίμενε στὸν ἄλλο κόσμο γιὰ τὰ ἐγκλήματά του. Ἔξ ἄλλου, καθὼς ἦταν, δὲν ἐνοιάστηκε στὶς τελευταῖες του στιγμὲς νὰ ὁρίση τὸ διάδοχό του... Δὲν ἔδινε, βλέπετε, πεντάρα γιὰ τὴν τύχη τῆς αὐτοκρατορίας του.

Ἔτσι ὁ θάνατός του ὑπῆρξε μιὰ λύτρωσις γιὰ τὴ γυναῖκα του, τοὺς συγγενεῖς του καὶ γιὰ ὅλο τὸ Ρωσσικὸ λαό.

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΜΑΤΙΩΝ

Μιὰ μέρα συγκαλυμένη ἀντικρυνά μου
μ' ἔφερε σὲ συγχύσι μεγάλη
κάτι ποὺ εἶχα μέσα στὴν καρδιά μου
τὸ ἔννοιωσα τρικυμία κ' ἀνεμοζάλη.

Τὰ μάτια τότε ἀπάνω της καρφώνω
καὶ κλέβω μιὰ ἀστραπόφωτη ματιά της,
κ' ἔτσι σιωπηλὰ μ' ἐκείνη μόνο
μοῦ χάρισε ἡ κόρη τὴν καρδιά της.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΙΤΑΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΝΑ ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ

ΤΟΥ AURO D'ALBA

Διασχίζαμε, ἐγὼ κ' ἕνας φίλος μου, τὴν ἔρημο τῆς Τριπολίτιδος, ὅταν, φτάνοντας ἔξαφνα σὲ μιὰ ὄασι, λίγο μετὰ τὴν δύσι τοῦ ἡλίου, ἀντιληφθήκαμε ὅτι ὁ μοτὲρ τοῦ αὐτοκινήτου μας εἶχε πάθει κάποια βλάβη.

Ἀναγκαστήκαμε τότε νὰ ζητήσουμε φιλοξενία ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικοὺς ἑνὸς τάγματος ποὺ ἔμενε ἐκεῖ καὶ οἱ ὁποῖοι μᾶς δέχτηκαν μὲ μεγάλη προθυμία. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἦσαν παλαιοὶ πολεμισταὶ τοῦ μεγάλου πολέμου καὶ εἶχα συνυπηρετήσει μαζύ τους ὡς ἔφεδρος ἀξιωματικός. Μᾶς ὡδήγησαν στὴν τραπεζαρία τῶν ἀξιωματικῶν, ὅπου ὁ διοικητής, χωρὶς κὰν νὰ μᾶς ρωτήση, διέταξε νὰ προσθέσουν καὶ δυὸ σερβίτσια γιὰ μᾶς.

Ἐκεῖ μέσα μοῦ παρουσίασαν τὸ λοχαγὸ Φράνκο Γκαλιέρι, «ἀνάπηρο τοῦ πολέμου καὶ ἀνάπηρο τῆς εἰρήνης», ὅπως τὸν ἔλεγαν. Στὴν ἀρχὴ δὲν τὸν ἀνεγνώρισα καὶ χρειάστηκε νὰ μοῦ θυμήση αὐτὸς ὅτι εἴμαστε ἄλλοτε συμμαθηταὶ στὸ γυμνάσιο, κ' ἔπειτα σύντροφοι σὲ διάφορα γλέντια στὴ Ρώμη.

— Περίεργο! φώναξα κατάπληκτος ὅταν ἐπὶ τέλους τὸν ἀνεγνώρισα. Ποτέ μου δὲν θὰ σ' ἀνεγνώριζα!... Πῶς ἔχεις ἀλλάξει;

— Ὥστε μὲ βρίσκεις κ' ἐσὺ ἀλλαγμένον; μὲ ρώτησε αὐτός.

— Βέβαια. Ἄλλοτε ἤσουνα χαρούμενος, γελαστὸς καὶ ξένοιαστος, ἐνῶ τώρα φαίνεσαι σοβαρός, ἀμίλητος, μελαγχολικὸς θἄλεγε κανείς. Κ' ἐνῶ τὰ χαρακτηριστικά σου διατηροῦνται πάντοτε κανονικὰ καὶ συμπαθητικά, τὸ πρόσωπό σου εἶνε γεμᾶτο ρυτίδες... Κ' ἔπειτα... αὐτὴ ἡ γενειάδα σου ποὺ ἔχεις ἀφίσει μαζὺ μὲ τὰ μουστάκια...

— Ναί, ἔχω ἀλλάξει. Οἱ συνάδελφοί μου δὲν ἔχουν ἄδικο ὅταν μὲ λένε «ἀνάπηρο τοῦ πολέμου καὶ ἀνάπηρο τῆς εἰρήνης».

— Μὰ τί σοῦ συμβαίνει;

— Ὤ, τίποτε ἢ μᾶλλον πάρα πολλὰ πράγματα. Δὲν εἶνε μόνο τὸ πρόσωπό μου ρυτιδωμένο, ἀλλὰ καὶ ἡ ψυχή μου. Αὐτὴ μάλιστα περισσότερο. Εἶνε καταρυτιδωμένη, τόσο πολύ, ποὺ καμμιὰ θύελλα, καμμιὰ καταιγὶς στὴ ζωή μου δὲν μπορεῖ νὰ προσθέση πειὰ οὔτε μιὰ ρυτίδα σ' αὐτή... Ἄς εἶνε! Ἄλλη ὥρα θὰ τὰ ποῦμε.

Δειπνήσαμε εὔθυμα μέσα σ' ἕναν κύκλο εὐχάριστο κ' ἔπειτα περάσαμε στὴν ταράτσα ν' ἀπολαύσουμε τὸ μοναδικὸ στὸν κόσμο θέαμα τοῦ οὐρανοῦ τῶν τροπικῶν.

Ὅλοι κουβέντιαζαν, ἄλλοι εὔθυμα κι' ἄλλοι σοβαρά, ἄλλοι ζωηρὰ κι' ἄλλοι σιγανά, καὶ μόνο ὁ Φράνκο Γκαλιέρι ἔμενε διαρκῶς ἀμίλητος.

Ἔπειτα, σιγὰ-σιγά, ἕνας-ἕνας οἱ ἄλλοι ἄρχισαν νὰ περνοῦν στὴ σάλα τοῦ μπιλλιάρδου, ὅπου ὁ συνταξειδιώτης μου, περίφημος παίκτης, εἶχε ἀρχίσει μιὰ σοβαρὴ παρτίδα μὲ κάποιον ἀξιωματικὸ ποὺ ἦταν πρωταθλητὴς τοῦ μπιλλιάρδου σ' ὅλη τὴν Τριπολίτιδα.

Ἔτσι, στὸ τέλος, μείναμε μόνοι στὴν ταράτσα, ἐγὼ κι' ὁ Γκαλιέρι.

— Γιὰ πές μου, τοῦ εἶπα τότε ἐγώ, τί σημαίνει αὐτὸ τὸ «ἀνάπηρος τῆς εἰρήνης»; Τὸ ἄλλο, τὸ «ἀνάπηρος τοῦ πολέμου», τὸ καταλαβαίνω... Εἶχα μάθει ὅτι, σὲ μιὰ μάχη τοῦ Ἰζόντζο, τραυματίσθηκες βαρειὰ κ' ἔχασες τρία δάχτυλα τοῦ ἀριστεροῦ χεριοῦ σου.

— Ναί. Καὶ τὴν ἡμέρα ἀκριβῶς ποὺ ἐγώ, στὸ κρεββάτι τοῦ νοσοκομείου, κινδύνευα νὰ πεθάνω ἀπὸ τὶς πληγές μου, τὴν ἴδια ἐκείνη μέρα πέθανε ἡ μητέρα μου στὴ Ρώμη. Δὲν μοῦ τὸ ἀνήγγειλε κανείς. Κι' ἔτσι ὅταν, μὲ τὴν ἄδεια στὴν τσέπη, γύρισα χαρούμενος — ὅσο μπορεῖ νἆναι χαρούμενος ἕνας ἄνθρωπος μισοσακατεμένος — στὴ Ρώμη, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὴν δῶ, δὲν βρῆκα τίποτ' ἄλλο παρὰ μόνο τὸν τάφο της... Φαντάζεσαι τὴν ἀπελπισία μου. Ἡ μητέρα μου ἦταν ὄχι μόνο ὁ μόνος συγγενής μου, ἀλλὰ καὶ τὸ μόνο πλᾶσμα ποὺ εἶχα ἀγαπήσει στὸν κόσμο. Ἡ ζωὴ μοῦ φαινόταν πειὰ μαύρη. Ζήτησα ἀμέσως νὰ μὲ ξαναστείλουν στὸ μέτωπο μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ σκοτωθῶ. Μά, ἐπειδὴ ἤμουν ἀνάπηρος, ἀρνήθηκαν... Τὸ μόνο ποὺ κατώρθωσα, καὶ μὲ χίλιες - δυὸ παρακλήσεις, ἦταν νὰ μὲ στείλουν ἐδῶ κάτω... Ἔφυγα μὲ μεγάλη μου χαρὰ γιατὶ ἤλπιζα, ἐρχόμενος ἐδῶ, νὰ νοιώσω κανένα αἴσθημα φλογερό, σὰν τὸν ἥλιο τῆς ἐρήμου, ποὺ νὰ μὲ κάνη νὰ ξεχάσω τὰ πάντα... Κι' αὐτὸ τὸ αἴσθημα τὸ ἔννοιωσα... Ἄ, φίλε μου, ἐδῶ ὁ ἔρως εἶνε πολὺ διαφορετικὸς ἀπὸ ὅ,τι ξέρεις, καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τὸν καταλάβη ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ζῆ κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο τῆς Εὐρώπης. Ἐδῶ ὁ ἔρως εἶνε βαθύς, χωρὶς λόγια, χωρὶς πολλὲς ἐκδηλώσεις. Εἶνε ὅμως τόσο δυνατός, ποὺ σὲ σκοτώνει, ἢ τοὐλάχιστον σὲ θάβει ζωντανό, ὅπως ἐμένα!...

Βρισκόμουν ἀρκετὸ καιρὸ ἐδῶ κάτω, ὅταν συνήντησα γιὰ πρώτη φορὰ τὴ Μαμπροῦκα! Τὴν ἐγνώρισα ἐδῶ, στὴν ὄασι. Ἦταν γυναῖκα ἑνὸς πλουσίου Σουδανέζου, ὁ ὁποῖος φαίνεται πὼς τὴ λάτρευε. Ἔβγαινε κάθε ἀπόγευμα, κατὰ τὴν δύσι τοῦ ἡλίου, περίπατο, συνοδευομένη ἀπὸ μιὰ ἔμπιστη ὑπηρέτρια. Ἦταν μιὰ γυναῖκα μᾶλλον ψηλή, μὲ κορμοστασιὰ Ἀφροδίτης καὶ μὲ μάτια μαῦρα, κατάμαυρα, ποὺ πετοῦσαν ὄχι λάμψεις, ἀλλὰ ἀστραπές, καὶ ποὺ δὲν εἶνε καθόλου ὑπερβολὴ ἂν σοῦ πῶ ὅτι τὰ ἄστρα ἔχαναν τὴν ἀξία τους συγκρινόμενα μ' αὐτά!...

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ τὴν ἀντίκρυσα ἔγινα σκλάβος της. Ἀπὸ τότε τὴν καραδοκοῦσα κάθε ἀπόγευμα, τὴν ὥρα ποὺ ἔβγαινε περίπατο, καὶ στὸ χέρι μου κρατοῦσα ἕνα χαρτὶ ξεδιπλωμένο, ἐπάνω στὸ ὁποῖο εἶχα γράψει μὲ μεγάλα γράμματα στὴν Ἀραβικὴ τὴν φράσι: «Αὔριο τ' ἀπόγευμα θἄρθω νὰ σὲ ἰδῶ ντυμένος γυναικεῖα». Ἕνα μῆνα ἐξακολούθησε τὸ παιγνίδι αὐτὸ καὶ ποτὲ δὲν μοῦ εἶπε τὴν παραμικρὴ κουβέντα, ἂν καὶ ἤμουν βέβαιος ὅτι διάβαζε πάντοτε τὸ χαρτί μου. Ὡστόσο τὰ μάτια της πάντοτε μοὔρριχναν ἕνα βλέμμα ποὺ φαινόταν σὰν ἐνθάρρυνσις. Στὸ τέλος πέταξα τὸ χαρτὶ κ' ἔμαθα τὴν φράσι ἀπέξω, μὲ τὴν προφορά της. Κ' ἕνα ἀπόγευμα, περνῶντας δίπλα της, τῆς τὴν ψιθύρισα. Ἐκείνη δὲν μοῦ ἀποκρίθηκε, ἀλλὰ τὴ φορὰ αὐτὴ ἔκανε μιὰ κίνησι τοῦ κεφαλιοῦ καταφατική.

Ἡ χαρά μου ἦταν ἀπερίγραπτη, ἀφάνταστη. Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ ἀπόγευμα, ντυμένος σὰν γυναῖκα καὶ κουκουλωμένος, πῆγα καὶ χτύπησα στὴν πόρτα της. Μοῦ ἄνοιξε ἡ ἴδια ὑπηρέτρια ποὺ τὴν συνώδευε στοὺς περιπάτους της. Ἀνέβηκε ἀμέσως ἐπάνω καὶ ξαναγύρισε ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὸ σύζυγο τῆς ἀγαπημένης μου. Δὲν φοβήθηκα καθόλου, γιατὶ ἤξερα πὼς ἦταν ἔθιμο τοῦ τόπου, ὅταν μιὰ γυναῖκα πηγαίνη νὰ ἐπισκεφθῆ μιὰ φίλη της, ὁ ἄνδρας τῆς τελευταίας, ὁ πατέρας της, τὰ παιδιά της καὶ ὅποιος ἄλλος ἀρσενικὸς βρίσκεται στὸ σπίτι ἐκείνη τὴν ὥρα, πρέπει νὰ φύγη ἀμέσως ἀπὸ τὸ σπίτι χωρὶς νὰ ρίξη οὔτε μιὰ ματιὰ στὴν ἐπισκέπτρια καὶ νὰ μὴν ξαναγυρίση παρὰ μόνο ὅταν θὰ δῆ πὼς ἡ ἐπισκέπτρια ἔφυγε. Αὐτὸ θὰ τὸ καταλάβη ἀπὸ τὰ παπούτσια της, τὰ ὁποῖα, προτοῦ νὰ μπῆ στὴ σάλα, εἶνε ὑποχρεωμένη νὰ τ' ἀφήση στὸ κατώφλι τῆς ἐξώπορτας. Ἔτσι ἔγινε καὶ τὴ φορὰ αὐτή.

Μπῆκα λοιπὸν μέσα ἀνενόχλητος. Θεωρῶ περιττὸν νὰ σοῦ περιγράψω τὴ σκηνὴ ποὺ ἔγινε, μιὰ σκηνὴ ἔρωτος τῆς ἐρήμου. Ἔμεινα ὧρες πολλὲς μαζὶ μὲ τὴ Μαμπροῦκα. Τὴν ἄλλη μέρα ξαναγύρισα στὸ σπίτι της, καὶ τὴν ἄλλη κ' ὅλες τὶς ἄλλες.

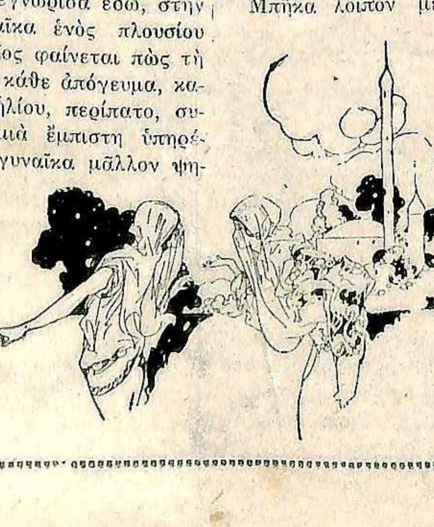

Ἡ σχέσεις μας βάσταξαν μῆνες ὁλόκληρους, χωρὶς ὁ Σουδανέζος νὰ ὑποπτευθῆ τὸ παραμικρό. Καὶ τὸ αἴσθημά μας ὅλο φούντωνε περισσότερο. Ἦταν ἕνας ἔρως γεμᾶτος ἀνησυχίες, ἀγωνίες, ὑποψίες καὶ χωρὶς πολλὰ λόγια.

Ἕνα ἀπόγευμα, καθὼς πῆγα, ὅπως πάντα, στὸ σπίτι τῆς Μαμπρούκας, ἡ Σαμπρία, ἡ ὡραία κ' ἔμπιστη ὑπηρέτριά της, μοῦ εἶπε ὅτι ἡ κυρία της ἔλειπε καὶ θὰ γύριζε ἀργότερα. Ἐντωμεταξὺ μὲ πέρασε στὴ δική της κρεββατοκάμαρα κ' ἐκεῖ ὕστερ' ἀπὸ λίγο, ἄρχισε νὰ μοῦ κάνη μιὰ παράφορη ἐρωτικὴ ἐξομολόγησι. Ὅπως ἔμαθα ἀργότερα, τὸ ἔκανε ἐκ συνεννοήσεως μὲ τὴ Μαμπροῦκα, ποὺ ἤθελε νὰ δοκιμάση ἔτσι τὴν εἰλικρίνεια τοῦ αἰσθήματός μου.

Ἐγὼ δὲν ὑποπτεύθηκα τίποτε κ' ἔπεσα στὴν ἀγκαλιά της, πέφτοντας συγχρόνως καὶ στὴν παγίδα. Τὸ ἔκανα αὐτὸ μᾶλλον γιὰ νὰ τὴν καλοπιάσω, ἐπειδὴ φοβόμουνα μήπως, ἀποκρούοντάς την, ἐπρόδιδε τὶς σχέσεις μου μὲ τὴν κυρία της.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ ἀπόγευμα ἤμουν τῆς ὑπηρεσίας καὶ δὲν βγῆκα καθόλου ἀπ' τὸν καταυλισμό. Ξαφνικά, σὲ κάποια στιγμή, ἦρθαν καὶ μὲ εἰδοποίησαν ὅτι κάποια γυναῖκα εἶχε παρουσιασθῆ στὴν πόρτα τοῦ καταυλισμοῦ καὶ ζητοῦσε νὰ μοῦ μιλήση. Βγῆκα ἀμέσως καὶ βρέθηκα μπροστὰ στὴ Μαμπροῦκα.

Προτοῦ προφτάσω ν' ἀνοίξω τὸ στόμα μου καὶ νὰ τῆς μιλήσω, ἔβγαλε ἀπὸ τὸ μανίκι της ἕνα μικρὸ στιλέττο μὲ λαβὴ φιλντισένια καὶ τὸ ἔχωσε ὁλόκληρο στὸ στῆθος μου. Ἀμέσως ἐγὼ σωριάστηκα καταγῆς. Τότε οἱ στρατιῶτες ποὺ ἔτυχε νὰ βρίσκωνται ἐκεῖ, ὅταν εἶδαν τὴ σκηνὴ αὐτή, ὥρμησαν κατεπάνω της κ' ἄρχισαν νὰ τὴ χτυποῦν ἀλύπητα μὲ τὶς ξιφολόγχες τους, ὥσπου τὴν ἀποτελείωσαν. Νόμιζαν πὼς θὰ μ' εὐχαριστοῦσαν μ' αὐτὸ καὶ δὲν ἤξεραν οἱ φτωχοὶ — τί φταῖνε ἄλλωστε αὐτοί; — ὅτι ἔτσι σκότωναν τὴ δυστυχισμένη μου καρδιά...

Σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ ἀραβικοῦ νεκροταφείου εἶνε ἕνας τάφος παραμελημένος. Ἐκεῖ μέσα εἶνε θαμένη ἡ Μαμπροῦκα, ἡ πρώτη καὶ μόνη ἀγάπη τῆς ζωῆς μου. Ἐκεῖ μέσα εἶνε θαμένη κ' ἡ καρδιά μου...

Ο ΘΕΣΙΘΗΡΑΣ ΚΙ' Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κάποιος θεσιθήρας παρουσιάστηκε κάποτε σ' ἕνα γνωστό του ὑπουργὸ καὶ τοῦ εἶπε:

— Δὲν πρόκειται νὰ κενωθῆ κατ' αὐτὰς καμμιὰ θέσις;

— Πρὸς τὸ παρόν, ἀπάντησε ὁ ὑπουργός, δὲν βλέπω ἄλλη καμμιά... ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δική μου. Ἂν ἔχετε τὴν καλωσύνη, περιμένετε λίγες μέρες, ὥσπου νὰ παραιτηθῶ!...

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας, πρὸ πεντηκονταετίας. Γράψατέ μας: Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΠΑΛΗΑΣ ΡΩΣΣΙΑΣ

ΓΙΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥ ΜΕ ΤΟ ΣΤΑΝΙΟ!...

Ἡ ἐλαφρούτσικη γυναῖκα τοῦ βογυάρου. Τὸ δισεβδομαδιαῖο ξυλοκέπημα τοῦ συζύγου της. Ἡ Ναδίνα μελετᾶ ἐκδίκησι. Ἡ ἀρρώστεια τῶν ποδιῶν τοῦ Τσάρου. Ἡ γυναῖκα τοῦ βογυάρου στὸ παλάτι. Τὸ ἀνύπαρκτο μαγικὸ βότανο. Μαστίγωμα στὴ φυλακή. Ὅταν ἡ γυναῖκα ἐκδικεῖται... Ὁ βογυάρος ἀποφασίζει νὰ γίνη γιατρός. Ἕνα θαῦμα. Ὁ Τσάρος γίνεται καλά. Πῶς συμβιβάστηκε τὸ ἀντρόγυνο, κλπ.

Ὅταν βασίλευε στὴ Ρωσσία ὁ Τσάρος Βόρις Γκόντουνωφ, ζοῦσε στὴ Μόσχα κάποιος βογυάρος, ποὺ τὸν ἔλεγαν Δημήτρη Παύλοβιτς Γιάρνεφ. Ὁ βογυάρος αὐτός, ποὺ εἶχε ὅλα του τὰ καλά, θὰ ἦταν εὐτυχισμένος, ἂν ἡ γυναῖκα του ἡ Ναδίνα Παβλόβνα, δὲν ἦταν κάπως ἐλαστικὴ στὸ ζήτημα τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς. Γι' αὐτό, ὁ ἄντρας της, ξέροντας πὼς δὲν ὑπῆρχε τρόπος θεραπείας στὴ δυστυχία του, εὕρισκε παρηγοριὰ καὶ λησμονιὰ στὸ ρακὶ καὶ κάθε τόσο, ἔτσι γιὰ γοῦστο, καὶ γιὰ νὰ ξεθυμαίνη, τὶς ἔβρεχε μὲ τὸ μαστίγιό του στὴ γυναῖκα του. Ἡ Ναδίνα ἔκλαιγε, φώναζε, τσίριζε, ἔστελνε στὸ διάβολο τὸ σύζυγό της, ἀλλὰ τὴν ἄλλη μέρα ξανάρχιζε πάλι τὰ ἴδια.

Ὁ Δημήτρης εἶχε συνηθίσει νὰ τὴ δέρνη κάθε Πέμπτη καὶ Κυριακή, ὕστερα ἀπ' τὸ δεῖπνο, πρὶν ἀκόμα κοιμηθῆ, καὶ διαβεβαίωνε τοὺς φίλους του ὅτι ἡ ταχτικὴ αὐτὴ ἱεροτελεστία τὸν ἔκανε νὰ κοιμᾶται περίφημα καὶ ἔβλεπε θεῖα ὄνειρα.

Ἡ Ναδίνα, ὡστόσο, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ χωνέψη αὐτό, βασάνιζε πάντα τὸ μυαλό της προσπαθῶντας νὰ βρῆ ἕνα πρωτότυπον τρόπο νὰ ἐκδικηθῆ τὸ σύζυγό της, ὄχι τόσο γιὰ νὰ γλυτώση ἀπὸ τὸ μαστίγωμά του, ὅσο γιὰ νὰ τὸν τιμωρήση ὅπως τοῦ ἄξιζε. Θἄθελε πολὺ νὰ τὸν βλέπη νὰ ὑποφέρη ὅλα τὰ μαρτύρια τῆς κολάσεως, χωρὶς κανεὶς νὰ μπορῆ νὰ τὸν βοηθήση. Ὅσο ὅμως κι' ἂν προσπαθοῦσε νὰ βρῆ κάποιο ἐξαιρετικὸ βασανιστήριο, δὲν εὕρισκε τίποτε. Κι' ἴσως νὰ κατέφευγε σὲ κανένα ἀπ' τὰ κοινὰ μέσα γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῆ στὴν ἀπελπισία της, ἂν ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες δὲν μαθευόταν στὴ Μόσχα μιὰ περίεργη εἴδησι. Ὁ Τσάρος ὑπέφερε ἀπὸ τρομεροὺς πόνους στὰ πόδια του κ' ἐπειδὴ οἱ γιατροί του δὲν μπόρεσαν νὰ τοῦ βροῦν γιατρικὸ στὴν ἀρρώστεια του, εἶχε βγάλει ἕνα οὐκάζιο, διὰ τοῦ ὁποίου ὑπέσχετο πλούτη καὶ τιμὲς σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ τὸν ἐγιάτρευε, εἴτε βογυάρος ἦταν αὐτός, εἴτε μουζῖκος!...

Ἦταν Παρασκευὴ πρωΐ, ὅταν ἔμαθε τὴν εἴδησι αὐτὴ ἡ Ναδίνα, ἡ ὁποία τὴν προηγουμένη μέρα εἶχε ξυλοκοπηθῆ, ὅπως πάντα, ἀπὸ τὸ μεθυσμένο σύζυγό της. Ἀμέσως λοιπὸν τῆς πέρασε στὸ νοῦ μιὰ φωτεινὴ ἰδέα κι' ἀποφάσισε νὰ τὴν πραγματοποιήση χωρὶς χρονοτριβές.

Χωρὶς λοιπὸν νὰ χάνη καιρό, πῆγε στὸ παλάτι καὶ ζήτησε ἀκρόασι ἀπὸ τὸν Τσάρο, λέγοντας ὅτι ἔφερνε μαζύ της ἕνα φάρμακο γιὰ τὴν ἀρρώστεια του. Οἱ φύλακες τότε τὴν παρουσίασαν ἀμέσως στὸν κύριό τους, ὁ ὁποῖος ἦταν ξαπλωμένος σὲ μιὰ δερμάτινη πολυθρόνα.

Μόλις βρέθηκε μπροστά του ἡ Ναδίνα, ἔπεσε στὰ πόδια του λέγοντας:

— Ἄχ, ἀφέντη μου! Γιατί νὰ μὴν εἶμαι ὁ ἄντρας μου; Ἂν ἤξερα τὸ μυστικό του, αὔριο χωρὶς ἄλλο θὰ εἴσαστε γιατρεμένος...

Κ' ἐνῶ ὁ Τσάρος τὴν κύτταζε κατάπληκτος, ἐκείνη ἐξακολούθησε:

— Ναί, ἀφέντη μου, αὐτὸς ξέρει ἕνα φάρμακο μοναδικὸ γιὰ τοὺς πόνους τῶν ποδιῶν. Ἐδῶ καὶ μιὰ βδομάδα μάλιστα γιάτρεψε μ' αὐτὸ ἀπ' τὴν ἴδια ἀρρώστεια ποὺ ὑποφέρετε καὶ σεῖς, ἕνα φίλο μας, ποὺ τὸν ἔφερα ἀπέξω μαζύ μου καὶ ποὺ μπορεῖ νὰ σᾶς βεβαιώση ὁ ἴδιος ὅσα λέω, ἂν δὲν πιστεύετε ἐμένα. Ὁ Δημήτρης Παύλοβιτς ὅμως ὁ σύζυγός μου δὲν θέλει νὰ τὸ δώση καὶ σὲ σᾶς, γιατὶ ἔχει τὴν ἰδέα ὅτι ὁ θάνατός σας θἆταν εὐτύχημα γιὰ τὴ χώρα μας....

Ὁ Τσάρος παραξενεύτηκε πολὺ μόλις ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια, ἀλλὰ συνηθισμένος νὰ μὴ δίνη καὶ τόση πίστη στοὺς ὑπηκόους του, διέταξε νὰ κρατήσουν τὴ Ναδῖνα καὶ νὰ ὁδηγήσουν ἀμέσως μπροστά του τὸν ἄντρα της.

Ὁ βογυάρος μόλις εἶχε ξυπνήσει ἐκείνη τὴ στιγμή, ὅταν εἶδε ἄξαφνα νὰ μπαίνουν στὸ σπίτι του οἱ ἄνθρωποι τοῦ Τσάρου, οἱ ὁποῖοι, χωρὶς νὰ τοῦ δώσουν τὴν ἐλαχίστη ἐξήγησι καὶ νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ συνέλθη κάπως ἀπὸ τὴν ταραχή του, τὸν ἔσυραν διὰ τῆς βίας ἔξω καὶ τὸν ὡδήγησαν στὸ παλάτι...

— Τὸ φάρμακο! Τὸ φάρμακο! φώναξε ἀνυπόμονα ὁ Τσάρος μόλις τὸν εἶδε. Δόσε μου γρήγορα τὸ φάρμακο, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ διατάξω νὰ σὲ μαστιγώσουν!...

Ὁ Δημήτρης, καθὼς ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Τσάρου, στάθηκε μὲ τὸ στόμα ὀλάνοιχτο, μὴ ξέροντας τί ν' ἀπαντήση.

— Κάνεις πὼς δὲν καταλαβαίνεις, τέρας! ἐξακολούθησε ὁ Τσάρος μὲ περισσότερη ὀργή. Ὥστε μπορεῖς νὰ γιατρέψης τὸν κύριό σου καὶ τὸν ἀφίνεις νὰ πεθάνη;... Ἔ;

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Γιάρνεφ ἦταν ἀδύνατο ν' ἀντιληφθῆ περὶ τίνος πρόκειται καὶ ν' ἀποκριθῆ, ὁ Τσάρος ἔκανε τότε ἕνα νεῦμα στοὺς φύλακες, οἱ ὁποῖοι ἄρχισαν νὰ τὸν μαστιγώνουν ὥσπου τὸ κορμί του ἔγινε κατακόκκινο ἀπὸ τὸ αἷμα. Ἔπειτα τὸν ἔκλεισαν σὲ μιὰ ὑπόγεια σκοτεινὴ φυλακή.

Ὅταν βρέθηκε μόνος ἐκεῖ μέσα ὁ δυστυχισμένος βογυάρος ἄρχισε νὰ σκέπτεται μὲ τὴν ἡσυχία του τὴν παράδοξη περιπέτεια, ποὺ τοῦ εἶχε συμβῆ. Ἔξαφνα μιὰ σκέψις, σὰν ἀστραπή, φώτισε τὸ μυαλό του καὶ φώναξε:

— Ἄ!... δίχως ἄλλο, ἡ γυναῖκα μου μοῦ τἄχει σκαρώσει ὅλ' αὐτά...

Στὸ μεταξὺ τὸν ἐπεσκέφθηκε στὴ φυλακή του καὶ κάποιος ἀπὸ τοὺς γιατροὺς τοῦ Τσάρου, ὁ ὁποῖος προσπάθησε νὰ τὸν καταπραΰνη καὶ νὰ τοῦ ἐξηγήση τί ζητοῦσαν ἀπ' αὐτόν.

— Πάει, χάθηκα! ψιθύρισε τρομαγμένος ὁ βογυάρος, μόλις ἄκουσε τὴν ἀποκάλυψι. Ἐγὼ δὲν ἐσπούδασα τίποτε στὴ ζωή μου... Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν μπορῶ νὰ ξέρω γιατρική; Ἄχ, βρωμογυναῖκα, δὲν θὰ σὲ ξαναπιάσω στὰ χέρια μου ποτέ!...

Ἂν ἡ Ναδίνα τὸν ἔβλεπε ἐκείνη τὴ στιγμή, καθὼς εἶχε ὑψωμένες ἀπειλητικὲς τὶς γροθιές του, θὰ αἰσθανόταν κάποια μικρὴ εὐχαρίστησι, μολονότι τὴν κρατοῦσαν κι' αὐτὴ φυλακισμένη στὸ παλάτι.

Τὸ βράδυ ὁ Τσάρος διέταξε νὰ παρουσιάσουν πάλι μπροστά του τὸ Δημήτρη. Τότε αὐτός, μὲ δάκρυα καὶ στεναγμούς, τοῦ ζητοῦσε χάρι, λέγοντάς του πὼς ἡ γυναῖκα του ἦταν ἕνα πλᾶσμα διεφθαρμένο καὶ πὼς δὲν ἔπρεπε νὰ δίνη ἐμπιστοσύνη σ' αὐτή.

Τὰ λόγια του ὅμως δὲν ἔφεραν πάλι κανένα ἀποτέλεσμα κι' ὁ βογυάρος, ἀφοῦ ἔφαγε ἄλλους πενῆντα ραβδισμούς, κλείστηκε ξανὰ στὴ φυλακή του.

Ἐπὶ δέκα πέντε μέρες συνεχῶς ὁ Δημήτρης ὑποβαλόταν καθημερινῶς στὴν ἴδια τιμωρία, ποὺ τὴν ὑπέμενε μὲ στωϊκὴ ἀταραξία, γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ κάνη κι' ἀλλοιῶς. Ἡ γυναῖκα του, ἡ ὁποία ἀφέθηκε ἐλεύθερη ἀπὸ τὴ δεύτερη μέρα, τὸν ἐπισκεπτόταν ταχτικὰ στὴ φυλακὴ καὶ τοῦ ἔλεγε γλυκὰ λόγια παρηγοριᾶς, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ τρελλάνουν κάθε ἄνθρωπο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἄντρα της. Μὲ τὶς καθημερινὲς ὅμως αὐτὲς ἐπισκέψεις στὸ σύζυγό της, τὶς συμβουλές, τὴ στοργή, τὴν ὑπομονή της, δὲν ἄργησε νὰ προσελκύση τὴ συμπάθεια τοῦ Τσάρου καὶ τῶν αὐλικῶν, σὲ τέτοιο βαθμὸ μάλιστα, ποὺ τῆς χορηγήθηκε ἐπίδομα πενῆντα ρουβλίων.

Ἐντωμεταξὺ ὁ Δημήτρης Παύλοβιτς Γιάρνεφ, χάρις στὸ καθημερινὸ μαστίγωμα καὶ στὶς ἐπισκέψεις τῆς συζύγου του, ποὺ τὸν ἐξηρέθιζαν περισσότερο κι' ἀπὸ τὶς ξυλιές, εἶχε γίνει τόσο κίτρινος κι' ἀδύνατος, ποὺ φαινόταν σὰν ἑτοιμοθάνατος. Μιὰ νύχτα, ὡστόσο, ποὺ ἦταν κάπως ἡσυχώτερος, γιατὶ δὲν εἶχε πάει νὰ τὸν ἰδῆ ἡ Ναδίνα, σκέφτηκε ὅτι δὲν θἄχανε τίποτε ἂν δοκίμαζε ν' ἀλλάξη στὸ ἑξῆς ταχτική. Ὅταν λοιπὸν τὸ ἄλλο πρωΐ, πρὶν ἀπ' τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, μπῆκε στὴ φυλακὴ ὁ ἀξιωματικὸς μαζὺ μὲ τὸ ραβδοῦχο, ὁ βογυάρος τοὺς εἶπε ἀποφασιστικά:

— Καλά, δέχομαι νὰ γιατρέψω τὸν Τσάρο....

Ἀμέσως στὰ ἀνάκτορα ἄρχισε μεγάλη κίνησι. Ὁ Δημήτρης ὡδηγήθηκε σὲ λίγο μέσα σ' ἕναν ὡραῖο θάλαμο, ὅπου στεκόνταν ὀλόρθοι ὅλοι οἱ αὐλικοὶ περιμένοντες τὶς διαταγές του. Ἐκεῖνος ἔστειλε τότε ἕναν ἀπ' αὐτοὺς στὸν ποταμὸ Ὄκα, ἄλλον στὸ Βόλγα καὶ τρίτον στὸ δάσος Γιέσνα, γιὰ νὰ τοῦ μαζέψουν καὶ νὰ τοῦ φέρουν μερικὰ χορτάρια ποὺ φύτρωναν ἐκεῖ. Ὅταν τοῦ τὰ ἔφεραν, τἄβρασε ὅλα μαζὺ σ' ἕνα μεγάλο καζάνι καὶ παράγγειλε στὸν Τσάρο νὰ πλύνη τὰ πόδια του στὸ ζουμί τους. Ὁ Τσάρος συμμορφώθηκε μὲ τὴν παραγγελία του καὶ σὲ λίγο —ὤ, τοῦ θαύματος!...— αἰσθάνθηκε κάποια ἀνακούφισι ἀπὸ τοὺς πόνους του... Ἡ ἀνακούφισις αὐτὴ σιγὰ-σιγὰ γινόταν καὶ πιὸ μεγάλη. Τότε διέταξε νὰ δώσουν στὸ γιατρό του ἕνα γενναῖο ξύλο, γιατὶ ἄργησε τόσον καιρὸ νὰ τὸν γιατρέψη, κ' ἔπειτα νὰ τοῦ δώσουν ὡς ἀμοιβὴ ἕνα σωρὸ πλούσια δῶρα.

Σὲ λίγον καιρὸ ὁ Τσάρος εἶχε γίνει ἐντελῶς καλὰ κι' ὁ Γιάρνεφ γύρισε στὸ σπίτι του μὲ τὸν τίτλο τοῦ πρώτου ἐπιτίμου γιατροῦ τῆς αὐλῆς, χωρὶς νὰ ξέρη κι' αὐτὸς γιὰ ποιὸ λόγο τὸν εἶχε λάβει.

Μόλις ξαναεῖδε μπροστά του τὴ Ναδίνα, αἰσθάνθηκε μιὰ ἀνάγκη ἀκατανίκητη νὰ τὴν πνίξη. Σκέφθηκε ὅμως ὅτι ἂν δὲν τὰ κατάφερνε, θὰ τραβοῦσε χειρότερα ἀπ' τὰ χέρια της καὶ προτίμησε νὰ τὴ συγχωρήση καὶ νὰ συμπεριφέρεται στὸ ἑξῆς ἀπέναντί της μὲ μεγάλη καλοσύνη.

Ἀπὸ τότε, προσθέτει τὸ χρονικό, οἱ δυὸ σύζυγοι ἔζησαν εὐτυχισμένοι μέσα στὰ πλούτη τους, ἔχοντας τὴν εὔνοια τοῦ Τσάρου, τὸ σεβασμὸ τῶν αὐλικῶν καὶ τὴν ἐκτίμησι ὅλων τῶν κατοίκων τῆς χώρας.

ΤΑ ΑΠΙΣΤΕΥΤΑ

ΕΝΑΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΜΑΘΟΥΣΑΛΑΣ

Πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων ἕνας Κινέζος αἰωνόβιος, ὁ Λὶ-Τσὰγκ-Τέουγκ, συνεπλήρωσε τὸ 250ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του!... Ὁ σύγχρονος αὐτὸς κίτρινος Μαθουσάλας εἶνε σήμερα 251 ἐτῶν, ἐπισήμως καὶ σύμφωνα μὲ τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τῆς πατρίδος του. Ὁ Λὶ-Τσὰγκ-Τέουγκ ἔχει 188 δισέγγονα, τρισέγγονα, τετράγγονα, πεντάγγονα κλπ. Ἀπὸ τὰ παιδιά του ἢ τὰ ἐγγόνια του δὲν ζῆ σήμερα κανένα.

Στοὺς δημοσιογράφους ποὺ πῆγαν νὰ τοῦ πάρουν συνέντευξι καὶ πρὸ πάντων νὰ τοῦ πάρουν... συνταγὴ μακροβιότητος, ὁ 250ούτης Κινέζος εἶπε:

— Ἂν θέλετε νὰ ζήσετε πολλὰ χρόνια, πρέπει: νὰ ἔχετε καρδιὰ ἤρεμη, νὰ προφυλάγεσθε ἀπ' ὅλα ὅπως ἡ χελῶνα, νὰ περπατᾶτε ἐλαφρὰ καὶ γοργὰ σὰν τὸ περιστέρι καὶ νὰ κοιμώσαστε ἐλαφρὰ ὅπως ὁ σκύλλος!...

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΜΠΟΝΑΜΙ, Ο ΠΙΣΤΟΣ ΣΚΥΛΛΟΣ

Ὁ πόλεμος τῆς Κριμαίας. Τὸ ταξεῖδι τοῦ λόρδου Γουέντιγκ. Ἡ μικρὴ ψυχοκόρη τῆς Ταταρίσσας. Ἡ περιπετειώδης ἱστορία της. Ἡ εὐσπλαχνία τοῦ λόρδου. Μάταιες ἀναζητήσεις. Ἡ ἐπιστροφὴ στὸ Λονδῖνο. Ὁ σκῦλλος ποὺ ἀναγνωρίζει τὴ μικρή του κυρία. Ὅπου ἡ Ροζαλία ξαναβρίσκει τὴ μητέρα της. Στιγμὲς εὐτυχίας καὶ συγκινήσεων, κλπ.

Ὁ περίφημος πόλεμος τῆς Κριμαίας τοῦ 1855, κατέστρεψε τόσο πολὺ τὴν ὡραία καὶ πλούσια αὐτὴ χερσόνησο, ὥστε μποροῦσε κανεὶς νὰ τὴν διασχίση ἐπὶ ὧρες ὁλόκληρες μὲ ἁμάξι χωρὶς νὰ δῆ οὔτε τὸ παραμικρὸ χωριό, οὔτε τὴν παραμικρὴ καλύβα. Παντοῦ ἐρείπια ἁπλωνόντουσαν καὶ ἡ ἐρήμωσις βασίλευε ὁλόγυρα.

Ἔτσι, τὸ 1856, ὁ λόρδος Γουέντιγκ, ὁ ὁποῖος ταξείδευε ἀπ' τὸ Λονδῖνο στὴ Μόσχα μὲ ἐμπιστευτικὴ ἀποστολὴ τῆς κυβερνήσεώς του γιὰ τὸν στρατιωτικὸ ἀκόλουθο τῆς ἐκεῖ Ἀγγλικῆς πρεσβείας, χάρηκε πάρα πολὺ ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ δεκατέσσερες ὧρες ταξειδιοῦ στὴν Κριμαία, βρῆκε ἀργὰ τὴ νύχτα ἕνα χωριουδάκι ἀπὸ καμμιὰ δεκαριὰ σπίτια κ' ἕνα μικρὸ ξενοδοχεῖο στὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσε νὰ διανυκτερεύση.

Ἀμέσως τράβηξε κατ' εὐθεῖαν πρὸς αὐτό.

Μόλις ἄκουσε χτύπους στὴν πόρτα, ἡ ξενοδόχισσα, μιὰ ἡλικιωμένη Ταταρίσσα, ἄνοιξε ἕνα μικρὸ παραθυράκι καί, βλέποντας πὼς χτυποῦσε ἕνας ξένος πλούσια ντυμένος, κατέβηκε ἀμέσως καὶ ἄνοιξε καὶ μὲ χίλιες δυὸ ὑποκλίσεις τὸν ὡδήγησε στὸ μεγάλο ἰσόγειο δωμάτιο, ποὺ χρησίμευε γιὰ ἑστιατόριο.

— Τρέξε, εἶπε στὸ ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιά της, τρέξε νὰ ξυπνήσης τὴ Ροζαλία καὶ πές της νάρθῆ ἐδῶ ἀμέσως!...

— Μὰ αὐτὴ κοιμᾶται ἡ καϋμένη, παρετήρησε τὸ παιδί.

— Δὲν πειράζει, ἐπέμεινε ἡ μάνα. Ξύπνησέ την. Πές της πὼς ἦρθε ἕνας ξένος ποὺ μπορεῖ νὰ τῆς φανῆ χρήσιμος.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγα λεπτὰ ὁ λόρδος Γουέντιγκ εἶδε νὰ παρουσιάζεται μπροστά του ἕνα ὡραιότατο κορίτσι, ὡς δεκατεσσάρων ἐτῶν, μὲ ὁλόξανθα μαλλιά, μὲ κάτασπρη ἐπιδερμίδα καὶ μὲ κανονικὰ χαρακτηριστικά, ποὺ δὲν ἔμοιαζε σὲ τίποτε μὲ τὴν ξενοδόχισσα καὶ μὲ τὰ παιδιά της.

Ὁ λόρδος Γουέντιγκ τὴν περιεργάσθηκε μιὰ στιγμὴ μὲ θαυμασμὸ καὶ συμπάθεια, ἔπειτα γύρισε στὴν ξενοδόχισσα καὶ μὲ τὰ λίγα Ρωσσικὰ ποὺ ἤξερε τὴ ρώτησε :

— Εἶνε κόρη σου αὐτὴ ἡ μικρούλα ;

— Ὄχι, ἀποκρίθηκε ἐκείνη. Εἶνε ἕνα δυστυχισμένο κοριτσάκι πεντάρφανο καὶ ἔρημο ποὺ μοῦ τὸ ἔφερε πέρυσι μιὰ νύχτα ἕνας ἀξιωματικὸς τῶν κοζάκων. Μοῦ τὸ πέταξε ἀπὸ τ' ἄλογό του σὰν νἄτανε κανένα δέμα καὶ μοῦ φώναξε : «Ἔ, γυναίκα, ἂν πιστεύης σὲ Θεό, πάρε αὐτὸ τὸ κορίτσι ποὺ τὸ περιμάζεψα στὸ πεδίο τῆς μάχης, ἀνάθρεψέ το σὰν κόρη σου κι' ὁ Θεὸς νὰ σοῦ ἀνταποδώση τὴν εὐεργεσία σου!...» Ἔπειτα ἔφυγε καλπάζοντας καὶ δὲν φάνηκε πειὰ ποτὲ πρὸς τὰ ἐδῶ! Ἐμεῖς οἱ Τάταροι, ξέρετε, δὲν θέλουμε οὔτε ζωγραφιστοὺς νὰ βλέπουμε αὐτοὺς τοὺς καταραμένους κοζάκους. Ἀλλὰ ἡ μικρούλα ἦταν τόσο συμπαθητική, τόσο ἔξυπνη καὶ τόσο τρυφερή, ποὺ τὴν ἀγάπησα σὰν πραγματικό μου παιδί. Καὶ μ' ὅλο ποὺ θὰ λυπηθῶ πολὺ ἂν μοῦ φύγη, ἐν τούτοις θὰ εἶνε ἡ μεγαλείτερη χαρὰ τῆς ζωῆς μου ἂν μάθω ὅτι ξαναβρῆκε τοὺς δικούς της, γιατὶ τὸ καϋμένο φαίνεται πὼς εἶνε ἀπὸ ἀρχοντικὴ οἰκογένεια καὶ δὲν εἶνε πλασμένο γιὰ τὴ δική μας, τὴν τραχειὰ ζωὴ τοῦ χωριοῦ. Ἔλα, Ροζαλία, πρόσθεσε ἡ ξενοδόχισσα ἀπευθυνομένη πρὸς τὴν κόρη, μίλησε στὸν κύριο, στὴ γλῶσσα τῆς πατρίδος σου, ἴσως καὶ μπορέση νὰ σὲ βοηθήση νὰ ξαναβρῆς τοὺς δικούς σου.

Τότε ἡ κόρη ἄρχισε νὰ μιλάη Γαλλικὰ καὶ διηγήθηκε στὸ λόρδο ὅτι, μερικὰ χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο τῆς Κριμαίας, ὁ πατέρας της εἶχε φύγει ἀπὸ τὴ Γαλλία μαζὺ μὲ τὴ μητέρα της κι' αὐτήν, ποὺ ἦταν μοναχοκόρη, ἐπῆγε στὴ Σεβαστούπολι κι' ἀγόρασε, ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, ἕνα μεγάλο κτῆμα. Ἔπειτα, ὅταν ἄρχισε ὁ πόλεμος, τὸ κτῆμα τους κατεστράφη ἐντελῶς, κι' ὁ πατέρας της, ποὺ εἶχε καταταχθῆ ὡς ἀξιωματικὸς στὸ Γαλλικὸ στρατό, ἄφησε τὴν οἰκογένειά του σ' ἕνα χωριουδάκι, κοντὰ στὸ Ἀγγλογαλλικὸ στρατόπεδο, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψι ἑνὸς ἐμπίστου του στρατιώτη ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἀντώνη.

Μιὰ μέρα ποὺ εἶχα βγῆ περίπατο ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ μαζὺ μὲ τὸν Ἀντώνη, φάνηκε ἕνα μεγάλο ἀπόσπασμα κοζάκων. Ὁ Ἀντώνης φοβήθηκε κ' ἔτρεξε νὰ φύγη, ἀφίνοντάς με μόνη. Ἐγὼ λιποθύμησα ἀπ' τὸ φόβο μου καὶ οὔτε ἔννοιωσα πειὰ τίποτε... Ὅταν συνῆλθα, εἶδα πὼς βρισκόμουν ἐδῶ μέσα στὸ ξενοδοχεῖο αὐτῆς τῆς γυναίκας ποὺ ἀπὸ τότε μὲ περιποιεῖται σὰν παιδί της.

— Ποιὸ εἶνε τὸ οἰκογενειακό σου ὄνομα ; ρώτησε ὁ λόρδος.

— Ντελαβάλ.

— Ἄκουσε, εἶπε τότε ὁ λόρδος, ἐγὼ θὰ μείνω μερικὲς ἡμέρες στὴ Μόσχα κ' ἔπειτα θὰ ξαναγυρίσω στὴν Ἀγγλία. Ἀπ' ἐκεῖ μπορῶ νὰ φροντίσω νὰ βρῶ τοὺς γονεῖς σου. Θέλεις νἄρθης μαζύ μου ;

— Μὲ μεγάλη μου χαρά, ἀποκρίθηκε ἡ κόρη.

— Κ' ἐγὼ θὰ σοῦ τὴν παραδώσω πρόθυμα, πρόσθεσε ἡ ξενοδόχισσα, γιατὶ βλέπω πὼς εἶσαι εὐγενικὸς καὶ σπλαχνικὸς ἄρχοντας.

Ἔτσι, τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, ὁ λόρδος Γουέντιγκ, φεύγοντας γιὰ τὴ Μόσχα, πῆρε μέσα στὸ ἁμάξι του καὶ τὴ Ροζαλία.

Πρωτοῦ νὰ φύγη, ἔδωσε στὴν ξενοδόχισσα ἕνα χρηματικὸ ποσὸν γιὰ τὰ ἔξοδα ποὺ εἶχε κάνει τόσον καιρὸ γιὰ τὴ Ροζαλία.

Ὁ Μποναμὶ τώρα τὶς ἀκολουθοῦσε παντοῦ...

Ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μῆνες, γύρισε στὴν Ἀγγλία, ἄφησε τὴ νέα ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψι τῆς ἀδελφῆς του, ἐντωμεταξὺ δὲ αὐτὸς ἔγραψε στὸ ὑπουργεῖο τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Γαλλίας καὶ σὲ κάποιον φίλο του τραπεζίτη τοῦ Μπορντὼ — ἀπ' ὅπου καταγόταν ὁ Ντελαβάλ — ζητῶντας πληροφορίες γιὰ τὸν πατέρα της.

Ἡ ἀπάντησις ποὺ πῆρε δὲν ἦταν καθόλου εὐχάριστη. Μετὰ τὴν ἀποστράτευσι, ὁ ὑπολοχαγὸς Ντελαβὰλ εἶχε φύγει γιὰ ἄγνωστη διεύθυνσι μαζὺ μὲ τὴ γυναίκα του, χωρὶς νὰ δώση σημεῖα ζωῆς καὶ χωρὶς ποτὲ νὰ μάθη κανεὶς τίποτε γι' αὐτόν.

Ἡ Ροζαλία ἔκλαψε πικρὰ ὅταν ἔμαθε τὰ δυσάρεστα αὐτὰ νέα. Ὡστόσο ὁ λόρδος Γουέντιγκ καὶ ἡ ἀδελφή του προσπάθησαν μὲ κάθε τρόπο νὰ τὴν ἐνθαρρύνουν.

Πέρασε πολὺς καιρὸς ἀκόμη χωρὶς νὰ μάθουν τίποτε γιὰ τοὺς γονεῖς τῆς Ροζαλίας.

Μιὰ μέρα ἡ κόρη εἶχε βγῆ στὸν πρωϊνὸ περίπατο μαζὺ μὲ τὴν ἀδελφὴ τοῦ λόρδου Γουέντιγκ, ὅταν, κάποια στιγμή, ἕνας μεγάλος σκύλλος τὴν πλησίασε κι' ἄρχισε νὰ πηδάη ἀπάνω της μὲ ζωηρότητα, γλύφοντάς της τὰ χέρια.

Ἡ κόρη τρόμαξε στὴν ἀρχή, ἔπειτα ὅμως ἔβγαλε μιὰ φωνὴ χαρᾶς.

— Μποναμί, φίλε μου! φώναξε. Ποῦ εἶνε οἱ γονεῖς μου ;

Καί, χαϊδεύοντας τρυφερὰ τὸ σκύλλο, ἄρχισε νὰ κυττάζη δεξιὰ κι' ἀριστερὰ μὲ μιὰ λάμψι ἐλπίδος στὰ μάτια.

Ἀντὶ ὅμως νὰ δῆ τοὺς γονεῖς της, εἶδε ἕναν μεγαλοπρεπῆ ὑπηρέτη μὲ πολυτελῆ οἰκοστολή, ποὺ ἔτρεξε, ἅρπαξε τὸν Μποναμὶ καὶ τὸν ξαναπῆγε σ' ἕνα ἀρχοντικὸ ἁμάξι, ἀπὸ τὸ ὁποῖο εἶχε πηδήξει.

— Ἂς πᾶμε νὰ ρωτήσουμε αὐτοὺς τοὺς κυρίους ποῦ τὸν βρήκανε τὸ σκύλλο, εἶπε ἡ Ροζαλία στὴν ἀδελφὴ τοῦ λόρδου Γουέντιγκ.

Ἡ λαίδη ἔτυχε νὰ γνωρίζη τοὺς κυρίους τῆς ἁμάξης. Ἦταν ὁ βαρῶνος Σαὶντ Ἴμαρ μὲ τὴ γυναίκα του. Πλησίασε καὶ τοὺς διηγήθηκε μὲ λίγα λόγια τὴν περίπτωσι τῆς Ροζαλίας.

— Ὁ σκύλλος αὐτὸς ἦταν δικός σας ; ρώτησε ὁ βαρῶνος τὴν κόρη.

— Μάλιστα, κύριε, καὶ θὰ ἤθελα νὰ μάθω ἀπὸ ποῦ τὸν πήρατε, μήπως ἔτσι κατορθώσω νὰ ξαναβρῶ τοὺς γονεῖς μου.

— Ἀπὸ ἕναν ἔμπορο σκύλλων τῆς πλατείας Τραφαλγκάρ. Καί, ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, σᾶς τὸν παραχωρῶ γιὰ μιὰ μέρα, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ τὸν παραδώσετε τὸ βράδυ στὸν ὑπηρέτη ποὺ θὰ στείλω νὰ τὸν πάρη.

Ἡ δυὸ γυναῖκες πῆραν τὸ σκύλλο καὶ πέρασαν ἀπὸ τὸν ἔμπορο τῆς πλατείας Τραφαλγκάρ.

— Τὸν εἶχα ἀγοράσει πέρυσι ἀπὸ κάποιον κύριο ποὺ φαινότανε σὰν ξένος, ἴσως Γάλλος. Ἔδειχνε πὼς τὸν ἀγαποῦσε πολὺ καὶ μοῦ εἶπε ὅτι τὸν πουλάει ἐπειδὴ βρισκόταν σὲ οἰκονομικὲς στενοχώριες. Δυστυχῶς δὲν μοῦ ἄφησε τὴ διεύθυνσί του.

Τὸ μεσημέρι, ὅταν ὁ λόρδος Γουέντιγκ γύρισε στὸ μέγαρό του, ἡ δυὸ γυναῖκες τοῦ ἔδειξαν τὸν Μποναμὶ καὶ τοῦ διηγήθηκαν ὅσα εἶχαν συμβῆ. Ὁ λόρδος ἔστειλε ἀμέσως στὸ βαρῶνο Σαὶντ Ἴμαρ, ποὺ ἦταν φίλος του, ἕνα μπιλλιετάκι, παρακαλῶντας τον νὰ τοῦ ἀφήση γιὰ μιὰ βδομάδα τὸν Μποναμί. Σὲ λίγο ὁ ὑπηρέτης γύρισε μὲ καταφατικὴ ἀπάντησι τοῦ βαρώνου.

Ἔτσι ὁ Μποναμὶ ἔμεινε κοντὰ στὴ Ροζαλία, ἡ ὁποία, ὅπως πάντα, ἔβγαινε κάθε πρωῒ περίπατο μαζὺ μὲ τὴν ἀδελφὴ τοῦ προστάτου της. Ὁ Μποναμὶ τώρα τὶς ἀκολουθοῦσε.

Μιὰ μέρα, καθὼς περνοῦσαν ἕνα δρόμο κεντρικὸ τοῦ Λονδίνου, εἶδαν ξαφνικὰ τὸν Μποναμὶ νὰ πηδάη κάτω ἀπὸ τὸ ἁμάξι τους, νὰ ὁρμᾶ ἀνάμεσα στοὺς διαβάτες, καὶ νὰ ρίχνεται ἀπάνω σὲ μιὰ γυναίκα φτωχικὰ ντυμένη, τὴν ὁποία ἄρχισε νὰ τραβάη ἀπ' τὸ φόρεμά της.

Ἡ γυναῖκα ἐκείνη δὲν ἔδειξε κανένα φόβο. Μόνο σήκωσε τὸ κεφάλι της νὰ δῆ ἀπὸ ποῦ εἶχε ἔρθει ὁ σκύλλος.

Καὶ τότε μιὰ διπλῆ κραυγὴ χαρᾶς ἀκούστηκε :

— Ἡ μητέρα μου!...

— Ἡ Ροζαλία!...

Ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἦταν ἡ μητέρα τῆς Ροζαλίας.

Μητέρα καὶ κόρη ρίχτηκαν μὲ λαχτάρα ἡ μιὰ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἄλλης. Ἔπειτα ἡ Ροζαλία τὴν παρουσίασε στὴν προστάτιδά της, ἡ ὁποία τὴν πῆρε στὸ ἁμάξι καὶ τὴν ὡδήγησε στὸ μέγαρό της.

Ἐκεῖ ἡ δύστυχη γυναῖκα διηγήθηκε τὴν περιπετειώδη ἱστορία της. Μετὰ τὸν πόλεμο τῆς Κριμαίας, αὐτὴ καὶ ὁ σύζυγός της, κατεστραμμένοι ὁλότελα οἰκονομικῶς καὶ μὲ χαμένο τὸ παιδί τους, γύρισαν στὴν Εὐρώπη. Ντρεπόντουσαν ὅμως νὰ μείνουν στὴ Γαλλία, ὅπου εἶχαν γνωρίσει ἡμέρες εὐτυχίας, κ' ἐγκαταστάθηκαν μὲ τὸ ὄνομα Ντυπρὲ στὸ Λονδῖνο, ὅπου ἐργαζόντουσαν, ἐκείνη μὲν δίνοντας μαθήματα Γαλλικῆς καὶ πιάνου, ὁ δὲ σύζυγός της ὡς ὑπάλληλος σὲ κάποια ἑταιρεία.

Ἔστειλαν ἀμέσως καὶ φώναξαν τὸν πατέρα τῆς Ροζαλίας καί, ὅταν τὸ μεσημέρι ἔφτασε ὁ λόρδος Γουέντιγκ, τοῦ παρουσίασαν τοὺς γονεῖς τῆς προστατευομένης του.

Ὁ λόρδος ἄκουσε μὲ συγκίνησι τὴν ἀφήγησι τῶν περιπετειῶν τους καὶ στὸ τέλος εἶπε στὸ Ντελαβάλ :

— Εἶνε περιττὸν νὰ ζῆτε μὲ ψεύτικο ὄνομα. Μπορεῖτε νὰ ξαναπάρετε τὸ δικό σας. Ἀπὸ δῶ καὶ στὸ ἑξῆς θὰ μείνετε καὶ οἱ τρεῖς σας κοντά μας. Κ' ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ σᾶς καταδικάσω νὰ ζῆτε ἀπὸ ἐλεημοσύνη, θὰ πᾶτε στὴν ἐπαρχία μου νὰ διευθύνετε τὰ κτήματά μου. Καὶ θὰ κρατήσετε καὶ τὸν πιστὸ αὐτὸν σκύλλο, τὸν Μποναμί, ποὺ σήμερα τὸ πρωῒ κατάφερα τὸ βαρῶνο Σαὶντ Ἴμαρ νὰ μοῦ τὸν πουλήση.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Ἐκεῖνος ποὺ ζητάει τὴ συμβουλὴ τοῦ ἄλλου μπορεῖ νὰ περάση κι' ἀπὸ ἕνα βουνό, ἐκεῖνος ποὺ τὴν περιφρονεῖ χάνει τὸ δρόμο του καὶ στὸν κάμπο.

Καλὸ κρασὶ κι' ὤμορφη γυναῖκα εἶνε δυὸ εὐχάριστα δηλητήρια.

(Τουρκικὲς παροιμίες)

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Η «ΑΝΘΙΣΜΕΝΕΣ ΚΑΣΤΑΝΙΕΣ» ΤΗΣ κ. ΝΤΕ ΓΚΡΑΜΟΝ

Ἕνα καινούργιο βιβλίο ποὺ μιλάει γιὰ παληὰ πρόσωπα καὶ πράγματα. Ἡ ἀναμνήσεις τῆς κ. Ντὲ Γκραμόν. Τὸ Παρίσι ἄλλοτε. Ἡ κοσμικὴ ζωή του. Ἡ τρομερὴ σπατάλη τοῦ Καστελλάν. Ἡ τυπικὴ καὶ φίλη τῶν ποιητῶν δούκισσα Ροάν. Πῶς τὴν ἔχασε ἡ κόρη της μέσα στὸ πέλαγος τῶν ποετάστρων. Ἡ φτώχεια τοῦ ζωγράφου Ντεγκά. Ἡ δόξα τοῦ Βαλερί, κλπ.

Μὲ τὸν τίτλο «Ἀνθισμένες Καστανιές», ἡ κυρία ντὲ Γκραμόν, μιὰ ἀπὸ τὶς παλαιότερες καὶ κοσμικώτερες Παρισινὲς γυναῖκες τῆς ἀριστοκρατίας, δημοσίευσε τελευταίως ἕνα βιβλίο μὲ ἀναμνήσεις της, ποὺ ἀναφέρονται σὲ μιὰ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ἡ βενζίνα τῶν αὐτοκινήτων δὲν εἶχε ἀκόμα μαράνει τὶς θαυμάσιες καστανιὲς τοῦ Παρισιοῦ. Στὶς ἀναμνήσεις της αὐτὲς παρελαύνουν ὅλες ἡ Παρισινὲς ἐξοχότητες τῆς νεότητος τῆς κυρίας ντὲ Γκραμόν, ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων, καλλιτέχναι καὶ κοσμικοί.

Πρῶτον - πρῶτον ἀναφέρει ἡ κυρία ντὲ Γκραμὸν στὸ βιβλίο της τὸν περίφημο γιὰ τὴ σπατάλη καὶ τὴν ἐξωφρενικὴ ζωή του, βασιλέα τῶν κοσμικῶν κύκλων, Μπονὶ ντὲ Καστελλάν. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ὁ Καστελλὰν ἦταν σύζυγος τῆς πολυεκατομμυριούχου Ἀμερικάνας Ἄννας Γκούλνε.

Γιὰ νὰ φορέση ἡ γυναῖκα τοῦ Καστελλὰν τὸ βέλο της, γράφει ἡ κ. Γκραμόν, καλοῦσε εἰδικὲς μοδίστρες ἀπὸ τὰ καλύτερα μοδιστράδικα τοῦ Παρισιοῦ.

Ὅλη ἡ ζωὴ τοῦ κοσμικοῦ αὐτοῦ ἰδιοτρόπου ἦταν μιὰ διαρκὴς σπατάλη. Τὸ πρωϊνό του ξύπνημα ἔμοιαζε μὲ τὸ ξύπνημα τῆς εὐνοουμένης τοῦ Λουδοβίκου 15ου Μαρκησίας Πομπαντούρ!... Ἕνα πλῆθος τεχνίτες παρήλαυναν μπρὸς στὸ κρεββάτι του γιὰ νὰ πάρουν διάφορες παραγγελίες, ἕνα ὁλόκληρο στράτευμα ἀπὸ ἀρχιτέκτονας, ζωγράφους, ράπτας, ὑποδηματοποιοὺς καὶ δημοσιογράφους ἀκόμα ποὺ τοῦ ζητοῦσαν συνεντεύξεις!...

Ἡ ἐξωφρενικὰ σπάταλη αὐτὴ ζωὴ τοῦ Καστελλὰν δὲν ἐξάφνιζε κανένα. Παλαιὸς ἀριστοκράτης ὁ Καστελλάν, μολονότι πτωχὸς πρὶν πάρη τὴν πλουσία Ἀμερικανίδα γυναῖκα του, ἤξερε νὰ ξοδεύη τὸ χρῆμα.

«Γιὰ νὰ σπαταλᾶ κανεὶς τόσο χρῆμα, ἔλεγε γι' αὐτὸν ὁ βαρῶνος Ρότσιλντ, πρέπει νὰ ἔχη ἀποκτήση τὴ συνήθεια τῆς σπατάλης πρὸ πολλοῦ»!

Ἡ κυρία Καστελλὰν ἦταν ψυχρὴ καὶ λιγομίλητη. Στὶς πρῶτες δεξιώσεις ποὺ ἔδωσε, στὴν ὁδὸν Μποσκέ, πρὶν κτισθῆ τὸ περίφημο μέγαρό της τῆς λεωφόρου τοῦ Δάσους τῆς Βουλώνης, ἔλεγε στοὺς προσκεκλημένους της : — «Αὐτὸ τὸ σπίτι δὲν εἶνε παρὰ μιὰ ἀποθήκη γιὰ τὰ ἔπιπλα»!... Καὶ ὅμως τὸ προσωρινὸ αὐτὸ σπίτι τῆς κ. Καστελλὰν ἦταν ἀληθινὸ παλάτι.

Σὲ μιὰ ἐρώτησι ποὺ τῆς ἔκαναν γιὰ τὸ νέο μέγαρο ποὺ ἔχτιζε, ἡ κ. Καστελλὰν ἀπάντησε :

— Θὰ εἶνε σὰν τὴν Ὄπερα, μὰ μεγαλείτερο!...

Ὅταν ἐχώρισε, τέλος, μὲ τὸν Καστελλάν, ἔλεγε γιὰ τὸν ἄνδρα της :

— Τὸν μισῶ!... Τὸν μισῶ... χωρὶς νὰ ξέρω γιατί..., μὰ τὸν μισῶ, αὐτὸ εἶνε ὅλο!...

**

Ἄλλος κοσμικὸς τύπος τῆς ἐποχῆς ποὺ ξαναζωντανεύει ἡ κ. Γκραμὸν μὲ τὸ βιβλίο της, ἦταν καὶ ἡ δούκισσα Ροὰν Σαμπό.

Ἡ Ροὰν Σαμπὸ ἀγαποῦσε πολὺ τὴ φιλολογία. Μιὰ μέρα, μιὰ ἀπ' τὶς κόρες της ποὔμενε στὴν ἐξοχή, πῆγε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ δῆ τὴ μητέρα της. Ὅταν ὅμως μπῆκε στὸ μέγαρό της, βρῆκε τὰ σαλόνια πλημμυρισμένα ἀπὸ ποιητάς, οἱ ὁποῖοι συνωθοῦντο γύρω ἀπὸ τὸν μπουφέ. Ἡ κόρη Ροὰν στάθηκε ἀδύνατο νὰ βρῆ τὴ μητέρα της, μέσα σὲ τόσο πλῆθος ποετάστρων. Καὶ στὸ τέλος πῆρε τὸν ταξειδιωτικό της σάκκο καὶ εἶπε, φεύγοντας, σὲ μιὰ θαλαμηπόλο :

— Πέστε, σᾶς παρακαλῶ, στὴ μητέρα μου ὅτι δὲν μπόρεσα νὰ τὴν βρῶ μέσα στὸ μελίσσι τῶν ποιητῶν της!...

**

Ἡ δούκισσα ντὲ Ροὰν ἦταν τρομερὰ τυπικὴ καὶ δὲν ἀνεχόταν νὰ γίνεται στὸ σπίτι της καὶ ἡ ἐλαχίστη παρατυπία.

Σχετικῶς εἶχε παρατηρήσει ὅτι ὁ στρατηγὸς ντὲ λὰ Ρὸς - Λαμπὲρ συνώδευε συχνὰ στὶς συγκεντρώσεις της τὴν κόμησσα ντὲ Λιμπόν. Εὕρισκε λοιπὸν ἄσχημα νὰ ἀναγγέλλωνται μαζὺ τὰ δύο αὐτὰ ὀνόματα ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῶν ὑποδοχῶν θαλαμηπόλο, ὅταν ἔμπαιναν στὸ σαλόνι της. Γι' αὐτὸ κάλεσε τὸ θαλαμηπόλο καὶ τοῦ εἶπε :

— Τὴν προσεχῆ φορὰ ποὺ θἄρθουν στὸ μέγαρο ὁ στρατηγὸς καὶ ἡ κόμησσα, θὰ ἀναγγείλης τὴν κόμησσα Λιμπὸν καὶ ὕστερα θὰ μετρήσης ὣς τὸ τριάντα πρὶν πῇς : «Ὁ στρατηγὸς ντὲ λὰ Ρὸς - Λαμπέρ»!

Ὁ θαλαμηπόλος ἐτήρησε πιστὰ τὴ διαταγὴ τῆς δουκίσσης. Καὶ πράγματι, στὴν προσεχῆ συγκέντρωσι στὸ μέγαρο, ὅταν ἔφτασε ἡ κόμησσα ντὲ Λιμπόν, τὴν ἀνήγγειλε μεγαλοφώνως καὶ κατόπιν ἐμέτρησε ὣς τὰ τριάντα κ' ἐφώναξε :

— Ὁ στρατηγὸς ντὲ λὰ Ρὸς - Λαμπέρ!

Δυστυχῶς ὅμως τὴ βραδυὰ αὐτὴ δὲν εἶχε πάει στὸ σπίτι τῆς δουκίσσης ὁ στρατηγός, κ' ἔτσι οἱ προσκεκλημένοι γέλασαν μὲ τὴν καρδιά τους.

**

Ἡ κυρία ντὲ Γκραμὸν ἐγνώρισε στὰ νειάτα της πολλοὺς ζωγράφους, καὶ ἰδίως τὸν Ντεγκά.

«Ἡ τύχη καὶ ἡ δόξα, γράφει, ἄργησαν πολὺ νὰ εὐνοήσουν τὸν Ντεγκά».

Ὅταν ἐπωλοῦντο τὰ ἔργα του, ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους τῶν πινάκων ζωγραφικῆς σὲ μυθώδεις τιμάς, ἐνῶ τὰ εἶχαν ἀγοράσει γιὰ ἕνα κομμάτι ψωμί, ὁ Ντεγκὰ γινότανε ἔξω φρενῶν.

— Εἶμαι, ἔλεγε, σὰν τὸ ἄλογο ποὺ κέρδισε στὶς κοῦρσες. Δὲν τοῦ δίνουν περισσότερο κριθάρι ἀπὸ τὸ συνηθισμένο.

Σὲ μιὰ κυρία ποὺ τὸν ρώτησε γιατὶ ζωγραφίζει πάντα ἄσχημες γυναῖκες, ὁ Ντεγκὰ ἀπάντησε :

— Μὰ γιατὶ εἶνε ἄσχημες, κυρία μου!...

**

Ἰδοὺ, τέλος, πῶς διηγεῖται ἡ κυρία Γκραμὸν τὴν δημιουργία τῆς φήμης τοῦ πιὸ δοξασμένου ποιητοῦ τῆς ἐποχῆς της, τοῦ Πὼλ Βαλερί :

«Στὰ 1913 μιὰ Ἀγγλίδα διάβασε ἕνα ἔργο τοῦ Βαλερί.

— Ποιὸς εἶνε αὐτὸς ὁ Βαλερί ; ρώτησε κατόπιν σ' ἕναν κοσμικὸ κύκλο.

Τῆς εἶπαν ὅτι ἦταν ἕνας ἀγριάνθρωπος ποὺ ἔγραφε στίχους καὶ κατεγίνετο μὲ τὰ μυθιστορήματα. Ἔκτοτε δὲν ἔγινε πειὰ λόγος γιὰ τὸν Βαλερί.

Ἦρθε ὁ πόλεμος... Τὴν ἄνοιξι τοῦ 1917, ὁ συγγραφεὺς Φρανσὶ ντὲ Μιομάντρ ἐπῆγε στὴν κυρία ντὲ Γκραμὸν τὴ «Νέα Μοῖρα», ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστουργηματικώτερα ποιήματα τοῦ Βαλερὶ καὶ τῆς εἶπε :

— Εἶνε ἔξοχο ποίημα! Μανθάνω κάθε μέρα ἕνα ἀπόσπασμα πηγαίνοντας μὲ τὸν ὑπόγειο στὸ γραφεῖο μου...

Ἡ κυρία ντὲ Γκραμὸν ἐκάλεσε ἕνα βράδυ στὸ σπίτι της τὸν Μιομάντρ καὶ τὸν Βαλερί. Ὅταν ἄρχισε νὰ βραδυάζη, ὁ Μιομάντρ ἀπήγγειλε μονοκοπανιᾶς ὅλο τὸ μακρότατο ποίημα τοῦ ποιητοῦ. Οἱ καλεσμένοι τῆς κ. ντὲ Γκραμὸν ἐνθουσιάστηκαν κι' ἄρχισαν νὰ φωνάζουν :

— Μπράβο!... Μπράβο!...

Τὸ ποίημα ἄρεσε τόσο, ποὺ τὸ ἄκουσαν ὣς τὸ τέλος μὲ εὐχαρίστησι. Ἀπ' ἐκείνη τὴ βραδυὰ ἄρχισε ν' ἁπλώνεται καὶ ἡ φήμη τοῦ Βαλερί.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

—'Ακαδημία καὶ Φρενοκομεῖο!..

Ὁ γνωστὸς Γάλλος μυθιστοριογράφος Γουσταῦος Αἰμάρ, στὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του εἶχε πάθει διασάλευσι τῶν φρενῶν κ' ἐφαντάζετο ὅτι εἶχε ἐκλεγῆ ἀκαδημαϊκός. Ὅταν μιὰ μέρα ἔμαθε ὅτι ἐπρόκειτο νὰ γίνη ἐκλογὴ γιὰ τὴν πλήρωσι μιᾶς κενῆς ἀκαδημαϊκῆς ἕδρας, φώναξε ἕναν ἁμαξᾶ καὶ τὸν διέταξε νὰ τὸν μεταφέρη στὴν 'Ακαδημία. Οἱ συγγενεῖς του ὅμως, οἱ ὁποῖοι ἐγνώριζαν τὴ μονομανία του, ἐφρόντισαν καὶ εἰδοποίησαν ἀπὸ πρὶν τὸν ἁμαξᾶ νὰ τὸν μεταφέρη στὸ φρενοκομεῖο τῆς Ἁγίας Ἄννης, ὅπως καὶ συνέβη πραγματικά.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ ἴδιος ἁμαξᾶς εἶδε στὸ δρόμο του ἕνα γέρο κληρικό, ὁ ὁποῖος τὸν σταμάτησε, ἀνέβηκε στὸ ἁμάξι του καὶ τὸν διέταξε νὰ τὸν ὁδηγήση στὴν 'Ακαδημία. Ὁ ἀγαθὸς ἁμαξᾶς, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε λησμονήσει ἀκόμη τὸ ἐπεισόδιο τῆς προηγουμένης ἡμέρας, κούνησε μὲ οἶκτο τὸ κεφάλι του καί, δείχνοντας πὼς κατάλαβε περὶ τίνος ἐπρόκειτο, ἀκολούθησε στὸ δρόμο ποὺ ὡδηγοῦσε στὸ φρενοκομεῖο! Τοῦ κάκου ὁ ἡλικιωμένος ἀββᾶς τοῦ ὑπέδειξε ὅτι δὲν εἶχε ἀκολουθήσει τὴ σωστὴ διεύθυνσι καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ γυρίση πίσω. Ὁ ἁμαξᾶς τραβοῦσε ὁλοταχῶς πρὸς τὸ Ἄσυλο τῶν φρενοβλαβῶν, χτυπῶντας δυνατὰ τὸ μαστίγιό του καὶ μὴ δίνοντας καμμιὰ προσοχὴ στὰ λόγια τοῦ ἐπιβάτου του. 'Επὶ τέλους ὁ ἀββᾶς, βλέποντας ὅτι δὲν ἔκανε τίποτα μὲ τὸ καλό, ἔβαλε τὶς φωνὲς ζητῶντας βοήθεια. 'Αμέσως ἔτρεξαν μερικοὶ ἀστυφύλακες, οἱ ὁποῖοι σταμάτησαν τὸ ἁμάξι καὶ ἐξακρίβωσαν, πρὸς μεγάλη ἔκπληξι τοῦ ἀγαθοῦ ἁμαξᾶ, ὅτι ὁ γέρων κληρικὸς ἦταν ὁ ἐπίσκοπος Περρέν, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐκλεγῆ τὴν προηγουμένη ἡμέρα ἀκαδημαϊκὸς καὶ πήγαινε νὰ παρουσιασθῆ στὴν 'Ακαδημία γιὰ πρώτη φορά!...

— Τὰ περίεργα τῆς μόδας

Ἡ τσάκισις τῶν παντελονιῶν σὲ τί νομίζετε ὅτι ὀφείλει τὴν προέλευσί της;... Σὲ μιὰ ἀμέλεια τοῦ θαλαμηπόλου τοῦ ἄλλοτε βασιλέως τῆς 'Αγγλίας 'Εδουάρδου, ὅταν ἦταν ἀκόμη πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας. Σ' ἕνα ταξεῖδι τοῦ πρίγκηπος, ὁ θαλαμηπόλος του, ὅταν ἔβγαλε τὰ παντελόνια του ἀπὸ τὶς βαλίτσες, βλέποντας ὅτι δὲ πρόφταινε νὰ τὰ σιδερώση στρογγυλά,, ὅπως συνηθιζόταν τότε, τὰ ἄφησε μὲ μιὰ τσάκισι στὴ μέση, ἡ ὁποία εἶχε γίνει καθὼς βρισκόταν πατημένα στὶς βαλίτσες. Ἔτσι ὁ πρίγκηψ ἀναγκάσ[illegible] νὰ τὰ φορέση ὅπως-ὅπως, μὲ τὴν τσάκισι στὴ μέση. Οἱ δανδῆδες ὅμως τῆς ἐποχῆς, μόλις τὸν εἶδαν, ἔσπευσαν ἀμέσως νὰ τὸν μιμηθοῦν, κ' ἔτσι ἡ μόδα τῆς τσάκισης διεδόθη σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο καὶ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ ἐπικρατῆ.

Σαράντα χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸν παραπάνω πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας, τὸ γενικὸ πρόσταγμα τῆς μόδας σὲ ὅλο τὸν κόσμο τὸ εἶχε ὁ Παρισινὸς κομψευόμενος κόμης 'Αλφρέδος Ντ' Ὀρσαί. Ὁ Ντ' Ὀρσαὶ ὅμως ἦταν πολὺ καλόκαρδος ἄνθρωπος καὶ δὲν ἄφηνε εὐκαιρία νὰ μὴ χρησιμοποιήση τὴ μεγάλη του ἐπιρροὴ στὴ μόδα γιὰ τὸ καλὸ τῶν φτωχῶν ἀνθρώπων. Μιὰ μέρα πῆγε στὸ σπίτι του ἕνας φτωχὸς ράφτης, ποὺ τὰ οἰκονομικά του βρισκόνταν σὲ τρισαθλία κατάστασι, καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν βοηθήση.

—Ὥστε εἶσθε ράφτης; τὸν ρώτησε ὁ Ντ' Ὀρσαί. Πολὺ καλά. 'Ετοιμᾶστε μου ἕνα παντελόνι καὶ φέρτε μου το ἐδῶ.

Πραγματικῶς, σὲ λίγες μέρες, ὁ ράφτης πῆγε στὸν κόμητα τὸ παντελόνι, τὸ ὁποῖο ἦταν φρικαλέο, καμωμένο ἀπὸ ὕφασμα πρόστυχο καὶ κομμένο ἐλεεινά. Μολαταῦτα ὁ κόμης τὸ φόρεσε ἐπὶ μερικὲς ἡμέρες καὶ κατώρθωσε ὥστε ὅλοι οἱ δανδῆδες νὰ τρέξουν στὸ μαγαζὶ τοῦ εὐτυχισμένου ράφτη καὶ νὰ τοῦ παραγγείλουν παντελόνια ἴδια κι' ἀπαράλλαχτα μ' αὐτὸ ποὺ εἶχε ἑτοιμάσει γιὰ τὸν κόμητα Ντ' Ὀρσαί!...

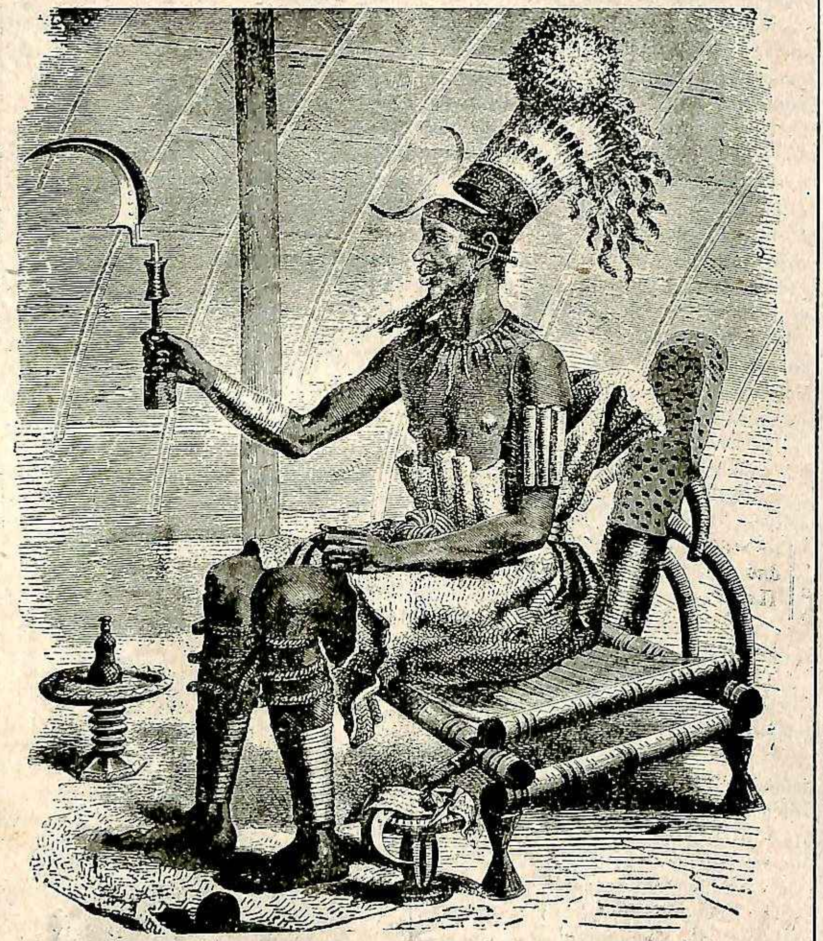

Ἕνας 'Αφρικανὸς μονάρχης. Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς Μάνζα τῶν ἰθαγενῶν τοῦ Μομποττοὺ τοῦ Κογκό, μὲ τὴν ἐπίσημη στολή του!...

— Ἕνα φάρμακο κατὰ τῆς ἀϋπνίας

Τὸ φάρμακο αὐτὸ τὸ ἀνεκάλυψε ὁ δήμαρχος μιᾶς 'Αμερικανικῆς πόλεως, ὁ ὁποῖος ἔσπευσε μάλιστα νὰ τὸ γνωστοποιήση στοὺς συμπολίτας του, τοιχοκολλῶντας τὴν ἀκόλουθη προκήρυξι:

«Ὁ χυμὸς τῶν κρεμμυδιῶν, ὅταν ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὸ δέρμα, προκαλεῖ ὕπνο, ἡσυχία κι' ἀνάπαυσι. Ὁ στρατιώτης, ἔπειτα ἀπὸ πολύωρη πορεία, καὶ ὁ σιδηρουργός, ὕστερα ἀπὸ κοπιαστικὴ ἐργασία, μποροῦν ν' ἀνακτήσουν τὰς δυνάμεις των τρώγοντας κρεμμύδια. Δυὸ κρεμμύδια κοπανισμένα, ἅμα ἐπιτεθοῦν στὸ λαιμό, κατὰ τὸ βράδυ, προκαλοῦν ὕπνο ἥσυχο καὶ συνεχῆ...»

Ὅποιοι θέλουν, λοιπόν, ἂς δοκιμάσουν καὶ τὴ νέα αὐτὴ 'Αμερικανικὴ συνταγή...

ΓΙΑ ΝΑ ΤΙΣ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

Ἡ Γαλλίδα ντύνεται. Ἡ Γερμανίδα σκεπάζεται.

Ἡ Γερμανίδα περπατεῖ. Ἡ Γαλλίδα χορεύει.

Ἡ Γερμανίδα εἶνε ἢ ὤμορφη ἢ ἄσχημη. Ἡ Γαλλίδα δὲν εἶνε οὔτε τὸ ἕνα οὔτε τὸ ἄλλο.

Ἡ Γερμανίδα σὲ περιμένει δέκα χρόνια. Ἡ Γαλλίδα οὔτε δέκα λεπτά.

Ἡ Γερμανίδα ἀρκεῖται στὸ θαυμασμὸ τοῦ ἑνός. Ἡ Γαλλίδα ἀγαπᾶ νὰ θαυμάζεται συγχρόνως ἀπὸ πολλούς.

Ἡ Γερμανίδα δὲν περιττολογεῖ. Ἡ Γαλλίδα φλυαρεῖ σὰν κίσσα.

Τὸ καλύτερο, τέλος, εἶνε ν' ἀγαπᾶ κανεὶς Γαλλίδα, ἀλλὰ νὰ παντρεύεται Γερμανίδα...

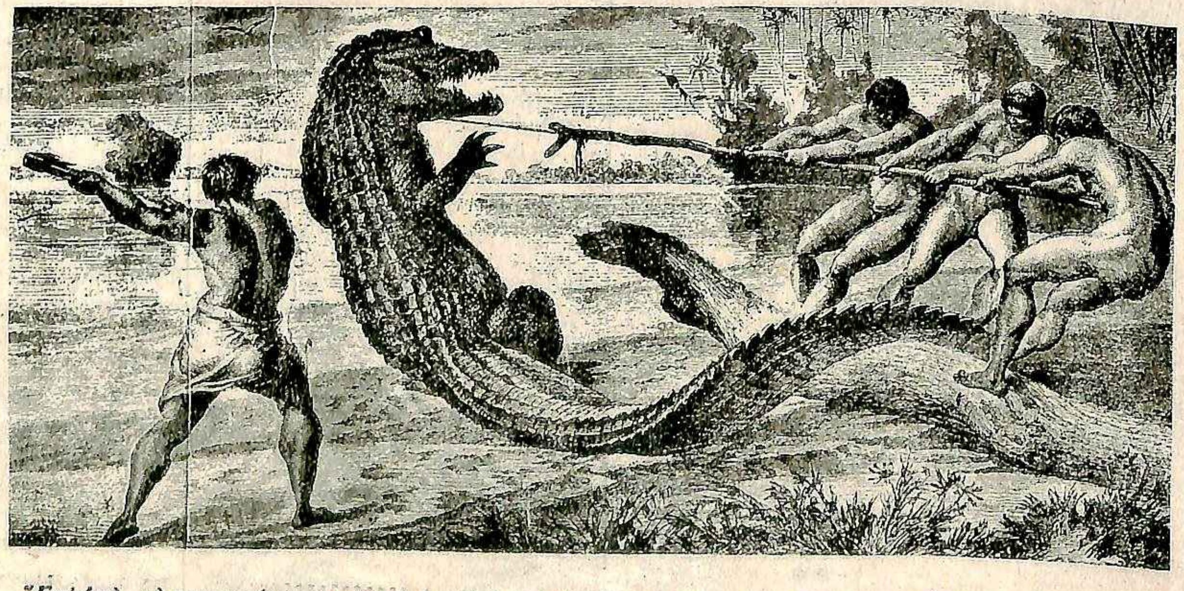

Ἓν' ἀπὸ τὰ τρομερώτερα, τὰ πιὸ ἐπικίνδυνα, ἀλλὰ καὶ τὰ πιὸ τολμηρὰ κυνήγια τῶν ἰθαγενῶν τῆς Βραζιλίας. Ἡ σύλληψις καὶ ἡ θανάτωσις ἑνὸς τεραστίου κροκοδείλου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Η ΚΑΥΣΙΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

Στὴν 'Ελλάδα καὶ στὴ Ρώμη. Ἡ τελετὴ τῆς καύσεως. Ἕνα θλιβερὸ καθῆκον. Ὁ τελευταῖος ἀποχαιρετισμός. Ἡ τέφρα τῶν αὐτοκρατόρων. Ἕνα βάρβαρο ἔθιμο, κλπ.

Τὸ ἔθιμο τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν, ἀντὶ νὰ θάβωνται, εἶνε ἀρχαιότατο. Οἱ Ἕλληνες, ἔξαφνα, ἔκαιγαν τοὺς νεκρούς των πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸν Τρωϊκὸ πόλεμο, ὅπως ἐπίσης καὶ οἱ Ρωμαῖοι.

Ἡ ἐπίσημος τελετὴ τῆς καύσεως τῶν πτωμάτων στὴ Ρώμη ἐλάμβανε χώραν ὡς ἑξῆς:

Ὁ νεκρός, στεφανωμένος μὲ λουλούδια καὶ ντυμένος μὲ τὰ πλουσιώτερα ἐνδύματά του, ἐτοποθετεῖτο ἐπάνω στὴ φωτιά, τὴν ὁποίαν ἄναβαν μὲ λαμπάδες οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς του, ἔχοντας γυρισμένο ἀλλοῦ τὸ πρόσωπό τους γιὰ νὰ δείξουν ὅτι τὸ θλιβερὸ αὐτὸ καθῆκον τους τὸ ἐκτελοῦσαν μὲ ἀποστροφή. Μετὰ τὸ τέλος τῆς καύσεως, ἡ μητέρα, ἡ ἀδελφὲς καὶ ἡ ἄλλες συγγενεῖς τοῦ νεκροῦ, ντυμένες στὰ μαῦρα, ἐμάζευαν τὴν τέφρα του καὶ τὴν ἔκλειναν μέσα σὲ μιὰ τεφροδόχο.

'Εξαίρεσις μόνο γινόταν γιὰ τοὺς αὐτοκράτορας, τῶν ὁποίων τὴν τέφρα ἐμάζευαν ὄχι οἱ συγγενεῖς τους, ἀλλὰ οἱ Ὕπατοι καὶ οἱ ἀνώτατοι τιτλοῦχοι τῆς Αὐλῆς. Τὴν τέφρα τοῦ Αὐγούστου τὴν ἐμάζεψαν οἱ ἀνώτατοι ἀξιωματοῦχοι τοῦ κράτους... ξυπόλυτοι, τιμῆς ἕνεκεν!

Κατόπιν, στὸ τέλος τῆς ἱεροτελεστίας, οἱ παρευρισκόμενοι ἐφώναζαν, ἀποχαιρετῶντας τὸ νεκρό:

— Χαῖρε! Χαῖρε! Χαῖρε! Ὅλοι μας θὰ σ' ἀκολουθήσουμε, ὅταν ἡ φύσις τὸ ὁρίση!...

Ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει ὅτι οἱ Πέρσαι θεωροῦσαν τὸ κάψιμο τῶν νεκρῶν ὡς ἱεροσυλία, λόγῳ τῆς λατρείας ποὺ ἔτρεφαν πρὸς τὸ πῦρ!...

Στὴν ἀρχαία Γαλλία ὑπῆρχε τὸ ἑξῆς ἀπάνθρωπο ἔθιμο: Ὅταν πέθαινε κανένας ἄρχοντας, ἔκαιγαν, μαζὺ μὲ τὸ πτῶμα του, καὶ τοὺς ὑπηρέτες του, τοὺς σλάβους του καὶ τοὺς αὐλικούς του καὶ... ὅλους ὅσους ὑπεδείκνυε ὁ ἴδιος, πρὸ τοῦ θανάτου του, ὡς μέλλοντας νὰ τὸν συνοδεύσουν στὸν ἄλλο κόσμο!... 'Επίσης πολλοὶ ἔρριχναν στὴν πυρὰ ἐπιστολάς, ἀπευθυνομένας πρὸς συγγενεῖς των... εὑρισκομένους στὸν... ἄλλον κόσμο!...

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΠΑΛΛΗΚΑΡΙ ΜΙΑ ΦΟΡΑ!

Ἕνας λοχαγὸς τοῦ Βελγικοῦ στρατοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε προσκληθῆ νὰ παραστῆ σὲ κάποια ἐπίσημη ἑσπερίδα τῶν ἀνακτόρων, ντύθηκε τὴ μεγάλη στολή του, ἀλλὰ ζώστηκε κοινὸ σπαθί.

— Γιατί, ἀγαπητέ μου, δὲν παίρνεις τὸ ὡραῖο ξίφος τῶν τελετῶν; τὸν ρώτησε ἡ γυναῖκα του τὴ στιγμὴ ποὺ ἀναχωροῦσε.

— Νὰ σοῦ πῶ γιὰ ποιὸ λόγο, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος χαμογελῶντας. Ἴσως γυρίσω ἀργὰ ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα κ' ἐπειδὴ οἱ δρόμοι δὲν εἶνε τόσο ἀσφαλεῖς, φοβᾶμαι μὴ μὲ συναντήση κανένας λωποδύτης... καὶ μοῦ τὸ **πάρη**!...

Ο ΦΟΡΟΣ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ

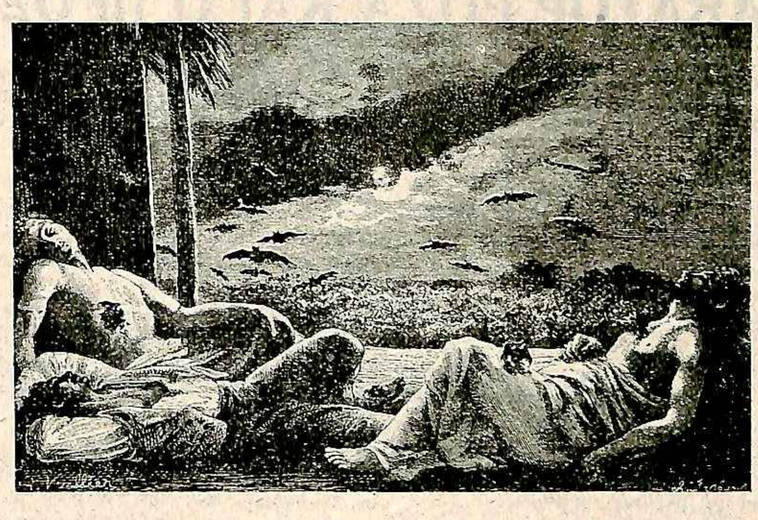

Ποιὸς δὲν ἔχει ἀκούσει γιὰ τοὺς τρομεροὺς «βαμπὶρ» τῶν δασῶν τῆς 'Αμερικῆς, γιὰ τὶς ἀπαίσιες αὐτὲς μεγαλόσωμες νυχτερίδες, ἡ ὁποῖες ἐπιπίπτουν τὴ νύχτα ἐναντίον τῶν ἀναπαυομένων εἰς τὰ δάση ὁδοιπόρων καὶ τούς πίνουν τὸ αἷμα; Ἡ εἰκόνα μας παριστάνει μιὰ ἀπὸ τὶς φριχτὲς αὐτὲς σκηνές. Ὅπως εἶνε γνωστόν, οἱ προσβαλλόμενοι ἀπὸ τὶς νυχτερίδες αὐτές πεθαίνουν τὶς περισσότερες φορὲς ἀπὸ τὴ μεγάλη ἐξάντλησι.

Η ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΙΔΩΛΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΡΙΟΥΣ

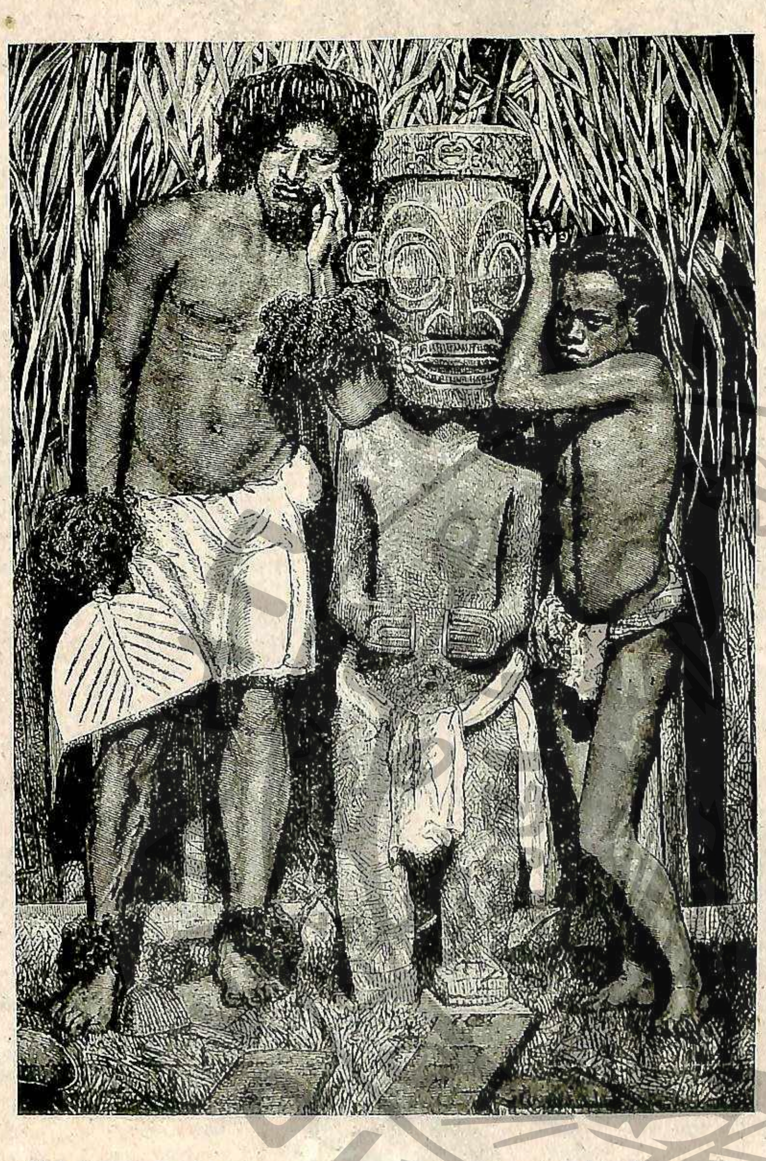

Μιὰ ἐκφραστικὴ καὶ χαρακτηριστικωτάτη εἰκόνα δύο ἰθαγενῶν τῶν Μαρκησίων νήσων πλάϊ στὸ εἴδωλο μιᾶς θεότητος, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς προσευχῆς των.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Ἡ «Αἴθουσα τῆς Εἰρήνης». Στὸ Ἄσυλο τῶν φρενοβλαβῶν. Μιὰ ἐπιτυχὴς ἀπάντησις. Ἡ γέφυρα τοῦ 'Αούστερλιτς. Ἡ κυρία Στάελ καὶ ὁ Τσάρος. Τὸ ἄγαλμα τοῦ Ναπολέοντος, κλπ.

Ὅταν ὁ 'Αλέξανδρος ἐπεσκέφθη τὰ ἀνάκτορα τοῦ Κεραμεικοῦ, τοῦ ἔδειξαν τὴν Αἴθουσα τῆς Εἰρήνης.

— Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, εἶπε γελῶντας, τί τὸ χρειαζόταν αὐτὸ τὸ σαλόνι ὁ Ναπολέων!...

**

Ὁ 'Αλέξανδρος εἶχε γοητευτικωτάτους τρόπους καὶ ἡ γυναῖκες εἶχαν ξετρελλαθῆ μαζύ του.

Ὅταν ἐπεσκέφθη κάποτε, στὸ Παρίσι, ἕνα Ἄσυλο φρενοβλαβῶν, ρώτησε μιὰ γυναῖκα ἂν ὑπῆρχαν μέσα στὸ Ἄσυλο πολλὲς τρελλὲς «ἐξ ἔρωτος».

— Μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ὑπάρχει καμμία, Μεγαλειότατε, τοῦ ἀπάντησε ἡ γυναῖκα. Ἂν μείνετε ὅμως πολὺν καιρὸ στὸ Παρίσι, φοβᾶμαι ὅτι θὰ παρουσιαστοῦν πολλές...

**

Ἕνας ἀνώτατος Γάλλος ἀξιωματικὸς ἔλεγε μιὰ μέρα στὸν Τσάρο, γιὰ νὰ τὸν κολακεύση:

— Πρὸ καιροῦ, Μεγαλειότατε, περιμέναμε τὴν εἴσοδό σας στὸ Παρίσι...

— Θὰ ἐρχόμουν νωρίτερα, ἀπάντησε ὁ 'Αλέξανδρος... Γιὰ τὴν ἀργοπορία μου ἴσως δὲν φταίω ἐγώ... Φταίει ἡ ἀνδρεία τῶν συμπατριωτῶν σας...

**

Γιὰ νὰ κολακεύσουν τὸν 'Αλέξανδρο, οἱ Γάλλοι αὐλικοὶ τοῦ νέου βασιλικοῦ καθεστῶτος, τοῦ ἐπρότειναν ν' ἀλλάξουν τὸ ὄνομα τῆς γεφύρας τοῦ 'Αούστερλιτς, γιὰ νὰ μὴν τοῦ θυμίζη τὴν μεγάλη ἧττα ποὺ ὑπέστη ἀπὸ τὸν **Ναπολέοντα.**

— Περιττόν!... ἀπάντησε ὁ 'Αλέξανδρος. Μοῦ ἀρκεῖ ὅτι ἐπέρασα τὴν γέφυρα αὐτὴ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν στρατευμάτων μου!...

**

Ὅταν ἡ κυρία Στάελ συνεχάρη κάποτε τὸν Τσάρο τῆς Ρωσσίας 'Αλέξανδρο γιὰ τὴ μεγάλη καλοσύνη καὶ τὴν δικαιοσύνη μὲ τὴν ὁποία κυβερνοῦσε τὸ λαό του, ὁ ὁποῖος γι' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸν ἐλάτρευε, ἐκεῖνος τῆς ἀπάντησε:

— Δὲν ὑπάρχει λόγος, κυρία μου, νὰ μὲ συγχαίρετε... Γιὰ τὸ λαό μου δὲν εἶμαι παρὰ... **μία εὐτυχὴς σύμπτωσις!...**

**

Ὁ 'Αλέξανδρος τῆς Ρωσσίας, ἀφοῦ συνέτριψε τὸν Ναπολέοντα καὶ μπῆκε ὡς νικητὴς στὸ Παρίσι, βλέποντας τὸ πανύψηλο ἄγαλμα τοῦ Ναπολέοντος, τὸ στημένο στὴ μέση τῆς πλατείας τῆς Βανδόμης, εἶπε:

— Πολὺ ψηλὰ ἔχει ἀνεβῆ. Κ' ἐγὼ ἂν εἶχα ἀνέβει τόσο ψηλά, θὰ ζαλιζόμουν καὶ θἄπεφτα!...

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Τὸ φάρμακο τῆς δυστυχίας εἶνε ἡ ὑπομονή.

— Καλύτερα νὰ κρατᾶς ἐσὺ τὸ μυστικό σου παρὰ ἄλλος.

— Ἀποφεύγει τοὺς ἐπαίνους ὅποιος τοὺς **ἀξίζει.**

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Ο ΣΑΛΒΑΤΩΡ ΡΟΖΑ ΚΑΙ Ο ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ

Ἕνα πρωῒ στὸν κόλπο τῆς Νεαπόλεως. Ὁ νεαρὸς χλωμὸς ζωγράφος. Τ' ἀδελφάκια του ποὺ πεινοῦσαν. Ἡ ἐλεημοσύνη τοῦ ἀγνώστου. Ἡ πλούσια προκαταβολὴ γιὰ ἕνα μικρὸ ἔργο. Ἡ ἄρρωστη μητέρα τοῦ ζωγράφου. Πῶς ἐξησφάλισε τὸ μέλλον του ὁ Σαλβατώρ. Ἡ καλοσύνη τοῦ Τζιοβάννι Λαφράνκο, κλπ.

Ἦταν ἕνα γοητευτικὸ ὁλόλαμπρο πρωϊνὸ τοῦ Μαΐου τοῦ ἔτους 1631 καὶ ὁ ἥλιος ἔλουζε ὅλη τὴ θάλασσα τῆς Νεαπόλεως. Πέρα, στὸν ὁρίζοντα, ξεχώριζε τὸ ξακουστὸ νησί, τὸ Κάπρι, τριγυρισμένο ἀπὸ μιὰ ἀνάλαφρη κι' ὡραία ὁμίχλη.

Ἐπάνω σὲ μιὰ πλαγιὰ τοῦ λοφίσκου Μεργελλίνα, ὅπου βρίσκονται τὰ ἐρείπια τοῦ τάφου τοῦ Βιργιλίου, ἕνας νέος δεκαὲξ ἐτῶν, μὲ συμπαθητικὰ χαρακτηριστικά, ἦταν καθισμένος σὲ μιὰ πέτρα μὲ ἔκφρασι ρεμβώδη. Στὸ χέρι του κρατοῦσε ἕνα μεγάλο μολύβι, μὲ τὸ ὁποῖο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τραβοῦσε μερικὲς σταθερὲς μολυβιές, σ' ἕνα χοντρὸ χαρτὶ ζωγραφικῆς ποὺ εἶχε στερεωμένο στὰ γόνατά του. Ἦταν φτωχικὰ ντυμένος, μὲ πρόσωπο ὠχρό, μὲ μάγουλα βαθουλωμένα, καὶ ἡ κινήσεις του ἦσαν ἄτονες καὶ τρεμουλιάρικες, ὅπως τοῦ ἀνθρώπου ποὺ εἶχε πολὺν καιρὸ νὰ χορτάση ψωμὶ καὶ φαΐ.

Λίγα βήματα πιὸ πέρα ἔπαιζαν δυὸ μικρὰ παιδιὰ — τ' ἀδερφάκια του — μιὰ κόρη ὡς δέκα ἐτῶν, μὲ πρόσωπο ὡραῖο, μὰ ὠχρό, κ' ἕνα ἀγοράκι ὡς ἑπτὰ ἐτῶν, ἐπίσης ὠχρό. Ἦσαν καὶ τὰ δυὸ ρακένδυτα, καὶ ὅλο τὸ παρουσιαστικό τους φανέρωνε μεγάλη δυστυχία.

Σὲ μιὰ στιγμή, ἔτυχε νὰ περάση κοντὰ στὰ δυὸ παιδιὰ ἕνας κύριος καλοντυμένος. Στάθηκε καὶ τὰ κύτταξε μὲ οἶκτο.

Τότε ἡ μικροῦλα, ἔρριξε μιὰ φοβισμένη ματιὰ στὸ μεγάλο της τὸν ἀδελφὸ καί, ἀφοῦ εἶδε ὅτι τὸ πρόσωπό του ἦταν γυρισμένο πρὸς τὴ θάλασσα μὲ ὕφος ἀφηρημένο, ἅπλωσε τὸ χέρι της πρὸς τὸ διαβάτη ψιθυρίζοντας:

— Βοηθῆστε μας, κύριε! Εἴμαστε θεονήστικα καὶ ἡ μητέρα μας βρίσκεται ἄρρωστη στὸ σπίτι.

Ὁ ξένος ἔβγαλε ἀμέσως ἀπὸ τὴν τσέπη του δυὸ ἀσημένια νομίσματα, τὰ ἔδωσε στὴ μικροῦλα κ' ἔπειτα τὴν χάϊδεψε μὲ στοργή, κι' αὐτὴν καὶ τ' ἀδερφάκι της, λέγοντάς τους λόγια ἐνθαρρυντικά.

Τὴν ἴδια ὅμως στιγμὴ ὁ μεγάλος ἀδελφὸς γύρισε πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ εἶδε τὴ σκηνή. Ἀμέσως πετάχτηκε ὄρθιος καὶ ὥρμησε πρὸς τὴ μικροῦλα.

— Ὄχι, Μαρία, τῆς φώναξε. Δὲν κάνει νὰ ζητᾶς ἐλεημοσύνη! Καλύτερα νὰ πεθάνουμε, παρὰ νὰ ζοῦμε ἀπὸ ἐλεημοσύνη.

— Μὰ ἡ μητέρα περιμένει στὸ κρεββάτι νὰ τῆς πᾶμε φάρμακα καὶ λίγο ψωμί, ἀποκρίθηκε ἡ μικροῦλα μὲ ὕφος φοβισμένο. Κ' ἔπειτα, ἐμεῖς πεινοῦμε! Κ' ἐσὺ ὁ ἴδιος ἀκόμη εἶσαι νηστικὸς ἀπὸ τὰ χθές...

— Ὄχι, ὄχι! Ὄχι ἐλεημοσύνη!... φώναξε ἀποφασιστικὰ ὁ νέος.

Ἄρπαξε τὰ δυὸ νομίσματα ἀπὸ τὸ χέρι της καὶ τἄδωσε πάλι στὸν ξένο.

— Μὰ γιατί τὸ κάνεις αὐτό, νέε μου; τοῦ εἶπε ἐκεῖνος. Δὲν εἶνε καμμιὰ ντροπή, ἀφοῦ ἡ μητέρα σου εἶνε ἄρρωστη καὶ τὰ μικρὰ πεινοῦνε...

— Σὲ λίγο θὰ φᾶνε, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος.

— Πότε; Πῶς;

— Νά, ὅπου καὶ νἆναι, θὰ τελειώσω αὐτὴ τὴ σπουδή μου, θὰ κατεβῶ στὴν πόλι καὶ θαὕρω κανέναν ἀγοραστή.

Ὁ διαβάτης πλησίασε τότε, πῆρε τὸ χαρτὶ στὸ χέρι του καὶ τὸ περιεργάστηκε μὲ βλέμμα εἰδήμονος.

— Πολὺ καλά, εἶπε. Αὐτὴ ἡ σπουδὴ μοῦ φαίνεται ἀρκετὰ καλή, ἀνώτερη ἀπ' ὅ,τι μπορεῖ κανεὶς νὰ περιμένη ἀπὸ ἕνα νέο τῆς ἡλικίας σου.

Τὴν ἀγοράζω. Τελείωσέ την καὶ φέρε μού την αὔριο στὴν ὁδὸν Τολέδου, ἀριθμὸς 24. Θὰ ζητήσης ἀπὸ τὴν θυρωρὸ τὸ ζωγράφο ποὺ κάθεται στὸ **δεύτερο πάτωμα**. Καὶ τώρα πάρε προκαταβολικῶς τὴν πληρωμή σου.

Τοῦ ἔβαλε στὸ χέρι ἕνα μικρὸ βαλάντιο, χάϊδεψε μὲ στοργὴ τὰ δυὸ μικρὰ κ' ἔφυγε.

— Εὐχαριστῶ πολύ, τοῦ φώναξε ὁ νέος, εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὰ ἐνθαρρυντικὰ λόγια σας καὶ γιὰ τὸν εὐγενικὸ τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο μᾶς βοηθᾶτε!...

Ὅταν ὁ ξένος ἀπομακρύνθηκε, ὁ νέος ἄνοιξε τὸ βαλάντιο καί, θαμπωμένος, ἔβγαλε ἀπὸ μέσα δέκα χρυσᾶ δουκᾶτα.

— Πᾶμε, πᾶμε νὰ πάρουμε φάρμακα καὶ φαΐ καὶ νὰ πᾶμε στὸ σπίτι, τοῦ φώναξαν τὰ δυὸ μικρά.

— Ὄχι ἀκόμη, τοὺς ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος. Πρέπει πρῶτα νὰ τελειώσω τὴ σπουδὴ αὐτὴ κ' ἔπειτα πᾶμε... Καθῆστε λοιπὸν φρόνιμα ἐκεῖ μακρυά, γιὰ νὰ τελειώσω γρηγορώτερα.

Τὰ δυὸ μικρὰ ὑπάκουσαν καὶ κάθησαν καρτερικὰ παράμερα.

Ὁ νέος ρίχτηκε τότε μὲ ζῆλο στὴ δουλειά του. Ἔπειτα ἀπὸ λίγην ὥρα τελείωσε, κ' εὐχαριστημένος, γελαστὸς γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του, πῆρε τὰ δυὸ ἀδέλφια του, πέρασε ἀπ' τὴν ἀγορά, ψώνισε καὶ τράβηξε στὸ σπίτι του. Διηγήθηκε μὲ χαρὰ τὴ συνάντησί του μὲ τὸν γενναιόδωρο ξένο στὴ μητέρα του, ἡ ὁποία δὲν εὕρισκε λόγια γιὰ νὰ εὐλογήση τὸν ἄγνωστο εὐεργέτη τους.

— Ὅταν θὰ τοῦ πᾶς τὴ σπουδή σου, εἶπε στὸ γυιό της, νὰ τὸν εὐχαριστήσης καὶ ἐκ μέρους μου καὶ νὰ τοῦ πῆς πὼς λυποῦμαι γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ σηκωθῶ ἀπ' τὸ κρεββάτι καὶ νὰ πάω νὰ τὸν εὐχαριστήσω μόνη μου.

Ἀμέσως μετὰ τὸ φαγητό, ὁ νέος πῆρε τὴ σπουδή του, τὴν τύλιξε σ' ἕνα χαρτὶ καὶ πῆγε γρήγορα - γρήγορα στὴν ὁδὸν Τολέδου 24.

Ἡ ὑπηρέτρια τοῦ ἔδειξε τὴν πόρτα τοῦ ζωγράφου καὶ ὁ νέος μπῆκε σ' ἕνα διαμέρισμα πλούσια ἐπιπλωμένο, στὸ ὁποῖο βρισκόταν μισοξαπλωμένος σ' ἕναν καναπὲ ὁ πρωϊνός του εὐεργέτης.

— Πῶς! ἐφώναξε **μόλις** τὸν εἶδε. Γιατί ἦρθες τόσο γρήγορα; Ἐγὼ σοῦ εἶπα νἄρθης αὔριο τὸ πρωΐ.

— Μάλιστα, ἀπάντησε ὁ νέος, **ἀλλὰ** μιὰ ποὺ τελείωσα τὴ σπουδή μου, βιαζόμουν νἄρθω νὰ σᾶς τὴν δώσω καὶ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω θερμὰ καὶ γιὰ λογαριασμό μου, καὶ ἐκ μέρους τῆς μητέρας μου, ποὺ λυπᾶται γιατὶ δὲν μπορεῖ νὰ σηκωθῆ καὶ νἄρθη νὰ σᾶς εὐχαριστήση μόνη της.

— Καλά, καλά. Γιὰ νὰ δοῦμε τώρα τὸ ἔργο σου, εἶπε ὁ ζωγράφος.

Πῆρε ἀπ' τὰ χέρια τοῦ νέου τὴ σπουδή του, τὴν ξεδίπλωσε καὶ πῆγε στὸ παράθυρο γιὰ νὰ τὴν κυττάξη καλύτερα.

— Θαυμάσια, εἶπε τέλος. Καλύτερη σπουδὴ τοῦ τάφου τοῦ Βιργιλίου δὲν θὰ μποροῦσε νὰ κάνη κανείς, οὔτε ἐγὼ ὁ ἴδιος. Νέε μου, ἔχε θάρρος καὶ αὐτοπεποίθησι καὶ σοῦ προλέγω ὅτι μιὰ μέρα θὰ δοξασθῆς, ὅπως φαντάζομαι ὅτι ποθεῖς.

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σας λόγια, ἀποκρίθηκε συγκινημένος ὁ νέος, μὰ πέστε μου τὸ ὄνομά σας γιὰ νὰ ξέρω ποιὸν πρέπει νὰ εὐγνωμονῶ καὶ νὰ εὐλογῶ στὶς προσευχές μου, καθὼς καὶ ἡ μητέρα μου.

— Τζιοβάννι Λαφράνκο.

— Τζιοβάννι Λαφράνκο!... φώναξε σαστισμένος ὁ νέος. Ὥστε εἴσαστε ὁ ξακουσμένος Τζιοβάννι Λαφράνκο, ποὺ ὅλοι μέσα στὴν πόλι ἔχουν τ' ὄνομά σας στὰ χείλη τους;

— Ναί. Εἶνε ἀλήθεια ὅτι εἶμαι καλλιτέχνης γνωστός, μὰ εἶνε ἐπίσης ἀλήθεια ὅτι ἐσύ, ἂν κρίνω ἀπ' αὐτὴ τὴ σπουδή σου, θὰ γίνης πιὸ γνωστὸς καὶ πιὸ ἔνδοξος ἀπὸ μένα. Πῶς σὲ λένε, νέε μου;

— Σαλβατὼρ Ρόζα.

— Ἄ! Εἶσαι ὁ Ρόζα ποὺ μαθήτευσες δυὸ - τρεῖς μῆνες στὸ ἀτελιὲ τοῦ φίλου μου Φρακαντζάνο;

— Μάλιστα.

— Εἶχα δῆ δυὸ - τρία ἔργα σου στὸ ἀτελιὲ τοῦ φίλου μου καὶ μοῦ ἔκαναν ἀρκετὴ ἐντύπωσι. Μὰ αὐτὸ εἶνε πολὺ καλύτερο ἀπὸ ἐκεῖνα... Γιατὶ δὲν ἔμεινες κοντὰ στὸν Φρακαντζάνο;

— Γιατὶ ἡ μητέρα μου ἦταν ἄρρωστη καὶ τ' ἀδέλφια μου νηστικά. Δὲν μποροῦσα νὰ χάνω τὸν καιρό μου. Ἔπρεπε νὰ ἐργάζουμαι ἔξω γιὰ νὰ ἐξοικονομῶ χρήματα γιὰ τὴν μητέρα μου καὶ τ' ἀδέλφια μου.

— Καϋμένο παιδί! Τόσο μικρός!... Μὰ ἔννοια σου. Ἀπὸ δῶ κ' ἐμπρὸς δὲν ἔχεις νὰ στενοχωρηθῆς γιὰ τίποτε. Σὲ ἀναλαμβάνω ὑπὸ τὴν προστασία μου. Ὤ, μὴ μ' εὐχαριστῆς καθόλου. Εἶμαι βέβαιος ὅτι πολὺ γρήγορα θὰ πάψης νἄχης ἀνάγκη τῆς προστασίας μου καὶ θὰ μὲ κάνης νὰ εἶμαι περήφανος ποὺ μπόρεσα κάποτε νὰ σοῦ φανῶ χρήσιμος. Καὶ τώρα, πᾶμε στὴ μητέρα σου νὰ τῆς τὰ ποῦμε γιὰ νὰ εὐχαριστηθῆ κι' αὐτή.

Ἐπῆγαν καὶ ἡ καϋμένη ἡ γυναῖκα δὲν ἤξερε πῶς νὰ εὐχαριστήση τὸν ἀπροσδόκητο εὐεργέτη τους.

Ὁ Τζιοβάννι Λαφράνκο κράτησε τὸ λόγο του καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἀνέλαβε ὑπὸ τὴν προστασία του τὸ Ρόζα καὶ τὴν οἰκογένειά του. Μὰ ὁ νέος δὲν χρειάστηκε πολὺν καιρὸ τὴν προστασία ἐκείνη.

Χάρις στὴν ἠθικὴ ἐνίσχυσι καὶ τὴ διδασκαλία τοῦ διασήμου Λαφράνκο, ὁ Σαλβατὼρ Ρόζα μέσα σ' ἕνα χρόνο ἔγινε ξακουστὸς καὶ τὰ ἔργα του περιζήτητα. Ἔπειτα ἀπὸ δυὸ - τρία χρόνια ἡ φήμη του ἁπλώθηκε ἔξω ἀπὸ τὴν Ἰταλία καί, ὅπως εἶχε προείπει ὁ Λαφράνκο, πολὺ γρήγορα ὁ Σαλβατὼρ Ρόζα ἔγινε πιὸ ξακουστὸς κι' ἀπὸ τὸν προστάτη του!...

ΡΟΔΟΦΥΛΛΑ

Εὐκολώτερα βαστᾶ κανεὶς τὰ μεγάλα μυστικά, παρὰ τὰ μικρά.

— Τὰ χρήματα ποὺ δίνει κανεὶς πίσω, φαίνονται διπλὰ ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ δανείστηκε.

— Τὸ συντομώτερο μέσον νὰ βγῆς ἀπὸ μιὰ δυσκολία εἶνε καὶ τὸ χειρότερο.

ΜΑΚΡΑΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΟΙ ΒΑΡΒΑΡΟΙ ΛΑΟΙ ΤΗΣ ΓΗΣ

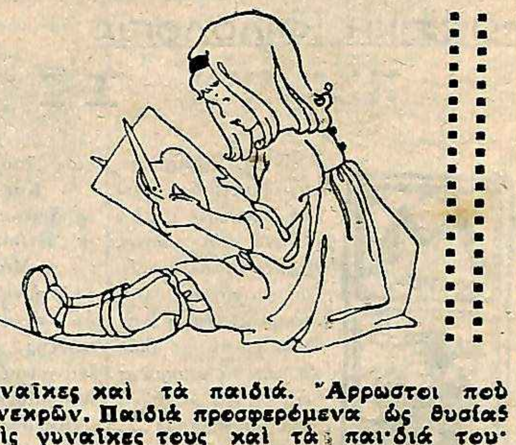

Τί διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ «βαρβάρων» καὶ ἀγρίων. Λαοὶ ποὺ σκοτώνουν τοὺς γέρους, τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά. Ἄρρωστοι ποὺ ἐγκαταλείπονται στὴν τύχη τους. Λαοὶ ποὺ τρῶνε τοὺς νεκρούς των. Γεύματα μὲ πτώματα νεκρῶν. Παιδιὰ προσφερόμενα ὡς θυσίας. Παιδιὰ ποὺ θάβονται ζωντανὰ μαζὺ μὲ τὴ νεκρὴ μητέρα τους. Οἱ Ἐσκιμῶοι ποὺ ἔτρωγαν τὶς γυναῖκες τους καὶ τὰ παιδιά τους. Τρομερὲς παιδοκτονίες. Οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα, κλπ.

Γιὰ τοὺς ἀγρίους καὶ βαρβάρους λαοὺς ἔχουμε γράψει κι' ἄλλες φορές. Σήμερα σᾶς δίνουμε μερικὲς ἀκόμα ἄγνωστες λεπτομέρειες τῆς ζωῆς των.

Ἕνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικώτερα ἔθιμα πολλῶν βαρβάρων λαῶν εἶνε καὶ τὸ νὰ σκοτώνουν, χωρὶς αἰτία, τοὺς γέρους, τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά, μόνο καὶ μόνο γιὰ ν' ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὸ βάρος των.

Ἔτσι οἱ Τιβαρένιοι ἔρριχναν, πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν, τοὺς γέρους σ' ἕναν βαθὺ γκρεμό, **γιὰ νὰ μὴν ἔχουν** τὴν φροντίδα τῆς διατροφῆς των... Στὸ βασίλειο τῶν Σουΐδα, πάλι, στὴν Ἀφρική, ὅταν κανένας ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς ἀρρωστήση, ἐγκαταλείπεται στὴν τύχη του ὡς ὅτου πεθάνη!...

Οἱ ἰθαγενεῖς τοῦ Κογγὸ ἦσαν, στὸ ζήτημα αὐτό, μέχρι τῆς ἐποχῆς ποὺ κατέλαβαν τὴ χώρα τους οἱ Εὐρωπαῖοι, ἀκόμη πρακτικώτεροι. Μόλις κανεὶς ἀπὸ τοὺς δικούς των ἀρρώσταινε, τὸν ἐσκότωναν ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα τῆς ἀρρώστειας του, γιὰ νὰ μὴν τὸν ἔχουν βάσανο... Ἐπίσης οἱ ἰθαγενεῖς τῆς νήσου Φορμόζας ἔπνιγαν τοὺς ἀρρώστους των...

**

Οἱ Καλλάντιοι, βάρβαρη φυλὴ τῶν Ἰνδικῶν ὀρέων, δὲν ἐσκότωναν, ὅπως οἱ προηγούμενοι, τοὺς ἀρρώστους συγγενεῖς των, οὔτε τοὺς ἐγκατέλειπαν στὴν τύχη τους. Ἀπεναντίας τοὺς ἐπεριποιοῦντο ἐξαιρετικά. Ἂν ὅμως, παρ' ὅλες τὶς περιποιήσεις των, οἱ ἄρρωστοί τους πέθαιναν, ἔσπευδαν τότε νὰ τοὺς ...καταβροχθίσουν, γιὰ νὰ μὴ γίνουν βορὰ τῶν ἀγρίων θηρίων καὶ τῶν ὀρνέων!...

Οἱ ἀρχαῖοι Γισηδόνες, μιὰ Σκυθικὴ φυλὴ ποὺ ἦταν ἐγκατεστημένη στὸ Θιβέτ, ὅταν πέθαιναν οἱ γονεῖς τους, τοὺς ἔκοβαν σὲ μικρὰ κομματάκια καί, ἀνακατεύοντας τὸ κρέας τους μὲ τὸ κρέας βωδιῶν καὶ ἀρνιῶν ποὺ ἔσφαζαν γιὰ τὴν περίστασι αὐτή, παρέθεταν πολυτελὲς συμπόσιο, στὸ ὁποῖο καὶ τοὺς ἔτρωγαν!... Ἐλάμβαναν ὅμως τὴν πρόνοια νὰ μὴ θίξουν καθόλου τὸ... κεφάλι τῶν μακαριτῶν, τὸ ὁποῖο ἐφύλαγαν στὸ σπίτι τους καὶ τὸ προσκυνοῦσαν σὰν θεότητα!...

Τὸ ἴδιο ἔθιμο ἐπικρατοῦσε καὶ στοὺς Μασσαγέτας — ἄλλη βάρβαρη Σκυθικὴ φυλή. Ὅταν κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς ἔπεφτε ἄρρωστος καὶ καταλάβαινε ὅτι πλησίαζε τὸ τέλος του, διέτασσε μόνος του νὰ τὸν κόψουν σὲ πολλὰ κομμάτια γιὰ νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν οἱ συγγενεῖς του καταλλήλως στὸ μεταθανάτιο συμπόσιο!... Ἐὰν ὅμως δὲν πρόφτανε νὰ δώση τὴ διαταγὴ αὐτὴ καὶ πέθαινε ἀπὸ φυσιολογικὸ θάνατο, τότε τὸ πτῶμα του ἐθεωρεῖτο ὡς μολυσμένο καὶ ριχνόταν στὰ σκυλλιά...

Οἱ Ὑρκάνοι πάλι ἔρριχναν τὰ πτώματα τῶν γονέων τους ὡς βορὰ στοὺς γῦπες.... **Οἱ Μῆδαι**, μόλις οἱ γέροι γονεῖς των ἄρχιζαν νὰ καταλαμβάνωνται ἀπὸ τὴν ἐπιθανάτιο ἀγωνία, τοὺς ἔρριχναν, χωρὶς κανένα οἶκτο, στὰ σκυλλιά! Οἱ ἀρχαῖοι Ἰβήριοι, τέλος, ὅταν ἔβλεπαν πὼς εἶχαν ἀρχίσει νὰ γερνοῦν, ἔπεφταν μόνοι τους μέσα σ' ἕναν γκρεμό!

Τὸ φρικτὸ αὐτὸ ἔθιμο τῆς θανατώσεως τῶν γερόντων δὲν τὸ εἶχαν μόνον οἱ Σκύθαι. **Τὸ εἶχαν** καὶ οἱ Καρχηδόνιοι, καὶ οἱ Αἰθίοπες καί, τέλος, οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Κεϋλάνης.

**

Μετὰ τὸ ἔθιμο τῆς θανατώσεως τῶν γερόντων, ἂς ἔλθουμε τώρα σ' ἕνα ἔθιμο ἀκόμη πιὸ ἀπάνθρωπο, στὸ ἔθιμο τῆς θανατώσεως τῶν παιδιῶν.

Μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀκόμη, ὅταν μιὰ γυναῖκα στὴ Νέα Ὁλλανδία γεννοῦσε δίδυμα, προσεφέρετο ἀμέσως ὡς θυσία στὰ εἴδωλα τὸ ἀσθενέστερο ἀπὸ τὰ δυὸ παιδιά — ἢ ἡ κόρη, ἂν τὰ παιδιὰ ἦσαν διαφορετικοῦ γένους. Τὸ δυστυχισμένο αὐτὸ πλάσμα, πρὶν τὸ θυσιάσουν, τὸ σκότωναν συντρίβοντάς το ἐπάνω σὲ μεγάλες πέτρες...

Στὴν ἴδια αὐτὴ χώρα, ὅταν οἱ γονεῖς τύχαινε νὰ ἔχουν πολλὰ παιδιά, θεωροῦσαν ὡς τὸ φυσικώτερο πρᾶγμα τοῦ κόσμου νὰ σκοτώσουν ὅσα ἀπ' αὐτὰ δὲν μποροῦν νὰ θρέψουν... Ἐπίσης, ὅταν ἀναγκαζόντουσαν ν' ἀλλάξουν τόπο διαμονῆς, ἡ πρώτη τους δουλειὰ ἦταν νὰ σκοτώσουν τὰ μικρά τους παιδιὰ γιὰ νὰ... τὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὶς κακουχίες τοῦ ταξειδιοῦ!...

Στὴ Γροιλανδία ὑπῆρχε ἄλλοτε ἡ φρικιαστικὴ συνήθεια, ὅταν μιὰ μητέρα πέθαινε, νὰ θάβουν μαζύ της καὶ τὰ παιδιά της ζωντανά!...

Στὴ Μαδαγασκάρη ἐπίσης, **πρὸ** τῆς Γαλλικῆς κατοχῆς, ὅσα **παιδιὰ** τύχαινε νὰ γεννηθοῦν σὲ ὡρισμένες ἡμέρες τῆς ἑβδομάδος, ποὺ ἐθεωροῦντο **ἀπὸ** τοὺς προληπτικοὺς ἰθαγενεῖς ὡς ἀποφράδες, **ἐθάπτοντο** ζωντανὰ ἢ **ἐγκατελείποντο** μέσα **στὰ** δάση γιὰ νὰ **τὰ** κατασπαράξουν τὰ θηρία...

Ἡ προχειροτέρα τροφὴ τῶν ἀρχαίων Ἐσκιμώων — προκειμένου δὲ περὶ Ἐσκιμώων, ὅταν λέμε «ἀρχαῖοι», ἐννοοῦμε τοὺς πρὸ ἑκατὸ μόλις χρόνων — ὅταν ὑπῆρχε στὴ χώρα τους μεγάλη ἔλλειψις τροφίμων, ἦταν... τὰ παιδιά τους! Ὅταν δὲ δὲν εἶχαν παιδιά, ἔτρωγαν τὶς γυναῖκες τους!

Ἐπίσης καὶ οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Παραγουάης ἔτρεφαν ἰδιαίτερη ἀδυναμία **πρὸς** τὸ τρυφερὸ κρέας τῶν μικρῶν **παιδιῶν**. Ὁ ἱστορικὸς Πιέτρο ντὲ Κιέσα, μάλιστα, ἀναφέρει ὅτι τὸν παληὸ καιρὸ οἱ πλούσιοι ἰθαγενεῖς τῆς Παραγουάης ὑπερσίτιζαν ἐπίτηδες τὰ παιδιὰ τῶν δούλων τους — ὅπως σήμερα ὑπερσιτίζουμε τὰ μοσχάρια τὶς παραμονὲς τοῦ Πάσχα — γιὰ νὰ τὰ φᾶνε ὅταν θὰ εἶχαν γίνει ἀρκετὰ παχειά!...

**

Θέλετε τώρα καὶ ἄλλα παραδείγματα τέτοιων ἀπανθρώπων ἐθίμων «παιδοκτονιῶν»... Ἰδού:

Οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Παταγόας — μιᾶς τῶν Καλαμιακῶν νήσων — κάθε παιδὶ ποὺ τύχη νὰ γεννηθῆ ἐλαττωματικὸ (κουτσό, στραβό, καμπούρικο κτλ.) τὸ θάβουν ζωντανό. Κάτι παρεμφερὲς ὅμως ἔκαναν καὶ οἱ ἀρχαῖοι Σπαρτιᾶται: τὰ παιδιὰ ποὺ ἐγεννῶντο ἀνάπηρα, τὰ ἔρριχναν μέσα σ' ἕναν γκρεμό!

Στὴ **Φορμόζη**, τέλος, ἀπηγορεύετο στὶς γυναῖκες νὰ περιέρχωνται σὲ κατάστασι ἐγκυμοσύνης, ἐὰν δὲν... εἶχαν συμπληρώσει τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των. Ὅσες μικροπαντρεύουνταν καὶ παρέβαιναν τὴν ἀπαγόρευσι αὐτή, ἐξηναγκάζοντο εἰς πρόωρον τοκετὸν διὰ βιαίων μέσων!...

Ἀσφαλῶς τέτοια παραδείγματα ἀπανθρωπίας δὲν συναντῶνται οὔτε στὰ πιὸ ἄγρια θηρία. Ἡ λέαινα, ἡ τίγρις καὶ ὅλα τὰ θηλυκὰ ζῶα, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἀποχωρίζονται ἀπὸ τὰ νεογνά τους. Ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι...

ΔΗΜΩΔΗ ΑΣΜΑΤΑ

Η ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΑ

Ποιὸς εἶδε ἥλιο τὸ βραδὺ κι' ἀστρὶ τὸ μεσημέρι,
ποιὸς εἶδε κόρη λυγερὴ σὲ κλέφτικο λημέρι
νάχη ἀσημένιο τὸ σπαθί, ντουφέκι καρυοφύλλι,
νάχη καὶ τὸ πιστόλι της μαλαμοκαπνισμένο,
γελέκι χρυσοκέντητο, μεταξωτὸ ζωνάρι;
Δώδεκα χρόνους δούλεψε στοὺς κλέφτες καπετάνος,
κανένας δὲν τὴ γνώρισε ἀπὸ τὴ συντροφιά της.
Καὶ μιὰ Λαμπρή, μιὰ Κυριακή, μιὰ ἐπίσημην ἡμέρα
βγῆκαν νὰ παίξουν τὸ σπαθί, νὰ ρίξουν στὸ σημάδι.
Καὶ κεῖ ποὺ παῖζαν τὸ σπαθὶ καὶ ρίχναν στὸ σημάδι,
ἔσπασε τ' ἀργυρὸ κουμπὶ κ' ἐφάνη τὸ βυζί της.
Ὅσοι τὸ εἶδαν τρόμαξαν κι' ἀναπολόητοι μεῖναν,
μόν' τὸ μικρὸ κλεφτόπουλο τὸ βλέπει καὶ γελάει.
— Τ' ἔχεις, βρὲ βλάμη, καὶ γελᾶς, τ' ἔχεις καὶ χαμοβλέπεις;
— Εἶδα τὴν πούλια ποὺ ἄστραψε καὶ τὸ φεγγάρι ποὺ ἦβγε,
ἀχ, εἶδα καὶ τοὺς κόρφους της ποὺν' ἄσπροι σὰν βαμπάκι.

ΡΩΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΩΦ

Η ΠΑΡΑΤΗΜΕΝΗ

ΜΕΣΗΜΕΡΙ βαρὺ καὶ καταθλιπτικό. Οὔτ' ἕνα σύννεφο στὸν οὐρανό. Τὰ χόρτα, καμένα ἀπὸ τὸν ἥλιο, φαινόνταν θλιμμένα, ἀπελπισμένα. Οὔτε κι' αὐτὴ ἡ βροχὴ δὲν θὰ μποροῦσε πειὰ νὰ τὰ κάνη νὰ ξαναπρασινίσουν... Ἡ λόχμη ἦταν σιωπηλή, ἀσάλευτη, σὰν νὰ κύτταζε ποιὸς ξέρει τί, σὰν νὰ κύτταζε κάτι...

Στὴν ἄκρη τοῦ δάσους περπατοῦσε μὲ νωχέλεια ἕνας ἄντρας, καμμιὰ σαρανταριὰ χρονῶν, ψηλός, μὲ στενοὺς ὤμους, φορῶντας ἕνα κόκκινο πουκάμισο, ἕνα παντελόνι μπαλωμένο, ποὺ θὰ τοῦ τὸ εἶχε δώσει ὁ ἀφέντης του, καὶ ψηλὲς μπόττες. Ἀκολουθοῦσε τὸ δρόμο μὲ μικρὰ βηματάκια. Δεξιά του ἁπλωνόταν τὸ καταπράσινο δάσος. Ἀριστερά, ἕνας χρυσὸς ὠκεανὸς ἀπὸ γινομένα πειὰ στάχυα. Ἦταν κατακόκκινος κ' ἔσταζε ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα. Στὸ ὡραῖο ξανθὸ κεφάλι του φοροῦσε λοξὰ μιὰ μικρὴ ἄσπρη κάσκα μὲ γεῖσο τζόκεϋ, δῶρο, χωρὶς ἄλλο, κάποιου νεαροῦ γενναιόδωρου ἄρχοντα. Στὸν ὦμο του κρεμόταν ἕνας κυνηγετικὸς σάκκος, στὸ βάθος τοῦ ὁποίου βρισκόταν ἕνας τσαλαπετεινός. Κρατοῦσε ἕνα δίκαννο ὅπλο κι' ἀκολουθοῦσε, μὲ τὰ μάτια μισόκλειστα, τὸ γέρικο σκύλλο του, ποὺ ἔτρεχε μπροστά, ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς θάμνους... Γύρω ἁπλωνόταν ἀπόλυτη γαλήνη κι' οὔτε ἕνας ἦχος δὲν ἀκουγόταν.

Ἔξαφνα, ὁ κυνηγὸς ἄκουσε μιὰ ἀδύνατη φωνὴ νὰ τὸν φωνάζη:

— Ἰγκὼρ Βλάσιτς!...

Ἀμέσως γύρισε καὶ κύτταξε, κάνοντας ἕνα μορφασμὸ καὶ κατσουφιάζοντας: Κοντά του, σὰ νὰ εἶχε βγῆ ἀπὸ τὴ γῆ, στεκόταν μιὰ γυναῖκα καμμιὰ τριανταριὰ χρονῶν, χλωμή, κρατῶντας ἕνα δρεπάνι, καὶ χαμογελοῦσε φοβισμένα.

— Ἄ, εἶσαι σύ, Πελαγία; εἶπε ὁ κυνηγὸς σταματῶντας. Χμ... πῶς διάβολο βρέθηκες ἐδῶ;

— Γυναῖκες ἀπὸ τὸ χωριό μου δουλεύουν ἐδῶ στὰ χωράφια κ' ἦρθα κ' ἐγὼ μαζύ τους γιὰ σταχολογήτρα.

— Ὡραῖα!... μουρμούρισε ὁ Ἰγκὼρ Βλάσιτς συνεχίζοντας ἀργὰ τὸ δρόμο του.

Ἡ Πελαγία ὅμως τὸν ἀκολούθησε. Ἔκαναν κ' οἱ δυὸ σιωπηλοὶ καμμιὰ εἰκοσαριὰ βήματα.

— Πάει πολὺς καιρός, Ἰγκὼρ Βλάσιτς, ποὺ ἔχω νὰ σὲ δῶ, εἶπε ἄξαφνα ἡ Πελαγία κυττάζοντας τρυφερὰ τοὺς ὤμους καὶ τὶς πλάτες τοῦ κυνηγοῦ ποὺ σάλευαν, καθὼς περπατοῦσε. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ μπῆκες τὸ Πάσχα στὴν καλύβα μας, γιὰ νὰ πιῆς νερό, δὲν σὲ ξαναεῖδα.. Μπῆκες τότε, γιὰ μιὰ στιγμή... σὲ κακὸ χάλι... μεθυσμένος... φώναξες, μὲ χτύπησες κ' ἔπειτα ἔφυγες... Σὲ περίμενα... περίμενα... Κουράστηκαν τὰ μάτια μου νὰ περιμένουν... Ἄχ, Ἰγκὼρ Βλάσιτς, Ἰγκὼρ Βλάσιτς, ἂν ἐρχόσουν τουλάχιστο μιὰ φορά, μιὰ φορὰ μόνο!...

— Καὶ τί νὰ κάνω στὸ σπίτι; ρώτησε ἀπότομα ὁ κυνηγός.

— Βέβαια, δὲν ἔχεις νὰ κάνης τίποτε... Μά... μά... ὑπάρχουν πράγματα στὸ σπίτι... Μποροῦσες νἄρθῆς νὰ δῆς τί γίνουνται... Ἐσὺ εἶσαι ὁ ἀφέντης... Ἄ! βλέπω πῶς σκότωσες ἕναν τσαλαπετεινό, Ἰγκὼρ Βλάσιτς! Δὲν κάθεσαι λίγο γιὰ νὰ ξεκουραστῆς;

Λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ἡ Πελαγία γέλασε σὰν ζῶο καὶ σήκωσε τὰ μάτια της νὰ δῆ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰγκώρ. Ἡ εὐτυχία ἀκτινοβολοῦσε στὴν ὄψι της...

— Νὰ καθήσω; εἶπε ὁ Ἰγκὼρ μὲ ὕφος ἀδιάφορο. Καλά...

Καί, διαλέγοντας ἕνα μέρος ἴσιο, ἀνάμεσα ἀπὸ δυὸ πεῦκα, κάθησε.

— Ἐσὺ γιατί μένεις ὄρθια; ρώτησε τὴν Πελαγία. Κάθησε! Κάθησε!

Ἡ Πελαγία κάθησε πλάϊ του, μέσα στὸν ἥλιο, καί, χαμένη μέσα στὴ χαρά της, σκέπασε μὲ τὰ δυὸ χέρια της τὸ γελαστὸ στόμα της. Ἔμειναν δυὸ λεπτὰ σιωπηλοί.

— Ἂν ἐρχόσουνα τουλάχιστον μιὰ φορὰ σ' ὅλον αὐτὸ τὸν καιρό! εἶπε γλυκὰ ἡ Πελαγία.

— Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο; ἀναστέναξε ὁ Ἰγκὼρ βγάζοντας τὸ κασκέτο του καὶ σκουπίζοντας μὲ τὸ μανίκι του τὸ κατακόκκινο μέτωπό του. Δὲν ὑπῆρχε κανένας λόγος... Νἄρθῶ γιὰ μιὰ ὥρα, γιὰ δυὸ ὧρες, αὐτὸ δὲν θὰ χρησίμευε σὲ τίποτε... Θὰ σ' ἔκανα μόνο νὰ συγκινηθῆς τοῦ κάκου... Ἔπειτα, νὰ ζῶ συνεχῶς στὸ χωριό, ἡ ψυχή μου δὲν τὸ ὑποφέρει... Τὸ ξέρεις, ἄλλωστε, πῶς ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος καλομαθημένος... Θέλω νὰ κοιμᾶμαι σὲ κρεββάτι, νὰ πίνω καλὸ τσάϊ, νὰ ἔχω εὐχάριστες κουβέντες... Ἐνῶ στὸ σπίτι σου ὅλα εἶνε φτωχικὰ καὶ καπνισμένα... Δὲν θὰ μποροῦσα νὰ ζήσω οὔτε μιὰ μέρα. Ἄν, ἂς ὑποθέσουμε, ἕνα οὐκάζιο τοῦ Τσάρου, μὲ ὑποχρέωνε νὰ ζήσω στὴν καλύβα σου, ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ θὰ ἔκανα: ἢ θὰ τῆς ἔβαζα φωτιά, ἢ θὰ σκοτωνόμουν... Βλέπεις, εἶμαι καλομαθημένος ἀπὸ τὰ νειάτα μου...

— Καὶ ποῦ μένεις τώρα;

— Στὸν ἀφέντη Δημήτρη Ἰβάνιτς, ὡς κυνηγός... Τοῦ τρομηθεύω κυνῆγι γιὰ τὸ τραπέζι του.

— Ἄκου, Ἰγκώρ, εἶπε τότε δειλὰ ἡ Πελαγία. Τὸ ἐπάγγελμά σου δὲν εἶνε καθόλου σοβαρό... Αὐτὸ ποὺ κάνουν οἱ ἄλλοι γιὰ εὐχαρίστησι, ἐσὺ τὸ ἔκανες ἐπάγγελμά σου, ἀληθινὴ ἀσχολία σου...

— Μὴ μιλᾶς ἐσύ, γιατὶ εἶσαι κουτὴ καὶ δὲν καταλαβαίνεις, τὴν διέκοψε ὁ Ἰγκὼρ κυττάζοντας συλλογισμένος τὸν οὐρανό... Κατὰ τὴν ἰδέα σου, εἶμαι ἕνας ξεμυαλισμένος, ἕνας χαμένος, ἐνῶ, γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ καταλαβαίνουν, εἶμαι ὁ καλύτερος σκοπευτὴς τοῦ τόπου μας... Οἱ ἀφεντάδες τὸ ξέρουν καλὰ αὐτό, κ' ἔγραψαν μάλιστα γιὰ μένα σὲ μιὰ ἐφημερίδα... Ἂν περιφρονῶ τὶς χωριάτικες δουλειές σας, δὲν τὸ κάνω οὔτε ἀπὸ ἔλλειψι σοβαρότητος οὔτε ἀπὸ περηφάνεια... Ξέρεις πολὺ καλὰ πώς, ἀπὸ παιδί, δὲν ἔκανα ἄλλη δουλειὰ παρὰ νὰ γυρίζω μὲ τὸ τουφέκι μου καὶ μὲ τὸ σκυλλί μου... Ἅμα δὲν ἔχω δουλειὰ μὲ τὸ τουφέκι μου, πιάνω τ' ἀγκίστρι... Καὶ ξέρεις καλὰ πῶς ὅταν ἕνας μουζῖκος γίνεται ψαρᾶς ἢ κυνηγός, ἀντίο ἀλέτρι!... Τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας φωλιάζει μέσα του καὶ τίποτε πειὰ δὲν μπορεῖ νὰ τοῦ τὸ βγάλη... Τὸ καταλαβαίνεις ἐσὺ αὐτό, γυναῖκα;...

— Τὸ καταλαβαίνω, Ἰγκώρ...

— Δὲν τὸ καταλαβαίνεις, γιατὶ εἶσαι ἕτοιμη νὰ κλάψης...

— Δέν... δὲν κλαίω... εἶπε ἡ Πελαγία στρέφοντας ἀλλοῦ τὸ πρόσωπό της. Εἶνε ἁμαρτία αὐτὸ ποὺ κάνεις, Ἰγκώρ... Ἂν τοὐλάχιστον ζοῦσες μιὰ μέρα μόνο μαζύ μου, θὰ γινόμουν εὐτυχισμένη... Πᾶνε δώδεκα χρόνια ποὺ εἴμαστε παντρεμμένοι... καί... ποτέ... ποτὲ δὲν εἴχαμε τὴν ἀγάπη μεταξύ μας... Δέν... δὲν κλαίω...

— Τὴν ἀγάπη;... μουρμούρισε ὁ Ἰγκὼρ ξύνοντας τὸ μέτωπό του. Δὲ μπορεῖ νὰ ὑπάρχη ἀγάπη μεταξύ μας. Μόναχα γιὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου εἴμαστε παντρεμμένοι... Ἐγὼ εἶμαι γιὰ σένα ἕνας τρελλὸς καὶ σὺ εἶσαι γιὰ μένα μιὰ ἁπλῆ χωριάτισσα ποὺ δὲν καταλαβαίνει τίποτε... Πῶς νὰ ταιριάξουμε λοιπόν; Ἐγὼ εἶμαι ἐλεύθερος, καλομαθημένος, κ' ἐσὺ εἶσαι μιὰ δουλεύτρα, ποὺ ζῆ μέσα στὴ βρῶμα καὶ δὲν σηκώνει ποτὲ τὸ κεφάλι της ἀπ' τὴ δουλειά... Πῶς νὰ ταιριάξουμε;...

— Καὶ ὅμως, Ἰγκώρ, παντρευθήκαμε στὴν ἐκκλησία! ὀλόλυξε ἡ Πελαγία.

— Παντρευθήκαμε παρὰ τὴ θέλησί μας..., εἶπε ὁ Ἰγκώρ. Τὸ ξέχασες; Νὰ εὐγνωμονῆς γι' αὐτὸ τὸν κόμητα Σέργιο Πάβλιτς... Ξέχασες πῶς ὁ κόμης, ζηλεύοντας γιατὶ σκόπευα καλύτερα ἀπ' αὐτόν, μὲ μεθοῦσε ἐπὶ ἕνα ὁλόκληρο μῆνα:. Κ' ἕναν ἄνθρωπο μεθυσμένο μποροῦν ὄχι μόνο νὰ τὸν παντρέψουν ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν κάνουν ν' ἀλλαξοπιστήση... Ἐνῶ λοιπὸν ἤμουν μεθυσμένος, μὲ πάντρεψε μαζύ σου γιὰ νὰ μ' ἐκδικηθῆ... Πάντρεψε ἐμένα, ἕναν κυνηγὸ ξακουστό, μὲ μιὰ χωριάτισσα σὰν καὶ σένα... Ἐσὺ πάλι, μὰ κ' ἔβλεπες ὅτι ἤμουν μεθυσμένος, γιατὶ μὲ παντρεύθηκες;... Δὲν ἦσουνα σκλάβα καὶ μποροῦσες ν' ἀρνηθῆς... Τώρα, ὑπόφερε, κλάψε, ἀφοῦ δὲν εἶχες τότε μυαλό... Ὁ κόμης ἔκανε τὸ γοῦστο του κ' ἐσὺ κλαῖς... Χτύπα τὸ κεφάλι σου στὸν τοῖχο!...

Μιὰ σιωπὴ ἐπακολούθησε... Πάνω ἀπὸ τὴ λόχμη πέρασαν ἐκείνη τὴ στιγμὴ τρεῖς ἀγριόπαππιες. Ὁ Ἰγκὼρ τὶς παρακολούθησε μὲ τὸ μάτι, ὥς ὅτου χάθηκαν μέσα στὸ δάσος.

— Καὶ τί κάνεις τώρα γιὰ νὰ ζῆς; ρώτησε τὴν Πελαγία κυττάζοντάς την κατάμματα.

— Τώρα δουλεύω στὰ χωράφια καὶ τὸ χειμῶνα παίρνω ἕνα παιδὶ ἀπὸ τὸ βρεφοκομεῖο. Τοῦ δίνω γάλα καὶ μοῦ δίνουν ἐνάμιση ροῦβλι τὸ μῆνα.

Νέα σιωπὴ ἐπακολούθησε. Ἡ ζέστη ἦταν ἀνυπόφορη.

— Λένε, εἶπε σὲ λίγο ἡ Πελαγία, πῶς ἔχτισες μιὰ καινούργια καλύβα στὴ φιλενάδα σου τὴν Ἀκουλίνα.

Ὁ Ἰγκὼρ ὅμως δὲν τῆς ἔδωσε καμμιὰ ἀπάντησι.

— Αὐτὴν λοιπὸν ἔχεις μέσ' στὴν καρδιά σου; ρώτησε ἡ γυναῖκα. Αὐτὴ σὲ διώχνει ἀπὸ μένα;

— Μὲ διώχνει ἡ κακομοιριά σου, ἀπάντησε ὁ κυνηγός, μὲ διώχνει ἡ μοῖρα σου... Καὶ τώρα, ἀντίο... Ἀρκετὰ μιλήσαμε... Πρέπει ἀπόψε νὰ βρίσκουμαι στὸ Βόλτοβο.

Καὶ λέγοντας αὐτά, ὁ Ἰγκὼρ σηκώθηκε, τεντώθηκε καὶ πέρασε τὸ δίκαννό του στὸν ὦμο του.

Ἡ Πελαγία σηκώθηκε κι' αὐτή.

— Πότε λοιπόν, τὸν ρώτησε γλυκά, θὰ περάσης νὰ μὲ δῆς ἀπὸ τὸ χωριό;

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη... Γιατί, ἂν περάσω, θὰ εἶμαι μεθυσμένος καὶ θὰ σὲ δείρω... Γίνουμαι κακὸς ἅμα πίνω... Ἀντίο...

— Στὸ καλό, Ἰγκὼρ Βλάσιτς...

Ὁ Ἰγκὼρ φόρεσε τὸ καπέλλο του στὴν ἄκρη τοῦ κεφαλιοῦ του καί, ἀφοῦ φώναξε τὸ σκύλλο του μ' ἕνα πλατάγισμα τῆς γλώσσης, ἄρχισε νὰ περπατάη. Ἡ Πελαγία ἔμεινε στὴ θέσι της καὶ τὸν ἀκολούθησε μὲ τὰ βλέμματά της... Ἔβλεπε τὶς ὠμοπλάτες του ποὺ σάλευαν, τὸ χνουδάτο σβέρκο του, τὸ τεμπέλικο βάδισμά του, καὶ τὰ μάτια της γέμιζαν θλίψη καὶ τρυφερότητα... Φαινόταν σὰν νὰ χάϊδευε μὲ τὰ βλέμματά της τὸ ψηλὸ καὶ ἀδύνατο κορμὶ τοῦ συζύγου της... Ὁ Ἰγκώρ, πάλι, φαινόταν σὰν νὰ ἔννοιωθε αὐτὸ τὸ βλέμμα καί, σὲ μιὰ στιγμή, στάθηκε, καὶ γύρισε πίσω... Σώπαινε, μὰ στὴν ὄψι του, στοὺς ὑψωμένους ὤμους του, ἡ Πελαγία ἔβλεπε πὼς ἤθελε νὰ τῆς πῆ κάτι. Πλησίασε δειλὰ καὶ τὸν κύτταξε ἱκετευτικά.

— Πάρε αὐτό! τῆς εἶπε τότε ὁ Ἰγκώρ.

Καὶ δίνοντάς της ἕνα λιγδιασμένο ροῦβλι, ἀπομακρύνθηκε γρήγορα - γρήγορα...

— Νὰ εἶσαι καλά, Ἰγκὼρ Βλάσιτς! εἶπε ἡ Πελαγία παίρνοντάς το μηχανικά.

Ὁ Ἰγκὼρ ἀπομακρυνόταν ὁλοένα στὸν ἴσιο δρόμο, τὸν ἴσιο σὰν τεντωμένο σχοινί. Χλωμή, ἀκίνητη σὰν ἄγαλμα, ἡ Πελαγία ἔμενε ὀρθή, πίνοντας μὲ τὸ βλέμμα της κάθε του βῆμα. Τὸν ἐκύτταζε ἐπὶ ὥρα... Μὰ σὲ λίγο τὸ κόκκινο χρῶμα τοῦ πουκάμισού του γίνηκε ἕνα μὲ τὸ σκοτεινὸ χρῶμα τοῦ παντελονιοῦ του... Δὲν φαινόταν πειὰ ποὺ περπατοῦσε κι' ὁ σκύλλος του δὲν ξεχώριζε ἀπ' τὶς μπόττες του... Καί, ἄξαφνα, ὁ Ἰγκὼρ ἔστριψε ἀπότομα δεξιὰ μέσα στὴ λόχμη καὶ χάθηκε μέσα στὰ φυλλώματα.

— Ἀντίο, Ἰγκὼρ Βλάσιτς! ψιθύρισε ἡ Πελαγία.

Καὶ στηλώθηκε στὶς ἄκρες τῶν ποδιῶν της, γιὰ νὰ δῆ ἀκόμα μιὰ φορὰ τὸ λευκό του κασκέτο...

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ

Τοῦ Β. ΟΥΓΚΩ

Ὁ ἥλιος ἐβασίλεψε καὶ βιαστικὴ ἡ ἑσπέρα
μουχρώνει τὸν ὁρίζοντα. Στὴν πέτρα εἶχε καθίσει
τοῦ χωραφιοῦ ἕνας γέροντας στὴν ὑστερνή του μέρα
καὶ σκεφτικὸς ἀγνάντευε τὴ φλογισμένη δύσι.

Γυιὸς τοῦ βουνοῦ! Τὸν εἴδανε ἡ ρεματιὲς τσοπάνο
ποὺ ἄλλοτε, νιός, ἐλεύτερα καὶ δίχως νόμο ἐζοῦσε
κι' ὅταν τῶν λόφων μαύριζαν ἡ κορυφὲς ἀπάνω,
μὲ τὴ γλυκειὰ φλογέρα του στὰ δάση ἐτραγουδοῦσε.

Καὶ τώρα πλούσιος μὲ ψυχὴ μεστὴ ἀπ' τὰ περασμένα,
μεγάλη καὶ φιλόπονη γενιὰ τὸν τριγυρίζει,
κ' ἐνῶ τἀρνιά του γύριζαν ἀπ' τὴ βοσκὴ ἕνα - ἕνα,
ἀφηρημένος ἀπ' τὴ γῆ, τὸν οὐρανὸ ἀντικρύζει.

Γλυκειὰ εἶνε, ὅπως θὲ ν' ἄρχιζεν, ἡ μέρα, καθὼς σβύνει.
Μὲς στοῦ γλαυκοῦ ὀνειρεύεται τὴν ξωτικιὰ πλημμύρα
κ' ἥσυχα ρέματα ὁ ὠκεανὸς ἀπέραντος ἐκτείνει,
σὰν τοῦ δικαίου ἀπαντοχὴ στοῦ τάφου ἐμπρὸς στὴ θύρα.

Στιγμὴ ὑπερκόσμια! Τὰ βουνά, τὸ πέλαο, ποὺ ἁπλωνόταν
ἀφροσπαρμένο, κι' ὁ ἄνεμος τριγύρω του σωπαίνει.
Ὁ γέροντας ἐκύτταζε τὸν ἥλιο ποὺ χανόταν
κι' ὁ ἥλιος πάλι ἐκύτταζε τὸ γέρο ποὺ πεθαίνει.

ΣΚΕΨΕΙΣ

— Τὸ κάλλος εἶνε τὸ πρῶτο δῶρο ποὺ δίνει ἡ φύσις στὴ γυναίκα καὶ τὸ πρῶτο ποὺ τῆς ἀφαιρεῖ.

Ἡ πρώτη λέξις τῶν γυναικῶν εἶνε τὸ «ποτέ». Ἡ τελευταία τὸ «πάντοτε».

ΤΕΡΑΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ

ΟΙ ΠΕΡΙΦΗΜΟΤΕΡΟΙ ΠΟΛΥΦΑΓΑΔΕΣ

Τὰ γεύματα τοῦ Ἐρισίχθονος. Ἄνθρωποι ποὺ ἔτρωγαν ὁλόκληρα βώδια! Ἀγλαΐα, ἡ πολυφαγοῦ! Ὁ καταπληκτικὸς πολυφαγᾶς τῆς Βυτεμβέργης. Γεῦμα ἀπὸ... ποντίκια καὶ δέρματα! Ὁ νέος ποὺ κατεβρόχθισε ἕνα σακκὶ κάρβουνα. Ὁ φύλαξ τοῦ θηριοτροφείου ποὺ ἔτρωγε τὰ ψόφια θηρία, κλπ.

Μεταξὺ τῶν πολυφαγάδων τῆς ἀρχαιότητος διασημότερος θεωρεῖται ὁ Μίλων ὁ Κροτωνιάτης, ὁ ὁποῖος μὲ μιὰ γροθιὰ σκότωσε ἕνα βῶδι καὶ τὤφαγε ὁλόκληρο σὲ μιὰ μέρα!...

Ὁ Ὀβίδιος ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἐρισίχθων κατεβρόχθιζε σὲ μιὰ ὥρα ἕνα γεῦμα τόσο πλούσιο, ὥστε γιὰ νὰ τὸ σερβίρουν ἐχρειάζοντο δεκαπέντε ὑπηρέτες. Ἐπίσης ὁ Θεαγένης, ἄλλος μεγάλος πολυφαγᾶς, ἔτρωγε σὲ κάθε γεῦμα του δυὸ ἀρνιά! Ὁ βασιλεὺς τῆς Λυδίας Ἀρτίδαμος κατεβρόχθιζε κάθε μέρα εἴκοσι ὀκάδες κρέατος μαζὺ μὲ ἄλλο τόσο ψωμί, κ' ἔπινε ἕντεκα μπουκάλες κρασί!...

Κατὰ τὴ μαρτυρία τοῦ Αἰλιανοῦ, ἡ Ἀγλαΐα, ἡ κόρη τοῦ τυράννου Μεγακλέους, σὲ κάθε δεῖπνο της ἔτρωγε τέσσερες ὀκάδες κρέατος μὲ ὀχτὼ ψωμιά, κ' ἔπινε ἕξη ὀκάδες κρασί!... Ἕνας ἀξιωματικὸς πάλι τοῦ αὐτοκράτορος Αὐρηλιανοῦ μποροῦσε νὰ φάγη, χωρὶς νὰ σταματήση διόλου, ἕνα ἐλάφι, ἕνα γουρουνόπουλο κ' ἕνα ἀρνὶ ψημένο. Ὕστερα ἀπὸ τὸ δεῖπνο αὐτό, ποὺ διαρκοῦσε δυὸ ὧρες κατ' ἀνάγκην, ἔπινε καὶ τριανταέξη μπουκάλες κρασί!...

Ἀλλὰ καὶ οἱ μετὰ Χριστὸν πολυφαγάδες τῶν νεωτέρων χρόνων δὲν διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τοὺς παλαιούς. Ὁ Σύριος ἀναφέρει ὅτι κάποιος χωρικὸς κατεβρόχθισε, ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος Μαξιμιλιανοῦ, ἕναν ταῦρο σφαγμένο καὶ δυὸ μεγάλα ἀρνιὰ ἄψητα!... Ἕνας ἄλλος περίφημος πολυφαγᾶς ἔφαγε μπροστὰ στὸ λαὸ τῆς πόλεως Βυτεμβέργης ἕνα ὁλόκληρο ἀρνὶ κι' ἀμέσως κατόπιν ἕνα γουρουνόπουλο καὶ δεκαπέντε κουνέλια, ὡς ἐπιδόρπιο δὲ μετὰ τὸ τέλος τοῦ γεύματος, ἔφαγε εἴκοσι ὀκάδες δαμάσκηνα μαζὺ μὲ τὰ κουκούτσια τους καὶ ἀρκετὲς ὀκάδες κεράσια. Ὁ ἴδιος, ἄλλη μιὰ φορά, ἔφαγε, σὲ διάστημα δυὸ ὡρῶν, ἑξῆντα μεγάλα ποντίκια, ἕξη γουρουνόπουλα καὶ ὁλόκληρο τὸ πισινὸ μέρος ἑνὸς γαϊδάρου. Τέλος, πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν τῶν θεατῶν, ἅρπαξε ἀπὸ κάποιον δερματοπώλη, ποὺ περιφερόταν ἐκεῖ, εἰκοσιένα δέρματα λαγῶν καὶ κουνελιῶν, τὰ ὁποῖα κατεβρόχθισε κι' αὐτά, τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο, χωρὶς νὰ τὰ μασσήση καθόλου!... Τὸ γεγονὸς αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ἀπίστευτο καὶ ἀδύνατο, εἶνε ἀληθέστατο, καθὼς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Ροδόλφου Βόχμερ, πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βυτεμβέργης στὰ 1757.

Ἐπίσης ὁ καθηγητὴς Χέλβιγκ γνώρισε ἕναν ὑγιέστατο γέροντα, ὁ ὁποῖος σὲ κάθε φαγητό του συνήθιζε νὰ τρώγη εἴκοσι ὀκάδες διαφόρων τροφῶν καὶ νὰ πίνη πέντε ὀκάδες κρασί.

Πολὺ περίεργη εἶνε καὶ ἡ περίπτωσις κάποιου νέου εἰκοσιπέντε ἐτῶν, ἀπὸ τὸ Πατάβιο, ὁ ὁποῖος, ἐπειδὴ δὲν εἶχε χορτάσει στὸ μαγειρεῖο, μπῆκε σὲ μιὰ ἀποθήκη, ρίχτηκε ἀπάνω σ' ἕναν ὀγκώδη σάκκο μὲ κάρβουνα καὶ τὸν κατεβρόχθισε σὰν νὰ ἦταν τὸ λαμπρότερο φαγητὸ τοῦ κόσμου!...

Στὸ Παρίσι ζοῦσε πρὸ ἐτῶν ἕνας νέος ὀνόματι Μπιζοῦ, ὁ ὁποῖος ἦταν φύλακας στὸ θηριοτροφεῖο. Αὐτός, γιὰ νὰ καταπαύση τὴν πεῖνα του, ἔτρωγε ὅ,τι ἔβρισκε μπροστά του χωρὶς νὰ κάνη καμμιὰ διάκρισι. Μιὰ φορὰ εἶχε ψοφήσει κάποιος ὡραῖος λέων τοῦ θηριοτροφείου, τὸν ὁποῖον οἱ ἐπιστάται ἔκρυψαν προσωρινὰ σὲ κάποιο μέρος γιὰ νὰ τὸν μπαλσαμώσουν. Ὅταν σὲ λίγο πῆγαν νὰ τὸν σηκώσουν ἀπ' ἐκεῖ, δὲν εὐρῆκαν παρὰ μόνο τὰ κόκκαλά του. Τὸ κρέας τὸ εἶχε καταβροχθίσει ὁ Μπιζοῦ, καθὼς ὡμολόγησε ὁ ἴδιος ἀργότερα. Ἄλλη μιὰ μέρα πάλι τὸν εἶδαν μέσα στὴν κοιλιὰ ἑνὸς πελωρίου ἐλέφαντος ποὺ εἶχε ψοφήσει τὴν προηγουμένη μέρα, νὰ τρώη τὰ ἐντόσθιά του!... Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸ τῶν ἐπιστατῶν, ὁ Μπιζοῦ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἔφαγε, σὲ διάστημα ἑπτὰ ὡρῶν 32 ὀκάδες σπλάχνα καὶ συκώτι!... Παρ' ὅλη ὅμως αὐτὴ τὴν τρομερὴ πολυφαγία, ὁ Μπιζοῦ δὲν αἰσθάνθηκε ποτὲ οὔτε τὴν παραμικρότερη ἀδιαθεσία. Ἡ χώνευσίς του ἐγίνετο τακτικώτατη καὶ ἡ ἀναπνοή του τὸ καλοκαίρι ἔβγαινε σὰν ἀχνός, ὅπως συμβαίνει μὲ τοὺς ἄλλους τὸν χειμῶνα. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔζησε ἑξῆντα χρόνια, χωρὶς ν' ἀρρωστήση ποτὲ στὸ διάστημα τῆς ζωῆς του. Μετὰ τὸ θάνατό του, οἱ γιατροὶ ἐξήτασαν ἀπὸ περιέργεια τὸ στομάχι του καὶ τὸ βρῆκαν ὑπερβολικὰ μεγάλο.

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Η ΤΙΜΩΡΙΑ

Καταθυμωμένη ἡ βασίλισσα ἔτρεξε στὸν παντοδύναμο βασιλῆ καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια τὸν ἱκέτευσε νὰ τιμωρήση μὲ τὸν σκληρότερο τρόπο ἕναν κατεργάρη ποὺ τόλμησε νὰ τὴν ἀπατήση.

— Φαντάσου, τοῦ εἶπε, αὐτὸς ὁ κακοῦργος μοῦ πούλησε ψεύτικες πέτρες γιὰ πολύτιμα κοσμήματα! Διέταξα καὶ τὸν ἔρριξαν στὴ φυλακή, ἀλλὰ τοῦ ὡρκίστηκα πὼς τὸ ἔγκλημά του αὐτὸ θὰ μοῦ τὸ πληρώση μὲ τὴ ζωή του. Θέλω νὰ τὸν σπαράξουν τὰ λιοντάρια!

— Ἂς μὴν ἀποφασίσουμε ἔτσι βιαστικά, τῆς εἶπε τότε ὁ βασιλῆς. Ἄφησε πρῶτα νὰ περάση ὁ θυμός σου. Γιατί, πῶς μπορεῖ θυμωμένος ἄνθρωπος νὰ δικάση δίκαια;

— Μὰ κι' ὁ Θεὸς ὁ ἴδιος θυμώνει καὶ σηκώνει τὴν τρικυμία στὴ θάλασσα...

— Ὤ, ὄχι! ἀποκρίθηκε ὁ βασιλῆς. Ὁ Θεὸς εἶνε πολυεύσπλαχνος καὶ δὲν θυμώνει ποτέ... Ἀγάπη μου, οἱ ἄνθρωποι πολὺ συχνὰ κρίνουν γιὰ τὸ Θεὸ ἀπὸ τὸν ἑαυτό τους...

Ἡ βασίλισσα τότε θύμωσε ἀκόμη περισσότερο καὶ εἶπε:

— Θέλω νὰ τιμωρηθῆ αὐτὸς ὁ κακοῦργος ὅπως τοῦ ἀξίζει... Πρέπει νὰ πληρώση τὸ ἔγκλημά του μὲ τὴ ζωή του...

— Ἂς γίνη ὅπως θέλεις, εἶπε τότε ὁ βασιλῆς.

Τὴν ἄλλη μέρα, σὰν ἔφτασε ἡ ὡρισμένη ὥρα, τύμπανα καὶ σάλπιγγες ἀνήγγειλαν στὸν κόσμο ὅτι στὸν ἱππόδρομο θὰ ριχνόταν ἕνας ἄνθρωπος στὰ θηρία. Ἡ βασίλισσα πρώτη πῆγε νὰ παρακολουθήση τὸ θέαμα μαζὺ μὲ τὴ λαμπρὴ ἀκολουθία της. Ἡ χαρά της ἦταν μεγάλη. Σὲ μιὰ ἐξερεθισμένη καρδιὰ ἡ ἐκδίκησις ἐπενεργεῖ σὰν καταπραϋντικὸ ποτό.

Οἱ θηριοδαμασταὶ ἄνοιξαν σὲ λίγο τὰ κλουβιά, ὅπου ἦσαν κλεισμένα τὰ ἄγρια θηρία. Ὁ κατάδικος βγῆκε σὲ λίγο στὴν πλατεία τοῦ ἀμφιθεάτρου καὶ στάθηκε, γιατὶ ἀπὸ τὸ φόβο του τὰ πόδια του ἔτρεμαν. Τὰ τύμπανα καὶ ἡ σάλπιγγες ξαναβρόντησαν.

Κ' ἔξαφνα, ἀντὶ λιονταριῶν, βγῆκε ἀπὸ τὰ κλουβιὰ ἕνα κάτασπρο ἀρνάκι, ποὺ ἔτρεξε μ' ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸν κατάδικο. Τὰ τύμπανα καὶ ἡ σάλπιγγες σώπασαν κι' ἀκούστηκαν γλυκοὶ ἦχοι ἅρπας. Τὸ ἀρνάκι γύρισε καὶ κύτταξε τὸν κατάδικο ποὺ ἔτρεμε καὶ τρίφτηκε στὰ πόδια του.

Ἡ βασίλισσα κύτταξε τότε δειλὰ τὸ βασιλῆ καὶ κοκκίνισε.

Κι' ὁ βασιλῆς τῆς εἶπε:

— Τὸ βλέμμα σου, ἀγαπητή μου, μοῦ δείχνει πῶς εἶσαι ἱκανοποιημένη μὲ τὴν τιμωρία. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ σὲ ἀπάτησε, σήμερα ἀπατήθηκε καὶ ὁ ἴδιος. Τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου σου μὲ εὐχαριστεῖ πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸ βασιλικὸ μανδύα, ποὺ σκεπάζει τοὺς ὤμους σου καὶ μοῦ εἶνε ἡ μεγαλείτερη ἀμοιβή. Βλέπω ὅτι φέρθηκα σύμφωνα μὲ τὶς ἐντολὲς τοῦ Ὑψίστου!

ΔΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΕΡΣΕΝ

ΤΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΡΟΥΧΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Ζοῦσε κάποτε ἕνας αὐτοκράτορας, ποὺ ἀγαποῦσε τόσο πολὺ τὰ ὡραῖα καινούργια ροῦχα, ὥστε ξόδευε ὅλα του τὰ χρήματα στὶς τουαλέττες του. Δὲν ἐνοιαζόταν οὔτε τὸ στρατό του νὰ ἐπιθεωρήση, οὔτε στὸ θέατρο νὰ πάη, οὔτε νὰ βγῆ περίπατο στὸ δάσος, ἂν δὲν εἶχε μιὰ καινούργια φορεσιὰ νὰ ἐπειδείξη. Σὲ κάθε ὥρα τῆς ἡμέρας ἄλλαζε κι' ἀπὸ ἕνα κοστοῦμι. Κι' ὅπως λένε γιὰ τοὺς ἄλλους βασιληάδες ὅτι βρίσκονται στὸ Συμβούλιο, ἔτσι γι' αὐτὸν ἔλεγαν : «Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης βρίσκεται στὸ δωμάτιο τῆς τουαλέττας του κι' ἀλλάζει ροῦχα !»

Ἡ πρωτεύουσα τοῦ αὐτοκράτορα ἦταν μιὰ μεγάλη πολιτεία καὶ πολλοὶ ξένοι ἔφταναν κάθε μέρα σ' αὐτή. Ἔτσι, ἕνα καλὸ πρωΐ, ἔφτασαν καὶ δυὸ ἔξυπνοι λωποδῦτες, οἱ ὁποῖοι παρουσιάστηκαν γιὰ ἀνυφαντάδες καὶ δήλωσαν ὅτι ἤξεραν νὰ ὑφαίνουν τὸ πιὸ θαυμάσιο ὕφασμα τοῦ κόσμου. Εἶπαν ὅτι ὄχι μόνο τὰ χρώματα καὶ τὰ σχέδια τοῦ ὑφάσματος αὐτοῦ θὰ ἦταν μιᾶς ἀσύγκριτης ὠμορφιᾶς, ἀλλὰ ὅτι καὶ τὰ ροῦχα ποὺ ραβόντουσαν μ' αὐτὸ θὰ ἔμεναν ἀόρατα σὲ κάθε ἄνθρωπο ἀνίκανο νὰ ἐκπληρώνη τὰ καθήκοντά του ἢ πιὸ βλάκα ἀπὸ ὅ,τι ἐπιτρέπεται νὰ εἶνε κανείς.

«Αὐτὰ θὰ εἶνε πολύτιμα ροῦχα ! σκέφτηκε ὁ αὐτοκράτορας. Ἂν τ' ἀποκτήσω, θὰ μπορῶ ν' ἀναγνωρίζω τοὺς ὑπηκόους μου ποὺ εἶνε ἀνίκανοι νὰ ἐκπληρώνουν τὰ καθήκοντά τους καὶ νὰ ξεχωρίζω τοὺς ἠλιθίους ἀπὸ τοὺς ἔξυπνους ἀνθρώπους. Ναί, πρέπει, μὲ κάθε θυσία, νὰ παραγγείλω νὰ μοῦ ὑφάνουν αὐτὸ τὸ ὕφασμα !...»

Καί, χωρὶς νὰ χάνη καιρό, ἔδωσε ἕνα μεγάλο χρηματικὸ ποσὸν στοὺς δυὸ λωποδῦτες, παρακαλῶντας τους ν' ἀρχίσουν ἀμέσως τὴ δουλειά.

Ἐκεῖνοι ἔστησαν πράγματι ὅλα τὰ σύνεργά τους κ' ἔκαναν πὼς ἐργάζονται, χωρὶς ὅμως νὰ ὑφαίνουν ἀπολύτως τίποτε στὶς μηχανές τους. Κι' ἀδιάκοπα ζητοῦσαν ἀπὸ τὸ βασιληᾶ μετάξι ἀπὸ τὸ πιὸ ψιλὸ καὶ χρυσάφι ἀπὸ τὸ πιὸ καθαρό, ποὺ τὰ ἔπαιρναν καὶ τὰ ἔχωναν μέσα στὰ σακκούλια τους, κάνοντας πάντοτε ὅτι δουλεύουν συνεχῶς ὡς τὰ μεσάνυχτα στοὺς ἄδειανούς τους ἀργαλειούς.

— Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ μάθω πῶς πάει ἡ δουλειά τους ! σκέφτηκε ἕνα πρωῒ ὁ αὐτοκράτορας. Γι' αὐτὸ θὰ στείλω στοὺς ἀνυφαντάδες τὸν καλό μου γέρο πρωθυπουργό. Αὐτὸς θὰ μπορέση νὰ δῆ καὶ νὰ ἐκτιμήση τὸ ὕφασμα καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον, γιατὶ εἶνε ἄνθρωπος μὲ πνεῦμα καὶ εὐσυνείδητος στὰ καθήκοντά του.

Ὁ καλὸς γέρο πρωθυπουργός, ὁ ὁποῖος ἦταν ἡ ἐντιμότης προσωποποιημένη, μπῆκε πράγματι μέσα στὸ μαγαζί, ὅπου οἱ δυὸ λωποδῦτες ἔκαναν πὼς δούλευαν μπρὸς στ' ἄδειανά τους σύνεργα.

— Θεέ μου ! σκέφτηκε, ἀνοίγοντας τόσα τὰ μάτια του. Δὲν βλέπω ἀπολύτως τίποτε !...

Μὰ φυλάχτηκε καὶ δὲν εἶπε οὔτε λέξι, γιὰ νὰ μὴν τὸν πάρουν ὡς ἠλίθιο ἢ ἀνίκανο.

Οἱ δυὸ λωποδῦτες τὸν προσκάλεσαν νὰ πλησιάση καὶ τὸν ρώτησαν πῶς εὕρισκε τὰ σχέδια καὶ τὰ χρώματα τοῦ ὑφάσματος. Τοῦ κάκου ὁ φτωχὸς γέρο πρωθυπουργὸς τέντωνε ὁλοένα τὰ μάτια του μπροστὰ στὸν ἀργαλειό. Δὲν ἔβλεπε τίποτε, γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο ὅτι δὲν ὑπῆρχε σ' αὐτὸν τίποτε.

«Μεγάλε Θεέ ! σκεφτόταν μὲ ἀγωνία. Εἶνε δυνατὸν νὰ εἶμαι ἠλίθιος ; Ποτέ μου δὲν θὰ τὸ πίστευα αὐτό, μὰ ἔτσι φαίνεται πὼς θὰ συμβαίνη, ἀφοῦ δὲν βλέπω τὸ ὕφασμα... Ὡστόσο πρέπει νὰ μὴν τὸ φανερώσω σὲ κανέναν αὐτό, καὶ νὰ πῶ ὅτι τὸ βλέπω...»

— Ἔ, λοιπόν, δὲν λέτε τίποτε; τὸν ρώτησε ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς ψευτοανυφαντάδες.

— Ὤ, μὰ εἶνε θεῖο τὸ ὕφασμά σας ! Πιὸ ὑπέροχο δὲν μποροῦσε νὰ γίνη, εἶπε ὁ πρωθυπουργὸς στερεώνοντας τὰ ματογυάλια του. Τί σχέδιο! Τί χρώματα!... Ἄ, ναί. θὰ πῶ στὸν αὐτοκράτορα ὅτι μοῦ ἄρεσε ἐξαιρετικά.

— Σᾶς εἴμαστε ὑποχρεωμένοι γι' αὐτό, τοῦ ἀπάντησαν οἱ ἀνυφαντάδες κ' ἔπειτα ἄρχισαν νὰ τοῦ ἀπαριθμοῦν ὅλα τὰ χρώματα τοῦ ὑφάσματος καὶ νὰ τοῦ ἐξηγοῦν τὰ σχέδιά του. Ὁ γέρο πρωθυπουργὸς εἶχε τεντώσει τ' αὐτιά του κι' ἄκουγε τὶς ἐξηγήσεις τους, γιὰ νὰ τὶς ἐπαναλάβη στὸν αὐτοκράτορα.

Ἔτσι καὶ ἔγινε πράγματι, κ' ἔτσι οἱ λωποδῦτες μπόρεσαν καὶ ζήτησαν ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα νέο ἀσῆμι, νέο μετάξι καὶ νέο χρυσάφι γιὰ τὸ ὕφασμά τους. Μά, ὅπως γίνηκε τὴν πρώτη φορά, τὰ ἔχωσαν ὅλα στὶς τσέπες τους κ' ἐξακολούθησαν νὰ δουλεύουν μ' ἄδειανὰ χέρια.

Ὁ αὐτοκράτορας ἔστειλε καὶ πάλι σὲ λίγες μέρες ἕναν ἄλλο ἀνώτατο ὑπάλληλό του, γιὰ νὰ δῆ πότε θὰ ἦταν ἕτοιμο τὸ ὕφασμα. Μὰ συνέβη καὶ μ' αὐτὸν ὅ,τι εἶχε συμβῆ μὲ τὸ γέρο πρωθυπουργό. Κύτταξε καὶ τέντωνε τὰ μάτια του, μὰ ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε τίποτε στοὺς ἄδειους ἀργαλειούς, δὲν μποροῦσε νὰ δῆ τίποτε.

— Δὲν εἶνε καλὸ τὸ ὕφασμα ; τὸν ρώτησαν οἱ δυὸ λωποδῦτες, δείχνοντάς του κ' ἐξηγῶντας του τὸ ἀνύπαρχτο σχέδιό του.

«Ὡστόσο, σκεφτόταν ὁ ὑπάλληλος, δὲν εἶμαι ἠλίθιος. Μήπως τάχα δὲν βρίσκομαι στὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς μου καὶ εἶμαι ἀνίκανος ὑπάλληλος; Δὲν ξέρω κ' ἐγὼ τί νὰ ὑποθέσω... Μὰ θὰ κάνω ὅτι βλέπω τὸ ὕφασμα, γιὰ νὰ μὴν τὸ ἀντιληφθῆ κανεὶς αὐτό».

Ἄρχισε λοιπὸν νὰ ἐπαινῆ τὸ ὕφασμα ποὺ δὲν ἔβλεπε καὶ νὰ ἐκθειάζη τὰ ὡραῖα του χρώματα καὶ τὸ περίφημο σχέδιό του.

— Εἶνε θεῖο!... εἶπε σὲ λίγη ὥρα, ὅταν παρουσιάστηκε στὸν αὐτοκράτορα.

Ἔτσι ὅλη ἡ πρωτεύουσα δὲν μιλοῦσε πειὰ παρὰ γιὰ τὸ μαγικὸ ὕφασμα.

Τέλος, ὁ αὐτοκράτορας θέλησε νὰ τὸ δῆ καὶ μόνος του. Ἀκολουθούμενος λοιπὸν ἀπὸ μεγάλη συνοδεία διαλεχτῶν ἀνθρώπων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦταν κι' ὁ πρωθυπουργὸς καὶ ὁ ἄλλος ὑπάλληλος, ἔφτασε στὸ μαγαζὶ τῶν δυὸ ἔξυπνων λωποδυτῶν, οἱ ὁποῖοι ἔκαναν πάντοτε πὼς δουλεύουν σὰν σκλάβοι, χωρὶς νὰ ἔχουν οὔτ' ἕνα νῆμα ἀπάνω στοὺς ἀργαλειούς των...

— Ἔ, λοιπόν, Μεγαλειότατε, τὸν ρώτησαν ὁ πρωθυπουργὸς καὶ ὁ ἄλλος ἀνώτατος ὑπάλληλος μόλις μπῆκαν μέσα, πῶς σᾶς φαίνεται ; Κυττᾶχτε τί χρώματα, τί σχέδια !...

Καὶ τοὺς ἔδειξαν τοὺς ἄδειους ἀργαλειούς, φανταζόμενοι ὅτι, χωρὶς ἄλλο, οἱ ἄλλοι θὰ ἔβλεπαν τὸ ὕφασμα.

— Ἄχ, Θεέ μου ! σκέφτηκε ὁ αὐτοκράτορας. Δὲν βλέπω ἀπολύτως τίποτε !... Αὐτὸ εἶνε τρομερό, καταπληκτικό !.. Εἶμαι λοιπὸν ἠλίθιος, ἀνίκανος νὰ κυβερνήσω τὴν αὐτοκρατορία μου ;... Αὐτὸ θὰ ἦταν ἡ μεγαλείτερη δυστυχία ποὺ μπορῶ νὰ πάθω!...

Ὡστόσο ἀπάντησε δυνατὰ στοὺς ὑπαλλήλους του :

— Ναί !... Ναί !... Εἶνε λαμπρό !

Καί, κουνῶντας τὸ κεφάλι του γεμάτος ἱκανοποίησι, κύτταξε τοὺς ἄδειανοὺς ἀργαλειούς, μὴ τολμῶντας νὰ πῆ ὅτι δὲν ἔβλεπε τίποτε. Μὰ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν, ἔκαναν κι' αὐτοὶ πὼς κύτταζαν, χωρὶς νὰ βλέπη κανείς τους ἀπολύτως τίποτε. Ἐν τούτοις, ἔλεγαν ὅλοι τους σὰν τὸν αὐτοκράτορα : «Ναί, ναί, εἶνε λαμπρό !...» Καὶ συμβούλεψαν ὅλοι τὸν αὐτοκράτορα νὰ φορέση τὸ λαμπρὸ αὐτὸ ὕφασμα στὴ μεγάλη τελετὴ ποὺ θὰ γινόταν σὲ λίγες μέρες.

— Εἶνε ὑπέροχο !... Εἶνε θεῖο !... Εἶνε θαυμάσιο !... ἄκουγες ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, καὶ ἡ ἱκανοποίησις ἦταν γενική.

Ὁ αὐτοκράτορας μάλιστα εὐαρεστήθηκε νὰ παρασημοφορήση μὲ τὸ ἴδιο του τὸ χέρι τοὺς δυὸ λωποδῦτες καὶ νὰ τοὺς δώση τὸν τίτλο τῶν «Ὑφαντῶν τῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς».

Ὅλη τὴ νύχτα τῆς παραμονῆς τῆς μεγάλης τελετῆς, οἱ δυὸ λωποδῦτες ἀγρύπνησαν κάνοντας πὼς δουλεύουν κάτω ἀπὸ τὸ φῶς δεκάξη μεγάλων λαμπάδων. Ὅλοι τους ἔβλεπαν πὼς εἶχαν ξεθεωθῆ στὴ δουλειὰ γιὰ νὰ τελειώσουν τὰ καινούργια ροῦχα τοῦ αὐτοκράτορος. Τέλος ἔκαναν πὼς βγάζουν τὸ ἀνύπαρκτο ὕφασμα ἀπὸ τοὺς ἀργαλειοὺς καὶ πὼς ἄρχισαν νὰ τὸ κόβουν μὲ μεγάλα ψαλίδια. Ἔπειτα τὸ ἔβαλαν σὲ μηχανὲς μὲ βελόνες χωρὶς κλωστή, κάνοντας πὼς τὸ ράβουν, καὶ σὲ λίγο εἶπαν πὼς τὰ ροῦχα ἦσαν ἕτοιμα.

Ὁ αὐτοκράτορας ἔφτασε τότε στὸ μαγαζί τους μὲ ὅλη του τὴν ἀκολουθία, καὶ οἱ δυὸ λωποδῦτες, ὑψώνοντας τὸ ἕνα τους χέρι στὸν ἀέρα σὰν νὰ κρατοῦσαν κάτι, εἶπαν : «Νὰ τὸ παντελόνι !... Νὰ τὸ σακκάκι !... Νὰ ὁ μανδύας !... Εἶνε τόσο ἀνάλαφρα ποὺ φαίνονται σὰν ἀραχνοΰφαντα κ' ὅποιος τὰ φοράει δὲν τὰ νοιώθει καθόλου στὸ κορμί του !... Εἶνε κι' αὐτὸ μιὰ ἀπ' τὶς μεγάλες τους ἰδιότητες...»

— Πράγματι, εἶπαν ὅλοι οἱ αὐλικοί, χωρὶς νὰ βλέπουν τίποτε, ἀφοῦ τίποτε δὲν ὑπῆρχε.

— Ἡ Μεγαλειότης σας θὰ εὐαρεστηθῆ νὰ γδυθῆ, εἶπαν οἱ λωποδῦτες, γιὰ νὰ τῆς δοκιμάσουμε τὰ καινούργια

ροῦχα μπροστὰ στὸ μεγάλο καθρέφτη.

Ὁ αὐτοκράτορας ἄφησε καὶ τὸν ἔγδυσαν, καὶ οἱ λωποδῦτες ἄρχισαν νὰ κάνουν πὼς τοῦ φοροῦν ἕνα - ἕνα τὰ καινούργια του ροῦχα.

— Θεέ μου ! Τί ὡραῖα ροῦχα ! Τί τέλειο κόψιμο ! ἔλεγαν ὅλοι οἱ αὐλικοί. Τί σχέδια ! Τί χρώματα ! Τί θεῖο κοστοῦμι !...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μπῆκε μέσα ὁ τελετάρχης τῶν ἀνακτόρων καὶ ἀνήγγειλε :

— Μεγαλειότατε, ἡ πομπὴ βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ σᾶς περιμένει !

— Καλά, εἶμαι ἕτοιμος, ἀπάντησε ὁ αὐτοκράτορας. Μοῦ φαίνεται πὼς δὲν εἶμαι πολὺ ἄσχημα ἔτσι.

Καὶ στράφηκε ἀκόμα μιὰ φορὰ πρὸς στὸν καθρέφτη γιὰ νὰ κάνη πὼς θαυμάζει τὴ λαμπρότητά του...

Τότε, οἱ μεγάλοι αὐλικοί, ποὺ ἔπρεπε νὰ κρατοῦν τὴν οὐρὰ τοῦ μανδύα του, προσποιήθηκαν πὼς πιάνουν κάτι ἀπὸ κάτω, καὶ κρατοῦσαν ἔπειτα τεντωμένα τὰ χέρια τους, σὰν νὰ βαστοῦσαν πραγματικὰ τὴν οὐρὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ μανδύα. Γιὰ κανένα λόγο στὸν κόσμο δὲν θἄθελαν ν' ἀφήσουν ν' ἀντιληφθοῦν οἱ ἄλλοι ὅτι δὲν ἔβλεπαν τίποτα.

Ὁ αὐτοκράτορας βγῆκε ἔξω καὶ ἄρχισε νὰ βαδίζη, καὶ ὅλος ὁ κόσμος, ὁ συγκεντρωμένος στοὺς δρόμους καὶ στὰ παράθυρα, φώναξε : «Θεέ μου ! Τί ὡραῖα ποὺ εἶνε τὰ καινούργια ροῦχα τοῦ αὐτοκράτορος ! Τί κόψιμο !... Τί ράψιμο !... Τί ὑπέροχη οὐρά !.. »

Κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ ὁμολογήση ὅτι δὲν ἔβλεπε τίποτε, γιατὶ αὐτὸ θὰ ἦταν σὰν νὰ διεκήρυττε τὸν ἑαυτό του βλάκα καὶ ἀνίκανο. Ἔτσι ποτὲ καινούργια τουαλέττα τοῦ αὐτοκράτορος δὲν σημείωσε τέτοια ἐπιτυχία.

Ἔξαφνα ὅμως ἕνα παιδάκι ποὺ στεκόταν μαζὺ μὲ τὸν πατέρα του, εἶπε :

— Μὰ ὁ αὐτοκράτορας δὲν φοράει καθόλου ροῦχα !

— Θεέ μου !... Ἀκούσατε τί εἶπε ἕνα ἀθῶο παιδί ; εἶπε τότε κι' ὁ πατέρας του.

Καὶ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ μικροῦ παιδιοῦ διαδόθηκε ἀμέσως σ' ὅλο τὸ πλῆθος.

— Δὲν φοράει καθόλου ροῦχα, ἔλεγαν ὅλοι. Ἕνα παιδάκι τὸ εἶπε ! Δὲν φοράει καθόλου ροῦχα !...

Κι' ἄξαφνα ὅλο τὸ πλῆθος σὰν μ' ἕνα στόμα φώναξε :

— Μὰ δὲν φοράει καθόλου ροῦχα !...

Ὁ αὐτοκράτορας, ἀκούγοντας αὐτὴ τὴν κραυγή, ἔννοιωσε μιὰ ἀνατριχίλα, γιατὶ τοῦ φάνηκε πὼς ὁ λαὸς εἶχε δίκηο, μὰ σκέφτηκε :

«Πρέπει ὥστόσο νὰ κρατήσω τὴν ἀξιοπρέπειά μου καὶ νὰ μὴν τὰ χάσω, ὥσπου νὰ τελειώση ἡ τελετή.»

Καὶ πῆρε ἕνα ὕφος πιὸ μεγαλοπρεπὲς ἀκόμα, ἐνῶ οἱ αὐλικοὶ ἐξακολουθοῦσαν νὰ κρατοῦν μὲ σεβασμὸ τὴν ἀνύπαρκτη οὐρὰ τοῦ ἐπίσης ἀνυπάρκτου αὐτοκρατορικοῦ μανδύα...

ΧΑΝΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΑΝΤΕΡΣΕΝ

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικ καὶ ἐφημερίδας, πρὸ 50ετίας. Γράψατέ μας : Περιοδικὸν «Οἰκογένεια». Λέκα 7, Ἀθήνας.

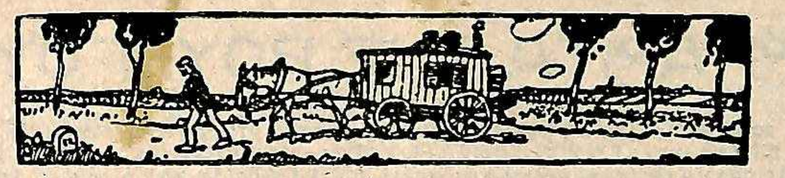

ΑΠ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Η ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ὁ περίπατος τοῦ Ἄγγλου βασιλέως στὸ παλαιὸ Λονδῖνο. Πῶς τοῦ ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος. Τὸ τεντωμένο σχοινί. Τὸ «Στρὰνδ» ποὺ διοικεῖται ὅπως καὶ κατὰ τὸν μεσαίωνα. Ὁ ἱεροκῆρυξ ποὺ ἐπιτίθεται ἐναντίον τῶν λεόντων. Τὸ λεοντάρι καὶ τὸ ἄγημα. Στὰ ὑπόγεια τοῦ Οὐεστμίνστερ. Ὁ σεβασμὸς πρὸς τοὺς γέρους, κλπ.

Μιὰ χώρα, στὴν ὁποία ἡ παληὲς παραδόσεις ἐξακολουθοῦν ἀκόμα καὶ σήμερα, μέσα στὴ γενικὴ μεταπολεμικὴ μεταβολὴ τῶν πάντων, νὰ παραμένουν σεβαστὲς ἀπὸ ὅλους, εἶνε ἡ Ἀγγλία.

Ἡ Ἀγγλικὲς παραδόσεις εἶνε πολὺ πρωτότυπες καὶ περίεργες καὶ θὰ σᾶς ἀναφέρουμε ἐδῶ μερικὲς ἀπ' αὐτές.

Ὅταν ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας βγαίνη περίπατο καὶ θέλει νὰ προχωρήση ὡς τὴν παλαιὰ πόλι τοῦ Λονδίνου, στὸ Στράνδ, ὅπως τὸ λένε, μόλις φτάση στὰ ὅριά της, βρίσκει τὸ δρόμο του φραγμένο ἀπὸ . . . ἕνα σχοινὶ τεντωμένο ἀπὸ τὸ ἕνα πεζοδρόμιο ὥς τὸ ἄλλο ! Κοντὰ στὸ σχοινὶ αὐτὸ βρίσκονται συγκεντρωμένοι ὁ λόρδος δήμαρχος τοῦ Λονδίνου καὶ οἱ σύμβουλοί του. Μόλις ὁ βασιλεὺς φανῆ, ἕνας ἀπὸ τοὺς συμβούλους φωνάζει :

— Τί ἐπιθυμεῖ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ; Τί ἔρχεται νὰ κάμη ἐδῶ;

Ἕνας ἀκόλουθος τοῦ βασιλέως ἀπαντᾶ ὅτι ὁ βασιλεὺς πηγαίνει νὰ ἐπισκεφθῆ τοὺς καλούς του ὑπηκόους. Τὸ σχοινὶ τότε κόβεται καὶ ὁ βασιλεὺς εἶνε ἐλεύθερος νὰ μπῆ στὴν παληὰ συνοικία, ποὺ διοικεῖται ἀκόμη, ὅπως τὸν παληὸ καιρό, ἀπὸ τοὺς προέδρους τῶν διαφόρων τοπικῶν ἐπαγγελματικῶν συντεχνιῶν.

Μιὰ ἄλλη παλαιὰ Ἀγγλικὴ παράδοσις εἶνε ἡ ἑξῆς :

Σὲ μιὰ Ἀγγλικὴ ἐκκλησία, ὡρισμένη μέρα τοῦ ἔτους, ἕνας ἱεροκῆρυξ ὁμιλεῖ ἐναντίον τῶν... λεονταριῶν ! Ἡ παράδοσις αὐτὴ ἔχει τὴν ἀρχή της ἀπὸ τὸν 12ο αἰῶνα, ὁπότε μερικοὶ ναῦτες ἑνὸς Ἀγγλικοῦ πολεμικοῦ ποὺ εἶχαν ἀποβιβασθῆ στὴν ξηρά, στὸ Λίβανο τῆς Ἀσίας, λίγο ἔλειψε νὰ κατασπαραχθοῦν ἀπὸ ἕνα μαινόμενο λιοντάρι, τὸ ὁποῖο, στὸ τέλος κατώρθωσαν νὰ τὸ σκοτώσουν. Τὸ πλήρωμα τοῦ καταδρομικοῦ τότε, εἰς ἀνάμνησιν τῆς διασώσεώς του αὐτῆς, ἄφησε ἕνα ποσὸν σὲ μιὰ ἐκκλησία τοῦ Λονδίνου, ὑπὸ τὸν ὅρον, κάθε χρόνο, τὴν ἐπέτειο τῆς συναντήσεώς του μὲ τὸ λιοντάρι, νὰ... καυτηριάζεται ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος τὸ ἄγριο αὐτὸ θηρίο !...

Θέλετε καὶ ἄλλη μιὰ πρωτότυπη παράδοσι ; Ἰδού :

Τὴν 5 Νοεμβρίου, κάθε χρόνο, μιὰ ἀντιπροσωπεία τῶν μελῶν τῶν δύο Βουλῶν κατεβαίνει στὰ ὑπόγεια τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Οὐεστμίνστερ καὶ ἐκεῖ ἐρευνᾶ σὲ κάθε γωνιά, κρατῶντας ἀναμμένα δαδιὰ στὰ χέρια. Τὸ ἔθιμο αὐτὸ ἔχει τὴν ἀρχή του στὸ ἑξῆς γεγονός : Τὴν 5 Νοεμβρίου 1605, ἕνας ἀναρχικὸς ὀνομαζόμενος Γκὼ Φώξ, εἶχε ἀναλάβει νὰ ἀνατινάξη στὸν ἀέρα τὸ Βουλευτήριο. Συνελήφθη ὅμως καὶ πέθανε στὰ βασανιστήρια. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἔχει νὰ κάμη... Κάθε χρόνο, οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ πρέπει νὰ ἐρευνήσουν καὶ νὰ πιστοποιήσουν ὅτι στὰ ὑπόγεια τοῦ Οὐεστμίνστερ δὲν ἔχουν τοποθετηθῆ βαρέλια μὲ μπαρούτι !... Οἱ καιροὶ βέβαια ἄλλαξαν καὶ κανεὶς σήμερα δὲν μπορεῖ να εἰσδύση στὰ ὑπόγεια τοῦ περιφήμου Ἀγγλικοῦ ἀνακτόρου. Τί τὰ θέλετε ὅμως ! Ἡ παράδοσις εἶνε ἰσχυροτέρα ἀπὸ τὴν πραγματικότητα !

Αὐτὸ φαίνεται κι' ἀπὸ κάτι ἀκόμη : Ἀπὸ τὴν τελετὴ τῆς στέψεως τοῦ Ἄγγλου μονάρχου, καθὼς κι' ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἀνακτορικὴ τελετή, ὅπου θαρρεῖ κανεὶς πὼς μεταφέρεται ξαφνικὰ ἀπὸ τὸν 20ὸ αἰῶνα στὸν αἰῶνα τῶν Στοῦαρτ ἢ τῶν Τυδώρ. Ἡ στολὲς τῶν ἀκολούθων, τῶν αὐλικῶν καὶ τῶν φρουρῶν τοῦ βασιλέως κατὰ τὶς τελετὲς αὐτὲς ἀντιπροσωπεύουν τὸν μεσαίωνα. Γι' αὐτό, μέσα στὸ δημοκρατικὸ πνεῦμα ποὺ πνέει παντοῦ σήμερα, οἱ Ἄγγλοι παραμένουν τόσο φανατικὰ πιστοὶ στὸν βασιλικὸ θεσμό τους. Γι' αὐτοὺς καὶ ἡ βασιλεία ἀποτελεῖ παράδοσι !...

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΑ ΠΕΡΙΦΗΜΟΤΕΡΑ ΩΡΟΛΟΓΙΑ

Τὸ πρῶτο ρολόγι ἐφευρέθη κατὰ τὸν 10ον αἰῶνα ὑπὸ τοῦ Πάπα Γιλβέρτου, πολλοὶ δὲ ἐπεχείρησαν ἀργότερα νὰ τὸ τελειοποιήσουν. Καὶ αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος Ε΄, ὅταν ἐγκατέλειψε τὴ διοίκησι τοῦ κράτους καὶ κατέφυγε στὴ μονὴ τοῦ Σαὶν Ζύστ, ἠσχολεῖτο ἀποκλειστικῶς μὲ τὴν κατασκευὴ ὡρολογίων. Τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα ρολόγια ἔδειχναν τὶς ἡμέρες, τὶς ἑβδομάδες, τὴν δεκάτη πέμπτη τοῦ μηνός, τὴν ἀνατολὴ καὶ τὴ δύσι τοῦ ἡλίου κλπ. Ἕνα ἀπὸ τὰ περιφημότερα ρολόγια τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἦταν καὶ τὸ ρολόγι τοῦ Σούντ, στὴ Σουηδία, τὸ ὁποῖο ἐσήμαινε κατὰ ἕναν πολὺ περίεργο τρόπο. Κάθε ἑξῆντα λεπτὰ δηλαδὴ ἔβγαιναν μέσα ἀπὸ τὸ ρολόγι δυὸ ἱππεῖς, ὡρμοῦσαν ὁ ἕνας ἀπάνω στὸν ἄλλο καὶ ἀντήλλασσαν ἀκριβῶς τόσες κονταριές, ὅσες ὧρες ἔπρεπε νὰ σημάνουν. Ἀργότερα ὁ Ἐρρῖκος Β΄ παράγγειλε καὶ τοῦ κατεσκεύασαν γιὰ τὸ ἀνάκτορό του ἕνα ρολόγι, ἀπὸ τὸ ὁποῖο κάθε ἑξῆντα λεπτὰ ἔβγαινε ἕνα ἐλάφι. Τὸ ἐλάφι αὐτὸ τὸ κυνηγοῦσαν δυὸ σκυλλιά, ἐσήμαινε δὲ τὶς ὧρες χτυπῶντας τὸ ἕνα του πόδι.

Τὸ περιφημότερο ὅμως ρολόγι τοῦ μεσαίωνος εἶνε τὸ τῆς Μητροπόλεως τοῦ Στρασβούργου, τοῦ ὁποίου ἡ κατασκευὴ ἄρχισε στὰ 1352 καὶ τελείωσε στὰ 1840. Κατὰ τὸ μακρὸν αὐτὸ διάστημα ἐπεσκευάσθη μόνον τρεῖς φορές. Τὸ ρολόγι αὐτὸ ἔχει ἕναν ἀρκετὰ περίπλοκο μηχανισμό. Τὰ τέταρτα τῆς ὥρας τὰ χτυπάει ἕνα παιδάκι, τὶς μισὲς ὧρες ἕνας ἱππότης μὲ τὸ ἀκόντιό του, τὰ τρία τέταρτα ἕνας πολεμιστὴς μὲ τὸ ξίφος του καὶ τὸ τελευταῖο τέταρτο, τὴν ὥρα δηλαδή, ἕνας γέρος μὲ τὸ μπαστοῦνι του. Ὅταν σημαίνη μεσημέρι, παρουσιάζονται οἱ δώδεκα ἀπόστολοι καὶ περνοῦν μπρὸς ἀπὸ τὸ Χριστό, ποὺ στέκει στὴν κορυφὴ τοῦ ρολογιοῦ καὶ κάμνει τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἕνας πετεινὸς ποὺ βρίσκεται στὸ ὑψηλότερο μέρος τοῦ καμπαναριοῦ, κουνάει τὰ φτερά του, τεντώνει τὸ λαιμό του καὶ φωνάζει τρεῖς φορές : Κικιρίκου !...

Τὰ ἐκκρεμῆ ποὺ παίζουν μουσικὰ κομμάτια εἰσήχθησαν περὶ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος. Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, στὰ 1747, ἐδώρησε στὴ σύζυγό του ἕνα ἐκκρεμὲς ποὺ ἔπαιζε δεκατρεῖς σκοπούς. Τότε ἐπίσης ἄρχισαν νὰ κατασκευάζωνται καὶ ρολόγια, τὰ ὁποῖα μποροῦσαν νὰ δουλεύουν ἐπὶ πολλὰ ἔτη χωρὶς νὰ κουρντισθοῦν ἐντωμεταξύ.

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Ὁ σκελετὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖται ἀπὸ 198 ὀστᾶ, μικρὰ καὶ μεγάλα. Ἡ σπονδυλικὴ στήλη ἔχει 24 ὀστᾶ, τὸ κρανίο 8, τὸ πρόσωπο 14, ἡ πλευρὲς καὶ τὸ στέρνο 25, τὰ ἄνω ἄκρα 64 καὶ τὰ κάτω ἄκρα 60.

Ἄνθρωπος μετρίου ὕψους μπορεῖ νὰ βλέπη ἀπὸ ἕνα ὁμαλὸ ἐπίπεδο σὲ ἀπόστασι 5 χιλιομέτρων καὶ ἀπὸ ὕψος τριῶν χιλιάδων μέτρων σὲ ἀπόστασι 212 χιλιομέτρων.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

Η ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΡΓΟΥΝΔΙΑΣ

Ἡ δολοφονία τοῦ Ρολάνδου καὶ τοῦ Ρενώ. Ἡ ἀναγγελία τοῦ ἐγκλήματος στὶς πριγκήπισσες. Ὁ φόβος τους. Ἡ Μαργαρίτα βασίλισσα. Λουδοβῖκος ὁ Ὀξύθυμος. Οἱ δυὸ φύλακες τῆς βασιλίσσης. Ἕνας παράξενος ἔρως. Ὅπου ἡ Ζιλβέρτη τρελλαίνεται ἀπὸ ἔρωτα. Ἡ πριγκήπισσες πικάρονται. Πειράγματα, σαρκασμοὶ καὶ ἀπειλές. Ἡ Ζιλβέρτη καὶ ἡ κυρίες της. Τὰ λόγια τῆς βασιλίσσης, κλπ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Προτοῦ ὅμως ὁ δυστυχὴς Ρενὼ προφτάση νὰ ἀμυνθῆ, ἕνα χέρι σιδερένιο τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ λαιμὸ καί, σφίγγοντάς τον δυνατά, τὸν ἀνάγκασε νὰ σταθῆ ἀκίνητος.

Ὁ Ρολάνδος ἔτρεξε ἀμέσως εἰς βοήθειαν τοῦ συντρόφου του. Ὁ Φουρτούνας ὅμως εἶχε καὶ σ' αὐτὸν τὸ νοῦ του καί, χωρὶς νὰ ἐλευθερώση τὸν Ρενώ, τοῦ κατέφερε μιὰ τρομερὴ γροθιὰ ποὺ τὸν ἔρριξε κάτω ἀναίσθητο. Ἔπειτα ἔσφιξε μὲ ὅλη τὴ δύναμί του τὸ λαιμὸ τοῦ Ρενὼ καὶ τὸν ἔπνιξε! Τὸ ἴδιο ἔκανε κατόπιν καὶ στὸ φίλο του.

**

Ἡ τρεῖς πριγκήπισσες, ὡστόσο, δὲν ἀντελήφθησαν τίποτε ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴ δραματικὴ σκηνή.

Γι' αὐτὸ τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν ἡ Ζιλβέρτη τοὺς διηγήθηκε τὰ διατρέξαντα, ἔγιναν καὶ ἡ τρεῖς χλωμὲς σὰν πτώματα. Ὄχι βέβαια ἀπὸ θλίψη ἢ ἀπὸ τύψεις γιὰ τὸ **θάνατο τῶν δυὸ** δυστυχισμένων νέων, ἀλλὰ ἀπὸ ταπεινὸ φόβο γιὰ τὸν ἑαυτό τους. Ὅ,τι εἶχαν μαντεύσει οἱ δυὸ αὐτοὶ νέοι, μποροῦσαν ἐξαίρετα νὰ τὸ μαντεύσουν καὶ ἄλλοι... Ὁ φόβος τους αὐτὸς τὶς ἔκαμε νὰ μείνουν φρόνιμες γιὰ λίγον καιρό.

Μετὰ ἕνα μῆνα ὅμως ἡ τρεῖς ἀδελφές, βρίσκοντας πὼς ἦταν ἠλίθιο νὰ στερηθοῦν τῶν ἀπολαύσεών των λόγῳ ἑνὸς τόσον ἀσημάντου γεγονότος, ξανάρχισαν τὴν παληά τους ζωή.

Κι' ὁ πύργος τοῦ Βιτρὺ ξανᾶδε πάλι μέρες — ἢ μᾶλλον νύχτες — δόξης...

**

Μετὰ λίγον καιρὸ ὅμως πέθανε ὁ γηραιὸς βασιλεὺς Φίλιππος ὁ 4ος καὶ τὸν διεδέχθη στὸ θρόνο τῆς Γαλλίας ὁ Λουδοβῖκος 10ος. Ἡ Μαργαρίτα τῆς Βουργουνδίας, ποὺ κατὰ συνέπειαν γίνηκε κι' αὐτὴ βασίλισσα, ἀπεφάσισε πειὰ νὰ ρίξη λίγο νερὸ στὸ κρασί της. Μιὰ βασίλισσα ποὺ δὲν θέλει νὰ χάση τὸ στέμμα της, πρέπει νὰ εἶνε λίγο σοβαρή, τί διάβολο!...

Θέλοντας καὶ μὴ τότε, ἡ ἀδελφές της ἀναγκάστηκαν νὰ τὴν μιμηθοῦν. Τὰ κλειδιὰ τοῦ πύργου τοῦ Βιτρὺ ἐπεστράφησαν στὸν φύλακά του καὶ ἡ διασκεδάσεις ποὺ ἐλάμβαναν χωραν σ' αὐτόν, ἔπαυσαν.

Ὁ Λουδοβῖκος διεδέχθη τὸν πατέρα του τὴν 29 Νοεμβρίου τοῦ 1314.

Οἱ ἱστορικοὶ τῆς ἐποχῆς του τὸν χαρακτηρίζουν ὡς βασιλέα βίαιο, ὀξύθυμο — ἐξ οὗ καὶ τὸ παρατσοῦκλι του — καὶ τελείως ἀνίκανο νὰ διευθύνη ἕνα κράτος. Μονάχα ὁ πόλεμος τοῦ ἄρεσε. Γι' αὐτὸ δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἐκστρατεύη ἐναντίον τῶν γειτόνων του καὶ νὰ λείπη συνεχῶς ἀπὸ τὸ παλάτι του.

Μόλις ἐστέφθη βασιλεύς, ἐκήρυξε τὸν πόλεμο, στὰ καλὰ καθούμενα, ἐναντίον τῶν Φλαμανδῶν καί, παίρνοντας μαζύ του καὶ τοὺς δυὸ ἀδελφοὺς του, ἔφυγε γιὰ τὸ μέτωπο.

Πρὶν φύγη ὅμως, ἀνέθεσε τὴ φύλαξι τῆς βασιλίσσης σὲ δυὸ ἐμπίστους του ἀξιωματικούς, τοὺς ὁποίους ἐπίτηδες ἀπέσπασε ἀπὸ τὸ ἐπιτελεῖο του, τοὺς ἀδελφοὺς Φίλιππο καὶ Γωτιέρο ντ' Ὠλναί.

Ὁ Φίλιππος ἦταν ἕνας ψηλὸς κ' εὐγενικὸς ἱππότης, τριάντα περίπου ἐτῶν, ὡραῖος καὶ μὲ γοητευτικώτατους τρόπους. Ὁ Γωτιέρος, ἀντιθέτως, ἦταν ἕνας νέος μόλις εἰκοσιὲξ ἐτῶν, λεπτοφυής, ξανθὸς καὶ χαριτωμένος.

Ὁ Γωτιέρος, ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα ποὺ ἀνέλαβε ὑπηρεσία στὸ παλάτι, ἐρωτεύθηκε... ποιά νομίζετε; Τὴν Ζιλβέρτη ντὲ Μορφονταίν!

Ἡ Ζιλβέρτη δὲν ἦταν βέβαια οὔτε νέα, οὔτε ὡραία. Ὁ νεαρὸς ἱππότης ὅμως, ποὺ ἀγαποῦσε πολὺ τὰ χρήματα,

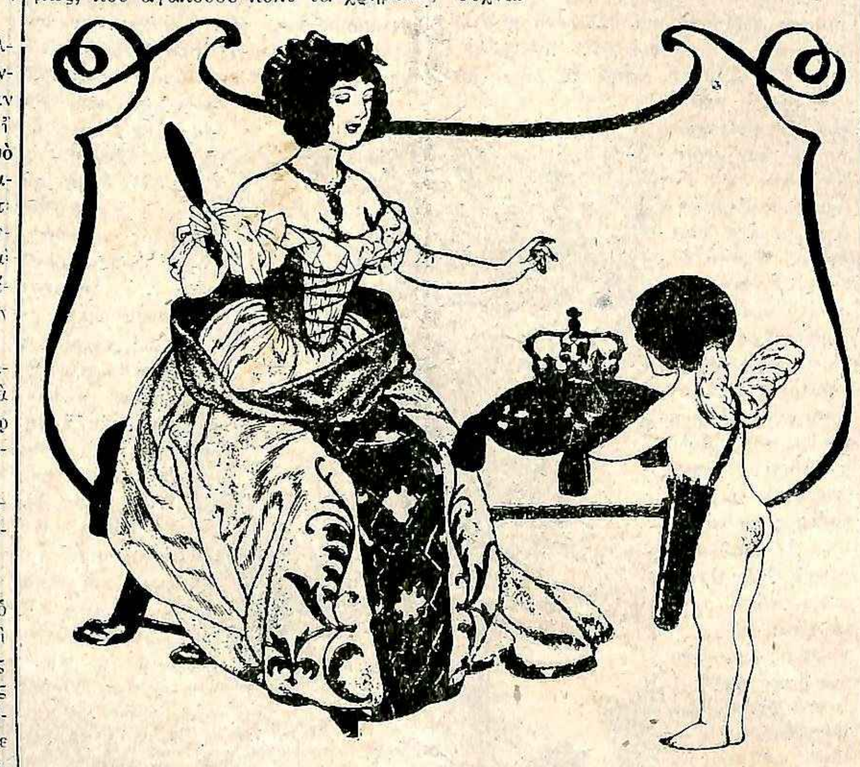

ἤξερε ὅτι ἡ Ζιλβέρτη εἶχε γερὸ κομπόδεμα καὶ γι' αὐτὸ ἔσπευσε νὰ τὴν ἐρωτευθῆ!...

Ἡ Ζιλβέρτη, φυσικά, δὲν τὸ ἀντελήφθη αὐτό. Ὑπέθεσε ὅτι ὁ νέος τὴν εἶχε ἐρωτευθῆ γιὰ τὴν ἀνύπαρκτη ὠμορφιά της. Καί, καθὼς ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ τῆς ἐτύχαινε μιὰ παρομοία περιπέτεια, ἐρωτεύθηκε κι' αὐτὴ τὸ ὤμορφο παλληκάρι μὲ πραγματικὸ πάθος.

Ἔτσι ὁ Γωτιέρος, σιγὰ-σιγά, ἄρχισε νὰ... βάζη χέρι στὸ κομπόδεμα τῆς φίλης του.

Δὲν πρέπει νὰ κατακρίνετε γι' αὐτὸ τὸν νέο. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη — καὶ μέχρι τοῦ Λουδοβίκου 14ου ἀκόμη — δὲν ἐθεωρεῖτο **διόλου** ἀναξιοπρεπὲς τὸ νὰ δέχεται ἕνας **ἄνδρας** χρήματα ἀπὸ τὴ φίλη του. Οἱ **περισσότεροι** καὶ οἱ λαμπρότεροι εὐγενεῖς συνετηροῦντο τότε ἀπὸ τὶς φιλενάδες τους. Σήμερα βέβαια ἐπικρατοῦν ἄλλες ἀντιλήψεις. Ἄλλοι καιροί, βλέπετε, ἄλλα ἤθη...

**

Τὸ αἴσθημα ποὺ ἔννοιωθε ἡ Ζιλβέρτη γιὰ τὸν Γωτιέρο ἦταν ἕνα παράφορο πάθος, πραγματικὴ φρενῖτις. Δὲν συλλογιζόταν παρὰ αὐτόν, δὲν ἔβλεπε παρὰ αὐτόν, δὲν ζοῦσε παρὰ γι' αὐτόν! Θὰ τοῦ ἔδινε εὐχαρίστως καὶ τὸ αἷμα της ἀκόμη, ἀρκεῖ νὰ τῆς τὸ ζητοῦσε. Ἐνδύματα, ἄλογα, πανοπλίες, τὸ πᾶν τοῦ προσέφερε, θυσιάζοντας ὅλες της τὶς οἰκονομίες, τὶς ὁποῖες ὡστόσο εἴδαμε μὲ τί ἐξευτελισμοὺς καὶ μὲ τί ἀγωνίες εἶχε μαζέψει.

— Θὰ ἤθελα νὰ ἤμουν βασίλισσα, γιὰ νὰ σ' ἔκαμα βασιλέα! τοῦ ἔλεγε συχνά.

Ἡ Ζιλβέρτη δὲν κρατοῦσε κρυφὸ τὸ σύνδεσμό της μὲ τὸν Γωτιέρο. Κάθε ἄλλο μάλιστα. Μιὰ γεροντοκόρη αἰσθάνεται πάντοτε περηφάνεια νὰ ἐπιδεικνύη τὸ φίλο της, ὅταν αὐτὸς εἶνε νέος καὶ ὡραῖος.

Ἡ μόνες, στὶς ὁποῖες δὲν ἀνέφερε τίποτε γιὰ τὸ αἴσθημά της ἦσαν ἡ τρεῖς πριγκήπισσες. Ὄχι ἀπὸ φόβο μὴ τυχὸν θελήσουν νὰ τῆς πάρουν τὸ φίλο της — τέτοια τρομερὴ ἰδέα οὔτε κὰν περνοῦσε ἀπὸ τὸ κεφάλι της — ἀλλὰ ἀπὸ ἕνα εἶδος ντροπῆς... Θεωροῦσε ὡς μιὰ βεβήλωσι νὰ ἐκθέση τὸν μοναδικὸ ἔρωτα τῆς ζωῆς της στὶς τρεῖς διεφθαρμένες αὐτὲς γυναῖκες...

Αὐτὲς ὅμως εἶχαν πικαριστῆ πολὺ ἀπὸ τὴ μυστικότητα ποὺ τηροῦσε ἀπέναντί τους. Καί, ἕνα βράδυ, ποὺ εὑρίσκοντο ὅλες συναθροισμένες στὸ ἰδιαίτερο σαλόνι τῆς βασιλίσσης, ἡ Μαργαρίτα εἶπε ξαφνικὰ στὴ Ζιλβέρτη:

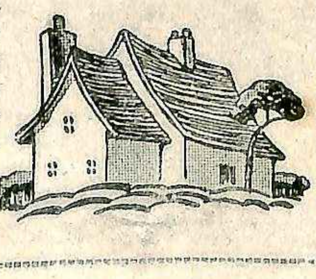

— Δὲν μοῦ λές, ἀγαπητή μου, τὸ ξέρεις πὼς ἄλλαξες πολὺ ἀπὸ τότε ποὺ εἶσαι ἐρωτευμένη;... Δὲν εἶσαι πειὰ εὐχάριστη ὅπως ἤσουν πρίν. Οὔτε μιλᾶς!... Οὔτε γελᾶς!...

— Ἀλήθεια, εἶπε καὶ ἡ Μπλάνς, ὁ ἔρως ἔχει ἀλλάξει κάπως τὴ Ζιλβέρτη... Κι' ὄχι πρὸς τὸ καλύτερο, δυστυχῶς γι' αὐτήν!...

— Ὅλη τὴν εὐθυμία της τὴν δίνει στὸν Γωτιέρο ντ' Ὠλναί, πρόσθεσε καὶ ἡ Ἰωάννα, κ' ἔτσι δὲν τῆς περισσεύει διόλου γιὰ νὰ δώση καὶ στοὺς ἄλλους...

Ἡ Ζιλβέρτη, ἀκούγοντας ξαφνικὰ αὐτὴ τὴν ἐπίθεσι, κοκκίνισε καὶ ἐψέλλισε μερικὰ ἀκατάληπτα λόγια.

— Ἔλα τώρα, τῆς εἶπε ἡ Μαργαρίτα, μὴ θυμώνης! Ἀστειευόμεθα. Εἶνε φυσικώτατο αὐτὸ ποὺ σοῦ συμβαίνει, ἐφ' ὅσον ἀγαπᾶς γιὰ πρώτη φορά... Γιατὶ εἶνε ἡ πρώτη σου ἀγάπη αὐτή, δὲν εἶν' ἔτσι;...

— Ναί... Εἶνε ἡ πρώτη καὶ θὰ εἶνε καὶ ἡ τελευταία! ἀπάντησε ἡ Ζιλβέρτη.

— Ἔστω! εἶπε τότε στὴ Ζιλβέρτη ἡ Μαργαρίτα, παίρνοντας σοβαρὸ ὕφος, ἐσὺ θὰ παραμείνης, βέβαια, πάντοτε πιστὴ στὸ φίλο σου. Αὐτὸς ὅμως;... Ποῦ ξέρεις ἐὰν δὲν σὲ ἀπατήση;

— Ἐὰν ποτὲ μὲ ἀπατοῦσε, ἀπάντησε ἡ Ζιλβέρτη, θὰ πέθαινα!

Ἡ τρεῖς ἀδελφὲς ἔσκασαν στὰ γέλια.

— Ἔρως «μέχρι τάφου»... εἶπε κοροϊδευτικὰ ἡ Ἰωάννα. Αὐτό, μάλιστα! Εἶνε ἕνα αἴσθημα σοβαρὸ καὶ βαθύ...

— Καὶ τραγικό! πρόσθεσε ἡ Μπλάνς.

— Πιθανὸν νὰ εἶμαι γελοία, εἶπε τότε ἡ Ζιλβέρτη μ' ἕναν ἐλαφρὰ εἰρωνικὸ τόνο στὴ φωνή της, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε ὅμως, κυρίες μου, νὰ σᾶς πῶ κ' ἐγὼ ὅτι, πάντως, δὲν εἶσθε σεῖς ἡ ἁρμόδιες νὰ κρίνετε τὸ γελοῖον τοῦ αἰσθήματός μου, σεῖς ποὺ...

— Ἐμεῖς ποὺ δὲν θεωροῦμε τὸν ἔρωτα παρὰ ὡς ἕνα μέσον διασκεδάσεως! Αὐτὸ δὲν θέλεις νὰ πῆς; συμπλήρωσε ἡ Μαργαρίτα. Ἔχεις δίκηο, ἀγαπητή μου. Ἀγάπα, λοιπόν, ὅποιον καὶ ὅπως θέλεις... Δὲν θὰ σ' ἐμποδίσουμε βέβαια ἐμεῖς... Γιὰ τὸ συμφέρον σου ὅμως μόνο θὰ σοῦ συνιστοῦσα ν' ἀκούσης τὴ συμβουλὴ ποὺ θὰ σοῦ δώσω: περιώρισε λίγο τὶς γενναιοδωρίες σου πρὸς τὸ φίλο σου. Ὅλος ὁ κόσμος ἐκπλήσσεται μὲ τὴν ξαφνικὴ πολυτέλειά του, τῆς ὁποίας ἄλλωστε δὲν κρατεῖ μυστικὴ τὴν πηγή. Χθὲς ἀκόμη, ὁ κόμης ντὲ Ναμμαρτὲν μοῦ λεγε γελῶντας: «Τὸ πλέον προσοδοφόρον ἐπάγγελμα, Μεγαλειοτάτη, εἶνε τὸ τῶν ἀκολούθων σας, φαίνεται! Ἡ δεσποινίδες τῆς τιμῆς σας, δὲν ἀρκοῦνται, σὰν ὅλες τὶς γυναῖκες, ν' ἀποκαλοῦν μόνον τοὺς φίλους των «χρυσό μου!» ἀλλὰ τούς... χρυσώνουν καὶ στὴν πραγματικότητα!...»

— Τὸ χρυσάφι ποὺ δίνω στὸν φίλο μου, τὸ κέρδισα... τὸ κέρδισα μὲ τοὺς κόπους μου... Ἡ Μεγαλειότης σας, καθὼς καὶ ἡ ἀδελφές σας, δὲν θὰ ἔχουν καμμιὰ ἀντίρρησι σ' αὐτό, ὑποθέτω...

(Ἀκολουθεῖ)

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΔΟΛΦΟΥ ΓΙΑΚΟΒΑΤΣΙ

ΜΙΑ ΘΛΙΒΕΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ὁ δικηγόρος Ρενάτο Γκίζι κ' ἡ δεσποινὶς Λιβία Ἀδάνι, διδασκάλισσα τῆς Γαλλικῆς, γνωρίστηκαν γιὰ πρώτη φορὰ ἕνα Σαββατόβραδο, σὲ μιὰ μουσικὴ ἑσπερίδα, στὸ σπίτι τοῦ συνταγματάρχου Ρεγάλδι.

Ἡ Λιβία Ἀδάνι ἦταν ὀρφανή. Ὁ πατέρας της εἶχε σκοτωθῆ στὸν πόλεμο κ' ἡ μητέρα της εἶχε πεθάνει ὅταν τὴ γεννοῦσε. Κατοικοῦσε σ' ἕνα φτωχικὸ σπιτάκι μὲ μιὰ γρηὰ θεία της καὶ ζοῦσε ἀπὸ τὶς παραδόσεις κι' ἀπὸ τὴ μικρὴ σύνταξι τοῦ πατέρα της. Δὲν εἶχε περάσει ἀκόμη τὰ εἰκοσιοχτώ, μὰ ἔδειχνε ἀκόμη μικρότερη, γιατὶ τὸ ἀνάστημά της ἦταν μᾶλλον κοντό. Τὰ χέρια ὅμως καὶ τὰ πόδια της ξεχώριζαν γιὰ τὴν εὐγραμμία καὶ τὴν κομψότητά τους. Τὰ μάτια της, ποὺ ἦσαν βαθυγάλανα καὶ σκιάζονταν ἀπὸ κατάμαυρα φρύδια, ἔκαναν πιὸ χτυπητὴ τὴ λευκότητα τοῦ προσώπου της. Εἶχε μαλλιὰ ξανθὰ καὶ μακρυά, στόμα μικρὸ καὶ τριανταφυλλένιο. Πολὺ σπάνια χαμογελοῦσε καὶ φαινόταν διαρκῶς συλλογισμένη, σὰν νὰ τὴν ἀπασχολοῦσε πάντοτε κάποια ὀδυνηρὴ σκέψις. Ὅταν ἄκουγε τοὺς ἄλλους νὰ μιλοῦν γιὰ ἔρωτα, τὰ μάτια της γινόντουσαν ἔξαφνα πιὸ φλογερά, ἡ ὄψη της ἄλλαζε κ' ἡ φωνή της ἔπαιρνε ἕναν ἄγριο σχεδὸν τόνο. Μισοῦσε τοὺς ἄνδρες γιατί, καθὼς ἔλεγε, ἦσαν ἄπιστοι καὶ ἐγωϊσταὶ καὶ βασάνιζαν τὶς γυναῖκες.

Ὁ Ρενάτο Γκίζι, πάλι, ὁ δικηγόρος, ἦταν τριανταπέντε περίπου χρονῶν, ὡραῖος, μελαχροινός, μὲ μεγάλη περιουσία καὶ μὲ λαμπρὸ μέλλον. Ἡ ζωὴ διατηροῦσε γι' αὐτὸν ὅλα τὰ θέλγητρά της γιατὶ δὲν εἶχε ἀγαπήσει ἀκόμα πραγματικὰ καμμιὰ γυναῖκα.

Ὁ Ρενάτο καὶ ἡ Λιβία εἶχαν κ' οἱ δυὸ τοὺς ἴδιους πόθους, τὶς ἴδιες ἰδέες, καὶ βρεθῆκαν ἐρωτευμένοι χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν. Ὁ δικηγόρος, ἀπὸ τὴν πρώτη βραδυὰ ποὺ τὴν εἶδε, ἄρχισε νὰ πηγαίνη τακτικώτερα στὸ σπίτι τοῦ Ρεγάλδι, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴ Λιβία διδασκάλισσα τῶν Γαλλικῶν στὰ παιδιά του, κ' ἔτσι βρῆκε τὸν καιρὸ νὰ τὴν γνωρίση βαθύτερα καὶ νὰ ἐκτιμήση τὸ χαρακτῆρα της. Στὴν ἀρχὴ τῆς ἐδάνεισε μερικὰ βιβλία του κι' ἀργότερα τὴν ἐπεσκέφθη καὶ στὸ σπίτι της, κατόπιν σχετικῆς προσκλήσεως τῆς θείας της.

Ἀπὸ τότε ὁ Ρενάτο, κάθε τόσο, τὸ βράδυα, ἐπισκεπτόταν τὶς δυὸ γυναῖκες, κ' ἐνῶ ἐκεῖνες ἔπλεκαν ἐργόχειρα, αὐτὸς τοὺς διάβαζε παληὲς ὤμορφες ἱστορίες μὲ τὴν ἠχηρὴ καὶ μελωδικὴ φωνή του. Ὅταν ἡ ἀνάγνωσις ἔφτανε σὲ κανένα σημεῖο μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον, ἡ νέα διέκοπτε, χωρὶς νὰ τὸ θέλη, τὴν ἐργασία της καὶ στεκόταν ἀκίνητη, παρακολουθῶντας μὲ τὴ φαντασία της τὶς περιπέτειες τῶν διαφόρων ἡρώων. Κι' ἂν ἄξαφνα ὁ δικηγόρος σταματοῦσε τὸ διάβασμα γιὰ νὰ τὴν κυττάξη, ἐκείνη χαμήλωνε ἀμέσως τὰ μάτια της καὶ τὸν παρακαλοῦσε μὲ τὸ γλυκό, λυπημένο χαμόγελό της νὰ ἐξακολουθήση.

Ἔτσι πέρασαν τέσσερες μῆνες.

Μιὰ βραδυὰ ὁ δικηγόρος πῆγε στὸ σπίτι τῆς φίλης του νωρίτερα ἀπ' ὅ,τι συνήθιζε, νευρικὸς καὶ ταραγμένος. Ἡ θεία ἔτυχε νὰ μὴ βρίσκεται ἐκεῖ τὴν ὥρα αὐτή, κ' ἡ Λιβία τοῦ εἶπε νὰ καθήση καὶ νὰ τῆς διαβάση τίποτε, ὅπως πάντα. Ὁ νέος πῆρε τὸ βιβλίο, ἀλλά, μόλις τὸ ἄνοιξε, τὸ ἄφησε νὰ πέση ἀπὸ τὰ χέρια του καί, πλησιάζοντας τὴ νέα, τῆς ψιθύρισε στ' αὐτὶ σιγά, ἐνῶ ἡ φλογισμένη του ἀναπνοὴ ἄγγιζε τὸ πρόσωπό της:

— Σ' ἀγαπῶ, Λιβία, σ' ἀγαπῶ!...

Ἐκείνη σηκώθηκε ἀμέσως κατάχλωμη, καὶ θέλησε νὰ φύγη, ὁ Ρενάτο ὅμως τὴν ἐκράτησε μὲ μιὰ ἱκετευτική του ματιὰ κι' ἐξακολούθησε:

Ἡ Λιβία ἔσφιξε δυνατὰ τὸ μπράτσο τοῦ συζύγου της, καί...

— Σ' ἀγαπῶ, ναί, σ' ἀγαπῶ! Τώρα ποὺ μᾶς ἀκούει μονάχα ὁ Θεός, μπορῶ ἐπὶ τέλους νὰ σοῦ φανερώσω τὸν ἔρωτα ποὺ μοῦ καίει τὴν καρδιά μου τόσον καιρό! Γιὰ ἕνα σου φιλὶ εἶμαι ἕτοιμος νὰ θυσιάσω τὰ πάντα! Ὤ, Λιβία, σ' ἐξορκίζω στὴ μνήμη τῶν γονέων σου, πές μου μιὰ λέξι ποὺ νὰ μὲ ἀπαλλάξη ἀπ' αὐτὸ τὸ βασανιστήριο, πές μου ἂν πρέπη νὰ ἐλπίζω, ἂν πρέπει νὰ περιμένω...

Τὰ λόγια του αὐτὰ προκάλεσαν μεγάλη ταραχὴ στὴν κόρη, τῆς ὁποίας τὸ στῆθος ἄρχισε ν' ἀνεβοκατεβαίνη κ' ἡ καρδιά της νὰ πάλλη δυνατά. Μιὰ ἀνατριχίλα πέρασε ἀπὸ τὸ κορμί της, ἔσκυψε τὸ κεφάλι της κ' εἶπε μονάχα μιὰ λέξι:

— Ρενάτο!...

Ἐκεῖνος τὴν εὐχαρίστησε μ' ἕνα χαμόγελο κ' ἦταν ἕτοιμος νὰ ἐξακολουθήση τὴν ἐξομολόγησί του. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὅμως ἡ Λιβία πετάχτηκε ὀλόρθη, τὸν κύτταξε στὸ πρόσωπο, ἔφερε τὸ χέρι στὰ μάτια της, σὰν νἄθελε νὰ διώξη κάποια κρυφὴ ἐλπίδα ἀπὸ μπροστά της καὶ φώναξε:

— Ποτέ, ποτὲ δὲν θὰ γίνω γυναίκα σας... Δὲν θέλω... Δὲν μπορῶ... Λησμονῆστε με... Δὲν σᾶς ἀγαπῶ...

Ἀλλὰ ἡ ἔκφρασι τοῦ προσώπου της, καθὼς ἔλεγε τὰ λόγια αὐτά, ἔδειχνε μιὰ τρομερὴ ἀγωνία ποὺ μὲ δυσκολία προσπαθοῦσε νὰ τὴν κρύψη. Μέσα της αἰσθανόταν τὴν ἐπιθυμία νὰ ριχτῆ στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ δικηγόρου, διψῶντας γιὰ φιλιὰ καὶ γιὰ ἀγάπη.

Ὁ Ρενάτο, μόλις ἄκουσε αὐτὴ τὴν ἀπρόοπτη ἀπάντησι, ἐχλώμιασε, χαιρέτησε μηχανικὰ κ' ἔφυγε.

Πέρασε δυὸ μέρες βυθισμένος σὲ ἀπερίγραπτη θλίψη. Τὸ πρωῒ τῆς τρίτης ἡμέρας ὁ ὑπηρέτης του ἔφερε ἕνα γράμμα.

Τὸ ἄνοιξε ἀμέσως, τὸ διάβασε σὲ μιὰ στιγμή, τὸ τσαλάκωσε νευρικὰ μέσα στὰ χέρια του καὶ σωριάστηκε ἔπειτα στὸ κρεββάτι κλαίοντας σὰν μικρὸ παιδί...

Τὸ γράμμα αὐτὸ προερχόταν ἀπ' τὴ Λιβία, ἡ ὁποία τοῦ ἐξηγοῦσε τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους εἶχε ἀπορρίψει τὴν πρότασί του. Εἶχε ἐμπιστοσύνη, τοῦ ἔγραφε, στὴν τιμιότητά του καὶ γι' αὐτὸ ἀποφάσιζε νὰ τοῦ φανερώση τὸ μεγαλείτερο μυστικὸ τῆς ζωῆς της. Ὅταν ἦταν δεκαέξη χρονῶν, τυφλωμένη ἀπ' τὸν ἔρωτα ποὺ τῆς εἶχε ἐμπνεύσει κάποιος νέος ζωγράφος, γείτονάς της, δὲν μπόρεσε ν' ἀντιστιαθῆ καὶ μιὰ βραδυὰ εἶχε γίνει δική του...

Τελειώνοντας τὸ γράμμα της τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὴ συγχωρήση καὶ νὰ μὴ ζητήση νὰ τὴν ξαναδῆ. Τοῦ ὡμολογοῦσε ὅμως, ὡστόσο, ὅτι θὰ τὸν ἀγαποῦσε σ' ὅλη τὴ ζωή της σὰν ἀδελφὸ καὶ θὰ παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ τοῦ δώση γυναῖκα ἀξία του.

Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως ὁ Ρενάτο, ποὺ εἶχε συνέλθει κάπως ἀπὸ τὴν ταραχὴ τῆς ἀποκαλύψεως αὐτῆς, πῆγε καὶ στὸ σπίτι τῆς Λιβίας ὅπου ἔμεινε δυὸ ὁλόκληρες ὧρες.

Τί εἶπαν σ' αὐτὸ τὸ διάστημα; Κανένας δὲν τὸ ἔμαθε... Τὸ βέβαιο εἶνε ὅτι τὴν ἀκόλουθη Κυριακὴ τὸ βράδυ, στὸ σπίτι τοῦ συνταγματάρχου Ρεγάλδι, δὲν μιλοῦσαν παρὰ γιὰ τοὺς προσεχεῖς γάμους τοῦ δικηγόρου Γκίζι καὶ τῆς δεσποινίδος Ἀδάνι.

Ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς μῆνες ὁ Ρενάτο κ' ἡ Λιβία ἀναχωροῦσαν μὲ τὸ σιδηρόδρομο γιὰ τὴν Ἑλβετία. Ἦσαν εὔθυμοι καὶ ξένοιαστοι σὰν παιδιὰ στὴν περίοδο τῶν διακοπῶν. Μόλις κατέβηκαν στὸ σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τῆς Πίζας, εἶδαν νὰ περνάη ἀπὸ μπρός τους ἕνας νέος ξανθός, ποὺ εἶχε στὸ στόμα του ἀναμμένο τσιγάρο καὶ βαστοῦσε στὰ χέρια του ἕνα μικρὸ κιβώτιο. Καθὼς περνοῦσε, κύτταξε τὸ ζευγάρι τῶν νεονύμφων προσεκτικὰ καὶ μ' ἕναν τρόπο περίεργο. Ἡ Λιβία ἔσφιξε δυνατὰ τὸ μπράτσο τοῦ συζύγου της κ' ἐπρόφερε ἕνα ὄνομα, ποὺ μόλις τὸ ἄκουσε ὁ Ρενάτο μιὰ βαθειὰ ρυτίδα αὐλάκωσε τὸ μέτωπό του.

Ὡστόσο ἐξακολούθησαν τὸ δρόμο τους, φαινομενικὰ ἥσυχοι καὶ ξαναγύρισαν στὸ βαγόνι τους.

Κ' ἔξαφνα, ἐνῶ ἡ ἁμαξοστοιχία σφύριζε ἀναχώρησι, ἀκούστηκαν δυὸ ἐκπυρσοκροτήσεις, μιὰ κραυγὴ σπαραχτικὴ καὶ τίποτε ἄλλο.

Στὸ σταθμὸ τοῦ Μιλάνου ὁ ὑπάλληλος τῶν εἰσιτηρίων, ἀνοίγοντας τὴν πόρτα ἑνὸς βαγονίου τῆς πρώτης θέσεως, βρέθηκε μπροστὰ σ' ἕνα φρικιαστικὸ θέαμα. Μιὰ νέα γυναῖκα ἦταν ξαπλωμένη κάτω μὲ τὰ μάτια ὀλάνοιχτα ἀπὸ τὴ φρίκη καὶ μὲ μιὰ πληγὴ στὸ στῆθος, καὶ δίπλα της ψυχορραγοῦσε ἕνας νέος ποὺ εἶχε τὸ κρανίο ἀνοιγμένο κ' ἔσφιγγε ἀκόμα στὸ χέρι του ἕνα πιστόλι...

Ἦσαν ὁ Ρενάτο καὶ ἡ Λιβία!

Ο ΤΥΠΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΟΔΕΥΕΙ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Τὸ βιβλίο στὴν Ἀμερικὴ εἶνε τόσο διαδεδομένο, ὅσο σὲ κανένα ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου. Σ' ὅλες τὶς πόλεις καὶ τὶς κωμοπόλεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὑπάρχουν πλουσιώτατες βιβλιοθῆκες ποὺ δανείζουν βιβλία, χωρὶς καμμιὰ ἐγγύησι. Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ βιβλιοθῆκες... πλανόδιες! Ἡ βιβλιοθῆκες αὐτὲς βρίσκονται φορτωμένες σὲ αὐτοκίνητα, ποὺ περιέρχονται καὶ τὰ πιὸ μικρά, τὰ πιὸ ἀπόκεντρα χωριουδάκια, στοὺς κατοίκους τῶν ὁποίων οἱ ὑπάλληλοι ποὺ τὶς διευθύνουν, δανείζουν ὅ,τι δήποτε βιβλίο ζητήσουν!...

Ἀπὸ τὸ 1920 ὡς τὸ 1925 στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες εἶχαν τυπωθῆ βιβλία ἀξίας 806.887.417 δολλαρίων, δηλαδὴ περίπου 60 δισεκατομ. δραχμῶν.

Ἐφέτος, μέχρι τοῦ τέλους Ἰουλίου, ἐτυπώθησαν βιβλία ἀξίας 423.893.344 δολλαρίων (45 δισεκατομμυρίων δραχμῶν), ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 79 ἑκατομμύρια δολλάρια ἐδαπανήθησαν γιὰ σχολικὰ βιβλία 30 ἑκατομ., γιὰ μυθιστορήματα 15 ἑκατομ., γιὰ παιδικὰ βιβλία καὶ 8,800,000 γιὰ θεατρικὰ ἔργα.

ΓΑΛΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΚΟΡΝΤΑΙ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΝΤΙΖΗΛΟΥ

Μέσα σ' ἕνα ἀρωματισμένο σαλόνι καμμιὰ δεκαριὰ κύριοι καθόντουσαν γύρω ἀπὸ μιὰ γυναίκα ποὺ ἦταν ξαπλωμένη μὲ νωχέλεια ἐπάνω σ' ἕνα ὁλομέταξο ντιβάνι. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ δὲν ἦταν ἄλλη ἀπὸ τὴν περίφημη ἀοιδὸ Μαρίνα, καὶ οἱ νέοι ποὺ τὴν περιστοίχιζαν ἀνῆκαν στὶς πιὸ ἀριστοκρατικὲς οἰκογένειες τῆς Βενετίας.

— Αὐτὰ τὰ λουλούδια εἶνε πολὺ νωπὰ ἀκόμα, εἶπε ὁ κόμης Πόζι, δείχνοντας ἕνα στεφάνι ποὺ βρισκόταν ἀνάμεσα σ' ἄλλα στεφάνια μαραμένα.

— Μοῦ τὄρριξαν χθὲς τὸ βράδυ ὅταν βγῆκα στὴ σκηνή, εἶπε ἡ Μαρίνα.

— Θὰ μαραθῆ ὅμως κι' αὐτὸ ὥς τ' βράδυ, ὅπως μαράθηκαν καὶ τ' ἄλλα, παρετήρησε κουνῶντας τὸ κεφάλι του ὁ ἀββᾶς Φαρνέττι, ὁ ὁποῖος αὐτοσχεδίαζε κάποτε καὶ στίχους.

— Καὶ τί μ' αὐτό; εἶπε δυνατὰ ὁ κόμης Πόζι. Ἡ ὡραία Μαρίνα μας ἔχει ἕνα ἄνθος ποὺ ποτὲ δὲν μαραίνεται, τὸ θαυμασμὸ ὁλόκληρης τῆς Βενετίας...

Οἱ παριστάμενοι ἐχειροκρότησαν καὶ ἡ ἀοιδὸς εὐχαρίστησε τὸν κόμητα μὲ ἕνα πικραμένο χαμόγελο γιὰ τὸ κομπλιμέντο του.

— Ἡ ἀλήθεια ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶνε κάπως διαφορετική, εἶπε τότε ἡ Μαρίνα. Ἐδῶ καὶ τρεῖς μῆνες ἡ Βενετία, ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη ὥς τὴν ἄλλη, μὲ λάτρευε. Ὅταν τὸ πρωῒ οἱ κάτοικοι ἔβλεπαν τὸ ὄνομά μου στὶς διαφημίσεις τοῦ θεάτρου, κατελαμβάνοντο ἀπὸ μιὰ ἀπερίγραπτη χαρά, ὅταν τὸ βράδυ ἔβγαινα στὴ σκηνή, ὁλόκληρη ἡ αἴθουσα ἐσείετο ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα. Κάθε φορὰ ποὺ τελείωνα τὸ τραγοῦδι μου, ἡ ψυχή μου μεθοῦσε ἀπὸ τὶς ἐπευφημίες τοῦ πλήθους. Τώρα ὅμως ἔλειψε ὅλος ἐκεῖνος ὁ πρῶτος ἐνθουσιασμός...

— Ἔχετε δίκηο, εἶπε ὁ κόμης Πόζι. Γιὰ νὰ ποῦμε ὅμως τὴν ἀλήθεια, ἡ ἀντίζηλός σας, ἡ Μπελλίνα, εἶνε πολὺ ὡραία καὶ τραγουδάει θαυμάσια.

— Τότε λοιπόν, τὸν διέκοψε ζωηρὰ ἡ Μαρίνα μὲ πεῖσμα, γιατὶ δὲν πήγατε ἀπόψε νὰ τὴν χειροκροτήσετε στὸ θέατρο; Ἀναμφιβόλως θελήσατε νὰ μοῦ κρατήσετε συντροφιά, ἀπὸ οἶκτο σὲ μιὰ ξεπεσμένη μεγαλειότητα. Ὤ! τὴν μισῶ αὐτὴ τὴ γυναίκα! Τὴν μισῶ μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς μου, ὅπως ξέρουν νὰ μισοῦν μόνο ἡ Ἰταλίδες! Πόσες φορὲς δὲν πέρασαν ἀπαίσιες ἐγκληματικὲς σκέψεις ἀπ' τὸ μυαλό μου, τὴν ὥρα ποὺ τὸ θέατρο ἀντηχοῦσε ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα τῶν θαυμαστῶν της! Ὅταν ἤμουν δεκαεφτὰ χρονῶν, κύριοι, χτύπησα μὲ μαχαῖρι κάποιαν ἄλλη γυναίκα ποὺ ἤθελε νὰ μοῦ πάρη τὸ φίλο μου. Τώρα εἶμαι εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν καὶ ἡ δόξα τῆς Μπελλίνας μὲ κάνει τρελλὴ ἀπ τὴ ζήλεια!...

— Μὰ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξάπτεσθε, ἀγαπητή μου, τῆς εἶπε ἥσυχα ὁ κόμης Πόζι, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔχετε γύρω σας ἀπόψε τόσους λάτρεις τοῦ ταλέντου καὶ τῆς ὀμορφιᾶς σας.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, φίλοι μου, ἀποκρίθηκε ἡ Μαρίνα, ποὺ ἐθυσιάσατε τὴ βραδυά σας χάριν τῆς ἡμικρανίας μου. Μεθαύριο ὅμως θὰ πᾶτε κ' ἐσεῖς μὲ τὸ μέρος τῆς Μπελλίνας καὶ θὰ σᾶς χάσω...

— Ὤ, μὴν τὸ λέτε αὐτό! Ἐμεῖς ἐσᾶς ἐκτιμοῦμε καὶ δὲν ὑπάρχει φόβος ν' ἀλλάξουμε γρήγορα γνώμη. Ἄλλωστε, μὴ λησμονῆτε πὼς εἶστε ἡ φίλη τοῦ δουκὸς Ἀκουαβίτα, τοῦ ἐνδόξου ἄρχοντος τῆς Βενετίας, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα εἶνε φημισμένο σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη...

— Ὁ Ἀκουαβίτα, ἀγαπητοί μου, μὲ ἀγαποῦσε κι' αὐτὸς ὅταν μ' ἀγαποῦσαν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, ἢ μᾶλλον μ' ἀγαποῦσε ἀκριβῶς γι' αὐτὸ τὸ λόγο. Τώρα ὅμως ποὺ ἐλαττώθηκε ἡ φήμη μου καὶ θριαμβεύει ἡ Μπελλίνα, στράφηκε κι' αὐτὸς πρὸς τὴν ἀντίζηλό μου, μαζὺ μὲ τόσους ἄλλους. Ἐδῶ καὶ μιὰ βδομάδα τοῦ ἔκαμα αὐστηρὲς παρατηρήσεις, γι' αὐτὸ ἀπὸ τότε δὲν τὸν ξαναεῖδα στὰ μάτια μου. Βρίσκεται, φαίνεται, κοντὰ στὴ Μπελλίνα....

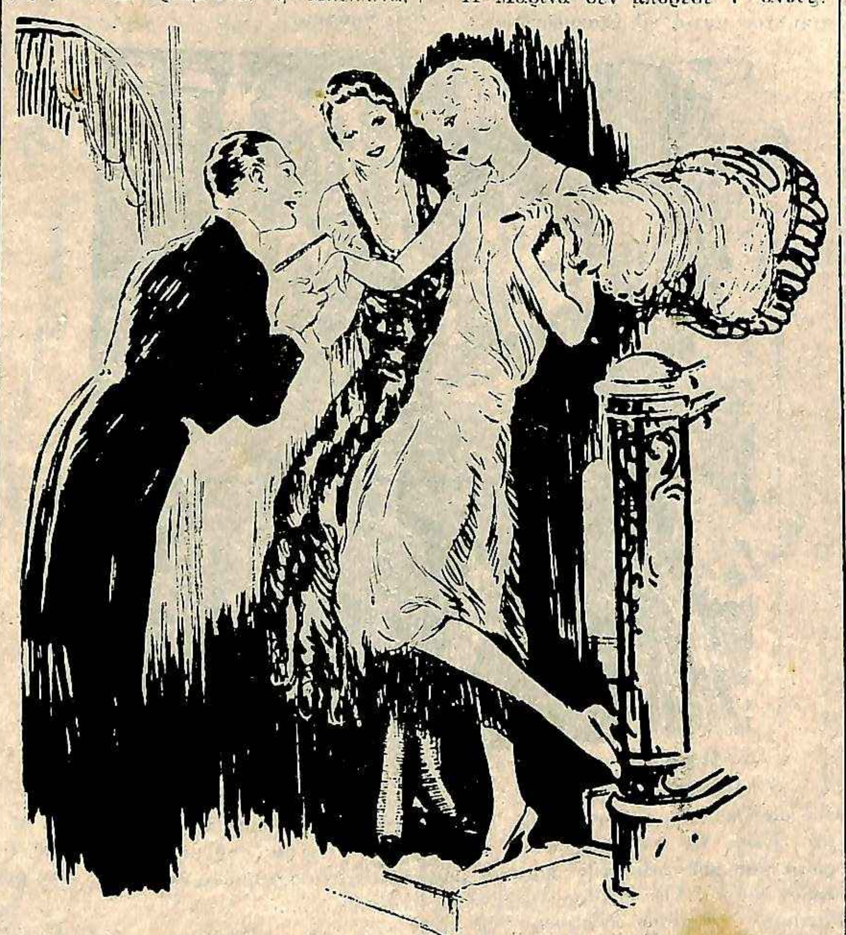

Ἡ Μαρίνα τοὺς ἐχαιρέτησε ὅλους γελαστή...

Τὸ πρόσωπο τῆς Μαρίνας σκοτείνιασε μὲ μιᾶς κι' ἀπὸ τὰ ὡραῖα μαῦρα μάτια της στάλαξαν δυὸ δάκρυα.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ μπῆκε στὴν αἴθουσα ὁ κ. Ρουλεμάν, ἕνας Γερμανὸς εὐγενής, ἀρκετὰ γνωστὸς στοὺς ἀριστοκρατικοὺς κύκλους τῆς Βενετίας.

— Ἔρχεσθε ἀπ' τὸ θέατρο; τὸν ρώτησε ἡ Μαρίνα μὲ μιὰ αἰφνιδία λάμψι στὸ βλέμμα της.

— Μάλιστα.

— Ὁ θρίαμβός της ἦταν πλήρης;

— Ἀφάνταστος. Στὸ τέλος τῆς παραστάσεως τὴν ἔβγαλαν στὴ σκηνή.

— Ἐμένα μόνο μιὰ φορὰ μοῦ ἔκαναν αὐτὴ τὴν τιμή...

— Ἔπειτα τὴν συνώδεψε τὸ πλῆθος ὥς τὸ σπίτι της, ὅπου ἔπαιξε καὶ μουσική.

— Σὲ μένα καμμιὰ φορὰ δὲν ἔγινε αὐτό.

— Πῆγα κ' ἐγὼ στὸ σπίτι της, συνέχισε ὁ κ. Ρουλεμάν, ὅπου, φεύγοντας, ἄφησα τὸν δοῦκα Ἀκουαβίτα...

Ἡ Μαρίνα δὲν μπόρεσε ν' ἀνθέξη περισσότερο στὴ δοκιμασία κ' ἔπεσε λιπόθυμη.

**

Τὴν ἄλλη μέρα, μέσα σ' ἕνα σαλόνι μὲ πολυτελῆ διακόσμησι, καθόνταν μπρὸς σ' ἕνα τραπέζι δυὸ ἄνδρες καὶ μιὰ γυναῖκα. Ἦταν ἡ ἀοιδὸς Μπελλίνα μαζὺ μὲ τὸν δοῦκα Ἀκουαβίτα καὶ τὸν κ. Ρουλεμάν. Ὁ τελευταῖος εἶχε πῆ στοὺς δυὸ ἄλλους πὼς εἶχε μιλήσει σχετικὰ στὴ Μαρίνα καὶ εἶχε κατορθώσει νὰ τῆς ἀποσπάση τὴν ὑπόσχεσι ὅτι θὰ πήγαινε κεῖνο τὸ βράδυ νὰ γευματίση μαζὺ μὲ τὴν ἀντίζηλό της καὶ τοὺς κοινοὺς φίλους των, γιὰ νὰ συμφιλιωθῆ μαζύ της.

Σὲ λίγο, πράγματι, ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ μπῆκε μέσα ἡ Μαρίνα, ἡ ὁποία περιμενόταν μὲ τόση ἀνυπομονησία.

Τοὺς ἐχαιρέτησε ὅλους γελαστὴ καὶ προχώρησε στὸ τραπέζι λέγοντας:

— Ἀκουαβίτα, ξέρω γιὰ ποιὸ λόγο μὲ προσκάλεσες ἐδῶ. Ἔχεις τὴν ἐπιθυμία νὰ συμφιλιωθοῦμε μαζὺ μὲ τὴν Μπελλίνα, κ' εἶμαι σύμφωνη σ' αὐτό. Καταλαβαίνω πὼς ὁ φθόνος καὶ ἡ ἀντιζηλία δὲν μποροῦν παρὰ νὰ μᾶς ἐκθέσουν στὰ μάτια τοῦ κοινοῦ, ἐνῶ ἡ ἀλληλοεκτίμησις θὰ εἶχε καλὰ ἀποτελέσματα καὶ γιὰ τὶς δυό μας...

— Πολὺ ὡραῖα, Μαρίνα, τῆς ἀπάντησε ὁ δούξ. Ἡ καλωσύνη σου μὲ συγκινεῖ καὶ νὰ εἶσαι βεβαία πὼς θὰ σὲ συγχαίρω εἰλικρινῶς γι' αὐτὸ μαζὺ μὲ ὅλη τὴ Βενετία.

Καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ γεύματος ἡ δυὸ γυναῖκες ἦσαν ὁμιλητικώτατες καὶ προσπαθοῦσαν νὰ ὑπερβάλη ἡ μιὰ τὴν ἄλλη στὰ φιλοφρονήματα. Τὴν ἄλλη μέρα ἐπρόκειτο νὰ παιχθῆ στὸ θέατρο ὁ «Κουρεὺς τῆς Σεβίλλης» καὶ νὰ τραγουδήση ἡ Μπελλίνα τὸ κομμάτι τῆς Ροζίνας. Ἡ Μαρίνα δέχτηκε νὰ παρευρεθῆ στὴν παράστασι καὶ μάλιστα ὑποσχέθηκε στὴν ἀντίζηλό της νὰ τῆς ρίξη ἕνα στεφάνι ποὺ θὰ ξεχώριζε ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα, καθὼς εἶπε. Ἡ Μπελλίνα, συγκινημένη ἀπ τὴν ἀνέλπιστη αὐτὴ καλοσύνη, τὴν ἀγκάλιασε καὶ τὴν φίλησε, κλαίγοντας ἀπὸ χαρά.

Τὸ ἄλλο βράδυ ἡ αἴθουσα τοῦ θεάτρου ἦταν ἀσφυκτικὰ γεμάτη. Ἡ εἴδησις τῆς συμφιλιώσεως τῶν δύο καλλιτέχνιδων εἶχε διαδοθῆ σ' ὅλη τὴν πόλι κι' ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Βενετίας εἶχαν τρέξει οἱ θαυμασταὶ τῆς Μαρίνας καὶ τῆς Μπελλίνας γιὰ νὰ χειροκροτήσουν ἑνωμένοι τὶς δυὸ ὀνομαστὲς γυναῖκες.

Ἡ Μαρίνα καθόταν σ' ἕνα θεωρεῖο τῆς δευτέρας σειρᾶς καὶ παρακολουθοῦσε μὲ ἀνυπόκριτο θαυμασμὸ τὸ παίξιμο τῆς συναδέλφου της, ἐνῶ ἡ ἐπευφημίες τοῦ κόσμου συνετάρασσαν τὴν αἴθουσα.

Ὅταν κατεβάστηκε ἡ αὐλαία, τὸ κοινὸν ἐζήτησε καὶ πάλι νὰ ἰδῆ τὴν Μπελλίνα, ἡ ὁποία, μόλις ἐνεφανίσθη, σκεπάστηκε ἀπὸ πλῆθος λουλουδιῶν.

Τότε, σὲ μιὰ στιγμή, ὅλοι εἶδαν τὴ Μαρίνα νὰ τῆς πετάη κι' αὐτὴ ἕνα πελώριο στεφάνι ἀπὸ ἄνθη κι' ἀμέσως ἔπειτα ἄκουσαν μιὰ διαπεραστικὴ κραυγή.

Ἡ ἄτυχη Μπελλίνα, πρὶν προφτάση νὰ χαρῆ τὸ θρίαμβό της, ἔπεσε κάτω νεκρή, χτυπημένη ἀπὸ τὸ στεφάνι τῆς τρομερῆς ἔχθρας της ποὺ ἦταν καμωμένο ἀπὸ ὀρείχαλκο...

ΜΙΣΕΛ ΚΟΡΝΤΑΙ

ΡΩΣΣΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Σκοπεύει κανεὶς καλύτερα μὲ τὸ δικό του τουφέκι, παρὰ μὲ τὸ κλεμμένο.

— Ἡ γλῶσσα τῆς γυναίκας κόβει πολλὲς φορὲς τὸ λαιμὸ τοῦ ἀνδρός.

ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΧΙΛΝΤΕΓΚΑΡΝΤ

Μιὰ ἐκστρατεία τοῦ Καρολομάγνου. Ἡ ἐπίβλεψις τῆς αὐτοκρατείρας. Ἕνας διεφθαρμένος πρίγκηψ. Πῶς ἡ αὐτοκράτειρα ἐφυλάκισε τὸν Ταλάντ. Ἡ συκοφαντίες τοῦ ραδιούργου ἀδελφοῦ. Ὁ Καρολομάγνος διατάσσει τὴν ἀποκεφάλισι τῆς συζύγου του. Πῶς ἡ πιστὴ ἀκόλουθος ἔσωσε τὴν αὐτοκράτειρα. Στὴν καλύβα τοῦ ἐρημίτου. Ἡ Χιλντεγκάρντ κάνει θαύματα. Ἡ τιμωρία τοῦ ἐνόχου.

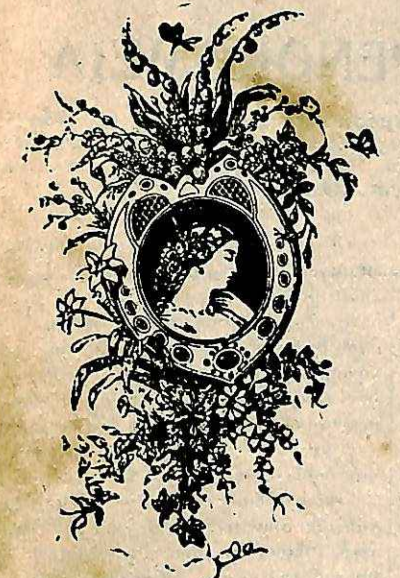

Ὅταν ὁ Καρολομάγνος ἐξεστράτευσε γιὰ νὰ τιμωρήση τοὺς Σάξωνες, γιὰ τὶς συχνὲς ἐπιδρομὲς ποὺ ἔκαναν στὸ κράτος του, καὶ συγχρόνως γιὰ νὰ τοὺς κάνη ν' ἀσπασθοῦν τὸ Χριστιανισμό, ἀνέθεσε στὸν δευτερότοκο ἀδελφό του, τὸν ἱππότη Ταλάντ, τὴν διοίκησι τοῦ πύργου Ἰγκελχάϊμ, ὅπου ἔμενε ἡ Αὐλή του, καὶ πρὸ πάντων τὴν ἐπίβλεψι τῆς συζύγου του αὐτοκρατείρας Χιλντεγκάρντ.

— Ὅταν γυρίσω, τοῦ εἶπε, θέλω νὰ μοῦ ἀναφέρης λεπτομερῶς πῶς πέρασε τὸν καιρό της ἡ γυναῖκα μου καὶ τί ἔγινε κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας μου στὴν Αὐλή.

Ὁ Ταλὰντ ὅμως, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀνατραφῆ στὴν Αὐλὴ τοῦ Βυζαντίου καὶ εἶχε συνηθίσει στὰ ἔκλυτα ἤθη ποὺ ἐπικρατοῦσαν τότε ἐκεῖ, ἦταν ἕνας πρίγκηπας διεφθαρμένος. Δὲν πίστευε σὲ καμμιὰ ἠθική, καὶ πρὸ πάντων στὴν ἠθικὴ τῶν γυναικῶν.

Ὡστόσο, ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ εἶχε ἐπιστρέψει στὴν Αὐλὴ τοῦ ἀδελφοῦ του, δὲν εἶχε ρίξει οὔτε ματιὰ σὲ γυναίκα. Κι' αὐτό, γιατὶ τὰ μάτια του ἦσαν διαρκῶς καρφωμένα στὴν αὐτοκράτειρα Χιλντεγκάρντ.

Ὅσο ὅμως βρισκόταν στὸ παλάτι ὁ Καρολομάγνος, ὁ Ταλὰντ ἔκρυβε προσεκτικὰ τὸ ἔνοχο ἐκεῖνο αἴσθημά του, γιατὶ ἔτρεμε τὴ φοβερὴ ὀργὴ τοῦ μεγάλου αὐτοκράτορος. Μόλις ὅμως αὐτὸς ἔφυγε γιὰ τὴν ἐκστρατεία, ὁ Ταλὰντ ἄρχισε, μὲ ὑπαινιγμοὺς στὴν ἀρχὴ κ' ἔπειτα ἀπ' εὐθείας, νὰ ἐκδηλώνη τὸν ἔρωτά του στὴν αὐτοκράτειρα. Ἡ Χιλντεγκάρντ ὅμως δὲν τοῦ ἔδινε καμμιὰ σημασία κι' οὔτε κἂν ἀπαντοῦσε στὰ λόγια του.

Τέλος, ἕνα ἀπόγευμα, ἐνῶ βρισκόντουσαν μόνοι οἱ δυό τους στὸ διαμέρισμα τῆς αὐτοκρατείρας, ὁ Ταλὰντ τῆς ἐδήλωσε κατηγορηματικὸ ὅτι, ἂν δὲν δεχόταν νὰ γίνη δική του, θὰ τὴν σκότωνε καὶ θ' αὐτοκτονοῦσε κατόπιν κι' αὐτός.

Τότε ἡ Χιλντεγκάρντ κατάλαβε πὼς ἔπρεπε νὰ τελειώση μιὰ γιὰ πάντα μ' αὐτόν. Τοῦ εἶπε λοιπὸν νὰ τὴν περιμένη σ' ἕνα ἀπόμερο μοναχικὸ δωμάτιο ποὺ βρισκόταν στὴν ἄκρη τῆς ἀπέναντι πτέρυγος τοῦ πύργου γιὰ νὰ τὰ ποῦνε ἐκεῖ καλύτερα.

Πράγματι ἡ αὐτοκράτειρα πῆγε τὴν ὡρισμένη ὥρα στὸ ἀπόμερο αὐτὸ δωμάτιο, ἀλλά, μόλις ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ βεβαιώθηκε πὼς ὁ Ταλὰντ ἦταν μέσα, ξαναβγῆκε ἀμέσως, κλείδωσε καλὰ τὴν πόρτα καὶ πῆρε τὸ κλειδὶ μαζύ της, ἀποφασισμένη νὰ τὸν κρατήση ἐκεῖ φυλακισμένον ὥσπου νὰ γυρίση ὁ αὐτοκράτωρ. Ἔτσι καὶ ἔκανε πράγματι. Κάθε μέρα ἔστελνε τὴν πιὸ πιστὴ ἀκόλουθό της κ' ἔδινε ἀπὸ ἕνα μικρὸ παραθυράκι διάφορα τρόφιμα στὸ φυλακισμένο, ὁ ὁποῖος παρακαλοῦσε διαρκῶς τὴν ἀκόλουθο νὰ πῆ στὴν αὐτοκράτειρα πὼς εἶχε μετανοιώσει πικρὰ γιὰ τὴ διαγωγή του.

Ἡ αὐτοκράτειρα ὅμως παρέμενε ἀνένδοτη.

Τέλος ἔφτασαν οἱ αὐτοκρατορικοὶ ἀγγελιαφόροι καὶ εἰδοποίησαν τὴν Χιλντεγκάρντ ὅτι ὁ Καρολομάγνος ἐπρόκειτο νὰ γυρίση. Ὁ Ταλάντ, ἔντρομος τότε, μόλις τὸ ἔμαθε, ἱκέτευσε τὴν ἀκόλουθο νὰ μεσολαβήση στὴν αὐτοκράτειρα νὰ τὸν ἀφίση ἐλεύθερο καὶ ὡρκίστηκε ὅτι θἄφευγε ἀμέσως μακρυὰ ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα.

Ἡ αὐτοκράτειρα τὸν λυπήθηκε τότε, γελάστηκε καὶ τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὴ φυλακή. Ὁ Ταλὰντ ὅμως, ἀντὶ νὰ κρατήση τὸν ὅρκο του, ἔφυγε ἀμέσως ἀπὸ τὸν πύργο καὶ πῆγε εἰς προϋπάντησιν τοῦ Καρολομάγνου, στὸν ὁποῖον εἶπε ὅτι ἡ Χιλντεγκὰρντ εἶχε παραβῆ τοὺς ἱεροὺς νόμους τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς συζυγικῆς πίστεως. Ὁ αὐτοκράτωρ, ποὺ ἀγαποῦσε ὑπερβολικὰ τὴν Χιλντεγκάρντ καὶ τὴν ζήλευε, τὸν διέταξε νὰ τὴν παραδώση σὲ δυὸ ἀνθρώπους του γιὰ νὰ τὴν καρατομήσουν.

Χαρούμενος ὁ κακοῦργος ἀδελφὸς ἔτρεξε ἀμέσως, συνέλαβε τὴν αὐτοκράτειρα καὶ τὴν παρέδωσε σὲ δυὸ ἐμπίστους του γιὰ νὰ τὴν πᾶνε στὸ γειτονικὸ δάσος καὶ νὰ τὴν ἀποκεφαλίσουν.

Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ οἱ δήμιοι τράβηξαν τὰ σπαθιά τους, μέσ' ἀπὸ τὸ πυκνὸ φύλλωμα ἑνὸς δένδρου πρόβαλε μιὰ κάτασπρη γυναικεία μορφὴ καὶ μὲ φωνὴ ὑπόκωφη τοὺς φώναξε:

— Σταθῆτε, κακοῦργοι! Αὐτὸ ποὺ ἑτοιμαζόσαστε νὰ κάνετε εἶνε ἔγκλημα φρικτὸ καὶ ὁ Θεὸς θὰ σᾶς κεραυνοβολήση.

Οἱ δυὸ στρατιῶτες, ποὺ ἦσαν πολὺ δεισιδαίμονες, τρομοκρατήθηκαν ἀπὸ τὴν ὑπερφυσικὴ αὐτὴ ἐμφάνισι κ' ἔφυγαν τρέχοντας, ἀφίνοντας τὴν αὐτοκράτειρα στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Τότε ἡ ἄγνωστη γυναῖκα, ποὺ εἶχε σώσει τὴν αὐτοκράτειρα, κατέβηκε ἀπὸ τὸ δένδρο κ' ἔτρεξε κοντὰ στὴν Χιλντεγκάρντ. Ἦταν ἡ πιστὴ ἀκόλουθός της, ἡ ὁποία, μόλις ἄκουσε τὴν καταδίκη τῆς κυρίας της, σκέφτηκε τὸ τέχνασμα αὐτὸ γιὰ νὰ τὴν σώση.

Ἡ δυὸ γυναῖκες, μόνες πειὰ κ' ἔρημες, ἄρχισαν νὰ περιπλανῶνται στὸ δάσος, ζητῶντας καταφύγιο. Ἔτσι ἔφτασαν στὴν καλύβα ἑνὸς ἐρημίτου, ποὺ ζοῦσε μακρυὰ ἀπ' τὸν κόσμο. ταν ἕνας ἀγαθὸς γεροντάκος ποὺ ἤξερε βοτανική, καὶ μὲ τὰ χόρτα ἔφτιανε περίφημα φάρμακα γιὰ τὶς διάφορες ἀρρώστειες.

Ἐκεῖ ἔμεινε πολὺν καιρό, μῆνες ὁλόκληρους, ἡ Χιλντεγκάρντ μαζὺ μὲ τὴν πιστὴ ἀκόλουθό της καὶ ὁ ἀγαθὸς ἐρημίτης, στὸ διάστημα αὐτό, τῆς ἔμαθε ὅλες τὶς θεραπεῖες ποὺ ἤξερε.

Ἔτσι, ὅταν ἔπειτα ἀπὸ καιρό, ἡ Χιλντεγκάρντ, μετεμφιεσμένη καὶ μὲ τὸ ὄνομα ἀδελφὴ Ἀραβέλλα, ἔφυγε ἀπὸ τὴν καλύβα τοῦ ἐρημίτη, ἄρχισε νὰ γυρίζη ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό, κάνοντας τὴ γιάτρισσα. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν ὄχι μόνον ἐξοικονομοῦσε τροφὴ γιὰ τὸν ἑαυτό της καὶ γιὰ τὴν ἀκόλουθό της, ἀλλὰ κ' ἔκανε καὶ ἐλογοῦν τ' ὄνομά της στὰ χωριὰ καὶ στὶς πολιτεῖες ἀπὸ τὶς θεραπεῖες ποὺ ἔκανε. Ἔγινε ἔτσι ξακουσμένη καί, ὅταν ἔφτασε στὴ Ρώμη, ὁ Πάπας, ποὺ ἦταν ἄρρωστος τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ βρῆ γιατρὸ ἀπὸ κανένα, τὴν κάλεσε κοντά του.

Μέσα σὲ λίγες βδομάδες ἡ πρώην αὐτοκράτειρα τὸν ἔκανε ἐντελῶς καλά. Ἀπὸ τότε ἐγκαταστάθηκε στὴ Ρώμη, ὅπου ἔφταναν ἄρρωστοι ἀπὸ τὶς πιὸ μακρυνὲς ἐπαρχίες τῆς Εὐρώπης γιὰ νὰ ζητήσουν τὴ συνδρομή της.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀκριβῶς, ὁ Καρολομάγνος εἶχε ἐκστρατεύσει ἐναντίον τῶν Λομβαρδῶν καί, μετὰ τὴν ἐκστρατεία — ἐπειδὴ ἔφερε βαρειὰ στὴ συνείδησί του τὴν καταδικαστικὴ ἀπόφασι ποὺ εἶχε ἐκδώσει ἐναντίον τῆς ἀγαπημένης γυναίκας του — κατέβηκε στὴ Ρώμη γιὰ νὰ ζητήση ἐξομολογία καὶ τὴ συγγνώμη γιὰ τὸ ἔγκλημά του ἀπὸ τὸν Πάπα, ποὺ ἦταν καὶ φίλος του. Ἀνάμεσα στὴν ἄλλη ἀκολουθία του βρισκόταν κι' ὁ ἀδελφός του Ταλάντ, ὁ ὁποῖος ἦταν ἄρρωστος ἀπὸ καιρὸ καὶ ἤλπιζε νὰ βελτιωθῆ ἡ κατάστασίς του στὸ γλυκὺ κλῖμα τῆς Ἰταλίας.

Μόλις ὅμως ἔφτασε στὴ Ρώμη, ἄκουσε νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν ἱκανότητα τῆς γιάτρισσας Ἀραβέλλας καὶ πῆγε νὰ ζητήση τὴ συνδρομή της. Φυσικὰ ὁ Ταλάντ δὲν τὴν ἀνεγνώρισε, ἔτσι καθὼς ἦταν μετεμφιεσμένη. Ἐκείνη ὅμως τὸν ἀνεγνώρισε καί, ἀφοῦ ἄκουσε τὴν περιγραφὴ τῆς ἀρρώστειάς του, τοῦ εἶπε:

— Ἡ ἀρρώστεια σας, ἱππότη μου, ἔχει αἰτία μᾶλλον ψυχικὴ παρὰ σωματική. Φαίνεται πὼς κάποια τύψις συνειδήσεως σᾶς βασανίζει. Κάποιο κακὸ ἔχετε κάνει στὴ ζωή σας. Γι' αὐτὸ ἡ τέχνη μου δὲν θὰ μπορέση νὰ φέρη ἀποτέλεσμα, ἂν δὲν ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ τὶς τύψεις τῆς συνειδήσεώς σας, διορθώνοντας τὸ κακὸ ποὺ φαντάζομαι πὼς ἔχετε κάνει. Τότε σᾶς ὑπόσχομαι πὼς θὰ γιατρευθῆτε.

Ὁ Ταλὰντ φοβόταν τὴν τρομερὴ ὀργὴ τοῦ αὐτοκράτορος ἀδελφοῦ του καὶ γι' αὐτὸ τὶς πρῶτες μέρες ἀπέφυγε νὰ συμμορφωθῆ μὲ τὴ συμβουλὴ τῆς γιάτρισσας Ἀραβέλλας. Ἀλλὰ ἡ κατάστασίς του χειροτέρευε κάθε μέρα περισσότερο κ' ἐννοοῦσε πὼς πλησίαζε τὸ τέλος του. Τότε εἶπε νὰ παρακαλέσουν τὸν Καρολομάγνο νὰ πάη κοντά του, καὶ τοῦ ὡμολόγησε ὅλη τὴν ἀλήθεια.

Ἡ λύπη κ' ἡ ὀργὴ τοῦ μεγάλου ἐκείνου αὐτοκράτορος ἦταν τέτοια, ὥστε δὲν θέλησε πειὰ νὰ ξαναδῆ τὸν ἀδελφό του.

Τὴν ἐπομένη, στὸ παλάτι ὅπου εἶχε ἐγκατασταθῆ ὁ Καρολομάγνος, παρουσιάστηκε ἡ ἀδελφὴ Ἀραβέλλα καὶ ζήτησε νὰ παρουσιασθῆ στὸν αὐτοκράτορα, ὁ ὁποῖος τὴν δέχτηκε ἀμέσως. Μόλις ὅμως τὴν ἀντίκρυσε, ἀμέσως τὴν ἀνεγνώρισε καί, γονατίζοντας μπροστά της, τῆς ζήτησε συγγνώμη γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τῆς εἶχε κάνει.

Ἡ Χιλντεγκάρντ τὸν σήκωσε τότε ἀπάνω, τὸν ἀγκάλιασε καὶ τοῦ ζήτησε αὐτὴ συγγνώμη γιὰ τὴν διπλῆ λύπη ποὺ τοῦ εἶχε προξενήσει, ἔστω καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλη.

Ὅλη ἡ Αὐλὴ τοῦ Καρολομάγνου καὶ ὅλο τὸ Βατικανὸ χαιρέτησαν μὲ χαρὰ τὴν ἀνεύρεσι τῆς Χιλντεγκάρντ καὶ τὴν ἐπανόρθωσι τοῦ ἐγκλήματος.

Ὁ Πάπας εὐλόγησε μ' ἐπίσημη τελετὴ τὴ νέα ἕνωσι τῶν δυὸ συζύγων κ' ἔπειτα ἀπὸ λίγες βδομάδες τὸ αὐτοκρατορικὸ ζεῦγος γύρισε στὸν πύργο τοῦ Ἰγκελχάϊμ, στὴν ὄχθη τοῦ Ρήνου, ὅπου εἶχε τὸ παλάτι του ὁ Καρολομάγνος.

Εὐγνωμονῶντας τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ἐπανόρθωσι τοῦ ἀδίκου, ἡ Χιλντεγκάρντ ἔχτισε κοντὰ στὸν πύργο τὸ περίφημο ἀββάτο τοῦ Κέμπτεν, στὰ ἀρχεῖα τοῦ ὁποίου σώζεται ἀκόμη ἡ ἀφήγησις τῆς ἱστορίας αὐτῆς.

Ὁ ἱππότης Ταλὰντ δὲν ἔζησε παρὰ μόνο δυὸ μέρες μετὰ τὴν ἐξομολόγησι τοῦ ἐγκλήματός του. Ἡ δὲ ἀφοσιωμένη ἀκόλουθος τῆς αὐτοκρατείρας ἔμεινε γιὰ πάντα κοντά της μὲ πλούτη καὶ τιμές.

ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ ΚΑΙ ΚΩΜΩΔΙΕΣ ΣΕ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΑ

Μέσα στὸ νεκρικὸ θάλαμο. Ὁ τρελλὸς ποὺ ἀντικαθιστᾶ τὸν πεθαμένο. Ὁ νεκρὸς μέσα στὸ ντουλάπι. Ὁ θάνατος τοῦ ἐργάτου. Ὁ νοσοκόμος ποὺ πεθαίνει ἀπ' τὸν τρόμο του. Ἡ τραγωδία ἑνὸς νοσοκομείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Πῶς πέθανε ὁ Ἀρμένιος ἱερεύς. Τὸ πάθημα τοῦ Δημοτικοῦ ὑπαλλήλου. Ὅπου ἕνας τρελλὸς κλείνει στὸ φρενοκομεῖο ἕνα γνωστικό. Οἱ δυὸ φρενοπαθεῖς σύζυγοι, κλπ.

Στὰ φρενοκομεῖα συμβαίνουν συχνά, συχνότατα μάλιστα, φρικιαστικὲς τραγωδίες, ἡ ὁποῖες, ὡστόσο, σπανιώτατα γίνονται γνωστὲς στὸν κόσμο.

Μιὰ τέτοια τραγωδία διεδραματίσθη στὶς 20 Ἀπριλίου τοῦ 1921, στὸ φρενοκομεῖο τῆς Πολωνικῆς πόλεως Βίλνας.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἡμέρας αὐτῆς εἶχε πεθάνει μέσα στὸ φρενοκομεῖο κάποιος τρελλός. Οἱ νοσοκόμοι, ἀφοῦ τὸν ἔγδυσαν καὶ τὸν ἔπλυναν, τὸν μετέφεραν στὸν εἰδικὸ θάλαμο τοῦ ἱδρύματος, τὸν προωρισμένο γιὰ τοὺς νεκροὺς καὶ τὸν ἄφησαν ἐκεῖ, γιὰ νὰ τὸν πάρουν τὴν ἄλλη μέρα, ὁπότε θὰ γινόταν ἡ κηδεία του.

Ὅταν ἐνύχτωσε ὅμως, ἕνας ἄλλος τρελλὸς — ζωντανὸς αὐτὸς — ξεφεύγοντας τὴν προσοχὴ τῶν φυλάκων του, μπῆκε μέσα στὸ δωμάτιο ὅπου βρισκόταν ὁ νεκρός.

Ἐκεῖ, ἄγνωστο γιὰ ποιὸ λόγο, σήκωσε τὸ πτῶμα ἀπὸ τὸ μαρμάρινο τραπέζι, ὅπου τὸ εἶχαν ξαπλώσει οἱ νοσοκόμοι, τὸ πῆρε στὰ χέρια του καί, μεταφέροντάς το, τὸ ἐτοποθέτησε ὄρθιο σ' ἕνα μεγάλο ντουλάπι τοῦ δωματίου ποὺ χρησίμευε γιὰ νὰ φυλᾶνε τὰ φάρμακα καὶ διάφορα ἐργαλεῖα. Ἔπειτα ἔκλεισε τὸ ντουλάπι, ἔκλεισε καὶ τὴν πόρτα τοῦ θαλάμου ἀπὸ μέσα καὶ ξαπλώθηκε ὁ ἴδιος στὴ θέσι τοῦ νεκροῦ, ἐπάνω στὸ μαρμάρινο τραπέζι !

Ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ὧρες, ἄρχισε νὰ χαράζη, πῆγαν δυὸ νοσοκόμοι νὰ παραλάβουν τὸν νεκρὸ γιὰ τὴν κηδεία, ἐπειδὴ στὰ περισσότερα φρενοκομεῖα ἡ κηδεῖες γίνονται τὴν αὐγή, γιὰ νὰ μὴν τὶς βλέπουν οἱ ἄλλοι τρελλοί.

Μόλις ὅμως οἱ νοσοκόμοι πλησίασαν στὸ μαρμάρινο τραπέζι, ὁ τρελλός, ποὺ ἦταν ξαπλωμένος στὴ θέσι τοῦ νεκροῦ, πετάχτηκε ὄρθιος καὶ κατάφερε μιὰ τρομερὴ γροθιὰ στὸ κεφάλι τοῦ ἑνὸς ἀπ' αὐτούς. Ἦταν τόσο δυνατὴ ἡ γροθιὰ αὐτή, ὥστε ὁ φτωχὸς νοσοκόμος σωριάστηκε μὲ μιᾶς νεκρὸς στὸ πάτωμα, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἔτρεξε νὰ φύγη ἔντρομος καὶ νὰ εἰδοποιήση τοὺς ἄλλους συναδέλφους του.

Μερικοὶ θαρραλέοι νοσοκόμοι τότε, πῆραν τὴν ἡρωϊκὴ ἀπόφασι νὰ μποῦν μέσα στὸ νεκρικὸ θάλαμο. Ἐκεῖ ὅμως δὲν βρῆκαν παρὰ μόνο τὸν νοσοκόμο ποὺ εἶχε πεθάνει. Τὸν σήκωσαν, τὸν ἔβαλαν στὸ μαρμάρινο τραπέζι καί, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε σάββανο, ἄνοιξαν τὸ μεγάλο ντουλάπι γιὰ νὰ πάρουν ἀπ' αὐτό. Μόλις ὅμως τὸ ἄνοιξαν, ὁ νεκρὸς τρελλός, ποὺ ἦταν στημένος ὄρθιος μέσα, ἔχασε τὴν ἰσορροπία του κ' ἔπεσε μὲ ὅλο του τὸ βάρος ἐπάνω σ' ἕναν νοσοκόμο, ὁ ὁποῖος ἀπ' τὸν τρόμο του ἔπεσε κατὰ γῆς ἀναίσθητος. Ὅταν δὲ οἱ συνάδελφοί του τὸν πλησίασαν, εἶδαν ὅτι ἦταν κι' αὐτὸς νεκρός !...

Κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήση πῶς εἶχε προκληθῆ ἡ φρικιαστικὴ ἐκείνη τραγωδία, καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ φρενοκομείου εἰδοποίησε τὴν ἀστυνομία.

Τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, ἀφοῦ ἔψαξαν ἐπὶ ὧρες ὁλόκληρες, κατώρθωσαν ἐπὶ τέλους ν' ἀνακαλύψουν, τρυπωμένον σὲ μιὰ κρύπτη, τὸν ὑπαίτιο τρελλό, τυλιγμένον ἀκόμη μέσα στὸ νεκρικὸ σάββανο.

* *

Ἕνα ὅμοιο περίπου περιστατικὸ εἶχε συμβῆ, λίγα χρόνια πρίν, τὸ Μάρτιο τοῦ 1907, στὸ Ἀρμενικὸ Νοσοκομεῖο τοῦ Ταξίμ, στὴν Κωνσταντινούπολι.

Τὶς πρῶτες ἡμέρες τοῦ Μαρτίου, στὸ φρενολογικὸ τμῆμα τοῦ νοσοκομείου αὐτοῦ εἶχε πεθάνει ἕνας τρελλός, ἀπ' αὐτούς, τῶν ὁποίων ἡ παράκρουσις δὲν ἔχει ἐπικίνδυνες ἐκδηλώσεις, καὶ οἱ ὁποῖοι γι' αὐτὸ δὲν διατελοῦν ὑπὸ εἰδικὴ ἐπίβλεψι.

Οἱ νοσοκόμοι τὸν ἔπλυναν καὶ τὸν πῆγαν στὸ δωμάτιο τὸ προωρισμένο γιὰ τοὺς νεκρούς. Ἐκεῖ τὸν ἔβαλαν μέσα σ' ἕνα φέρετρο, τὸν ἐσκέπασαν μ' ἕνα σάββανο καί, στὶς τέσσερες γωνιὲς τοῦ φερέτρου του ἄναψαν τέσσερες λαμπάδες. Ἔπειτα ἔφυγαν, ἀφίνοντας φυσικὰ τὸν νεκρὸ ὁλομόναχο.

Κατὰ τὸ βράδυ ὅμως, ἕνας ἄλλος τρελλός, καθὼς γύριζε ἐδῶ κ' ἐκεῖ στοὺς διαδρόμους, πέρασε ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ νεκρικὸ θάλαμο. Εἶδε τὶς ἀναμμένες λαμπάδες καὶ μπῆκε μέσα.

Ἀμέσως ἔβγαλε τὸ νεκρὸ ἀπὸ τὸ φέρετρο καὶ τὸν ἔβαλε μέσα στὸ μεγάλο ντουλάπι τοῦ τοίχου, ποὺ ἐναποθήκευαν μουσαμάδες, φάρμακα καὶ ἐργαλεῖα. Ἔπειτα ξαπλώθηκε ὁ ἴδιος μέσα στὸ φέρετρο καὶ σκεπάστηκε μὲ τὸ σάββανο.

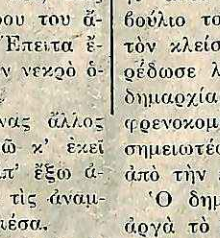

Σὲ λίγη ὥρα ἔφτασε ἕνας Ἀρμένιος παπᾶς, γιὰ νὰ ψάλη τὶς ἐπικήδειες εὐχὲς στὸ νεκρό. Ἀλλά, καθὼς πλησίασε τὸ φέρετρο κι' ἄνοιξε τὸ εὐχολόγιό του, εἶδε μὲ τρόμο ν' ἀνακινῆται τὸ σάββανο. Ἀμέσως ὁ δυστυχὴς παπᾶς σωριάστηκε καταγῆς ἀναίσθητος.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ περνοῦσαν ἔξω ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα τοῦ θαλάμου μερικοὶ νοσοκόμοι. Αὐτοί, καθὼς εἶδαν τὸν παπᾶ νὰ πέφτη κάτω, ἔτρεξαν ἀμέσως μέσα. Χωρὶς νὰ προσέξουν δὲ ὅτι ὁ παπᾶς εἶχε πεθάνει κιόλας ἀπὸ ἀποπληξία, ἄνοιξαν τὸ ντουλάπι τοῦ τοίχου γιὰ νὰ πάρουν λίγη ἀμμωνία καὶ νὰ τὸν ξαναφέρουν στὶς αἰσθήσεις του.

Μόλις ὅμως ἄνοιξαν τὸ ντουλάπι εἶδαν κατάπληκτοι νὰ πέφτη μονοκόμματος κατὰ γῆς ὁ νεκρός. Ἔντρομοι, ἔκαναν νὰ φύγουν πρὸς τὴν πόρτα, ὅταν ἔξαφνα εἶδαν ν' ἀνασηκώνεται τὸ σάββανο καί, μέσ' ἀπὸ τὸ φέρετρο νὰ ξεπετιέται ἕνας ἄνθρωπος καὶ νὰ τρέχη ξοπίσω τους.

Ἔβαλαν τὶς φωνὲς κι' ἄρχισαν νὰ τρέχουν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἐνῶ ὁ τρελλὸς ποὺ εἶχε πεταχτῆ ἀπὸ τὸ φέρετρο, ἔβγαινε ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιο, τυλιγμένος στὸ νεκρικὸ σάββανο...

Ὅλο τὸ νοσοκομεῖο ἀναστατώθηκε καὶ μὲ μεγάλους κόπους κατώρθωσαν ν' ἀνακαλύψουν τὸν δράστη ὅλης ἐκείνης τῆς φασαρίας καὶ νὰ τὸν πιάσουν.

* *

Ἕνα ἄλλο, εὐτυχῶς ὄχι τραγικὸ ἀλλὰ μᾶλλον κωμικοτραγικὸ περιστατικό, συνέβη τὸ 1909 στὸ φημισμένο φρενοκομεῖο τοῦ Μπέντλαμ, τὸ ἀρχαιότερο καὶ τελειότερο φρενοκομεῖο τῆς Ἀγγλίας.

Σὲ κάποια μικρὴ κωμόπολι, λίγες ὧρες μακρυὰ ἀπὸ τὸ Μπόρουγκ, ἕνας ἀπὸ τοὺς κατοίκους εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ καιρὸ νὰ παρουσιάζη σημεῖα τρέλλας. Ἐπειδὴ ἐκδηλώσεις αὐτὲς μεγαλώνουν ὁλοένα, γι' αὐτὸ στὸ τέλος τὸ δημοτικὸ συμβούλιο τοῦ χωριοῦ του ἀπεφάσισε νὰ τὸν κλείση στὸ φρενοκομεῖο. Τὸν παρέδωσε λοιπὸν σ' ἕναν ὑπάλληλο τῆς δημαρχίας γιὰ νὰ τὸν παραδώση στὸ φρενοκομεῖο τοῦ Μπέντλαμ, τὸ ὁποῖο, σημειωτέον, βρίσκεται λίγη ὥρα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι Μπόρουγκ.

Ὁ δημαρχιακὸς ὑπάλληλος ἔφτασε ἀργὰ τὸ βράδυ στὸ Μπόρουγκ καί, ἐπειδὴ ἐκείνη τὴν ὥρα δὲν πρόφταινε νὰ πάη στὸ Μπέντλαμ, ἔπιασε ἕνα δωμάτιο σὲ κάποιο ξενοδοχεῖο τῆς πόλεως καὶ ἐγκαταστάθηκε ἐκεῖ μὲ τὸν τρελλὸ γιὰ νὰ περάσουν τὴ νύχτα τους. Ἀπὸ φόβο ὅμως μήπως ὁ τρελλὸς τοῦ σκαρώση τίποτε, ὁ φτωχὸς ὑπάλληλος ἔμεινε ἄϋπνος. Δὲν μπόρεσε ὅμως ν' ἀνθέξη μέχρι τέλους καί, λίγες ὧρες προτοῦ χαράξη, ἀποκοιμήθηκε.

Τὴν αὐγὴ ὁ τρελλὸς σηκώθηκε, ντύθηκε καὶ βγῆκε ἀθόρυβα ἔξω. Τράβηξε κατ' εὐθεῖαν στὸ φρενοκομεῖο, παρουσιάσθηκε στὸν ἐφημερεύοντα γιατρὸ καὶ τοῦ εἶπε :

— Μοῦ ἀνέθεσε τὸ δημοτικὸ συμβούλιο νὰ σᾶς φέρω ἕναν τρελλό, μὲ τὸν ὁποῖον ἔμεινα ὅλη τὴ νύχτα σὲ κάποιο ξενοδοχεῖο τοῦ Μπόρουγκ. Ἀλλὰ τώρα δὲν θέλει νὰ μὲ ἀκολουθήση, λέγοντας ὅτι εἶμαι ἐγὼ τρελλός. Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ μοῦ δώσετε δυὸ τρεῖς νοσοκόμους γιὰ νὰ μὲ βοηθήσουν νὰ σᾶς τὸν φέρω...

Ὁ ἐφημερεύων δὲν ὑποπτεύθηκε τίποτε καὶ διέταξε τέσσερες νοσοκόμους νὰ συνοδεύσουν τὸν τρελλό. Ἔτσι, ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα, ἀντὶ τοῦ τρελλοῦ, ἔμπαινε στὸ φρενοκομεῖο τοῦ Μπέντλαμ ὁ δημαρχιακὸς ὑπάλληλος, ἐνῶ ὁ τρελλὸς ξαναγύρισε στὸ χωριό του, ὅπου δήλωσε ὅτι ὁ διευθυντὴς τοῦ φρενοκομείου τὸν ἐξήτασε καὶ εἶπε ὅτι δὲν εἶνε τρελλός. Ὅσο γιὰ τὸν δημαρχιακὸ ὑπάλληλο, εἶπε ὅτι εἶχε μείνει γιὰ λίγες μέρες στὸ Μπόρουγκ γιὰ δουλειές του.

Ἔπειτα ὅμως ἀπὸ λίγες μέρες ξανάδειξε σημεῖα τρέλλας καὶ τὸ δημοτικὸ συμβούλιο ποὺ εἶχε ἀρχίσει νὰ ὑποψιάζεται κάτι, τὸν ἔστειλε πάλι στὸ φρενοκομεῖο — καὶ τὴν φορὰ αὐτὴ μὲ καλὴ συνοδεία — ὅπου πῆρε τὴν θέσι τοῦ θύματός του, τὸ ὁποῖο ἐκινδύνευσε ἐντωμεταξὺ νὰ τρελλαθῆ πραγματικά.

* *

Τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1907, κάποιος ἔμπορος στὸ Παρίσι, ὀνόματι Μαυρίκιος Σεντάλ, ἀντελήφθη ὅτι ἡ γυναῖκα του ἔδειχνε σημεῖα διανοητικῆς διαταράξεως. Τὴν ἐπῆγε νὰ τὴν ἐξετάσουν διάφοροι νευρολόγοι καί, ὅταν ἐκεῖνοι τὸν διεβεβαίωσαν ὅτι ἡ ὑποψίες του ἦσαν βάσιμες, ἀπεφάσισε νὰ τὴν κλείση σὲ φρενοκομεῖο.

Παραλλήλως ὅμως καὶ ἡ γυναῖκα του εἶχε ἀρχίσει ν' ἀμφιβάλη γιὰ τὴν διανοητικὴ κατάστασι τοῦ συζύγου της καί, ἄγνωστον πῶς, εἶχε κατορθώσει νὰ πάρη γνωματεύσεις ἀπὸ δυὸ-τρεῖς νευρολόγους ὅτι ἦταν τρελλός.

Ἔτσι, τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ σύζυγός της τὴν πῆγε στὸ φρενοκομεῖο κ' ἐζήτησε νὰ τὴν κρατήσουν μέσα ὡς τρελλή, σύμφωνα μὲ τὶς γνωματεύσεις τῶν γιατρῶν, ἡ σύζυγος παρουσίασε ξαφνικὰ τὶς ἄλλες γνωματεύσεις γιὰ τὸν σύζυγό της καὶ ζήτησε νὰ κρατήσουν αὐτὸν ὡς τρελλόν.

Τότε ἡ διεύθυνσις τοῦ φρενοκομείου, γιὰ νὰ συμβιβάση τὸ πρᾶγμα, τοὺς κράτησε... καὶ τοὺς δύο !...

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΜΩΡΙΣ ΝΤΟΝΝΑΙ

Ὑπάρχουν ἀναμνήσεις ποὺ τὶς θυμόμαστε μόνο ὅταν ζητᾶμε νὰ τὶς λησμονήσουμε.

— Εἶνε τρομερὸς ὁ θάνατος τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀγαπᾶμε. Νοιώθουμε ὅτι μᾶς τραβᾶνε ἀπὸ τὸ χέρι γιὰ νὰ μᾶς πάρουν μαζύ τους. Τότε χρειαζόμαστε, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, κάποιον, ὁ ὁποῖος νὰ μᾶς κρατάη μὲ χέρι, ὄχι παγωμένο, ἀλλὰ θερμὸ ἀπὸ στοργή.

— Δὲν χτίζεται ποτὲ εὐτυχία ἐπάνω στὴ δυστυχία τῶν ἄλλων.

— Ὑπάρχει πίκρα μέσ' στὴν εὐτυχία, ὅπως ὑπάρχει μέθη μέσα στὴν ὀδύνη.

ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

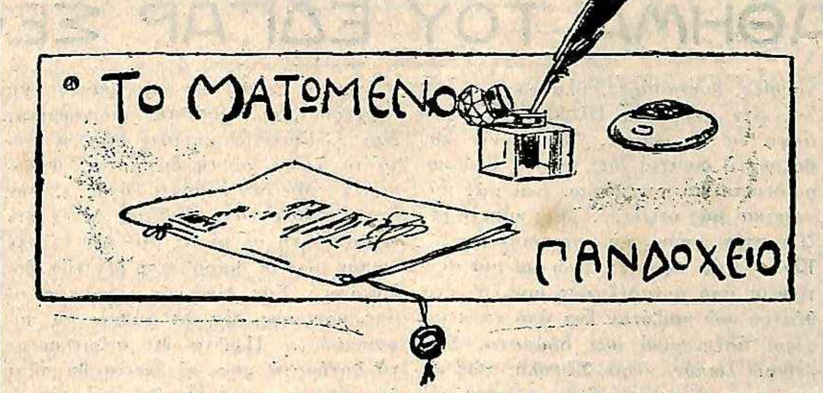

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μιὰ βδομάδα μετὰ τὴν περιπέτεια τῆς φτωχῆς μοδιστρούλας Μαριέττας, τὴν ὁποίαν ἀναφέραμε στὸ προηγούμενο φύλλο, τὸ Πανδοχεῖο τοῦ Πιερμπὺλ παρουσίαζε γιορτάσιμη ὄψι. Ἦταν μιὰ θερμὴ ἀνοιξιάτικη μέρα κι' ὅλη ἡ φύσις γύρω φαινόταν σὰν νὰ πανηγύριζε. Τὸ πανδοχεῖο ἦταν ἀνθοστόλιστο καὶ σημαιοστολισμένο. Κατὰ τὸ μεσημέρι, πυκνοὶ ὅμιλοι χωρικῶν, μὲ βιολιὰ καὶ λαοῦτα, ἄρχισαν νὰ φτάνουν ἀπὸ τὸ μεγάλο δρόμο, ἔχοντας στὴ μέση τὸν εὐτυχισμένο Πέτρο Φαλλὸν καὶ τὴν ἀρραβωνιαστικιά του, τὴν ὡραία Ἀνίζα. Στὰ μάτια τους ἔλαμπε ἡ χαρά, γιατὶ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἔκαναν τοὺς γάμους των.

Ὅταν ἡ γαμήλιος πομπὴ ἔφτασε στὸ πανδοχεῖο, στὴν κεντρική του εἴσοδο παρουσιάστηκε γιὰ νὰ τοὺς ὑποδεχτῆ ὁ Λεμπλάν, φορῶντας μιὰ καθαρὴ κάτασπρη μπροστέλλα πάνω ἀπ' τὰ Κυριακάτικα ροῦχα του, κ' ἔχοντας δίπλα του τὸ μιγάδα Φετίχ, ὁ ὁποῖος κρατοῦσε τὸ κασκέττο του στὸ χέρι. Πιὸ πίσω στεκόταν ἡ κυρὰ-Λεμπλάν, καθὼς καὶ ἡ δυὸ κόρες της μὲ τὰ γιορτινά τους ροῦχα κι' αὐτές.

Μόλις οἱ νειόπαντροι κ' οἱ καλεσμένοι τους μπῆκαν μέσα καὶ κάθησαν στὸ μεγάλο τραπέζι, ποὺ εἶχε στρωθῆ στὴν κεντρικὴ αἴθουσα τοῦ πανδοχείου, ἄρχισε τὸ σερβίρισμα τῶν φαγητῶν. Ὁ Λεμπλὰν ἦταν μοναδικὸς στὰ ζητήματα αὐτά. Πουλερικά, ψάρια, κρέατα, ἐκλεκτὰ κρασιὰ τῆς Ὠβέρνης καὶ τῆς Μεσημβρινῆς Γαλλίας, ὅλ' αὐτὰ βρισκόντουσαν πάντοτε ἄφθονα στὸ κατάστημά του. Οἱ χωρικοὶ τῶν περιχώρων τὸ ἤξεραν αὐτό, καὶ ὅταν ἤθελαν νὰ γλεντήσουν τραβοῦσαν κατ' εὐθεῖαν στὸ πανδοχεῖο του. Ἡ κυρὰ-Λεμπλάν, ἄλλωστε, ποὺ εἶχε ταξειδεύσει σὲ πολλὲς χῶρες, ἦταν μιὰ πρώτης τάξεως μαγείρισσα.

Μετὰ τὸ γεῦμα, τὸ γλέντι ἄναψε. Οἱ καλεσμένοι, οἱ ὁποῖοι ἐντωμεταξὺ εἶχαν ἔρθει στὸ κέφι ἀπ' τὸ κρασί, σηκώθηκαν κι' ἄρχισαν τὸ χορό.

Ὁ Λεμπλάν, ὡστόσο, δὲν λησμονοῦσε καὶ τὶς δουλειές του. Πλησιάζοντας μὲ τρόπο ὅσους ἀπὸ τοὺς καλεσμένους μάντευε πὼς θὰ ἦσαν πλούσιοι, τοὺς ρωτοῦσε :

— Θὰ τύχη νὰ ξαναπεράσετε ἀπὸ δῶ ;... Τὴν ἄλλη βδομάδα, ξέρετε, γίνεται ἕνα πανηγῦρι στὸ γειτονικὸ χωριό...

Ἡ κόρες του προσπαθοῦσαν ἐπίσης νὰ πάρουν λόγια ἀπὸ τοὺς καλεσμένους. Ἤξεραν κι' αὐτὲς καλὰ τὴ δουλειά τους... Κόντευε ἡ ἐποχὴ ποὺ θἄπρεπε νὰ παντρευθοῦν, καί, τί διάβολο, θὰ χρειαζόταν νὰ σχηματίσουν σιγὰ-σιγὰ τὴν προῖκα τους...

Ὅσο γιὰ τοὺς νειόπαντρους... αὐτοὶ δὲν ἔδιναν προσοχὴ σὲ κανέναν... Ἀφοῦ χόρεψαν δυὸ τρεῖς χορούς, ἔνοιωσαν τὴν ἀνάγκη ν' ἀποσυρθοῦν λίγο ἀπὸ τὸ θόρυβο γιὰ νὰ μιλήσουν γιὰ τὴν ἀγάπη τους... Βγῆκαν κ' οἱ δυό τους μὲ τρόπο ἀπὸ τὴν αἴθουσα τοῦ γλεντιοῦ καὶ προχώρησαν πρὸς τὰ διαμερίσματα τῶν ξένων.

— Ἔλα..., εἶπε ὁ Πέτρος στὴ μνηστή του. Ἐδῶ γίνεται πολὺς θόρυβος. Πᾶμε νὰ μείνουμε λίγο μονάχοι...

Ἀνέβηκαν μιὰ σκάλα καὶ σὲ λίγο βρέθηκαν στὸ διάδρομο τοῦ πρώτου πατώματος. Ὁ Πέτρος, μέσ' στὸ μισοσκόταδο, ἔπιασε ἕνα πόμολο. Νόμισε πὼς ἦταν πόρτα. Εἶχε κάνει λάθος ὅμως. Δὲν ἦταν πόρτα, ἀλλὰ ἕνα ντουλάπι. Ἀμέσως ἡ Ἀνίζα ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ καὶ ὀπισθοχώρησε τρομαγμένη. Μέσα στὸ βάθος τοῦ ντουλαπιοῦ ἦταν ξαπλωμένο ἕνα γυμνὸ καὶ ματωμένο πτῶμα.

— Σῶπα, γιὰ τὸ Θεό !... εἶπε ὁ Πέτρος, βάζοντας τὸ χέρι του στὸ στόμα τῆς γυναικός του. Κράτησε λίγη ψυχραιμία, γιατὶ ἀλλοιώτικα χαθήκαμε...

— Πᾶμε κάτω !... εἶπε ἡ Ἀνίζα.

— Ναί...

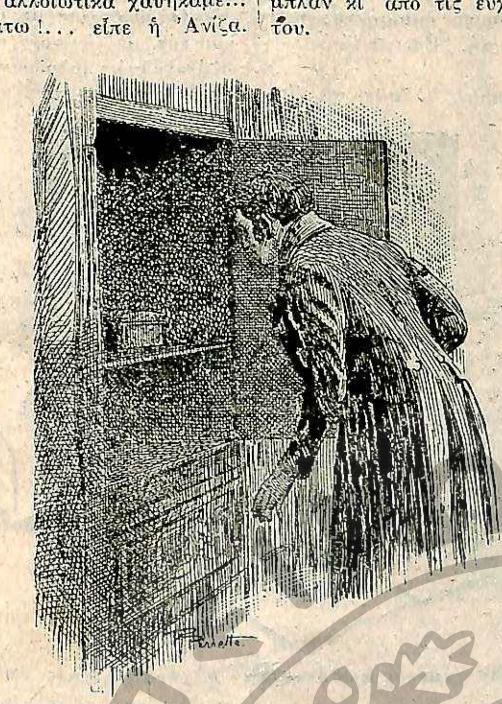

Ἦταν ἕνα ντουλάπι

Ἀλλά, ἅμα πᾶμε κάτω, θὰ μᾶς κυττάξουν προσεκτικά, θὰ θελήσουν νὰ μαντεύσουν ἀπὸ τὴν ἔκφρασι τῆς φυσιογνωμίας μας ἂν εἴδαμε τίποτε... Πρέπει νὰ προσπαθήσης νὰ συγκρατηθῆς, Ἀνίζα, καὶ νὰ κατέβης κάτω μὲ γέλια....

— Θεέ μου! Τρέμω...

— Λίγη ψυχραιμία, σὲ παρακαλῶ... Ἂς κατεβοῦμε... Ἤδη, ἴσως, ἡ ἀπουσία μας θὰ παρετηρήθη...

Οἱ διάφοροι «ἔξυπνοι», πράγματι, τῆς παρέας, εἶχαν ἤδη παρατηρήσει τὴν ἐξαφάνισι τῶν νειόπαντρων.

— Πρέπει νὰ πᾶμε νὰ τοὺς βροῦμε ! εἶπαν.

Κι' ἂν ὁ Λεμπλὰν μὲ τὴ γυναῖκα του δὲν τοὺς ἐμπόδιζαν, θ' ἄρχιζαν νὰ κάνουν ἔρευνα στὸ ἄντρο του.

Τὴν ἴδια ἐκείνη στιγμή, εὐτυχῶς, οἱ ἐξαφανισθέντες ξαναπαρουσιάστηκαν.

— Νάτοι ! Νάτοι ! φώναξε τὸ πλῆθος.

Ἡ Ἀνίζα κι' ὁ Πέτρος, κρατούμενοι ἀπὸ τὰ χέρια, ἄρχισαν νὰ τρέχουν καὶ νὰ χορεύουν. Τὰ λαοῦτα καὶ τὰ νταούλια ξανάρχισαν τὸν δαιμονιώδη θόρυβό τους. Κ' ἔτσι κανένας δὲν παρετήρησε τὴ μεγάλη ὠχρότητα ποὺ εἶχε ἁπλωθῆ στὸ πρόσωπο τῆς Ἀνίζας.

Πέρασαν ἔτσι κάμποσες ὧρες . . . Μόλις ἄρχισε νὰ βραδυάζη, ὁ Πέτρος πλήρωσε τὸ λογαριασμὸ στὸν ξενοδόχο, ἐνῶ οἱ καλεσμένοι ξεκρεμοῦσαν τὰ λουλούδια ποὺ στόλιζαν τὴν πρόσοψι τοῦ πανδοχείου καὶ τὰ μοίραζαν στὰ κορίτσια τῆς συντροφιᾶς.

Σὲ λίγο ἡ πομπὴ ἔφυγε, συνοδευομένη ἀπὸ τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ Λεμπλὰν κι' ἀπὸ τὶς εὐχὲς τῆς συζύγου του.

Μόλις οἱ δυὸ νειόπαντροι ἔμειναν μόνοι στὸ σπίτι τους, ἡ πρώτη τους κουβέντα ἦταν γιὰ τὸ ἐπεισόδιο τοῦ ἀπογεύματος.

— Θὰ τὸ μαρτυρήσουμε ; ρώτησε τὸν Πέτρο ἡ γυναῖκα του.

— Ἂν μιλήσουμε, πρέπει ν' ἀποφασίσουμε νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ. Ἂς ἀφήσουμε λοιπὸν τὰ πράγματα ὅπως ἔχουν, γιὰ νὰ μὴ χάσουμε τὴν ἡσυχία μας... Δὲν εἴμαστε οἱ ἰσχυρότεροι... Ὁ Λεμπλὰν ἔχει πολλὰ «μέσα»...

— Μὰ θὰ τὸν βάλουν φυλακή....

— Κι' ἄν, ὕστερα, δραπετεύση ;...

— Ναί, ἔχεις δίκηο, Πέτρο... Καί, ἐξ ἄλλου, δὲν θἄχαμε κανένα ὄφελος νὰ μιλήσουμε...

...Κ' ἔτσι, οὔτε αὐτὴ τὴ φορὰ παρεδόθησαν στὴν δικαιοσύνη οἱ ἐγκληματίαι τοῦ Πιερμπύλ...

* *

Μόλις οἱ νειόπαντροι κ' οἱ καλεσμένοι τους φύγανε, ἡ πρώτη σκέψις τῶν κακούργων-ξενοδόχων ἦταν νὰ ἐξαφανίσουν τὸ πτῶμα τοῦ ἀτυχου ταξειδιώτου, τὸν ὁποῖον εἶχαν δολοφονήσει τὴ νύχτα.

Ὁ Φετὶχ ἀνήγγειλε στὸν Λεμπλὰν ὅτι ὁ φοῦρνος ἦταν ἕτοιμος.

— Καλά... εἶπε ὁ Λεμπλάν. Πήγαινε νὰ πάρης τὸν σκοτωμένο ἀπὸ τὸ ντουλάπι τοῦ διαδρόμου...

— Τὸ κλειδὶ ἐσὺ τὄχεις ;...

Ὁ Λεμπλὰν χλώμιασε.

— Τί ἀπρονοησία ! εἶπε. Θαρρῶ πῶς τὸ ξέχασα πάνω στὴν κλειδαριά. Πᾶμε νὰ δοῦμε...

Τὸ ἑρμάρι ἦταν πράγματι ἀνοιχτό. Οἱ κακοῦργοι... σταυροκοπήθηκαν πῶς δὲν τοὺς εἶχε πάρει μυρουδιὰ κανείς. Καὶ σὲ λίγο, τὸ πτῶμα εἶχε μεταβληθῆ μέσα στὸ φοῦρνο, σὲ στάχτη ..

Αὐτὸ ἦταν τὸ συνηθέστερο μέσον μὲ τὸ ὁποῖο ἐξαφάνιζαν τὰ ἴχνη τῶν ἐγκλημάτων τους οἱ δολοφόνοι.

Οἱ χωριάτες ὅμως ἄρχισαν σιγὰ-σιγὰ νὰ παραπονιοῦνται γιὰ τὴ βαρειὰ μυρουδιὰ ποὺ ἀνεδίδετο ἀπὸ τὸν πυκνὸ καπνὸ ποὺ ἔβγαινε ἀπ' τὶς καμινάδες τοῦ πανδοχείου.

Οἱ κακοῦργοι τότε ἐθεώρησαν ὡς ἀσφαλέστερο τρόπο ἐξαφανίσεων τῶν ἰχνῶν τῶν ἐγκλημάτων τους νὰ κόβουν τὰ πτώματα τῶν θυμάτων τους σὲ κομμάτια καὶ κατόπιν νὰ τὰ μοιράζουν γιὰ τροφὴ στὰ κατοικίδια ζῶα τους...

ΜΙΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΟΛΟΝΥΧΤΙΑ

Εἶχε φτάσει πειὰ ὁ χειμῶνας. Τὰ βουνὰ ἦσαν σκεπασμένα ἀπὸ χιόνια καὶ οἱ κίνδυνοι γιὰ τοὺς ὁδοιπόρους εἶχαν πολλαπλασιαστῆ... Τὰ ἀτυχήματα στὰ στενὰ τῶν Σεβεννῶν δὲν ἦσαν σπάνια κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτή. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως, μερικοὶ ταξειδιῶτες, ποὺ ἤξεραν καλὰ τὰ κατατόπια, δὲν ἐδίσταζαν νὰ περάσουν τὶς χιονισμένες χαράδρες γιὰ νὰ πᾶν στὰ γειτονικὰ χωριά, ὅπου τοὺς καλοῦσαν ἡ ὑποθέσεις τους...

Ἕνας ἀπὸ τοὺς τολμηροὺς αὐτοὺς ταξειδιῶτες ἦταν καὶ κάποιος Βενσὰν Μπουαγιέ, ἔμπορος ψιλικῶν, ὁ ὁποῖος, μιὰ μέρα τοῦ χειμῶνος τοῦ 1824, διέσχιζε, κινδυνεύοντας χίλιες φορὲς νὰ τσακισθῆ, τὰ φοβερὰ βουνά, γιὰ νὰ πάη στὸ χωριό του Πιερμπύλ, νὰ πουλήση τὰ ἐμπορεύματά του.

Κατάκοπος, καθὼς ἦταν, ἀπὸ τὸν ἐπίπονο δρόμο, σὰν ἔφτασε στὸ πανδοχεῖο τοῦ Λεμπλάν, ἀπεφάσισε νὰ περάση ἐκεῖ τὴ νύχτα του γιὰ νὰ ξεκουραστῆ, καὶ μπῆκε μέσα.

Μέσα στὴν κυρία αἴθουσα τοῦ πανδοχείου, οἱ δυὸ «διευθυνταὶ» τοῦ καταστήματος — ὁ Λεμπλὰν κι' ὁ ἀπαίσιος συνένοχός του μιγὰς Φετὶχ — ἡ γυναῖκα τοῦ Λεμπλὰν Μαρὶ-Μπρές, ἡ δυὸ κόρες του κ' ἕνας ἄγνωστος γέροντας, ἦσαν καθισμένοι γύρω ἀπὸ τὸ τζάκι καὶ θερμαινόντουσαν.

— Ἐλᾶτε νὰ καθήσετε κοντὰ στὴ φωτιά, τοῦ εἶπε ἡ Μαρία-Μπρές. Μὲ τὸ διαβολεμένο κρύο ποὺ κάνει, θἄχετε ξεπαγιάσει...

Ὁ Βενσὰν Μπουαγιὲ τὴν εὐχαρίστησε καὶ τράβηξε μιὰ καρέκλα κοντὰ στὸ τζάκι.

— Πράγματι, εἶπε. Φαίνεται πῶς θἄχουμε νέα χιονοθύελλα...

— Εἶσθε ἔμπορος ;

— Ναί... ψιλικῶν καὶ ἀσημικῶν...

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ALEXANDER ENGEL

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΕΔΓΑΡ ΣΕΦΗΛΔ

Ἔδγαρ Σέφηλδ ἦταν διάσημος συγγραφεύς. Ἔγραφε ἀστυνομικὰ μυθιστορήματα καὶ διηγήματα γιὰ τὶς ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικά. Τὰ ἔργα του αὐτὰ ἦσαν τόσο περιπετειώδη καὶ τόσο συνταρακτικά, ὥστε γρήγορα ἡ φήμη του ἔγινε μεγάλη. Καί, μαζὺ μὲ τὴ φήμη του, ἔγινε μεγάλη κ' ἡ περιουσία του.

Ἕνα βράδυ, ὁ Ἔδγαρ Σέφηλδ καθόταν στὸ ἰδιαίτερο γραφεῖο τῆς κομψῆς ἐπαύλεώς του κ' ἑτοίμαζε τὸ νέο του ἔργο «Ἡ τελευταία στιγμή». Ἄξαφνα, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔπιανε τὴν πέννα γιὰ νὰ γράψη, ἔννοιωσε ἕνα βαρὺ χέρι ν' ἀκουμπάη στὸν ὦμο του, κι' ἄκουσε μιὰ χοντρὴ φωνὴ ποὺ τοὔλεγε:

— Μὴ φοβᾶστε καθόλου!...

Ὁ Ἔδγαρ Σέφηλδ γύρισε τρομαγμένος τὸ κεφάλι. Μπροστά του στεκόταν ἕνας ἄνδρας ψηλὸς καὶ σωματώδης, ἕνας γίγας σωστός.

— Ποιὸς εἶσθε;... Καί... τί θέλετε... ἀπὸ μένα; τραύλισε ὁ μυθιστοριογράφος.

— Τὸ ὄνομά μου εἶνε Τζέϊμς Τέμπλετον, ἀπάντησε ὁ γίγας. Θὰ τὄχετε ἀσφαλῶς ἀκούσει κι' ἄλλες φορές... Εἶμαι ὅμως περισσότερο γνωστὸς μὲ τὸ παρατσοῦκλι «Βασιλεὺς τῶν διαρρηκτῶν».

Ὁ Ἔδγαρ Σέφηλδ ἔκανε τότε μιὰ ἀπότομη κίνησι ν' ἀνοίξη τὸ συρτάρι τοῦ γραφείου του καὶ νὰ βγάλη τὸ περίστροφό του. Ὁ ἄγνωστος ὅμως τὸ κατάλαβε ἀμέσως, τοὔπιασε τὰ χέρια καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἀφῆστε αὐτὲς τὶς κουταμάρες ποὺ δὲν τὶς κάνουνε τώρα πειὰ οὔτε τὰ μικρὰ παιδιά...

Ὁ μυθιστοριογράφος κατάλαβε τότε πὼς κάθε ἀντίστασις ἦταν περιττή. Ὁ γίγας ὡστόσο δὲν φαινότανε πὼς ἤθελε νὰ τοῦ κάνη κακό. Γι' αὐτὸ πῆρε θάρρος καὶ τὸν ρώτησε:

— Δὲν μοῦ λέτε, τοὐλάχιστον, πῶς μπήκατε ἐδῶ μέσα;

Ὁ Τζέϊμς Τέμπλετον γέλασε δυνατά.

— Ἀμ' δὲν εἶνε καὶ κανένα φρούριο τὸ σπίτι σας, εἶπε. Σὲ σπίτια σὰν τὸ δικό σας μποροῦνε νὰ μπαίνουνε καὶ οἱ πρωτόπειροι μαθηταί μου μὲ τὸ πρῶτο μάθημα ποὺ θὰ τοὺς δώσω...

— Καὶ σὲ ποιὰ εὐτυχῆ σύμπτωσι, κύριε Τέμπλετον, ὀφείλω τὴν τιμὴ τῆς ἐπισκέψεώς σας; ρώτησε ὁ Ἔδγαρ Σέφηλδ, θέλοντας νὰ φανῆ ἀντάξιος τῶν ντετεκτὶβ τῶν ἔργων του.

— Ἦρθα νὰ σᾶς δῶ, ἀποκρίθηκε ὁ διαρρήκτης. Ἤθελα νὰ σᾶς πῶ κάτι ποὺ σᾶς ἐνδιαφέρει πολύ.

Ὁ Τέμπλετον προχώρησε τότε ἕνα βῆμα, ἔπιασε τὸν Ἔδγαρ Σέφηλδ ἀπὸ τὸ γιακᾶ, τὸν κούνησε δυνατὰ καὶ τοὖπε θυμωμένος:

— Κύριε, δὲν ἔχετε τὴν παραμικρὴ ἰδέα τῆς πραγματικῆς ζωῆς τῶν ἐγκληματιῶν καὶ τῶν κατορθωμάτων τους. Αὐτὰ ποὺ γράφετε, εἶνε ὅλα ἀνοησίες, κουταμάρες, βλακεῖες... Ὅλα εἶνε ψέμματα. Βλακεῖες ἀπὸ τὸ ἄλφα ὥς τὸ ὠμέγα. Δὲν ξέρετε καθόλου τὴ δουλειά σας, κύριε. Καὶ κοροϊδεύετε καὶ τὸν κόσμο. Καὶ μᾶς κάνετε καὶ μᾶς ρεζίλι... Μᾶς κάνετε ρεζίλι στὸν κόσμο ποὺ σᾶς διαβάζει... Εἴχαμε πάει προχτές, ἐγὼ καὶ μιὰ συντροφιὰ ἀπὸ συναδέλφους μου, σ' ἕνα θέατρο ποὺ παιζόταν ἕνα ἀπὸ τὰ περίφημα ἀστυνομικά σας δράματα. Σᾶ βεβαιῶ λοιπόν, κύριε Σέφηλδ, πὼς εἶχα καιρὸ νὰ γελάσω ὅπως γέλασα αὐτὸ τὸ βράδυ μ' αὐτὰ ποὺ εἶδα... Μὰ ἔτσι λοιπὸν νομίζετε πὼς ἐνεργοῦμε ἐμεῖς; Ἂν ἐνεργούσαμε μὲ τὸν τρόπο αὐτόν, δὲν θὰ βγάζαμε οὔτε δεκάρα... Ἔπειτα, εἶνε ἀνάγκη κάθε φορὰ νὰ θριαμβεύη στὸ τέλος ἡ ἀστυνομία;... Αὐτό, στὴν πραγματικότητα, τώρα μὲ τὴν πρόοδο τῆς τέχνης μας καὶ τὰς νέας μας μεθόδους, δὲν γίνεται πειὰ οὔτε πέντε τοῖς ἑκατό.

Ἐδῶ ὁ διάσημος διαρρήκτης σταμάτησε μιὰ στιγμή. Ἔπειτα ἐξακολούθησε:

— Ἦρθα, λοιπόν, νὰ σᾶς προτείνω κάτι, κύριε Σέφηλδ.

Κύριοι καλοντυμένοι καθόντουσαν σ' ἀναπαυτικὲς πολυθρόνες...

— Σᾶς ἀκούω, ἀποκρίθηκε ὁ συγγραφεύς.

— Ἦρθα νὰ σᾶς προτείνω, γιὰ νὰ δῆτε τὴν πραγματικότητα καὶ νὰ μάθετε τὴν ἀλήθεια, νἄρθῆτε μιὰ μέρα νὰ δῆτε πῶς ἐργάζεται ἡ δική μου ἡ συμμορία. Ἔτσι θὰ μπορέσετε νὰ μάθετε καὶ κάτι ἀληθινὸ καὶ νὰ τὸ γράψετε. Οἱ συμμορῖτες μου εἶνε ὅλοι πρώτης τάξεως τεχνίτες. Γι' αὐτὸ καὶ τοὺς πληρώνω μὲ τὸ παραπάνω. Ἂν θέλετε, ἐλᾶτε ἀπόψε στὸ κέντρο τῆς συμμορίας μου. Θὰ σᾶς δώσω ὅλες τὶς σχετικὲς ὁδηγίες γιὰ νὰ τὸ βρῆτε ἀμέσως. Θἄχουμε συνεδρίασι. Θὰ σᾶς συστήσω στοὺς συμμορῖτες ὡς φίλο μου. Μὴ φοβηθῆτε τίποτε, δὲν ἔχετε νὰ πάθετε τὸ παραμικρό. Ὅσο γι' αὐτό, σᾶς δίνω τὸ λόγο μου. Μετὰ τὴ συνεδρίασι θὰ πᾶμε νὰ ἐπιχειρήσουμε μιὰ σοβαρὴ διάρρηξι στὸ σπίτι ἑνὸς τραπεζίτη. Ἂν θέλετε, ἐλᾶτε καὶ σεῖς μαζύ, νὰ δῆτε πῶς θὰ ἐργασθοῦμε. Θὰ ἰδῆτε πολλὰ πράγματα ποὺ δὲν τὰ ξέρετε καὶ δὲν τὰ φαντάζεσθε, καὶ θὰ ὠφεληθῆτε πολύ. Καὶ τὰ νέα σας ἀστυνομικὰ ἔργα ποὺ θὰ γράψετε θὰ διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τὰ προηγούμενα. Ναί... Γιατί μὲ κυττᾶτε ἔτσι, μ' αὐτὸ τὸ φόβο καὶ τὴ δυσπιστία; Φοβόσαστε; Μὰ δὲν ὑπάρχει λόγος... Δὲν ἔχετε τίποτε νὰ φοβηθῆτε. Δὲν ἔχετε ἐμπιστοσύνη σὲ μένα; Μὰ δὲν ξέρετε λοιπὸν πὼς οἱ διαρρῆκτες δὲν εἶνε δολοφόνοι; Σᾶς δίνω τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου πὼς δὲν θὰ πάθετε τὸ παραμικρό... Πρῶτα θὰ συζητήσουμε τὰ ζητήματά μας, κ' ἔπειτα θὰ πᾶμε νὰ κάνουμε τὴ διάρρηξι, ποὺ τὴν ἔχουμε κιόλας προσχεδιάσει. Μάλιστα, ἂν θέλετε νὰ αἰσθάνεσθε τὸν ἑαυτό σας πιὸ ἀσφαλισμένο, σᾶς ἐπιτρέπω νὰ φέρετε μαζὺ καὶ τοὺς ὑπηρέτας σας, ὡπλισμένους. Δὲν θὰ πειράξουμε κανέναν, θὰ ἰδῆτε...

Ὁ Ἔδγαρ Σέφηλδ κύτταξε τὸ διαρρήκτη σκεπτικός.

— Λοιπόν, θἀρθῆτε; τὸν ρώτησε αὐτός.

— Θἄρθω, εἶπε μὲ ἀπόφασι ὁ συγγραφεύς, μὲ τὸν τόνο στὸν ὁποῖο φανταζότανε πὼς μιλοῦσαν οἱ ἥρωες τῶν μυθιστορημάτων του.

— Στὶς ἕντεκα τὸ βράδυ, ἀκριβῶς. Νὰ ἡ διεύθυνσις.

Καὶ ὁ Τζέϊμς Τέμπλετον ἔδωσε στὸ συγγραφέα ἕνα μπιλλιέτο.

— Ὡραῖα. Στὶς ἕντεκα ἀκριβῶς, ἀπάντησε αὐτός.

Ὁ συγγραφεὺς θέλησε τότε νὰ βγάλη τὸ ρολόγι του νὰ δῆ τί ὥρα ἦτανε. Τὸ τσεπάκι ὅμως τοῦ γιλέκου τοῦ ἦταν ἄδειανό.

— Μπορῶ νὰ σᾶς πῶ ἐγὼ τί ὥρα εἶνε, εἶπε χαμογελῶντας ὁ διαρρήκτης, κ' ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ γιλέκου του τὸ χρυσὸ χρονόμετρο τοῦ Σέφηλδ. Σκέφτηκα — ἐξακολούθησε — πὼς θἄπρεπε νὰ μοῦ μείνη ἕνα μικρὸ ἐνθύμιο τῆς ἐπισκέψεώς μου αὐτῆς στὸ σπίτι σας. Στὰ νειάτα μου — κακὰ χρόνια ἐκεῖνα — ἤμουν λωποδύτης. Θέλησα λοιπὸν νὰ δοκιμάσω, νὰ ἰδῶ ἂν θυμόμουνα τὴν παληά μου τέχνη. Καθὼς βλέπετε, τὴν θυμᾶμαι ἀρκετὰ καλά. Τὸ διαμαντένιο σας δαχτυλίδι σᾶς τὸ δίνω πίσω. Ἕνα ἐνθύμιο μοῦ φτάνει...

Καί, λέγοντας αὐτά, ὁ διαρρήκτης ἀπεχαιρέτησε τὸ συγγραφέα.

Ὁ Σέφηλδ θέλησε νὰ τὸν συνοδεύση ὥς τὴν πόρτα, ὁ Τέμπλετον ὅμως δὲν δέχτηκε.

— Εὐχαριστῶ, εἶπε, ξέρω καλὰ τὸ δρόμο...

Κ' ἔφυγε.

**

Τὸ βράδυ, στὶς ἕντεκα ἀκριβῶς, ὁ Ἔδγαρ Σέφηλδ πῆρε τοὺς δυὸ ὑπηρέτες του καὶ πῆγε στὴ διεύθυνσι ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ὁ Τέμπλετον. Ἦταν ἕνα παληὸ σπιτάκι τῆς Βότερχαουζ Στρήτ. Μόλις τοῦ ἄνοιξαν καὶ μπῆκε μέσα, ὁ συγγραφεὺς βρέθηκε σὲ μιὰ εὐρύχωρη σάλα. Στὴν αἴθουσα καθόντουσαν σὲ ἀναπαυτικὲς πολυθρόνες κύριοι καλοντυμένοι καὶ πολὺ καθὼς πρέπει. Συνομιλοῦσαν ὅλοι μὲ ἡσυχία καὶ εὐπρέπεια ποὺ σπάνια τὴν βλέπει κανεὶς σὲ κοσμικὲς συγκεντρώσεις. Φαινόντουσαν ὅλοι ἄνθρωποι τῆς ἀριστοκρατίας.

Ἐπὶ κεφαλῆς, ὁ Ἔδγαρ Σέφηλδ εἶδε τὸν Τέμπλετον. Ἀμέσως αὐτὸς τὸν ἐσύστησε στοὺς ἄλλους καὶ τὸν ἔβαλε νὰ καθήση δίπλα του. Ἡ συζήτησις ἐξακολουθοῦσε. Ὁ συγγραφεὺς εἶδε τότε πὼς εἶχε νὰ κάνη μὲ ἀνθρώπους πολὺ μορφωμένους, τέτοιους ποὺ δὲ φανταζότανε ποτὲ τοὺς ἐγκληματίας.

Τὰ μεσάνυχτα ἡ συνεδρίασις διελύθη. Ὅσοι ἀπ' τοὺς συμμορῖτες ἐπρόκειτο νὰ λάβουν μέρος στὴ διάρρηξι, φύγανε πρῶτοι. Μαζύ τους ξεκίνησε κι' ὁ Ἔδγαρ Σέφηλδ μὲ τοὺς ὑπηρέτες του.

Ὅπως τοὖχε πῆ ὁ ἀρχισυμμορίτης, ὁ συγγραφεὺς εἶδε πράγματα ποὺ δὲν τὰ φανταζότανε, καὶ κατάλαβε πὼς εἶχε νὰ κάνη μὲ μιὰ ὀργάνωσι καταπληκτική. Ἰδιαιτέρως τοὔκανε ἐντύπωσι ἡ μεθοδικότης μὲ τὴν ὁποία ἐργαζόντουσαν οἱ διαρρῆκτες, ἡ ταχύτης καὶ ἰδίως ἡ τυφλὴ ὑπακοὴ στὸν ἀρχηγό τους. Τὸ σιδερένιο χρηματοκιβώτιο τοῦ τραπεζίτη τὸ ἀνοίξανε σὲ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας.

**

Τὸ πρωΐ, τὰ ξημερώματα, ὁ Τέμπλετον παρεχώρησε τὸ αὐτοκίνητό του στὸ συγγραφέα γιὰ νὰ τὸν πάη στὸ σπίτι του. Τί εἶδε ὅμως ὁ δυστυχὴς ὅταν μπῆκε μέσα;

Ἡ βίλλα του ἦταν ἄνω κάτω. Κλέφτες εἴχανε μπῆ κατὰ τὴ νύχτα, στὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας του, εἶχαν διαρρήξει ὅλες τὶς πόρτες κ' εἴχανε γδύσει κυριολεκτικῶς ὅλο τὸ σπίτι. Ἀπάνω στὸ τραπέζι τοῦ γραφείου του ὁ Ἔδγαρ Σέφηλδ βρῆκε ἕνα μικρὸ χαρτάκι μὲ τὰ λίγα αὐτὰ λόγια:

«Ἀγαπητέ, κύριε Σέφηλδ,

»Μὲ τὰ ἠλίθια ἀστυνομικὰ ἔργα ποὺ γράφετε κάνατε σεῖς τὴν περιουσία σας, κ' ἐμᾶς μᾶς κάνατε ρεζίλι στὸν κόσμο. Ὅ,τι πήραμε ἀπ' τὸ σπίτι σας σᾶς παρακαλοῦμε νὰ τὸ θεωρήσετε ὡς ἀποζημίωσι γιὰ τὴ δυσφήμησι ποὺ μᾶς κάνατε.

»Δικός σας, κ' ἕτοιμος πάντα νὰ σᾶς τιμωρήσω, ἂν τολμήσετε νὰ μᾶς καταδώσετε στὴν ἀστυνομία ἢ προβῆτε εἰς ἀναζήτησίν μας ἢ ἐνεργήσετε τὸ παραμικρὸ ἐναντίον μας.

Τζέϊμς Τέμπλετον».

ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ

Ο ΕΡΩΣ ΕΝΟΣ ΚΑΤΑΔΙΚΟΥ

Ὁ εὔθυμος καὶ ἀνοιχτόκαρδος φυλακισμένος. Τὸ κέφι τοῦ κ. ντὲ Γκοσναί. Ὁ ἔρως μὲ τὴν ὡραία ἐπισκέπτρια. Ἕνα τρυφερὸ εἰδύλλιο. Ἡ διαβεβαιώσεις τῶν δικαστῶν. Ὁ περίφημος κατάλογος τῶν δικαστῶν. Τὸ προσάναμμα!... Μοναδικὴ περιφρόνησις πρὸς τὸν θάνατο. Ἡ συμβουλὲς τῶν φίλων τοῦ ντὲ Γκοσναί. Ἕνα περίεργο γεῦμα. Ἡ δίκη. Ὅπου ὁ ντὲ Γκοσναὶ κάνει ὅ,τι μπορεῖ γιὰ νὰ καταδικασθῆ, κλπ.

Ἕνας νεαρὸς εὐγενὴς Λυοννέζος, ὀνομαζόμενος Γκοσναί, συνελήφθη, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Γαλλικῆς τρομοκρατίας, ὡς ἐνεχόμενος σὲ μιὰ συνωμοσία ἐναντίον τῆς Δημοκρατίας, καὶ φυλακίστηκε. Μολονότι ἤξερε ὅτι ἡ εἰς θάνατον καταδίκη του ἦταν πλέον ἢ βεβαία, οὔτε στιγμὴν ἐν τούτοις δὲν ἔχασε τὸ κέφι του. Τὴν ἰδέα τοῦ θανάτου τὴν ἀντιμετώπιζε μὲ καταπληκτικὴ ἀπάθεια καὶ ἔλεγε γελῶντας στοὺς συγκρατουμένους του:

— Αὔριο ἢ μεθαύριο τὸ πολὺ θὰ μοῦ κόψουν τὸ κεφάλι!...

Ἔλεγε δὲ τὰ λόγια αὐτὰ μὲ τὸ ἴδιο ὕφος, μὲ τὸ ὁποῖο θὰ τοὺς ἀνήγγελε π. χ. ὅτι θὰ πήγαινε σὲ κανένα γλέντι!

Ὁ Γκοσναὶ αὐτὸς ἦταν εὐγενέστατος στοὺς τρόπους, ἐξυπνότατος, καὶ εἶχε συμπαθέστατο ἐξωτερικό. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶχε τὰ μέσα ν' ἀγοράση ἰδιαίτερο κρεββάτι στὴ φυλακή, ἦταν ἀναγκασμένος νὰ κοιμᾶται στὸν κοινὸ κοιτῶνα, μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους φτωχοὺς καταδίκους. Κάθε πρωΐ, μόλις σηκωνόταν, πήγαινε στὴν αὐλὴ καί, μολονότι ἦταν καρδιὰ τοῦ χειμῶνα, ἄδειαζε ἀπάνω στὸ σῶμα του ὁλόκληρους κουβάδες κρύο νερό! Κατόπιν καθάριζε τὰ ροῦχα του, ντυνόταν καὶ πήγαινε νὰ κουβεντιάση καὶ νὰ φλερτάρη πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελα τοῦ παραθύρου τῆς αἰθούσης ἀναμονῆς, μὲ τὶς διάφορες ἀριστοκράτισσες ποὺ πήγαιναν νὰ ἐπισκεφθοῦν τοὺς βασιλόφρονας φυλακισμένους. Μὰ κι' αὐτὲς εὕρισκαν μεγάλη εὐχαρίστησι στὴ συντροφιά του. Μιὰ μάλιστα ἀπ' αὐτές, χαριτωμένη, ὡραιοτάτη καὶ πλουσιωτάτη, ἐγοητεύθηκε τόσο ἀπὸ τὸ πνεῦμα του καὶ ἀπὸ τὴ χάρι του, ὥστε τὸν ἐρωτεύθηκε παράφορα. Ὁ Γκοσναὶ ἀνταπεκρίθη στὸ αἴσθημά της καὶ ἄρχισε ἔτσι μεταξὺ τῶν δύο νέων ἕνα τρυφερότατο εἰδύλλιο.

Ἡ νέα δὲν εἶχε πλέον παρὰ ἕνα ὄνειρο: Νὰ μπορέση νὰ παντρεφτῆ τὸν φτωχὸ φυλακισμένο. Γιὰ νὰ τὸ κατορθώση ὅμως αὐτό, ἔπρεπε προηγουμένως νὰ τὸν σώση ἀπὸ τὸν θάνατο. Πῶς ὅμως, ἀφοῦ ὁ φίλος της, περήφανος καθὼς ἦταν, δὲν καταδεχόταν νὰ κάμη τὸ παραμικρὸ διάβημα γιὰ τὴ σωτηρία του;

Ἡ νέα ἄρχισε τότε νὰ φροντίζη μόνη της. Ἤξερε πολλοὺς ἰσχύοντας δημοκρατικοὺς παράγοντας καὶ ἐφωδιασμένη μὲ συστατικά τους γράμματα, καθὼς καὶ μὲ ἄφθονο χρῆμα ἐπεσκέφθη ὅλα τὰ μέλη τοῦ δικαστηρίου, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ δικάση τὸν ἀγαπημένο της, ἀπὸ τῶν γραφέων μέχρι τοῦ τρομεροῦ δημοσίου κατηγόρου Φουκὲ-Τεμβίλ. Ὅλοι αὐτοί, συγκινούμενοι τόσο ἀπὸ τὸ φλογερό της αἴσθημα γιὰ τὸν νεαρὸ ὑπόδικο, ὅσο κι' ἀπὸ... τὰ χρήματά της, τὴν διεβεβαίωσαν ὅτι κανένας τους δὲν εἶχε προσωπικοὺς λόγους γιὰ νὰ ἐπιζητῆ τὴν ἐξόντωσι τοῦ Γκοσναί, ὅτι τὸν θεωροῦσαν τόσο ἀσήμαντο καὶ ἀκίνδυνο, ὥστε δὲν ἀπέδιδαν καμμιὰ σημασία στὴν καταδίκη του ἢ στὴν ἀθώωσί του, καὶ ὅτι, τέλος, ἂν ἐφέρετο μὲ περίσκεψι κατὰ τὴ δίκη του, μποροῦσε νὰ εἶνε βέβαιος ὅτι θὰ τὴν ἐγλύτωνε!...

Ἡ νέα, ἐνθουσιασμένη, ἔσπευσε νὰ ἐπαναλάβη τὰς διαβεβαιώσεις αὐτὰς τῶν δικαστῶν του στὸν ἀγαπημένο της καὶ νὰ τὸν παρακαλέση νὰ συμμορφωθῆ μὲ τὶς ὑποδείξεις τους. Ὁ Γκοσναὶ τῆς ὑπεσχέθη τότε νὰ φερθῆ φρόνιμα στὴ δίκη του, περήφανος ὅμως καθὼς ἦταν, δὲν ἐτήρησε καμμιὰ ἀπὸ τὶς ὑποσχέσεις του.

Ὁ δεσμοφύλακας σὲ λίγες μέρες τοῦ πῆγε κρυφά, κατ' ἐντολὴν τοῦ δημοσίου κατηγόρου Φουκὲ Τεμβίλ, τὸν κατάλογο τῶν ἐνόρκων, ποὺ θὰ τὸν ἐδίκαζαν, γιὰ νὰ τὸν παραδώση στὴ φίλη του, ἡ ὁποία θὰ προσπαθοῦσε, δωροδοκῶντας τους, νὰ ἐξασφαλίση τὴν ἀθωωτική τους ψῆφο. Ὁ Γκοσναὶ ὅμως, μόλις ἐπῆρε τὸ χαρτὶ αὐτό, τὸ ἐπλησίασε μὲ μεγάλη ἀπάθεια... σ' ἕνα μαγκάλι, τοῦ ἔβαλε φωτιὰ κι' ἄναψε μ' αὐτὸ τὴν πίπα του!

Οἱ δεσμοφύλακες, στοὺς ὁποίους εἶχε γίνει ἐντωμεταξὺ πολὺ συμπαθητικός, ἕνεκα τῆς λεπτότητος τῶν τρόπων του καὶ τῆς εὐγενείας τῶν αἰσθημάτων του, ἀνέφεραν τότε ψέμματα στὸν Φουκὲ-Τεμβὶλ ὅτι εἶχαν χάσει τὸν κατάλογο τῶν ἐνόρκων καὶ ὅτι δὲν τὸν ἔδωσαν στὸν φυλακισμένο. Ἔτσι ἡ δίκη ἀνεβλήθη γιὰ μιὰν ἄλλη μέρα.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρὸ ὁ Γκοσναὶ ἔλαβε ἐκ μέρους τοῦ Φουκὲ-Τεμβὶλ νέο κατάλογο τῶν ἐνόρκων ποὺ θὰ τὸν ἐδίκαζαν. Μὰ καὶ ὁ δεύτερος κατάλογος ἀκολούθησε τὴν τύχη τοῦ πρώτου. Ὡστόσο κι' αὐτὴ τὴ φορὰ βρέθηκε κάποια πρόφασις γιὰ ν' ἀναβληθῆ ἡ δίκη γιὰ δεύτερη φορὰ καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες στὸν περήφανο ὑπόδικο ἀπεστάλη καὶ τρίτος κατάλογος τῶν ἐνόρκων, τὸν ὁποῖον ὅμως, ὅπως καὶ τοὺς δυὸ πρώτους, ἐχρησιμοποίησε γιὰ ν' ἀνάψη τὴν πίπα του! Ἀλλὰ αὐτὴ τὴ φορὰ πειὰ ἡ δίκη δὲν μποροῦσε νὰ ἀναβληθῆ καὶ ἡ καταδίκη τοῦ Γκοσναὶ ἐθεωρεῖτο βεβαία.

Οἱ συγκρατούμενοί του τότε, στοὺς ὁποίους ἦτο πολὺ ἀγαπητός, τὴν παραμονὴ τῆς δίκης τὸν ἐπεσκέφθησαν στὸ κελλί του ἐν σώματι καὶ τὸν ἱκέτευσαν γιὰ τὸ χατῆρι τῆς ἀγαπημένης του τοὐλάχιστον νὰ μὴν ἐξακολουθήση νὰ τηρῆ τὴν ἴδια τακτική. Τοῦ εἶπαν πόσο παράλογο ἦταν ἐκ μέρους του αὐτὸ ποὺ ἔκανε, νὰ ἐπιζητῆ μὲ κάθε μέσο νὰ θανατωθῆ, πρᾶγμα ποὺ δὲν θὰ χρησίμευε οὔτε στὴν ἰδεολογία του, οὔτε σὲ τίποτα, ἀντὶ νὰ ζήση γιὰ νὰ κάνη εὐτυχισμένη τὴ γυναῖκα ποὺ τὸν ἀγαποῦσε.

Ὁ Γκοσναί, ἀφοῦ ἄκουσε προσεχτικὰ τὶς συμβουλὲς τῶν φίλων του, τοὺς ὑποσχέθηκε τότε ὅτι θὰ ἔκανε ὅ,τι ἐξηρτᾶτο ἀπὸ αὐτὸν γιὰ ν' ἀποκτήση τὴν εὔνοια τῶν δικαστῶν του. Οἱ φίλοι του καθησύχασαν κάπως καὶ τὸν προσκάλεσαν νὰ γευματίση μαζύ τους τὴν ἐπομένη, πρὶν φύγη γιὰ τὸ δικαστήριο. Ἔτσι πράγματι καὶ συνέβη. Σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ γεύματος αὐτοῦ ὁ Γκοσναὶ ἦταν εὐθυμότατος, καὶ δὲν ἔπαυε νὰ λέη διάφορες εὐφυολογίες. Ὅταν δὲ οἱ χωροφύλακες πῆγαν νὰ τὸν πάρουν γιὰ νὰ τὸν ὁδηγήσουν στὸ δικαστήριο, σηκώθηκε καὶ ἀπευθυνόμενος στοὺς συνδαιτημόνες του, τοὺς εἶπε γελῶντας:

— Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὸ πλούσιο γεῦμα ποὺ μοῦ παραθέσατε στὸν πρόσκαιρο αὐτὸν κόσμο... Εἰς ἀνταπόδοσιν θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς προσκαλέσω νὰ δειπνήσουμε μαζὺ σὲ λίγες μέρες στὸν... οὐρανό!...

Καὶ ἀφοῦ ἐχαιρέτησε μὲ μιὰ βαθειὰ ὑπόκλισι τὴν ὁμήγυρη, ἀκολούθησε τοὺς χωροφύλακας ποὺ τὸν περίμεναν.

Κατὰ τὴν δίκη του, τόσον ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου, ὅσον καὶ ὁ δημόσιος κατήγορος, ἀντὶ τῆς ἐπιθετικῆς τακτικῆς ποὺ συνήθιζαν ν' ἀκολουθοῦν ἀπέναντι τῶν ἄλλων κατηγορουμένων τοῦ εἴδους του, προσπάθησαν ἀπεναντίας μὲ τὰς ἐρωτήσεις ποὺ τοῦ ἀπέβαλαν νὰ δημιουργήσουν μιὰν ἀτμόσφαιρα συμπαθείας γύρω του καὶ νὰ τὸν διευκολύνουν ν' ἀνατρέψη τὸ ἐναντίον του κατηγορητήριον. Ὁ Γκοσναὶ ὅμως, ἀντὶ ν' ἀρνηθῆ τὶς κατηγορίες ποὺ τοῦ ἀπεδίδοντο, ἀντὶ νὰ σπεύση νὰ μεταχειριστῆ ὡς σανίδα σωτηρίας τὶς ἀπαντήσεις ποὺ σχεδὸν τοῦ ἔλεγαν οἱ ἴδιοι οἱ δικασταί του, γιὰ νὰ τὸν διευκολύνουν, ὡμολόγησε τὰ πάντα, ἀποδίδοντας στὴν κάθε πρᾶξι, γιὰ τὴν ὁποία κατηγορεῖτο, δόλο καὶ προμελέτη!...

Ὅταν ὁ ἐξ ἐπαγγέλματος δικηγόρος τῆς ὑπερασπίσεώς του θέλησε νὰ λάβη τὸν λόγο γιὰ νὰ τὸν ὑπερασπιστῆ, σηκώθηκε ἀπὸ τὸ ἑδώλιό του καὶ διακόπτοντάς τον τοῦ εἶπε:

— Εἶνε περιττόν, κύριε ὑπερασπιστά, νὰ προσπαθήσετε νὰ μὲ ὑπερασπίσετε. Καὶ σύ, δημόσιε κατήγορε, ἐμπρός: κάμε τὴ δουλειά σου! Πρόσταξε νὰ μὲ ὁδηγήσουν στὴ λαιμητόμο!...

Ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου, φυσικά, ὑπῆρξε καταδικαστική. Ὁ Γκοσναὶ τότε ἐπέστρεψε στὴ φυλακὴ μὲ ὕφος θριαμβευτικό. Ὅταν δὲ ἔφθασε τὸ μοιραῖο ἁμάξι τοῦ δημίου γιὰ νὰ τὸν παραλάβη, ἐκάλεσε ἕνα δεσμοφύλακα, ὀνομαζόμενο Ριβιέρ, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶχε κάμει πολλὲς εὐκολίες στὸ διάστημα τῆς φυλακίσεώς του, καὶ τοῦ ἐζήτησε λίγο κονιάκ. Ἀφοῦ ἤπιε τὸ μισὸ ἀπ' τὸ περιεχόμενο τοῦ ποτηριοῦ, ἔδωσε τὸ ὑπόλοιπο στὸν Ριβιέρ, καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὸ πιῆ μέσα στὸ ἴδιο ποτῆρι, εἰς ἔνδειξιν φιλίας.

Τὸ κέφι του καὶ ἡ εὐθυμία του δὲν τὸν ἐγκατέλειψαν, παρὰ μόνον ὅταν ἔπεσε στὸ κεφάλι του τὸ λεπίδι τῆς λαιμητόμου...

Ἡ φίλη του, μετὰ τὴν καρατόμησί του, ἔγινε μοναχὴ καὶ πέρασε τὴ ζωή της προσευχομένη γιὰ τὴν ψυχή του.

ΠΑΛΗΕΣ ΑΜΑΡΤΙΕΣ

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

Στὰ 1798 ὑπεβλήθη στὴ Γαλλικὴ Βουλὴ ἐκ μέρους κάποιου Συλβίου Μαρεσὰλ ἕνα νομοσχέδιο, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπηγορεύετο... νὰ μαθαίνουν ἀνάγνωσι ἡ γυναῖκες. Τὸ περίεργο αὐτὸ ἔγγραφο, ποὺ δείχνει τί πρόληψις ἐβασίλευε ἀκόμα ἐκεῖνον τὸν καιρὸ στὴ Γαλλία, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Λαβόντες ὑπ' ὄψει ὅτι ὁ ἔντιμος ἔρως, ἡ συζυγικὴ ζωή, ἡ μητρικὴ στοργή, τὸ υἱϊκὸν φίλτρον κλπ. εἶνε πολὺ ἀρχαιότερα ἀπὸ τὴν ἐπινόησιν τοῦ ἀλφαβήτου, τὴν γραφὴν καὶ τὴν μελέτην τῶν γλωσσῶν καὶ ὅτι ὑφίσταντο καὶ δύνανται νὰ ὑφίστανται καὶ ἄνευ αὐτῶν...

»Λαβόντες ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ ἐκμάθησις τῆς ἀναγνώσεως εἶνε λίαν ἐπιβλαβὴς εἰς τὰς γυναῖκας καὶ ἀντίκειται εἰς τὴν φυσικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἀγωγὴν αὐτῶν...

»Λαβόντες ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ σοφία τῆς φύσεως ἐπιβάλλει νὰ κρατοῦν ἡ γυναῖκες ρόκα κι' ἀδράχτι, κι' ὄχι βιβλίο καὶ πέννα.

»Ἀπαγορεύομεν εἰς τὰς γυναῖκας νὰ μανθάνουν ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν»!...

Φυσικὰ τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ δὲν ἐψηφίσθη.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Τὰ περισσότερα φθινοπωρινὰ ἐπανωφόρια, τὰ ὁποῖα ἄρχισαν κιόλας νὰ φοριοῦνται, ἔχουν ἴσια γραμμή. Ἄλλα ἀπ' αὐτὰ εἶνε λιγώτερο κι' ἄλλα περισσότερο ἐφαρμοσμένα στὴν τάγια, εἶνε ὅμως ὅλα ἔτσι κομμένα, ὥστε νὰ γίνωνται πιὸ φαρδυὰ πρὸς τὰ κάτω καὶ νὰ διασταυρώνωνται ἐμπρός.

— Τὰ ἐπανωφόρια αὐτὰ γίνονται ἀπὸ λαινὰζ ἁπλὸ ἢ φανταιζί, ἀπὸ πάν, ἀπὸ χονδρὸ κρὲπ ἢ ἀπὸ ντρά, γαρνίρονται δὲ μὲ ντεκούπ, μὲ νερβύρ, μὲ βελονιὲς ἢ μὲ γοῦνα, ἢ εἶνε ἐντελῶς ἁπλᾶ, μὲ μικρὸ γιακαδάκι καὶ μικρὰ ρεβέρ. Ἄλλα πάλι γαρνίρονται μόνο στὰ μανίκια, μέχρι τοῦ ἀγκῶνος, μὲ στενὲς σειρὲς ἀπὸ γοῦνα, στὸ γιακᾶ δὲ δὲν ἔχουν καμμιὰ γαρνιτοῦρα. Κάποτε μάλιστα δὲν ἔχουν καθόλου γιακᾶ, ἀλλὰ μόνον μιὰ στενὴ ἐσάρπα ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα.

— Τὰ ἐπανωφόρια λούσου γίνονται ἀπὸ μαῦρα πάν, μεταξωτό, ντρὰ ἢ κρὲπ καὶ γαρνίρονται μὲ ἄσπρη γοῦνα.

— Ἡ ἐμπριμὲ ντουμπλὺρ δὲν συνηθίζονται πειὰ στὰ ἐπανωφόρια, γιατὶ τελευταῖα προτιμῶνται ντουμπλὺρ ἀσορτὶ μὲ τὸ ἐπανωφόρι.

— Τὰ βραδυνὰ ἐπανωφόρια γίνονται ἀπὸ βελοῦδο καὶ γαρνίρονται μὲ γοῦνα.

— Τὰ περισσότερα εἶνε ἀπὸ μαῦρο βελοῦδο καὶ ἄσπρη γοῦνα. Θὰ ἰδοῦμε ὅμως καὶ ὡραῖα βραδυνὰ ἐπανωφόρια ἀπὸ βελοῦδο ἀσημὶ καὶ γκρίζα γοῦνα ἢ ἀπὸ βελοῦδο μπλὲ καὶ γοῦνα ξανθή.

— Τὰ ἐπανωφόρια τῆς ἡμέρας εἶνε λίγο πιὸ κοντὰ ἀπὸ τὰ φορέματα, τὰ δὲ βραδυνὰ ἐπανωφόρια εἶνε ἀρκετὰ κοντά, ὥστε νὰ φαίνεται τὸ κάτω μέρος τοῦ φορέματος.

— Τὰ καθημερινὰ ἐπανωφόρια εἶνε μπέζ, γκρίζα, μπλὲ-μαρέν, καφφέ, μαῦρα καὶ ἄσπρα.

— Τὰ πρῶτα χειμωνιάτικα ἐπανωφόρια θὰ εἶνε πράσινα σκοῦρα, καὶ θὰ γαρνίρωνται πλούσια μὲ γοῦνα καφφέ.

— Τὸν χειμῶνα θὰ εἶνε πολὺ τῆς μόδας ἄνθη ἀπὸ βελοῦδο, στὰ καπέλλα καὶ στὸ ρεβὲρ ἢ τὸν γιακᾶ τῶν ἐπανωφοριῶν.

— Οἱ συνδυασμοὶ δύο ἀντιθέτων χρωμάτων θὰ ἐπικρατήσουν καὶ στὰ χειμωνιάτικα φορέματα. Ἀπ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς συνδυασμοὺς θὰ συνηθίζωνται περισσότερο τὸ πράσινο μὲ τὸ μαῦρο, τὸ κόκκινο καὶ τὸ μπλὲ-μαρέν, τὸ γκρίζο καὶ τὸ πράσινο, τὸ καφφὲ καὶ τὸ κίτρινο, καὶ τὸ βιολὲ μὲ τὸ βυσσινί κτλ.

— Θὰ ἰδοῦμε ἐπίσης κατὰ τὸν χειμῶνα ὡραιότατα φορέματα χοροῦ ἀπὸ μαύρη μουσελίνα κεντημένη μὲ μικρὰ χρυσᾶ λουλούδια. Τὰ φορέματα αὐτὰ θὰ εἶνε ἀρκετὰ κοντὰ ἐμπρὸς καὶ πίσω θὰ ἔχουν πολὺ μακρυὰ οὐρά, γαρνιρισμένη, καθὼς καὶ ὅλη ἡ φοῦστα ὁλόγυρα, μὲ χρυσὲς φράντζες.

— Τὰ φορέματα ἀπὸ ταφτᾶ ἐμπριμέ, ποὺ εἶνε ἤδη πολὺ τῆς μόδας, θὰ φορεθοῦν καὶ τὸν χειμῶνα, τὸ βράδυ, πρὸ παντὸς σὲ φόρμα στύλ.

— Τὰ νυφικὰ φορέματα τῆς ἐποχῆς γίνονται ἀπὸ σατὲν ἢ ἀπὸ βελοῦδο ἄσπρο.

— Τὸ καλοκαῖρι ἐσυνηθίζοντο γιὰ τὶς νυφικὲς τουαλέττες τὰ διαδήματα ἀπὸ λουλούδια. Τώρα ὅμως ὁ νυφικὸς πέπλος συγκρατεῖται στὸ κεφάλι μ' ἕνα εἶδος τυρμπὰν καμωμένο μὲ φύλλα ἀπὸ λαμὲ ἢ ἀσημένιο ντρά, ἢ μ' ἕνα μικρὸ μπεγκὲν ἀπὸ ἀσημένια δαντέλλα.

— Ἐπίσης δὲν συνηθίζονται καθόλου τὰ κοσμήματα καὶ τὰ μπουκέτα στοὺς γάμους. Μόνο ἡ νύφη κρατεῖ στὸ χέρι της ἕνα μικρὸ καρνὲ ἢ μιὰ μικρὴ τσάντα ἀπὸ ἄσπρο δέρμα, μέσα στὴν ὁποία φυλάγει τὸ μαντηλάκι της. Ἐπίσης τὰ γάντια της εἶνε ἀπὸ λευκὸ δέρμα μὲ ρεβὲρ ἢ μὲ κουμπιά.

— Ἡ οὐρὰ τῶν νυφικῶν φορεμάτων εἶνε ὅπως ποτὲ μακρυὰ καὶ ὁ πέπλος τὴν σκεπάζει ὁλόκληρη.

— Τὸ καλοκαῖρι φορέθηκαν πολὺ φορέματα γαρνιρισμένα μὲ γιακαδάκια καὶ μανσέτες ἀπὸ ἄσπρη βατίστα, ἀπὸ ἄσπρο λινό, ὀργαντὶ ἢ δαντέλλα. Τὸν χειμῶνα ὅμως θὰ γαρνίρωνται τὰ καθημερινά μας φορέματα μὲ γιακάδες καὶ μανσέτες ἀπὸ δέρμα ἐμπριμέ, μπλὲ μὲ ἄσπρες βοῦλες, κίτρινο μὲ μαῦρα μοτίφ, μπλὲ-μαρὲν καὶ κόκκινο κ.τ.λ. Τὶς γαρνιτοῦρες αὐτὲς τὶς βρίσκουμε ἕτοιμες στὰ μαγαζιά, καὶ τὸ δέρμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον γίνονται εἶνε «λαβάμπλ», δηλαδὴ θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ πλύνεται, χωρὶς νὰ παθαίνη καμμιὰ βλάβη.

— Μὲ τὰ γιακαδάκια καὶ τὶς μανσέτες αὐτὲς θὰ συνηθίζωνται τσάντες καὶ ζῶνες ἀσορτί.

— Τὸν περυσινὸ χειμῶνα τὰ λαμὲ καὶ τὰ βελοῦδα ἦσαν τόσο πολυτελῆ, τόσο ποικίλα σὲ σχέδια καὶ σὲ χρωματισμούς, ὥστε δὲν μπορούσαμε νὰ φαντασθοῦμε ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνουν ὡραιότερα. Καὶ ὅμως, ἐφέτος θὰ ἰδοῦμε λαμὲ καὶ βελοῦδα ἐμπριμὲ τόσο θαυμάσια, τόσο πλούσια σὲ ἀποχρώσεις καὶ σχέδια, ὥστε τὰ περυσινὰ θὰ μᾶς φανοῦν πολὺ κατώτερά των.

— Θὰ ἰδοῦμε πρὸ παντὸς ἰδεώδη βελοῦδα καὶ μοτὶφ γεωμετρικὰ ἢ λουλούδια, ἐντελῶς ἀσυνήθιστα.

— Θὰ ἰδοῦμε καὶ βελοῦδα πιὸ βαρειά, μὲ πλατειὲς μπορντοῦρες κάτω, καὶ ἄλλα μὲ σχέδια ἀνατολίτικα, ποὺ θὰ μᾶς ὑπενθυμίζουν πολύτιμα δαμασκηνὰ ἢ γιαπωνέζικα ὑφάσματα.

— Τὰ κοσμήματα τῆς μόδας εἶνε ἕνα περιδέραιο μὲ χοντρὲς γυάλινες χάντρες καὶ χάντρες ξύλινες πιὸ μικρές, ἕνα λεπτὸ βραχιόλι ἀπὸ χρυσάφι στριφτὸ κ' ἕνα δαχτυλίδι μὲ πέτρα ἀσορτὶ μὲ τὸ φόρεμα.

— Γιὰ τὸ βράδυ συνηθίζονται μιὰ τοῦφα ἀπὸ λουλούδια τῆς ἐποχῆς, καρφωμένη στὴν ἄκρη τοῦ ντεκολτέ, ὥστε ν' ἀκουμπᾶ ἐπάνω στὸ δέρμα, ἢ ἕνα μικρὸ μπουκετάκι ἀπὸ λουλουδάκια μικροσκοπικά, πολύχρωμα, ἢ ἀσορτὶ μὲ τὸ φόρεμα.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

ΜΙΑ ΚΟΜΨΗ ΠΥΤΖΑΜΑ

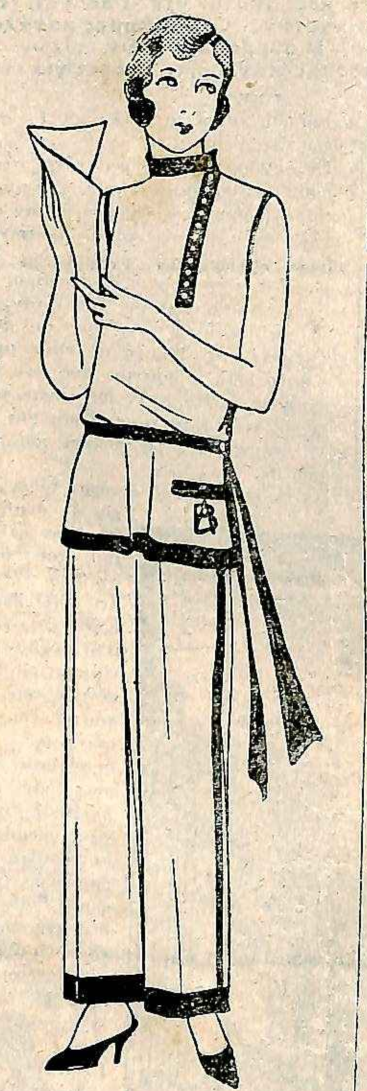

Κομψὴ πυτζάμα ἀπὸ κρὲπ σατὲν ἄσπρο, γαρνιρισμένη μὲ μαῦρο βελοῦδο, μὲ μαῦρο μονόγραμμα κεντημένο στὴν τσέπη καὶ ἄσπρα κουμπάκια στὴν βέστα.

ΕΝΑ ΚΟΜΨΟ ΕΠΑΝΩΦΟΡΙ

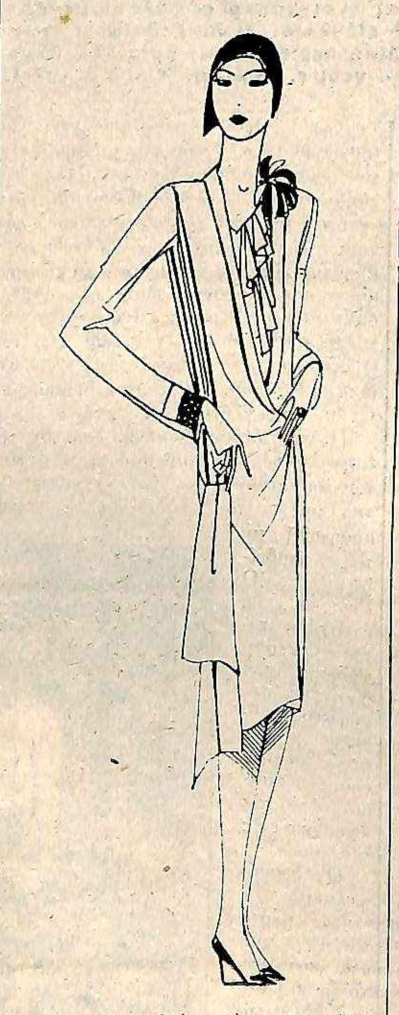

Ἐπανωφόρι ἀπὸ κρὲπ μαροκαὶν γκρίζο μὲ διπλᾶ γκοντὲ στὸ πλάϊ καὶ γαρνιρισμένο μὲ παραμέντα καὶ λουλοῦδι ἀπὸ βελοῦδο καφφέ.

ΓΙΑ ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

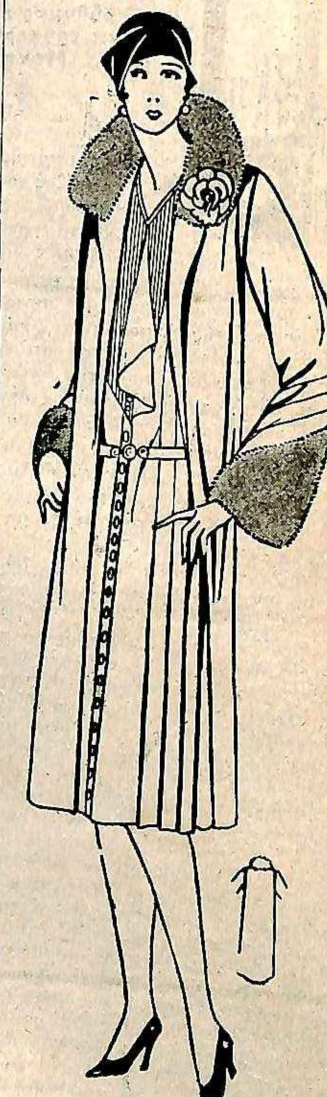

Ἀνσάμπλ φθινοπωρινό, μὲ ἐπανωφόρι ἀπὸ βελοὺρ-ντὲ-λαίν, πράσινο ἀνοικτό, γαρνιρισμένο μὲ γοῦνα τόπ, καὶ φόρεμα ἀπὸ κρὲπ-ντὲσὶν ὁμοιόχρωμο, γαρνιρισμένο μὲ πιέτες καὶ μὲ πλαστρὸν ἀπὸ ἄσπρο κρέπ.

Η ΠΡΩΤΗ ΕΛΒΕΤΙΚΗ ΜΑΡΚΑ
ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ CHRONOMETRES
MOVADO
ΠΡΩΤΟΝ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ
εἰς τοὺς διεθνεῖς διαγωνισμοὺς τῶν ἀστεροσκοπείων NEUCHATEL (Ἑλβετίας) καὶ KEW (Ἀγγλίας) τῶν ἐτῶν 1926-1927-1928
Ἀπὸ τὸ ἔτος 1912 τὸ MOVADO παίρνει κάθε χρόνο συνεχῶς ἀπὸ τὸ Κράτος τὸ ΒΡΑΒΕΙΟΝ διὰ τὰ 6 καλύτερα χρονόμετρα τσέπης καὶ ἀτμοπλοίων.
Ἐγγύησις 30 ἐτῶν τοῦ ἰδίου Ἐργοστασίου
ΩΡΟΛΟΓΙΑ ΝΙΚΕΛΙΝΑ - ΑΡΓΥΡΑ - ΧΡΥΣΑ - ΠΛΑΤΙΝΗΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΜΑΡΚΟΥ & ΤΣΑΜΠΟΥΛΑΣ
ΑΔΑΜΑΝΤΟΠΩΛΑΙ 20 ΕΡΜΟΥ
GRAND PRIX
BRUXELLES 1910
116
ΠΡΩΤΑ
ΒΡΑΒΕΙΑ

ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΔΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ τυπογραφικαὶ κάσσαι καὶ στρίποδα ἐν καλῇ καταστάσει καὶ εἰς τιμὴν εὐκαιρίας. Πληροφορίαι εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Μπουκέτου» ὁδὸς Λέκα ἀριθ. 7.

ΓΚΡΕΚΑ
ΒΟΥΛΗΣ 15

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
Ὁδὸς Σίνα 9—Ἀθῆναι
Ἀριθ. τηλεφ. 3-72 (Παλαιόν).

ΔΙΑ ΤΟΥΣ κ. κ. ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΥΣ
ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τιμὴν πραγματικῆς εὐκαιρίας τὰ κάτωθι ὀδοντοϊατρικὰ μηχανήματα: 1) ἕνα τοὺρ ἠλεκτρικὸν χειρουργείου RITER, καὶ 2) ἕνα ταμπλὼ ἠλεκτρικὸν DENTAL, ἀμφότερα ἐν ἀρίστῃ καταστάσει. Πληροφορίαι ὁδὸς Κοραῆ 5, γ' ὄροφος, γραφεῖα Π. Α. Ε. Κ.

Α. Π. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΙΕΥΤΗΡ—ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
Ἐπιμελητὴς Δημοτικοῦ Μαιευτηρίου Ἀθηνῶν
Σπουδάσας εἰδικῶς ἐν Παρισίοις
Ὁδὸς Ἀσκληπιοῦ 4
9—10 π.μ. 3—6 μ.μ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ
Τὸ Ἐργοστάσιον ΚΟΡΣΕΔΩΝ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΖΩΝΩΝ κλπ. ΠΑΠΟΥΛΙΑ, Ἑρμοῦ 24α, εἰδοποιεῖ τὴν ἀξιότιμον πελατείαν του ὅτι ἐξακολουθεῖ κανονικῶς τὰς ἐργασίας του.

Τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» τιμῶνται δραχμὰς 3.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,,
1) Ἡ «ΣΟΝΙΑ» διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 15, διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 20.
2) Ἡ «ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 15, διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 20.
3) Ἡ «ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ» διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 15, διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 20.
4) Ὁ «ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 15, διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 20.
5) Αἱ «ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ» διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 15, διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 20.
6) Ἡ «ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ» διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 20, διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 30.
7) Ἡ «ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ» διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 20, διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 30.
8) Ὁ «ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ» διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 30, διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 40.
9) Ὁ «ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ» διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 60, διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 80.
10) Ἡ «ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ», Ἀθηναϊκὸ μυθιστόρημα, διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 15, διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 20.
Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω βιβλίων τῆς «Βιβλιοθήκης», ὑπάρχουν καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Μπουκέτου» ὁ πρῶτος τόμος τοῦ «Μπουκέτου» σπανιώτατος καὶ χρυσόδετος ἀντὶ 375 δραχμῶν διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ μιᾶς λίρας Ἀγγλίας διὰ τὸ Ἐξωτερικόν, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ χρυσόδετοι ἀντὶ δραχμῶν 250 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ μιᾶς λίρας Ἀγγλίας διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.
Τὰ ταχυδρομικὰ τέλη εἰς βάρος τῶν ἀναγνωστῶν μας, οἱ ὁποῖοι παρακαλοῦνται μὲ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων νὰ μᾶς ἐμβάζουν καὶ τὰ ταχυδρομικὰ ἔξοδα.

ΤΟ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟΝ ΣΤΑΡΡ

ΤΥΠΟΣ XXII

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΟΛΩΝ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ Α. Ε.

ΑΘΗΝΑΙ: ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 12
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: ΟΔΟΣ ΦΙΛΩΝΟΣ 48
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ: ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 22Α
ΠΑΤΡΑΙ: ΡΗΓΑ ΦΕΡΡΑΙΟΥ 84

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ